

Künye

BAŞYAZI

Türkiye Belediyeler Birliği

adına sahibi

Kadir TOPBAŞ

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Hayrettin GÜNGÖR

Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Hayrettin GÜNGÖR

Abdullah ŞİMŞEK

Ali GÜNEY

Ayşe ÜNAL

Cevdet SÖKMEN

Doç.Dr. Adem ESEN

Dr. Kasım TURGUT

Fuat UZUN

Neşe BALCI

Tahir TEKİN

Genel Yayın Yönetmeni

Burcu KULAÇ

Yönetim Yeri

Tunus Caddesi No: 12

Kavaklıdere - ANKARA

Tel:(0 312) 419 21 00 (pbx)

Faks: (0 312) 419 21 30

Konukevi: Selanik Caddesi No: 57

Kızılay - ANKARA

Tel: (0 312) 425 00 03 - 425 00 31

e-posta: tbb@tbb.gov.tr

www.tbb.gov.tr

Tasarım

Özlem AKBIYIK

Baskı

Semih Ofset Matbaacılık

Yayıncılık ve Ambalaj San.Tic.Ltd.Şti

Büyük Sanayi 1. Cadde No: 74

06060 İskitler - ANKARA

Tel: (0 312) 341 40 75

Faks: (0 312) 341 98 98

ISSN 1308-6707

Yayın Türü

Dergimiz ayda bir

yayımlanan yaygın süreli yayındır.

Haziran-Temmuz 2009, Sayı: 734-735

Birleştirilmiş Sayı

Basım Tarihi: 04.08.2009

Büyük buluşma...

Belediyelerin seçilmiş ve atanmış personel ve görevlilerini eğitmek Birliğimizin amaç ve görevleri arasında büyük önem taşıyor.

Bu çerçevede Birliğimizce düzenlenen eğitim seminerlerine bir yenisi eklenerek Antalya'da geniş katılımlı bir organizasyon yapıldı. İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliğinin işbirliğinde yerel seçimlerin ardından yalnızca belediye başkanlarımıza yönelik olarak düzenlenen bilgilendirme ve istişare toplantısına yaklaşık iki bin belediye başkanı katıldı.

Oldukça verimli geçen toplantı çerçevesinde belediye başkanları, hizmetlerini yürütürken temas halinde olacakları çok sayıda kurum ve kuruluşun başkan ya da genel müdürleriyle bir araya geldi. Temel belediye mevzuatına ilişkin olarak da bilgiler edinen belediye başkanları uygulamada karşılaştıkları sorunları dile getirdi.

Toplantı salonunun fuayesinde oluşturulan "mevzuat danışma merkezi" de belediye başkanlarından büyük ilgi gördü. Bu merkezde başkanlar mevzuata ilişkin sorularına cevap aradı.

Başarıyla tamamlanan belediye başkanları bilgilendirme ve istişare toplantısının ardından Birliğimizin eğitim programları devam edecektir. Bu kapsamda sırasıyla belediyelerimizin başkan yardımcıları ve belediye meclis üyeleri arasından birliğimize üye olarak seçilen meclis üyelerine yönelik Ağustos ayında bilgilendirme toplantıları yapılmaktadır. Ayrıca belediyelerin birim amirleri için de çeşitli eğitimler planlanmaktadır.

Düzenlenen etkinliklerimize ilişkin bilgiler dergimiz sayfalarında okurlarımızla paylaşılmaya devam edecek...

Hayrettin GÜNGÖR

Genel Sekreter

içindekiler

 <i>TBB haber</i>	4 Belediye Başkanlarının Büyük Buluşması Antalya'da Gerçekleşti	 <i>söyleşi</i>	18 Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir TOPBAŞ
 <i>uzman görüşüyle</i>	47 5510 Sayılı Kanun'da Belediye Başkanlarının Sigortalılık Durumu	 <i>uzman görüşüyle</i>	50 Su ve Kanalizasyon Hizmetleri Kapsamında Abonelik Sözleşmelerinin Durumu
	 <i>sosyal belediyecilik</i>	78 Sokakta Çalışan Çocuklar ve Bu Çocuklara Yönelik Ankara Büyükşehir Belediyesinin Çalışmaları	

DERGİMİZİN YAYIN İLKELERİ

- 1- Yayımlanmak üzere dergimize gönderilen yazıların yayımlanıp yayımlanmayacağına Yayın Kurulumuz karar verir.
Dergi formatında 5 sayfayı geçmeyen yazılar tercih sebebidir.
- 2- Gönderilen yazılar, yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez.
- 3- Yayımlanan yazılardan dolayı sorumluluk tamamen yazarlarına ait olup, dergimizde yayımlanmış olması onların görüşünü paylaştığımız anlamına gelmez.
- 4- Daha önce başka yerlerde yayımlandığı anlaşılan yazılar dergimizde yayımlanmaz.
- 5- Dergide yayımlanacak yazıların yerel yönetimlerle ilgili konuları içermesi esastır.
- 6- Dergimizde yayımlanmış yazılardan kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

31

AB Müktesebatında
Ortak Tarım Politikası
(OTP) ve
Bu Sürecin Türk
Tarımına Etkileri

analiz
değerlendirme

37

Yerel Yönetimler,
Reform ve Kalkınma

dosya

40

Elektrik ve Havagazı
Tüketim Vergisi'ni
Yeniden Belediyeler
Tahsil Edecek

lobicilik

65

Nüfusları 50.000'in Altında
Olduğu İçin Stratejik Plan
Hazırlamak Zorunda
Olmayan Belediyelerin
Performans Programı
Hazırlayıp
Hazırlamayacakları

uzman görüşüyle

71

Kamu Zararı Kavramı
ve Muhasebeleştirilmesi

uzman görüşüyle

75

Yerel Yönetimlerde
Belge Üretimi ve
Şeffaf Yönetim

uzman görüşüyle

98

Soru-Cevap Hattı -
Öğrenmek
İstedikleriniz

meznuat

104

Resmi Gazete'den
Seçtiklerimiz

meznuat

- 88 | Su Yönetimi Çalıştayı
- 91 | Birlik Encümeni Toplandı
- 91 | Hizmet İçi Eğitim Seminerlerimiz Sürüyor
- 93 | Avrupa Birliği Proje Hazırlama Eğitimlerimiz Devam Ediyor
- 94 | Yerel Yönetimler – Doğu Programı Tematik Semineri
Gaziantep'de Yapıldı
- 96 | Atık Su İhtisas Komisyonumuz Denizli'de Toplandı
- 96 | Ulaşım Komisyonu Trabzon'da Bölgesel Çalıştay Gerçekleştirdi
- 131 | Genelgeler
- 144 | Duyuru

BELEDİYE BAŞKANLARININ BÜYÜK BULUŞMASI ANTALYA'DA GERÇEKLEŞTİ

İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği işbirliğinde düzenlenen Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı Antalya'da yapıldı. İçişleri Bakanı Beşir Atalay ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in de katılımlarıyla gerçekleşen toplantıda belediye başkanları Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, İller Bankası, TOKİ, Kamu Görevlileri Etik Kurulu, Merkezi Finans ve İhale Kurumu ile Özürlüler İdaresi Başkan ve Genel Müdürleriyle bir araya geldi. Toplantı kapsamında ünlü gazeteciler Taha Akyol, Hasan Celal Güzel, Mustafa Karaalioğlu ve İsmet Berkan'ın katılımlarıyla "Kent Yönetiminden Beklentiler" konulu bir de panel düzenlendi.

Belediye başkanlarının uygulamada karşılaştıkları sorunlara ilişkin sorularının cevaplanması amacıyla toplantı salonunun fuayesinde "Mevzuat Danışma Merkezi" oluşturuldu. Ayrıca belediye başkanlarının Türkiye Belediyeler Birliğinden beklentileri konulu bir de anket çalışması yapıldı. Bilimsel olarak raporlanacak anketin sonuçları daha sonra açıklanacak.

Haber: Burcu KULAÇ - (Antalya)

İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği tarafından düzenlenen Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı çerçevesinde yaklaşık 2000 belediye başkanı 20-27 Haziran 2009 tarihlerinde Antalya'da bir araya geldi.

Büyükşehir, il ve nüfusu 2000'in üzerindeki ilçe ve belde belediyelerinin başkanlarını kapsayan 20-24 Haziran 2009 tarihli birinci grup bilgilendirme toplantısı 1269 belediye başkanının katılımıyla yapılırken, nüfusu 2000'in altındaki 658 belediyenin başkanı 24-27 Haziran 2009 tarihlerinde düzenlenen ikinci programa katıldı.

İçişleri Bakanı **Beşir Atalay**, Antalya Valisi **Alâaddin Yüksel**, Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Kadir Topbaş**'ın açılış konuşmalarını yaptıkları 1. grup bilgilendirme toplantısı çerçevesinde Maliye Bakanı **Mehmet Şimşek** "Belediyelerin Mali Yapısı ve Raporları" konulu bir sunum yaptı.

ATALAY:

SEÇİLMİŞ YEREL YÖNETİCİLER BİZİM İÇİN DEĞERLİDİR

İçişleri Bakanı **Beşir Atalay**, yönetim anlayışının temelinde demokratikleşme, yerelleşme ve sivilleşme olduğunu kaydettiği konuşmasında, "Seçilmiş yerel yöneticiler bizim için değerlidir" dedi.

Belediyelere 2002 yılında aktarılan kaynak 4.07 milyar TL iken 2008 yılında 15.08 milyar TL kaynak aktarıldığını bildiren Bakan Atalay, toplama bakıldığında belediyelerin 2008 yılında 40 milyar TL gelirleri olduğunu söyledi. Belediye borçlarından yüzde 40'ın üzerinde kesinti yapılmadığını katılımcı belediye başkanlarına aktaran Bakan Atalay, yaz aylarında 4 ay süre ile kesinti yapılmadığını da açıkladı.

Belediyelerle ilgili çok sayıda şikayet aldıklarını açıklayan Bakan Atalay, başkanlara uyarılarda bulundu ve belediyelerin şeffaf olmaları gerektiğini söyledi.

Konuşmasında imar planı değişiklikleri ve ihalelerde rekabet ilkelerine riayet konusunda belediye

başkanlarına mesaj veren Bakan Atalay kamuoyu ile paylaşımına dikkat çekerek, "Belediye başkanları ne kadar açık ve şeffaf olurlarsa toplum güvenini o kadar kazanırlar" dedi.

İmar planlarında yapılan değişikliklerin büyük sorunlara yol açtığını anlatan Atalay, sözlerini şöyle sürdürdü: “Plan değişikliklerinin objektif ölçülere bağlı kalınmadan yapılması nedeniyle sorunlar çıkıyor. Akraba ve yakınlarını kayırma şeklindeki gibi hususlarda vatandaşlardan çok şikayet geliyor. Bizim sizlerden beklediğimiz belediye başkanları şaibe altında kalmasin. Bazı ilçelerimiz bir dönemde yüzlerce imar değişikliği yapıyor. Böyle bir şey olamaz. Açıklığın olduğu yerde sorunlar yoktur.

Kamuoyunda yeterince tartışılmadan verilen kararlar her zaman sıkıntı yaratmaktadır. Halkın belediyeye olan güvenini azaltmaktadır. Kentte insanlar yaşar; insanlarla bu konuları paylaşacaksınız. Sivil toplum kuruluşlarını ortak edeceksiniz. Meclisler vatandaşlara açık olsun. Çünkü o kent vatandaşındır. Siz oraya hizmet için geldiniz. Vatandaşların görüşlerini almak zorundayız.”

Vatandaşa zulmeden memur çalıştırmayın

Bakan Atalay ayrıca “Vatandaşa zulmeden, vatandaşta tepeden bakan memurları çalıştırmayın. Belediye çalışanları sizi temsil ediyor; size en büyük darbeyi vuracak vatandaş oyalayan çalışanlardır, bu konuda duyarlı olun” diye konuştu.

İkinci el oto galerileri konusunda iki yıldır çalıştıklarını kaydeden Bakan Atalay, oto galerilerinin 20 ilde şehir dışına taşındığını, bazı illerde de çalışmaların devam ettiğini belirterek nüfusu 100 binin üzerinde olan her belediyeyi ilgilendiren konuyla ilgili olarak belediye başkanlarından gayret istedi.

Ayrıca, yetkisiz kişilerce şehir merkezlerinde otopark birimlerinin oluşturulduğu, araçlarını park eden şahıslardan zorla ücret alındığı, ücret ödemeyen

vatandaşın araçlarına zarar verildiğini ifade eden Bakan Atalay, kanunlarla bu yetkinin belediyelere verildiğine işaret ederek belediye başkanlarından otopark konusuna özel ilgi göstermelerini istedi, bu şekilde gelir elde edilebileceğinin de altını çizdi.

İçme suyunun özellikle yaz döneminde kesintisiz ve standartlara uygun sunulmasının belediye başkanlarının en önemli görevi olduğuna değinen İçişleri Bakanı Atalay, suyun periyodik kontrolden geçirilerek vatandaşla ilan edilmesinin önemine işaret etti.

“Belediyelere ve özel idarelere yönelik olarak yetkilerin geri alınmasına müsaade etmeyin” diyen Bakan Atalay, “Türkiye Belediyeler Birliği de sesini çıkarsın. Bu konuda bizler de titiziz, sizler de sesinizi çıkarın. Biz Türkiye Belediyeler Birliğini önemsiyoruz. Birliğin belediyelere ve belediye personeline yönelik eğitimleri devam edecek” dedi.

Bakan Atalay şöyle devam etti:

“Biz hiçbir zaman parti farkı gözetmedik. İçişleri Bakanlığı olarak bütün ilişkilerimizde belediye başkanlarına aynı şekilde davrandık. Seçildikten sonra rekabet biter. Vatandaş hiç kimse cezalandıramaz. Belediye başkanı denetimleri ile 2004-2009 döneminde 49 belediye başkanı görevinden alındı. Görevden alınan 17 belediye başkanı AK Parti’den, 9’u CHP, 8’i DYP, ANAP ve MHP’den 5, DSP ve DTP’den iki, biri de bağımsız.”

Bakan Atalay, halkın seçtiği belediye başkanının idari kararlar alınmasına sonuna kadar direndiğine de dikkat çekti.

Tarım Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Çevre Bakanlığı ile protokol imzalandığını aktaran İçişleri Bakanı Beşir Atalay, gıda konusunda da hassasiyetlerinin sürdüğünü söyledi.

ŞİMŞEK:**BELEDİYELER VERGİ BORÇLARINI
ÖDEMEDE İSTEKSİZ**

Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı'nda bir konuşma yapan Maliye Bakanı **Mehmet Şimşek** hükümet olarak son dönemde kamu mali yönetimi alanında önemli reformlar gerçekleştirilmiş olup, bu reformların ana hatlarının 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla çizildiğini bildirdi.

Kanun'un temel amacının kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasıyla birlikte **hesap verilebilirliği** ve mali saydamlığı sağlamak olduğunu belirten Bakan Şimşek "Ülkemizdeki en önemli reformlardan biri olan kamu mali yönetimi reformu çerçevesinde 2006 yılında itibaren yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun kapsamı, uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş ve bu kapsama **mahalli idareler de dahil edilmiştir**" diye konuştu.

Mahalli idarelerin öz gelirlerini arttırmaya yönelik ikinci aşama reform yasaları çıkarılacağını müjdeleyen Bakan Şimşek, 2006 yılında Maliye Bakanlığının yerel idarelerin mali verilerini derlemeye başlayarak bir ilke imza attığını ve yerel idarelerin bilançoları, gelir-gider tabloları üretilerek kullanıcıların ve kamuoyunun bilgisine sunduğunun da altını çizdi.

Böylece yerel idarelerin mali portresinin net bir şekilde ortaya konarak temel büyüklüklerin üretildiğini ve ekonomik ve mali politikaların belirlenmesinde de önemli bir girdi olarak kullanılmaya başlandığını kaydeden Maliye Bakanı, "Buradan hareketle, yerel idare mali verilerinin Bakanlığımız ve ekonomi yönetimi tarafından takip edilmesi ve maliye ve ekonomi politikalarının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak üzere gerekli önlemlerin zamanında alınması amacıyla, yerel idare verilerinin üç aylık yerine aylık olarak derlenmesine karar verilmiş bulunmaktadır. Konuya ilişkin Tebliğ değişikliği 13 Haziran 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, buna göre **nüfusu 10 binin üzerinde** olan yerel idareler **Temmuz 2009, diğerleri ise Ekim 2009** ayından itibaren **aylık olarak** verilerini Bakanlığımıza göndereceklerdir. Valilerimizin, belediye başkanlarımızın ve

diğer üst yöneticilerin konuya **azami önem göstereceğini** umuyorum" dedi.

**Verileri zamanında göndermeyen yetkiliye
maaş cezası**

Bakan Şimşek, Kanun'da verilerini zamanında göndermeyen yerel idare birimlerinin mali hizmetler birimi yöneticisi ve muhasebe yetkilisine maaş cezası verileceğinin hüküm altına alındığını kaydederek, 2008 yılı Ocak-Eylül veri giriş dönemi için 157, Ocak-Aralık dönemi için ise 70 adet ceza uygulanması yapıldığını da vurguladı.

Yerel idarelerden derlenen mali verilerin içeriğine bakıldığında çarpıcı sonuçların ortaya çıktığını belirten Bakan Şimşek sözlerine şöyle devam etti:

"2006 yılında Bakanlığımızda Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 'Bütçe Denkliğinin Sağlanması' başlıklı 19'uncu maddesinde bütçe gelirleri esas alınır. 2006-2008 yıllarında sırasıyla 1 milyar 283 milyon TL, 3 milyar 909 milyon TL ve 7 milyar 99 milyon TL yerel idareler bütçe açığı ortaya çıkmıştır. Bu bütçe açıkları nedeniyle 2006 yılında 30 milyar 672 milyon TL olan yerel idare borçları 2008 yılı itibari ile 44 milyar 362 milyon TL'ye yükselmiştir. Yani son 3 yılda açıklarında yüzde 50 artış söz konusu olmuştur. Bu durum, kısa vadede gelirlerini artırma imkanı bulunmayan yerel idareleri gerekli tedbirleri almadıkları takdirde ciddi sıkıntılarla

karşılaşmasına neden olabilecektir. Mali durumdaki bu sorunun üstesinden gelmek de ancak harcamalarda tasarrufa gidilmesi ve öz gelirlerin artırılmasıyla mümkün olabilecektir. Ülkemizde 90'lı yıllardaki borcun milli gelire oranı yüzde 90'ları aşmıştı. Belediyelerin durumu da bu gidişle o yıllara benzecek. 2008 yılı sonu itibariyle milli gelirin yaklaşık yüzde 5'ini (45.942 milyon TL/950.144 milyon TL) kullanmakta olan yerel idarelerin üçüncü kişilere, Hazineye veya yurt dışına olan borçları milli gelirin yüzde 4,67'sine ulaşmış bulunmaktadır. Merkezi yönetimin tamamının milli gelirin yüzde 24'ünü kullandığı düşünüldüğünde, yerel idarelerin kullandığı kaynağın büyüklüğü daha da iyi anlaşılacaktır."

Belediyelerin bir kısmının **vergi borçlarını ödemede isteksiz davrandıklarını** üzüntüyle karşıladıklarını söyleyen Maliye Bakanı Şimşek, "5779 sayılı Kanun'un 1 Temmuz 2009 tarihinde yürürlüğe girecek olan 7'nci maddesinin 3'üncü fıkrası hükmüne göre mahalli idareler ve bağlı kuruluşların kanuni süresinde verilen gelir vergisi ve katma değer vergisi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergiler de, bu idareler adına genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paydan kesilerek ödenecektir. Bu kesinti diğer kesintiler ile birlikte yüzde 40 sınırına tabi olacaktır. Bu uygulama bile, mahalli idarelerimizi finansal açıdan oldukça rahatlatacaktır" diye konuştu.

Belediyeler tarafından vergi yükümlülüklerinin zamanında yerine getirilmemesi halinde, diğer mükellefler ile aralarında herhangi bir ayırım yapılmaksızın, icra yoluyla tahsilat işlemlerine başlanılmasının yasal zorunluluk olduğunu ifade

eden Bakan Şimşek, birikmiş borçları olan belediyelere taksitlendirme imkanları da sağlandığını hatırlatarak bu imkanları kullanmayıp **borç ödeme eğilimine girmeyen belediyeler hakkında icra yoluna başvurulacağını** söyledi.

Yerel idareler ile diğer önemli hususun da **hazine taşınmazlarının yönetimi** olduğunu söyleyen Bakan Şimşek, "2001 yılında yapılan düzenleme ile hazine taşınmazlığı satış gelirlerinden belediyelere pay verilmesi ön görülmüştür.

Bu yolla; 2006 yılında 93 milyon, 2007 yılında 134 milyon, 2008 yılında ise 124 milyon TL belediyelere aktarılmıştır. Son 3 yılda 280 milyon TL değerinde yaklaşık 3 milyon 360 bin metrekare yüzölçümlü taşınmaz bedelsiz olarak yerel yönetimlere terk edilmiştir.

Unutmayalım ki, bu taşınmazları tapuda Maliye Hazinesi adına kayıtlı olmakla birlikte toplumun malıdır ve **1cm²'sinin bile değeri hepimiz için çok büyüktür**" diye konuştu.

TOPBAŞ:**TBB, YEREL DEMOKRASİNİN
EN ÖNEMLİ TEŞKİLATIDIR**

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Kadir Topbaş**, kamu yönetimi reformu ile yönetim zihniyetinde önemli bir değişikliğin gerçekleştiğini vurguladığı konuşmasında “yerel yönetimler, demokrasinin kılcal damalarıdır” dedi. 1’inci ve 2’nci grup belediye başkanları bilgilendirme ve istişare toplantılarının açılışında konuşan Başkan Topbaş, günümüzde yerel yönetimlerin öneminin arttığına ve demokrasinin gelişmişliğinin, belediyelerin gücü ve etkinliği ile ölçüldüğüne işaret etti. Katılımcı ve çoğulcu yönetim anlayışının kökleşmesi için yerel yönetimlerin güçlendirilmesi gerekiyor. 1980 sonrası merkezîyetçiliğin kırılması adına önemli adımlar atılarak geleneksel belediyeçilik anlayışının yanında ‘büyükşehir belediyesi’ modeli ortaya çıkmıştır. Bu dönemde belediye sorunlarıyla ilgili arayışlara girilmiş küçük belediyeler büyük belediyelere bağlanmak suretiyle yerel yönetimlerde idari bir bütünlük kurulması amaçlanmıştır. Bu dönemden sonra ‘Kamu Yönetim Reformu’na kadar yerel yönetimlerle ilgili reform niteliğinde değişiklik yapılmamıştır. Ancak hükümetimizin gerçekleştirdiği kamu yönetim reformu ile yönetim zihniyetinde önemli bir değişiklik gerçekleştirilmiş; 6,5 yıl içinde, İl Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri Kanunu başta olmak üzere 7 yasa çıkarılmıştır.” diye konuşan Birlik Başkanı, devrim niteliğinde kabul edilmesi gereken bu düzenlemeler ile merkezi idare tarafından yürütülen birçok görev, yetki ve sorumluluğun mahalli idarelere devredildiğini kaydetti.

Yerel yönetimlerin daha etkin ve verimli hale getirilerek yerel hizmetlerin kalitesi ve hızının artırıldığını ve yerel yönetimlerin mali yapılarını güçlendirmeye yönelik düzenlemelerin de yapıldığını belirten Başkan Topbaş “Amaç, demokrasi ve katılımı güçlendirmek, kamu kaynaklarının daha verimli kullanılmasını sağlamak, hesap sorma ve hesap verme mekanizmalarını etkin bir şekilde çalıştırmak olmuştur” dedi.

Türkiye Belediyeler Birliği

Türkiye Belediyeler Birliği “**yerel demokrasinin en önemli teşkilatıdır**” diyen Birlik Başkanı Kadir

Topbaş, bu **Birliğin çatısı altında** “Şehirlerimizi ve kasabalarımızı daha medeni ve yaşanabilir mekânlar haline getirmek, planlı yerleşmelere yönelmek, ulaşım ve bayındırlık altyapısını güçlendirmek, çevre ve tarihsel mirası korumak temel hedeflerimiz olmalıdır” şeklinde konuştu.

“Hem doğunun hem de batının zengin kültürüne ve tarihsel birikimine sahibiz. Şehirlerimiz, zengin mirasın yanı sıra, sanattan edebiyata, eğlenceden hizmet sektörüne modern yaşamın bütün renklerini içinde barındırmakta. Şehirlerimizi Anadolu’nun zengin potansiyelini harekete geçirerek cazibe merkezleri yapmalıyız. ‘Katılım ve işbirliği’ temelinde ‘adil ve şeffaf’ bir yönetim sergilemek için bütün gücümüzü seferber etmeliyiz” diyen Başkan Topbaş sözlerine şöyle devam etti:

“Yerel gelişme farklarını, her birimizin nispeten daha iyi olduğu alanlarda işbirliği ile aşarız. Bu bakımdan Türkiye Belediyeler Birliği çok önemli bir platform vazifesi görecektir.

Çalışanların eğitimine, kişisel gelişimine önem veren bir belediyeçilik uygulamasına gereken önemi bu Birliğin çatısı altında verirse, kamu hizmetlerinde kaliteyi, vatandaşa daha iyi ve süratli hizmeti sağlamış oluruz.”

Çözüm bekleyen sorunlar

Gerçekleştirilen değişime rağmen yerel yönetimlerin çözüm bekleyen sorunlarının bulunduğunu ifade eden Birlik Başkanı kamu yönetimi reformu çerçevesinde yerel yönetimlerin görev ve yetkileri artırılırken aynı oranda gelirlerinde yapılan **artışın yetersiz kaldığını** ve çıkarılan kanunlarla belediyelerin borçlarının yeniden yapılandırılmasına rağmen, hala **mali sıkıntı çeken belediyelerin** de var olduğunu söyledi.

Bu borçlardan birinin, genel aydınlatma yerlerinin **elektrik tüketiminden kaynaklanan ve büyük yekun tutan borçlar** olduğuna işaret eden Başkan Topbaş, “Elektrik Piyasası Kanunu’nda yapılan cadde ve sokak aydınlatmalardan kaynaklanan borcun 2015 yılına kadar Hazine’ye alınmasına ilişkin düzenleme, belediyelerin sorumluluğundaki park, bahçe, ören yerleri gibi yerler de dahil edilerek genişletilmeli ve nihai olarak düzenlenmelidir” dedi.

Genel bütçeden alınan payların dağılımında belediye büyüklüklerinde meydana gelen değişimlerin de dikkate alınması, **belediye gelirlerinden kesinti yapılan İller Bankası payı**, belediyelerin **AB projesi yapma ve fonlarından yararlanma kapasitelerinin artırılmasına** yönelik çalışmalar, Tarım Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulunda imzaya açılan kanun tasarısıyla gıda ve su üretimi konusunda belediyelerin ruhsat verme yetkilerine sınırlama getirilmesinin yeniden ele alınmasının gerekliliği konuları üzerinde duran Birlik Başkanı Topbaş, belediyelerin daha çağdaş hızlı hizmet üretebilmeleri ve kaynaklarının verimli kullanılabilmesi için eğitim projelerine ihtiyaç olduğunu bildirdi. Birlik olarak eğitim projelerini çok önemsediklerini ifade eden Başkan Topbaş, İçişleri Bakanlığının vereceği desteğin de çok önemli olduğunu kaydetti. Birlik merkezinde her Salı günü bir encümen üyesi belediye başkanının belediyelere

destek vermek üzere bulunacağını ifade eden Birlik Başkanı, belediye başkanlarının özlük haklarına ilişkin olarak da “**Seçilememeleri halinde görevlerine dönmelerini sağlamalıyız**” diye konuştu.

Açılış konuşmasında geleceğe taşınmada en önemli etkeninin yerel yönetimler olduğunu belirten Başkan Topbaş, “**AB Özerklik Şartı**’ndan bir an önce her anlamda yararlanılması ve hayata geçirilmesi gerekmektedir” dedi.

Nüfusu 2000’in altındaki belediyelere ilişkin olarak bu belediyelerin kaynak, gelirler ve kadrolar itibarıyla hizmet vermede yetersizliğinin devam ettiğini bildiren Birlik Başkanı personel maaşını ödemedeki

zorluklardan tutun da temel hizmetleri yerine getirecek araç gereç yetersizliklerine kadar bir dizi sorunu olan belediyelerin en büyük sorunlarının “**gelir yetersizliği**” olduğunun altını çizdi. Topbaş, bu belediyelerin **hizmet üreten birimler haline getirilmesi** gerektiğini kaydetti.

Belediye ile ilgili yasal düzenleme çalışmaları

İki kanun teklifi; “Bağlı oldukları ilçelere göre tespit edilen gelişmişlik kriterlerine beldelerin nüfuslarının da dikkate alınması” ve “Nüfusu 2000’in altında kalan beldelere 2000 nüfus esas alınarak ödeme yapılmasına” dair iki kanun teklifi olduğunu aktaran Başkan Topbaş, bu tür belediyelerin görev ve yetkilerinin gelirlerine göre düzenlenmesinin söz konusu olabileceğini belirterek personel fazlalığının çözümünün ‘il özel idaresi’ başta olmak üzere diğer kurumlara nakiller ile sağlanabileceğini söyledi. Ayrıca İş makinelerinin kullanılabileceği bir “makine havuzu” modeli geliştirilebileceğine değinen Birlik Başkanı yine bu belediyelerin gerçekleştirmek istediği projelere “BELDES” ile destek verilebileceğini de kaydetti.

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Kadir Topbaş, belediyelerle ilgili yasal

düzenleme çalışmaları konusunda katılımcı belediye başkanlarına bilgi verdiği toplantıda şöyle konuştu:

“Kamulaştırmasız El Atmalar; Kamulaştırma Kanunu’nun 38’inci maddesine göre idarelerin kamulaştırma yapmaksızın fiilen el attıkları taşınmazlar üzerinden 20 yıl geçtiğinde maliklerin mülkiyet hakları düşüyordu. Anayasa Mahkemesi bunu 2003 yılında iptal etti. Bunun sonucunda 4.11.1983 yılından geriye doğru 9.10.1956 tarihine kadar olan süre içinde mülkiyet haklarını kaybedenlerin bu haklarının geri geleceği kabulüyle bunların taşınmazlarının bedellerinin ödenmesi yolunda bir düzenleme yapılmıştır.

Ancak bu dönem aralığı için ödenecek taşınmazların bedelleri çok yüksek olacağı için 1 defada ödenmesi mümkün olmadığından idarelerin geleceğe yönelik bütçelerinden % 2 pay ayrılarak tavsiyesi öngörülmüştür.

İmar Kanunu’nda Düzenleme; Bir dönüşüm projesi alanında idare ile anlaşma yapmayan parsellerin imar hakları olacak şekilde proje alanı dışında bir araya toplanmış olmasının maliklerin mülkiyet haklarının kısıtlanmış (kamulaştırmasız el atma) olarak kabul edilemeyeceği yönünde bir düzenleme yapılmıştır.

Afet ve Acil Durum; “Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları insandan tahliye etmek ve yıkmak” hükmü, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Kanunu karşısında uygulanma kabiliyeti olmadığı için kaldırılmıştır.

Haciz Yasağı Hükümünde Düzenleme; Belediyelerin zorunlu giderlerini karşılayacak bazı vergi, harç ve resim gibi gelirlerinin haczi yasaklanmıştır.

Ancak uygulamada icra daire ve mahkemeleri bu yasağa uygun işlem yapmadıkları

ve karar vermedikleri için bu yasağın hukuki ve fiili bir anlamı kalmadığından bunu etkin kılacak bir düzenleme getirilmiştir.

“Haciz yasağına aykırı hacizler kanunla geçersiz sayılmıştır. Tahsil edilmelerinde belediye ödenmelerinden icra görevlileri şahsen sorumlu tutulmuşlardır.”

Değer Artış Harcı ve Ödenmeleri; Mevcut bir imar planında değişiklik yapılması sonucunda parsel malikinin imar haklarında bir artış olması halinde bu artan değer %50’si belediye sınırları içerisinde belediyelere, belediye sınırları dışında il özel idareleri’ne ‘harç’ olarak gelir sağlar.

Kamu binaları, sağlık merkezleri, ibadethaneler, elçilik ve konsolosluklar, vakıf arsa ve binaları değer artış harcından muaftır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu’nda Düzenleme; İdare Mahkemesi kararlarına uyulmamasına karşılık gelen cezanın bu fiille orantılı olmaması nedeniyle buna daha uygun düşecek bir ceza olarak hapis değil, bu fiili işleyenlere uygulanabilecek en uygun para cezası olarak öngörülmüştür.

İcra ve İflas Kanunu’nda Düzenleme; Alacağa ilişkin kararlar kesinleşmeden icra edilebilir olduğundan bir taraftan borçlunun mal kaçırmasını önlemek için mallarının haczedilerek paranın icra vizesine konulmasına imkan tanımak, diğer taraftan borçluyu korumak için bu paranın alacaklı tarafından ancak teminat göstermesi karşılığında alabilmesini mümkün kılmak.”

Birbirimizden öğreneceğimiz çok şey var

Açılış konuşmasının yanı sıra “Başkan-Meclis ve İhtisas Komisyonu İlişkileri” üzerine bir de sunum yapan Birlik Başkanı Topbaş, Beykoz’da yaptıkları bir örnek

uygulama konusunda belediye başkanlarına bilgi verdi. Başkan Topbaş, sokak temsilcileri seçilmesiyle, sokağın zaman içinde daha bakımlı hale geldiğini aktardı ve şu örneği verdi:

“İki sokağın birbirine açılması taleplerinde anlaşmazlık yaşanıyordu. Daha önce çözümü zor olacak bu problemi, iki sokaktan gelen temsilciler anlaşarak çözdü. Sokak temsilcilerine söz hakkı verildiği bir platform oluşturulup arkasından sokak sakinlerinin oy kullanması ile sokağı birbirine açılmadan eski haliyle kullanılması kararı çıktı ve mesele halledildi. Görüldüğü üzere, demokrasiyi uygularsanız, halk memnun oluyor. Vatandaş sorumlu, katılımcı, hesap soran bir konuma getirmenin koşullarını oluşturmamız.”

Belediyelerde kurulması gereken ihtisas komisyonları konusunda belediye başkanlarına bilgi veren Başkan Topbaş, “İhtisas komisyonları yeniden düzenlenerek, demokratik katılımı ve etkinliği sağlayacak bir yapıya kavuşturulmuştur” diye konuştu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 300 meclis üyesi olduğunu kaydeden Başkan Topbaş, oy birliği ile geçirilen kararları olduğunu ifade ederek şöyle devam etti:

“Halkımıza karşı sorumluyuz. Bir mimar olarak ülkenin ulusal planı olmadığı için her belediye başkanı işlerini kendi birikimi ve siyasi kimliği ile yapmaya çalışıyor. İmarla ilgili olarak planlama biran önce bitirilmeli ve siyasete göre değişmemelidir.”

“Bazı alanlarda İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak önde olduğumuzu ifade etmek istiyorum” şeklinde konuşan Birlik Başkanı Topbaş, hafriyat alanına

dökülmesi gereken hafriyatın yol kenarına bırakılması sorununa çözüm aradıklarını kaydetti. Çevreyi kirleten hafriyat kamyonlarının kurulan sistem ile takip edileceğini belirtti.

İstanbul’un dijital haritalarının çıkarıldığını aktaran Başkan Topbaş, “Ruhsat alır-

ken hangi hafriyat kamyonunun hangi güzergahtan hangi saatte nereye gideceğini biliyoruz. Kurulan sistem ile bunun dışına çıkanları tespit edebiliyoruz. Hafriyata karşı değiliz ancak çevreye zarar verilmeden bu iş yapılmalı” dedi.

Birbirimizden öğreneceğimiz çok şey var diyen Birlik Başkanı Topbaş, 1-4 Haziran 2009 tarihinde

UCLG’nin Kopenhag’da iklim değişikliği konusunda düzenlenen toplantısında atıksu kanallarında 50 derecelik sudan, yerleştirdikleri plakalarla çevredeki konutları ısıttıklarını öğrendiklerini bildirdi.

“İstanbul’da metan gazını enerjiye çevirerek elektrik elde etmeye

başlayacağız. 120 bin konutun enerjisi çöp sahasında kurulan sistemle depoladığımız metan gazından elde edilecek” diye konuşan Birlik Başkanı Topbaş Türkiye Belediyeler Birliğini aktif olarak kullanmak istediklerini belirtti.

DİĞER SUNUMLAR

Toplantının birinci gününde İçişleri Bakanı **Beşir Atalay**, Antalya Valisi **Alâaddin Yüksel** ile Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Kadir Topbaş**'ın açılış ve protokol konuşmalarının yanı sıra İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürü **Vali Ercan Topaca**, "Reform Işığında Kent Yönetimi Vizyonu"; Toplu Konut İdaresi Başkanı **Erdoğan Bayraktar**, "Kentsel Dönüşüm ve Toplu Konut"; Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı **Prof.Dr.Bilal Eryılmaz** ise "Belediye Başkanlığı ve Etik İlkeler" konularında sunum yaptı.

Toplantının ikinci gününde ise Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **İ.Melih Gökçek**'in "Kent Yönetiminde Planlama" konusunda yaptığı konuşmayla başlayan program İller Bankası Genel Müdürü **Hidayet Atasoy**'un "İller Bankası Belediye İlişkileri", İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı **Aziz Kocaoğlu**'nun ise "Kent Yönetiminde Katılım" konusunda yaptığı sunumlarla devam etti.

Vali Yüksel: Belediye Başkanları- mızı Antalya'da ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz

Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısının açılında konuşan Antalya Valisi Alâaddin Yüksel belediye başkanlarını Antalya'da ağırlamaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi.

Vali Yüksel, konuşmasında Antalya'nın turizm kapasitesi hakkında bilgi verdi.

Vali Topaca: Kent yönetimi vizyonu

Reform Işığında Kent Yönetimi Vizyonu konulu bir konuşma yapan İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürü Vali Ercan Topaca, belediyenin tarihçesi, kentleşmenin sonuçları, değişim süreci, yönetim vizyonu, kent yönetimi ve planlama, kaynak tahsisi, e-belediyecilik ile kent ve ekonomi üzerine bilgiler verdi.

Gökçek: Tek planlama merci belediye olmalı

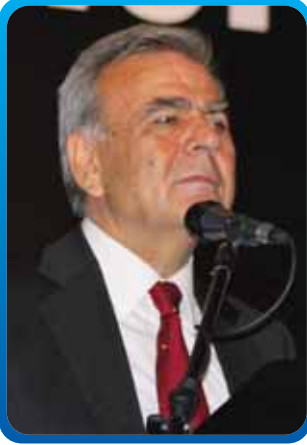
Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, Kent Yönetiminde Planlama konulu sunumunda kentsel dönüşümün önündeki en büyük engelin, idari yargı kararları olduğunu savundu. Başkan Gökçek, Kentsel Dönüşüm Projeleri'nde este-

tiğe önem verilmesi ve kentin vizyonunun ortaya konulması gerektiğini söyledi. Projelerin, vatandaşla kavga ederek değil, onlarla anlaşarak yürütülmesi gerektiğini vurgulayan Başkan Gökçek, bu projelerinin, belediyenin sırtına yük getirmemesinin de önemli olduğunu vurguladı. Bu projeleri

yürütürken başta kamulaştırma olmak üzere büyük sorunlarla karşılaştıklarına işaret etti.

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Belediyeler Birliği ve İçişleri Bakanlığı'nın bu konuda bir çalışma yapması gerektiğini belirten Başkan Gökçek, kamulaştırma konusunda son üç yıl içinde vatandaşın beyan ettiği değer ortalamasının en üst sınır olmasını istedi. Başkan Gökçek, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Acaba belediyeleri belediyeler mi idare edecek, yoksa idari mahkemelerdeki bilirkişiler mi? Bir planlamayı yaparken hangi planlamayı yaparsak döner, hangisini yaparsak dönmez, bu meçhul... Belediyelerin önü tıkanıyor. Dünyanın hiç bir ülkesinde idari mahkemeler yerindelik kararı vermez. İdarenin yerine tercih kullanmaz. Bilirkişinin esiri oluyoruz."

Konuşmasında imar affına da karşı olduğunu söyleyen Başkan Gökçek, bir soru üzerine de "hangi konuda olursa olsun tek planlama merci belediye olmalı" dedi.

**Kocaoğlu:
Türkiye’de imarın
sorumlusu yok
olmuştur**

Kent Yönetiminde Katılım konusunda bir konuşma yapan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, geçmişte görev alan belediye başkanlarının gücünün yettiği kadar hizmet verdiklerini ifade ederek “Bir belediye başkanının hataya düşeceği en önemli şey, geçmiş belediye başkanlarını eleştirmektir. Enkaz edebiyatı yapmanın bir belediye başkanına, hiçbir katkısı yoktur” dedi.

Yürütülen projelerle kentte yerel demokrasinin güçlendiğini kaydeden Başkan Kocaoğlu, eskiden çöpü toplayan, suyu çeşmeden akıtan, kanalizasyon sistemi yaptıran belediye başkanlarının başarılı sayıldığını belirterek artık belediye başkanlarının yerel kalkınma projeleriyle vatandaşın refahını ve yaşam standardını artırmak zorunda olduklarının altını çizdi.

Türkiye’de Bayındırlık ve İskân Bakanlığı dışında 11 kurumda imar planı yetkisi bulunduğunu belirterek, “imarın 40 patronu olmaz” diye konuştu.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek’in imar affına karşı olduğunu ve belediye

başkanlarına direkt yaptırım getirilmesi gerektiğiyle ilgili görüşlerine katıldığını söyleyen Başkan Kocaoğlu, buna karşın Türkiye’de son 30-40 yılda nüfusun ve kentte yaşayan nüfusun hızla arttığına dikkat çekti.

Belediye başkanlarının kaçak yapıldığı tespit edilen binaların yıkılması için uyarılması, uyanlara rağmen kaçak yapıları yıkmamakta direnen belediye başkanlarına hapis cezası verilmesi gerektiğini kaydeden Başkan Kocaoğlu, gerekli tüm düzenlemelerin yapılmasının ardından bir daha kaçak yapılaşmaya izin vermeyecek düzenlemelerden sonra bir kerelik imar affına karşı olmadığını da dile getirdi.

“İmar olmadığı için bazı mahallelere su götüremiyoruz, kanalizasyon bağlayamıyoruz. Adam orada yaşıyor. Bu da bu ülkenin gerçeği” diyen Başkan Kocaoğlu imar planlaması yetkisine ilişkin olarak da kıyı belediyelerinin imar yetkisinin Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilmesinin de yanlış olduğunu vurgulayarak “İmarın 40 patronu olmaz. Türkiye’de imarın patronu Bayındırlık ve İskân Bakanlığıdır, sonra da belediyeler. Türkiye’de Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile belediyeler dışında 11 kurumda imar yapma yetkisi var. Türkiye’de imarın sorumlusu yok olmuştur. Acilen bu işin çözülmesi lazım. Sadece Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile belediyelere bu yetkinin verilmesini kararlaştırın. Yoksa kentlerimizi tutamayız” şeklinde konuştu.

**Bayraktar:
Gelişen Türkiye’nin
önündeki en büyük
problem gecekondulardır**

Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanı Erdoğan Bayraktar ise Kentsel Dönüşüm ve Toplu Konut başlıklı sunumunda dünyanın alabildiğine küreselleşip, bütünleştiğini adeta ‘tek devlet’ olduğunu söyledi. Bayraktar, bu nedenle artık devletlerin değil şehirlerin yarıştığını ifade etti.

Çarpık, kaçak, salaş yapılaşmanın ciddi kaynak israfına neden olduğunu dile getiren TOKİ Başkanı Bayraktar, gecekondu bölgelerinde yaşayanların şefkat duyguları ve devlete olan güvenlerinin de azaldığına işaret ederek;

“Gelişen Türkiye’nin önündeki en büyük problem gecekondulardır. Gecekondulardan kurtularak kentsel dönüşümü tamamlamak gerek. Gecekondulardan kurtulduğumuz zaman daha çevreci bir toplum oluruz. Kentsel dönüşüm dünyanın en zor işlerinden biridir. Bunun için halkın ikna edilmesi ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapılması gerekir” diye konuştu.

Prof.Dr.Eryılmaz: Etik davranış ilkeleri

Belediye başkanları bilgilendirme ve istişare toplantısı kapsamında sunum yapan Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı Prof.Dr.Bilal Eryılmaz ise Belediye Başkanlığı ve Etik İlkeler üzerine bir konuşma yaptı.

Etik, ahlak, hukuk, yozlaşma/yolsuzluk, güven, bütünlük, belediye başkanlığı, etik ilkeler ve liderlik kavramları üzerinde duran Prof.Dr.Eryılmaz etik davranış ilkelerini şöyle sıraladı:

“Kamu hizmeti bilinci, halka hizmet bilinci, hizmet standartlarına uyma, amaç ve misyona bağlılık, dürüstlük ve tarafsızlık, saygınlık ve güven, nezaket ve saygı, yetkili makamlara bildirim, çıkar çatışmasından kaçınma, yetkilerin kötüye kullanılmaması, hediye alma yasağı, israftan kaçınma, gerçek dışı beyandan kaçınma, bilgi verme ve saydamlık, yöneticilerin hesap verme sorumluluğu, mal bildiriminde bulunma, eski kamu görevlilerine imtiyazsız muamele, ayırimcılık yapmama, yasalara uyma”

Atasoy: Belediyelerin AR-GE'siyiz

İller Bankası Belediye İlişkileri konusunda bir sunum yapan İller Bankası Genel Müdürü Hidayet Atasoy, İmar planı uygulamalarını belediyelerin yapması gerektiğini ancak belediyelerin de çarpık uygulamalarının görüldüğünü bildirdi.

İller Bankası'nın yerel yönetimlerin her türlü kentsel ihtiyaçlarının karşılanması için geliştirilen projelere uygun kaynakların temin edilmesi için yerel yönetimlere yardımcı olduğunu ifade eden Atasoy, piyasa şartlarına göre iç veya dış kaynaklardan en uygun şartlarla kredi sağlandığını kaydetti.

Belediyelere son beş yılda 683 proje hazırladıklarını bildiren Atasoy, bazı belediyelerin en ufak depremde yıkılabilecek binalar için projeler hazırladığını vurgulayarak, “Herhangi bir alt yapı projesine daha büyük paralar vermeye gerek yok. Biz bunları hibe yapıyoruz. Belediyelerin AR-GE'siyiz. Yapımı nereden yaparsanız yapın ama lütfen projelendirme konusunda İller Bankası'na mutlaka uğrayın” dedi.

PANEL: Kent Yönetiminden Beklentiler Ünlü gazeteciler başkanlarla bir araya geldi

Toplantının sonunda Milliyet Gazetesi Köşe Yazarı **Taha Akyol**'un yönetiminde Eski Bakan Radikal Gazetesi Köşe Yazarı **Hasan Celal Güzel**, Star Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni **Mustafa Karaalioğlu** ve Radikal Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni **İsmet Berkan**'ın katılımıyla “Kent Yönetiminden Beklentiler” konulu bir panel düzenlendi. Belediye başkanlarına beklentiler konusunda birer sunum yapan ünlü gazeteciler, belediye başkanlarının sorularını da yanıtladı.

Hayrettin Güngör

Hasan Hüseyin Can

Cevdet Sökmen

Maliye Bakanı **Mehmet Şimşek**'in Belediyelerin Mali Yapısı ve Raporları konusunda belediye başkanlarına bilgi verdiği bilgilendirme ve istişare toplantısının son gününde ayrıca İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdür Yardımcısı **Dr.Hasan Hüseyin Can** "Kent Yönetiminde Mali Yapı, Merkezi Gelirler, Yerel Gelirler"; Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri **Hayrettin Güngör** "Belediyelerde Borç Yönetimi"; **Doç. Dr.Ertuğrul Yaman** "Kent Yönetiminde İletişim"; Merkezi Finans ve İhale Kurumu Başkanı **Muhsin Altun** "AB Fonlarından Yararlanma"; Özürlüler İdaresi Başkanı **Abdullah Güven** ise "Yerel Hizmetlere Özürlülerin Ulaşımı" konularında birer sunum yaptı.

1'inci grup belediye başkanları bilgilendirme toplantısının kapanışı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürü Vali Ercan Topaca'nın genel değerlendirmesi ile yapıldı.

Bilgilendirme ve İstişare Toplantısının birinci grubunda uygulanan programa, benzer içeriği ile ikinci grup bilgilendirme toplantısında da devam edildi.

Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısında ayrıca TBB Genel Sekreter Yardımcısı **Cevdet Sökmen**, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun; Keçiören Belediyesi Başkan Yardımcısı **Nihat Yıldız** İhale Mevzuatı; İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı **Süleyman Elban** Başkan-Meclis ve İhtisas Komisyonu ilişkileri ve İçişleri Bakanlığı Kontrolörler Kurulu Başkan Yardımcısı **Sebahattin Karakaya** Personel Mevzuatı ve Norm Kadro konularında birer sunum yaptı.

İçişleri Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği işbirliğinde düzenlenen Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı Antalya'da 27 Haziran 2009 tarihinde yaklaşık 2000 belediye başkanının katılımı ile son buldu.

Muhsin Altun

Abdullah Güven

Doç. Dr. Ertuğrul Yaman

Nihat Yıldız

Süleyman Elban

Sebahattin Karakaya

Antalya Valisi Alâaddin Yüksel, Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve Mahalli İdareler Genel Müdürü Vali Ercan Topaca'ya birer plaket verdi.

Tuayeden...

MEVZUAT DANIŞMA MERKEZİ

Düzenlenen bilgilendirme ve istişare toplantısı çerçevesinde belediye başkanlarının uygulamada karşılaştıkları sorunlar için bir de "mevzuat danışma merkezi" oluşturuldu.

Merkeze belediye başkanları yoğun ilgi gösterdi.

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş:

Kimdir?

İstanbul ile ilişkileri 1860'lara uzanan Topbaş ailesinden baba Hüseyin Topbaş, 1928 yılında İstanbul'a geldi. Kadir Topbaş'ın annesi ise 1935 yılında İstanbul'a yerleşti.

Annesinin savaş yılları boyunca bulunduğu Artvin, Yusufeli'nde 1945 yılında doğan Kadir Topbaş, henüz 3 aylıkken İstanbul'a geldi.

Kadir Topbaş; ilk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı. 1972 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden, 1974 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Bölümünden mezun oldu.

Doktora tezini, İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi ve Arkeoloji Bölümü'nde "Hidiv Kasrı ve Boğaziçi Sivil Mimarisindeki Yeri" konusunda tamamladı.

Uzun yıllar "serbest mimar" olarak çalıştı.

1994-1998 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın danışmanlığını yaptı.

Danışmanlığı süresince, Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı olan saray, kasır ve tarihi eserlerin restorasyon çalışmalarına katkıları oldu.

Kültür Bakanlığı İstanbul 1 Numaralı Kültür Varlıkları Koruma ve Anıtlar Kurulu Başkan Yardımcılığı görevini yürüttü. Bir süre aile şirketlerinin yönetiminde bulundu.

1999 yılında Beyoğlu Belediye Başkanlığı'na seçildi. Bu görevi süresince İstanbul'a model olabilecek 'Güzel Beyoğlu' projesini hayata geçirdi.

Mimari projesini kendisinin çizdiği 'Kentsel Dönüşüm ve Sosyal Rehabilitasyon' çalışmaları kapsamında Kasımpaşa'da Kapalı Spor Salonu Kompleksi, Eğitim ve Sosyal Tesislerini hizmete sundu.

28 Mart 2004 tarihinde yapılan yerel seçimlerde AK Parti'den aday oldu ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na seçildi.

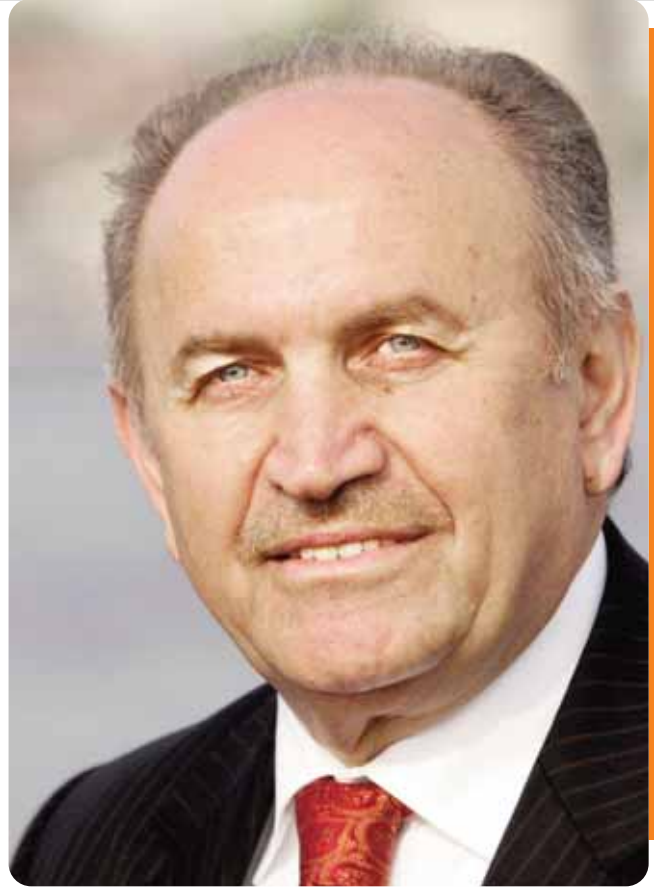
Kadir Topbaş'ın Bilgi Üniversitesi ile beraber çıkardığı 'Beyoğlu: Kültürleri Buluşturan Kent', TAÇ Vakfı ile birlikte hazırladığı 'Geçmişten Günümüze Beyoğlu I-II' ve 'Anılarda Beyoğlu' isimli eserleri bulunuyor.

Kadir Topbaş, 2007 yılından bu yana dünya kentlerinin Birleşmiş Milletleri sayılan Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı'nın eş başkanıdır.

29 Mart 2009 tarihinde yapılan yerel seçimler ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına ikinci defa seçilen tek başkan olarak görevine devam eden Kadir Topbaş, 28 Mayıs 2009 tarihli Türkiye Belediyeler Birliği Meclis Toplantısında da Birlik Başkanlığına seçildi.

Topbaş, aynı zamanda, İstanbul Kalkınma Ajansı başkan yardımcılığı, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Koordinasyon Kurulu ve İstanbul Modern Yönetim Kurulu üyeliği, TAÇ Vakfı (Tarih ve Çevre Vakfı) mütevelli heyeti ve yönetim kurulu üyeliğini yürütüyor.

Başkan Topbaş, evli ve üç çocuk babası.

"Birliğinin güçlü çatısının en önemli bileşeni eğitim olacaktır"

Röportaj: Hayrettin Güngör

Türkiye Belediyeler Birliğinin 28 Mayıs 2009 tarihli Meclis Toplantısında Birlik Başkanlığına seçilen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, İstanbul'un ikinci defa seçilen tek başkanı... Topbaş aynı zamanda Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatının da (UCLG) eş başkanlığı görevini yürütüyor.

Gerçek bir İstanbul sevdalısı olan Kadir Topbaş ile "Marka Şehir İstanbul", Türk belediyeciliğinin uluslararası arenadaki yeri, AB sürecinde Birliğin belediyeler üzerindeki rolü ve nüfusu 2000'in altındaki belediyelerin durumundan yerel yönetimlere ilişkin yasal düzenlemelere kadar pek çok konuyu masaya yatırdık.

Türkiye Belediyeler Birliğinin lobicilik, eğitim, uluslararası ilişkiler gibi faaliyetleri üzerine de ayrıntılı olarak söyleştığımız Başkan Topbaş'a sorularımızı sizler için yönelttik...

Bir mimar olarak İstanbul'a, tarihine ve değerlerine duyduğunuz ilgi sizi belediye başkanlığına getirdi diyebilir miyiz?

İstanbul çok özel bir şehir. Taşıdığı tarihsel miras, sahip olduğu özel konum, doğal güzellikleri çok katmanlı, çok kültürlü ve çok renkli oluşuyla İstanbul'un, başka hiç bir dünya kentinin sahip olmadığı nitelikleri var.

8500 yıllık insanlık tarihinin en muhteşem eserlerinin vücut bulduğu bu şehir, üç imparatorluğun başkenti oldu.

Osmanlı İmparatorluğu, Roma ve Bizans'ın anıt eserleriyle mücehhez tarihi ve doğal güzelliğin yegâne ismidir.

Bir mimar olarak dününü ve bugünü bildiğim, onun için sevinip, onun için kaygılandığım bir şehir.

İstanbul, benim bebekliğimi, çocukluğumu, gençliğimi ve olgunluk yıllarımı geçirdiğim şehir. Acılarımı, sevinçlerimi, heyecanlarımı yaşadığım şehir. Hayallerime, ümitlerime mekân yaptığım şehir.

İstanbul'a gerçek anlamda sevdalıyım. Bu sevdam her geçen gün daha da büyüyor.

Uzun yıllardan bu yana bulunduğum görevler ve mesleğim olan mimarlık nedeniyle İstanbul'un sorunlarını yakından biliyordum. Ve bu insanlık tarihinin meydana getirdiği bu muhteşem şehre bir belediye başkanı olarak hizmet etmek benim için büyük bir onur.

“Hedeflerimiz doğrultusunda İstanbul'u, dünyadaki büyük metropollerle her alanda yarışan bir kent haline getirdik.”

İstanbul'un ikinci defa seçilen tek başkanı olarak hizmet etmeyi bir şeref addediyorum.

Belediyecilikte hedeflediğiniz noktanın neresindedir?

Dünya medeniyetine yön vermiş her türlü entelektüel birikimi hafızasında taşıyan İstanbul, hoşgörünün, kültürün, sanatın simgesi olarak büyük bir hazine.

İstanbul'a hizmet etmek bir siyasetçinin, bir mimarın,

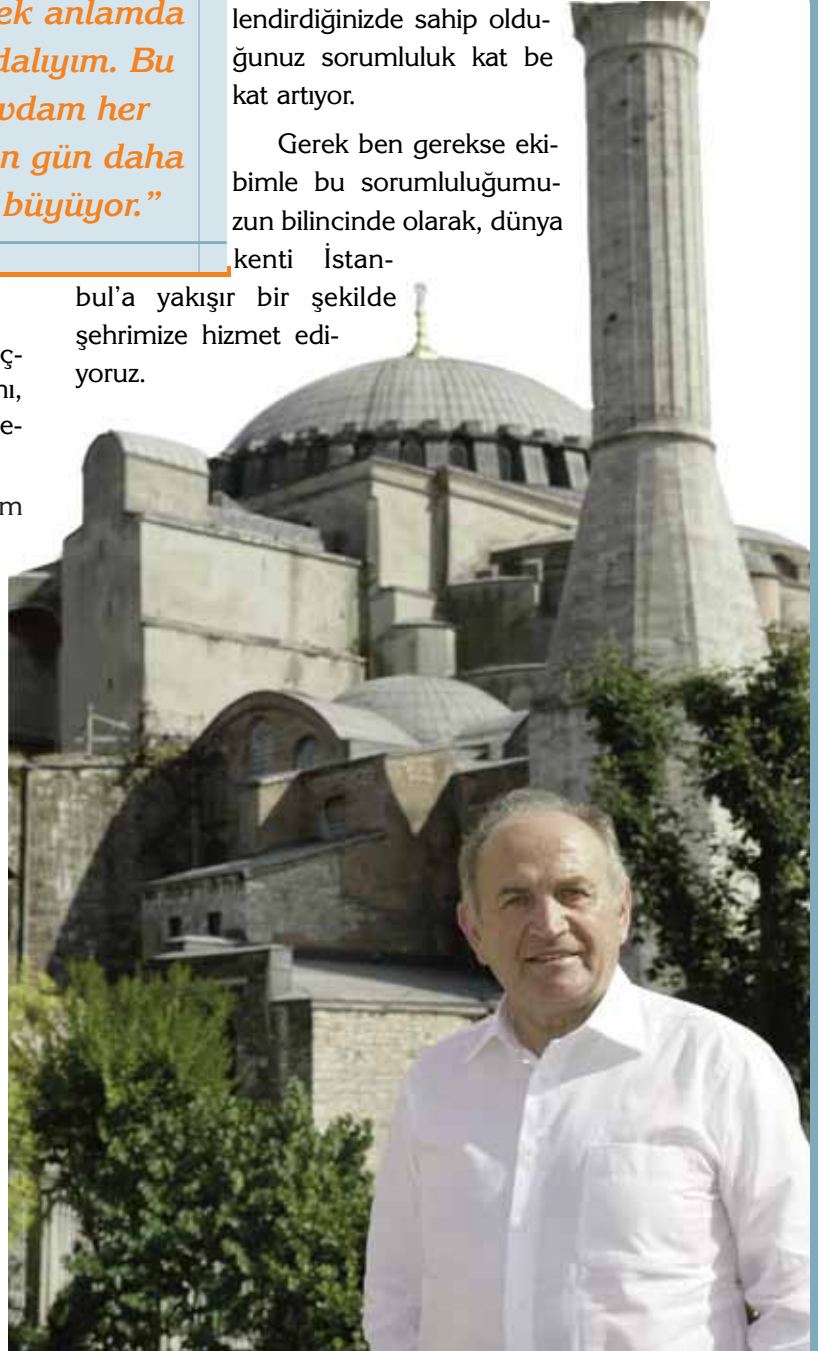
bir insanın hissedebileceği ve taşıyabileceği en onurlu sorumluluklardan birisi.

Ve İstanbul'a sevdalı biri olarak her geçen gün daha büyük bir aşk ve şevkle görevimi yerine getiriyorum. Hayatımı anlamlandıran bir hizmeti yerine getirmenin hazzını yaşıyorum.

Bu hizmeti sürdürmeyi “halka hizmet hakka hizmet olarak” olarak değerlendirdiğinizde sahip olduğunuz sorumluluk kat be kat artıyor.

Gerek ben gerekse ekibimle bu sorumluluğumuz bilincinde olarak, dünya kenti İstanbul'a yakışır bir şekilde

şehrimize hizmet ediyoruz.

Çok büyük yatırımlar yapıyoruz. Bu şehir bugüne kadar bu büyüklükte yatırım görmedi. Bu şehirde büyümüş bir mimar, bir teknik adam olarak bunu gönül rahatlığıyla söyleyebiliyorum.

Hedeflerimiz doğrultusunda İstanbul'u, dünyadaki büyük metropollerle her alanda yarışan bir kent haline getirdik.

Londra, Tokyo ve New York gibi dünyayı etkileyen bir kent olma yolunda hızla ilerliyoruz.

İstanbul'u dünyanın finans, kültür ve turizm merkezi yapmak için başlattığımız çalışmalar çok çabuk meyvesini vermeye başladı. Ev sahipliği yaptığımız uluslararası programlar sayesinde İstanbul dünya gündeminde.

Türkiye ekonomisinin yarısını üreten bu dev şehir artık büyük bir değişim yaşıyor.

Artık İstanbul, bir sanayi kenti olmaktan çıkıp Avrupa ile Asya arasında kıtalararası dev bir finans, yönetim ve kültür köprüsü oluyor.

Dünya İstanbul'u konuşuyor, büyük kongrelere ev sahipliği yapıyor ve dünyanın nabızı artık İstanbul'da atıyor. Dünya Su Forumu gibi bazı önemli kararlar da İstanbul'da alınır oldu.

2010 Avrupa Kültür Başkenti seçilen İstanbul'u ismine yakışır bir kent yapmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Tarihte ve bugün olduğu gibi gelecekte de İstanbul, dünyayı etkileyen bir şehir olmaya devam edecektir.

Birlik Başkanı olmaktan önce Birliğe bakış açınız nasıldı? Birlik başkanlığına geliş süreciniz nasıl gelişti?

Nasıl ki 'demokrasi yerelden başlar' diyorsak kalkınmanın başladığı nokta da belediyelerdir.

Bilgi ve deneyim paylaşımı başarı için önemli.

Tüm belediyeleri çatısı altında toplayan Türkiye Belediyeler Birliği, demokrasinin daha da geliştirilmesi için önemli bir role sahiptir.

Hem de hizmeti memleketimizin en uç noktalarına kadar ulaştırma gücünü koordine eden bir stratejik sorumluluğu vardır.

Yaklaşık 65 yıldır faaliyet gösteren ve tüm belediyelerimizin doğal üye olduğu Türkiye Belediyeler Birliği yerel yönetim anlayışımızın zenginleşmesi ve koordinasyonu adına yol haritası hazırlayan bir kurum olarak öne çıkmıştır.

Bu çatının altında bulunan ülke genelindeki 2948 belediyenin yönetsel performansı ve halka ulaşan hizmetleriyle Türkiye kalkınacaktır.

Böyle önemli bir kurumun başına birlik üyelerimizin takdirleriyle seçilmiş olmak benim için ayrıca büyük bir mutluluktur.

12 milyonu aşkın nüfuslu bir şehrin belediye başkanı olarak bir gün bile 'yoruldum' demeyerek önemli projelere imza attınız. Tüm belediyelere danışmanlık ve rehberlik etmek üzere kurulan Birliğimizde bu deneyimlerinizi diğer belediyelere aktarırken izleyeceğiniz yol haritası nasıl olacak?

Siyasi kimliklerimizi bir tarafa bırakarak ülkemizin geleceği adına bu Birliğin Meclisi'ni oluşturan Belediye Başkanları ve meclis üyeleri olarak, bizlere düşen görev, bir demokrasi kurumu olan bu Birliği daha etkin ve daha işlevsel hale getirmektir.

"Yol haritamızı TBB'nin yetki ve sorumlulukları çerçevesinde hazırlıyoruz. Bu yol haritamızı Birlik Encümeni ve Meclisimizle birlikte hayata geçireceğiz."

"Yaklaşık 65 yıldır faaliyet gösteren ve tüm belediyelerimizin doğal üye olduğu Türkiye Belediyeler Birliği yerel yönetim anlayışımızın zenginleşmesi ve koordinasyonu adına yol haritası hazırlayan bir kurum olarak öne çıkmıştır."

Türkiye'nin kalkınması ve refahı adına son derece önemli projelere hep birlikte imza atacağımıza inanıyorum.

Burada gerçekleştireceğimiz en ufak bir projenin dahi bütün ülke sathına yayılan bir hizmet zincirinin başlangıcı olacağını düşünmek müthiş heyecan verici bir duygu.

Bu heyecanımızın bir nefeslik fire vermeden devam etmesini temenni ediyorum. Muhakkak ki bu heyecan dalgasının kaynağı memleket sevdası ve "birlikten alacağımız güç" olacaktır.

Mevlana'nın dediği gibi "Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir."

Biz de bu düstur ile bütün bu sorunları gönül birliği ile çözeceğiz.

Bu Birliğin çatısı altında şehirlerimizi daha medeni ve yaşanabilir mekânlar haline getirmek, planlı yerleşmelere yönelmek, ulaşım ve bayındırlık altyapısını güçlendirmek, çevre ve tarihsel mirası korumak temel hedeflerimiz olmalıdır.

Şehirlerde refahı yükseltmek ve yaşam kalitesini artırmak zorundayız.

Yoksulları gözetken sosyal politikalar, orta sınıfa güçlendiren adımlar, kentleri daha huzurlu ve müreffeh kılacaktır.

Bu konularda hem hükümetimizin hem de İstanbul Büyükşehir Belediyesinin attığı adımlar var. Son derece başarılı uygulamaları var.

Hem teknik hem hukuki hem insan kaynakları hem de proje bazında sahip olduğumuz imkânları belediyelerimizin hizmetlerini güçlendirmede kullanacağız.

Bu konudaki yol haritamızı TBB'nin yetki ve sorumlulukları çerçevesinde hazırlıyoruz. Bu yol haritamızı Birlik Encümeni ve Meclisimizle birlikte hayata geçireceğiz.

Eğitim seminerleri başta olmak üzere birçok yönetim ve eğitim enstrümanını kullanacağız.

Ayrıca oluşturacağımız çalışma komisyonlarıyla birliğin gelecek vizyonunu, ülkemizin kalkınmasına en çok katkı yapacak şekilde yeniden düzenleyeceğiz.

Dünyada yerel yönetimler ve kentlerin temsil edildiği en büyük kuruluş olan Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatının (UCLG) eş başkanı olarak belediyelerin uluslararası ilişkilerine nasıl bakıyorsunuz?

2004 yılında Paris'te kurulmasından bugüne UCLG, uluslararası ilişkilerde önemli roller üstlenmiştir.

Evrensel değerler sisteminden aldığı güçle, demokratik yerel yönetimin birleşik sesi ve dünya ölçeğinde savunucusu olmuştur.

"Günümüzde yerel yönetimler küresel ısınma, göç, yoksullukla savaş gibi büyük ve önemli etkenlerle mücadele etmekte ve barış dolu bir dünya için çaba göstermektedir."

Günümüzde yerel yönetimler küresel ısınma, göç, yoksullukla savaş gibi büyük ve önemli etkenlerle mücadele etmekte ve barış dolu bir dünya için çaba göstermektedir.

Küresel bir organizasyon olan ÜCLG'nin amacı, şehirleri ekonomik refahın, daha temiz çevrenin, sosyal barışın mekânı haline getirmektir.

Elbette bu süreçte merkezi hükümetlerin önemli sorumlulukları olsa da esas yükün yerel yöneticilerin omuzlarında olduğu şüphe götürmez bir gerçektir.

"Yerel yönetim" dinamiği bu değişim süreçlerinin en önünde yer almıştır. Küresel ve ekonomik toplumsal yapının temel referans noktası ve başlıca unsuru haline gelmiştir.

Nitekim günümüzde "kent diplomasisi" kavramı giderek önem kazanmıştır. Hükümetlerin çözüme kavuşturamadığı meselelerin kent diplomasisi ile çözüldüğü bir gerçektir.

Yerel yöneticiler olarak, bizlerin karşılıklı ilişkileri geliştirerek vatandaşlarımıza, savaşımlardan, kavgalardan, yoksulluktan arınmış, huzurlu ve çağdaş kentler sunma sorumluluğumuz olduğunu düşünüyorum.

Uluslararası arenadan bakıldığında size göre Türk belediyeciliğinin geldiği nokta nedir?

"Türk yerel yönetimlerinin, önemli bir başarı öyküsüne imza attıklarını vurgulamak istiyorum."

Bu konuyu da ÜCLG perspektifiyle değerlendirmek gerekiyor. Dünya kamuoyu, Binyıl Kalkınma Hedeflerinin gerçekleşmesinin en başta yerel düzeydeki gelişmelere bağlı olduğunu kabul etmiştir.

Eylül 2002'de Güney Afrika'nın Johannesburg kentinde toplanan Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi (WSSD) de iyi

"yerel yönetişimi", sürdürülebilir gelişmeye ulaşmak için başlıca araç olarak tanımlamıştır.

Bu bağlamda, Türk yerel yönetimlerinin bu konuda önemli bir başarı öyküsüne imza attıklarını vurgulamak istiyorum.

"Türkiye Yerel Gündem 21 Programı" UNDP-Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından Capacity 21 desteği alan 85 ülkedeki programlar arasında "en başarılı ve en ileri" program seçilmiştir.

Türk belediyeleri olarak Binyıl Kalkınma Hedefleri doğrultusunda daha iyi bir gelecek ve etkili bir işbirliği için sorunlarımızı doğru tespit etmeliyiz.

İşte Türk Belediyeciliğinin dünyadaki yerini gösterecek en önemli kriterler bunlar olacaktır.

Ayrıca büyük bayındırlık hamleleri ve ulaşım altyapısı ile şehirleri imar ederken, zengin potansiyelini harekete geçirerek cazibe merkezleri yapmalıyız.

Bu potansiyel şehirlerimizde var. Medeniyetler beşiği Anadolu bu potansiyele fazlasıyla sahip. Hem doğunun hem de batının zengin kültürüne ve tarihsel birikimine sahibiz.

Tarihi Avrupa'dan da eski şehirlerimiz var. Şehirlerimiz farklı dinleri ve farklı kültürleri asırlar boyu barış içinde bir arada yaşattı. Bundan sonra da dünyaya örnek olacak bir şehircilik anlayışını ortaya koyabiliriz.

AB'ye üyelik sürecinde Birliğimizin, belediyeler üzerinde oynaması gereken öncü rol nedir?

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinin birçok boyutu var. Bunlardan biri ekonomik boyut, bir diğeri kültürel boyut, bir diğeri ise idarî boyut.

Ülkemizin idari sistemine ilişkin reform arayışlarında Avrupa Birliği'ne uyum önemli bir rol oynamaktadır.

Türkiye'nin AB içinde yer almasıyla idari sistemimizde yeni düzenlemelere yol açacağını göz ardı edemeyiz.

Ülkemizin Avrupa ile entegrasyon hedefi doğrultusunda kararlılık ve cesaretle attığı siyasi reformlara benzer biçimde, İstanbul'un yerel karar alıcıları olarak bizler de yoğun bir çalışma içerisindeyiz.

"TBB'ni bu konuda ilgili diğer kuruluşlarla da işbirliği yaparak belediyelerin AB projesi yapma ve kaynak alma kapasitelerini artıracak şekilde yeniden organize ediyoruz."

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin "Avrupa Birliği Katılım Süreci"ne Hazırlanması Projesi'ni de ciddiyle sürdürüyoruz.

Bu projenin, belediyelerimize örnek olacak birçok çalışmayı kapsadığına inanıyorum. Bu çerçevede birlik üyelerimize önemli bir rehberlik hizmeti verebiliriz.

Aynı zamanda birliğimizin uluslar arası ilişkiler bağlamında yaptığı çalışmaları daha çok pratik yönleri ağır basan bir noktaya çekmek istiyoruz.

Avrupa Birliği'nden sorumlu Devlet Bakanlığımızın öncülüğünde bu çalışmaları koordine edebileceğiz.

Ayrıca bu konuda en önemli başlıklardan birisi AB projeleri konusudur. AB fonlarından yararlanmak gerekir.

TBB'ni bu konuda ilgili diğer kuruluşlarla da işbirliği yaparak belediyelerin AB projesi yapma ve kaynak alma kapasitelerini artıracak şekilde yeniden organize ediyoruz.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak dünyaya örnek olacak "marka şehir İstanbul" düşüncesi nasıl hayata geçirildi?

Bu hedefi önümüze koyduktan sonra, bütün adımlarımızı bu bilinçle attık. Bizi bu hedefe ulaştıracak projeleri hayata geçirdik. İlk beş yılın sonunda İstanbul'u dünyanın parlayan bir yıldızı haline getirmeyi başardık.

Ulaşımdan çevreye, içme suyundan atık suya, kent yerleşiminden kültüre, sağlıktan eğitime kadar çok geniş bir alanda hayata geçen 25 milyar TL'lik yatırımlarla hem mevcut problemlerimizi çözüme kavuşturduk hem de yarınlarımız için büyük, önemli fırsatlar meydana getirdik.

İstanbul'un yaşanabilir çağdaş geleceğini ve dünya şehirleriyle yarışan kudretli ve iddialı vizyonunu şekillendirdik. Çünkü İstanbul, tarihi boyunca bir imparatorluklar ve medeniyetler merkezi olarak hep önde olmuş.

Yaptığımız yatırımlarla İstanbul, "kültür, finans, spor, ticaret ve turizm kenti" oldu.

Her alanda İstanbul'u dünyanın gündemine soktuk. Hedeflerimize büyük bir kararlılıkla koştuk. Mücadele ettik ve kazandık.

Şampiyonlar Ligi ve UEFA finalleri, 2010 Avrupa Kültür Başkenti, Formula 1 ve diğer uluslar arası organizasyonlar hep İstanbul'un iddiasıyla elde ettiği kazanımlardır.

İmparatorluklara başkentlik yapan bu güzide şehir, yeniden Avrupa'nın ve dünyanın gözbebeği bir "Marka Şehir" olmuştur.

“Bizim siyasetten muradımız, daima milletimizin bütün hassasiyetlerinin, bütün beklentilerinin, bütün farklılıklarının temsil edilmesi, yaşaması ve gelişmesi olmuştur.”

Belediye ile siyaset arasındaki ilişki sizce nasıl olmalı?

İstanbul’u “dünyanın gözbebeği ve marka şehir” yaparken bu başarı tablosunun oluşumunda, parti ayrımı gözetmeksizin uyum içinde çalışan, örnek bir birliktelik sergileyen İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin payı çok büyüktür.

Meclisimizde birçok kararı “Oybirliği” ile aldık.

Belediyeler hizmet üreten kurumlardır. Bu bilinçle siyasi kimliğimizi öne çıkarmadan herkese aynı mesafede olduk.

Bunu Türk siyasi hayatına kazandırılmış çok önemli bir “değer” olarak görmek lazım. Bu tablo bize siyasetin erdemi bir kez daha işaret etmiştir.

Siyaset hizmet üretiyorsa, sorun çözüyorsa, halkın iradesini yansıtıyorsa bir anlam taşır. Bunun için siyaset bizim için bir amaç değil, aziz milletimize hizmet için bir araç olmuştur.

Bizim siyasetten muradımız, daima milletimizin bütün hassasiyetlerinin, bütün beklentilerinin, bütün farklılıklarının temsil edilmesi, yaşaması ve gelişmesi olmuştur.

Çünkü demokrasinin temeli, temel hak ve özgürlüklerin, çoğulculuğun, çok sesliliğin olmasıdır.

Bunu 29 Mart seçimlerinden sonra yaptığım konuşmada da belirttim;

‘İstanbul’da yaşayıp da sandık başına giden veya gidemeyen, oyunu bize takdir eden veya etmeyen, başka siyasi partinin mensubu, sempatrizanı veya destekçisi kim olursa olsun artık İstanbul’da yaşayan her bir yurttaş benim için özeldir ve bana eşit mesafededir’ diyerek bu konunun altını özellikle çizdim.

Bizim için önemli olan halkımıza, milletimize, ülkemize ve İstanbul’a kalıcı eserler vermektir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak parti ayrımı gözetmeksizin hizmet götürdük. Ve şimdi de 39 ilçeye aynı düşünceyle hizmetimizi yapıyoruz.

Türkiye Belediyeler Birliği’nin yeni encümeninin belirlenmesinde de aynı hassasiyetin gösterildiğine dikkatinizi çekmek istiyorum. Başkanla beraber 15 üyenin yer aldığı encümende 9 Ak Parti, 4 CHP ve 1 DPT’li üye bulunuyor.

Biliyorsunuz bu dağılımı 729 üyeden oluşan TBB meclisinin partilere göre dağılımına göre yaptık.

Aslında encümenin tamamının Meclis’in yüzde 62’sine sahip olan AK Parti’li üyelerden oluşması söz konusu olabilirdi. Çünkü oy çoğunluğumuz buna müsaitti.

Ama biz bunu tercih etmedik. Tüm partilerin encümende temsil edilmesini arzu ettik. Bu tabloyu siyasi geleneğimizin olgunlaşması açısından da elzem görüyorum.

Ancak şunu hemen belirtmeliyim ki MHP encümende yer almak istemedi. Tabii ki gönül bütün partilerin temsil edilmesinden yana.

Türkiye’de belediyelerin hak ve menfaatlerini savunmak ve lobicilik faaliyetleri yürütmekle görevli bir kurumun başındasınız.

Bu bağlamda Elektrik Tüketim Vergisinde 2010 yılında vergi tahsilâtının yeniden belediyelere dönmesi ve Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tasarısı ile belediyelerimizin bazı imtiyazlarının Merkezi İdareye alınması tehlikesi karşısında yaptığınız girişimleri biliyoruz. Son dönemde gündemde gelen ve belediyelerin bazı yetkilerinin merkezi idareye aktarılmasına yönelik düzenlemeler karşısında ki görüşleriniz nelerdir?

Hükümetimizin gerçekleştirmiş olduğu Kamu Yönetim Reformu ile bir-

“Yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluklarının artırılmasını isterken gündeme gelen bazı kanun değişiklikleriyle buna uygun düşmeyen adımlara müsaade edilmemelidir.”

likte “yönetim zihniyetinde” önemli bir değişiklik gerçekleştirilmiştir.

Bu alanda 6,5 Yıl içinde İl Özel İdaresi Kanunu, Belediye Kanunu, Büyükşehir Belediye Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri Kanunu başta olmak üzere 7 yasa çıkarılmıştır.

Devrim niteliğinde kabul edilmesi gereken bu düzenlemeler ile merkezi idare tarafından yürütülen birçok görev, yetki ve sorumluluk mahalli idarelere devredilmiştir.

Buradaki amaç, demokrasi ve katılımı güçlendirmek, kamu kaynaklarının daha verimli kullanılmasını sağlamak, hesap sorma ve hesap verme mekanizmalarını etkin bir şekilde çalıştırmak olmuştur.

Bu arada yerel yönetimlerin yetki ve sorumluluklarının artırılmasını isterken gündeme gelen bazı kanun değişiklikleriyle buna uygun düşmeyen adımlara müsaade edilmemelidir.

Bu konularda son derece hassas olmalıyız. Hangi konuda aksaklık var ise onun çözümünü hep birlikte aramak demokrasi anlayışımızın gelişmesine de zemin hazırlayacaktır.

“Yerel yönetimleri ilgilendiren her türlü yasal düzenlemeyi yakından takip ediyoruz.”

Bu arada Birliğimizin de görüş verdiği haliyle yasalaşan 5927 sayılı Kanun ile yıllık yaklaşık 750 milyon TL tutarındaki Elektrik ve Hava Gazı Tüketim Vergisi 2010 yılından itibaren tekrar belediyelerce tahsil edilecek.

Bu çerçevede elektrik Piyasası Kanunu’nda yapılan, cadde ve sokak aydınlatmalarından kaynaklanan

borcun 2015 yılına kadar Hazine’ye alınmasına ilişkin düzenleme, belediyelerin sorumluluğundaki park, bahçe, ören yerleri vs. gibi yerler de dâhil edilerek, genişletilmeli ve nihai olarak düzenlenmelidir.

Birliğimizin lobicilik faaliyetlerinde daha aktif olması için önerileriniz nelerdir?

Belediyeler Birliği olarak yerel yönetimleri ilgilendiren her türlü yasal düzenlemeyi çok yakından takip ettiğimizi ve çeşitli kanunlar hakkında değişiklik önerilerimizin bulunduğunu bu vesileyle ifade etmek istiyorum.

Belediyelerin çıkarlarının korunması, belediyeleri ilgilendiren yasa hazırlıklarında görüş bildirilmesi TBB’nin yasal olarak görevleri arasında yer alıyor.

Bu çerçevede yerel yönetimlerle merkezi yönetim ve Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında çok sağlıklı bir iletişim köprüsünün kurulması gerekiyor.

Şu anda böyle bir alt yapının mevcut olduğunu büyük bir memnuniyetle ifade etmek istiyorum.

Gerek Sayın Başkanımız gerekse Parlamento’da görev alan milletvekili arkadaşlarımız belediyelerimizin sorunlarıyla yakından ilgileniyorlar.

Yerel yönetimlerde yer alan arkadaşlarımızın da TBB’nin bu faaliyetlerini daha yakından takip etmelerini ve desteklemelerini bekliyorum. Hepimizin tek bir elden, topyekûn sorunlarımıza sahip çıkmamız gerekiyor.

Türkiye Belediyeler Birliğinin görevleri arasında eğitimden, lobiciliğe, uluslararası ilişkilerden, örnek uygulamaların yaygınlaştırılmasına kadar Kanun ve Tüzük’te yazılmış pek çok görevi var. Sizce TBB’nin en önemli fonksiyonu ne olmalı?

Ülkemizde yaşanan sorunların çözümü için, güçlü bir yerel yönetim ve yerel demokrasi perspektifine ihtiyacımız var.

Bunu gerçekleştirmek için Türkiye Belediyeler Birliğinin güçlü çatısı bizim istediğimiz ortamı sağlayabilir.

Burada belediyelerin menfaatlerini koruyan lobicilik faaliyetlerinden tutun da ülkelerin değil şehirlerin yaşadığı dünyada belediyeler arası ilişkilere, belediye personelinin eğitiminden e-belediye uygulamalarına kadar her alanda gelişmeleri takip etmek gerekiyor.

En ufak bir detayı ve başlığı dahi göz ardı edemeyiz. Söz konusu olan ülkemizdeki yerel yönetimlerin “doğum öncesinden mezara” kadar hiz-

met anlamında çağdaş bir üretim gerçekleştirmeleridir.

Bunun için eğitimse eğitim, uluslar arası deneyimse deneyim, teknolojiyse teknoloji, ar-ge ise ar-ge yani her alanda çağdaş normlar çerçevesinde bir yönetim sistemi kurmak gerekiyor.

Yerelde gerçekleşen bir proje ülkenin kazanımıdır. Yerelde yetişen başarılı bir yönetici ülkenin kazanımıdır.

Önemli olan yerel yöneticinin ufkudur. Bu geniş perspektifi kazanmak, milletin egemenliğini her şeyin üstünde tutan demokrasiye inanmış, dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden, siyasetin erdemlerini cesurca hayata geçiren müteşebbis bir zihniyetle mümkündür.

Bunun için hiçbir başlığı ihmal etmeden zincirin halkalarını sağlam bir şekilde birbirine geçirerek bu sistemi sağlamlaştıracağız.

Birliğimizin 21 Mayıs 2008 tarihli Meclis Toplantısında Türkiye Belediyeler Birliği Belediyecilik Akademisi kurulmasına ilişkin bir karar alındı. Böyle bir akademi size göre ne şekilde yapılmalı?

İşte Türkiye Belediyeler Birliğinin güçlü çatısının en önemli bileşeni eğitim olacaktır. Belediyecilik Akademisinin kurulması bu açıdan önemli bir yer tutuyor. Bu akademinin kurulması için gerekli çalışma takviminin oluşturulması için çalışmalara başlıyoruz.

Bu durumda Sürekli Eğitim Merkezinin kurulması son derece stratejik öneme sahiptir. Bu çalışmayı birkaç üst başlıkta toplamayı düşünüyoruz.

Birincisi Belediyelerin üst yönetimine yönetici yetiştirme programı. İkincisi belediyelerin çalışanlarına görev ve yetkileriyle ilgili olarak mesleki eğitimlerini attırma programı.

Üçüncüsü güncel gelişmelerle ilgili belediye yetkililerini bilgilendirme programı.

Dördüncü ana başlık ise bölge birlikleriyle müşterek programlar düzenlemek. Bu program son derece önemlidir.

Zira bu eğitim programıyla bölgesel sorunları tespit etmek ve çözüm aramak kolaylaşacağı gibi bölge belediyeleri arasında imece usulü projelerin altyapısını hazırlamak mümkün olacaktır.

“Yerel demokrasinin güçlenmesi için 2 bin nüfuslu bir belediyenin de orantısız olarak bir il belediyesinin iş yapma kapasitesine ve ufkuna sahip olması gerekiyor.”

Bu konu, TBB’in çalışma programında çok aktif bir şekilde yer alacaktır. Bunların içinde yurtdışı inceleme gezileri de olacaktır.

Bu vesileyle belirtmek istiyorum ki TBB, her zaman ve her konuda belediyelerimizin yanında olacaktır.

Nüfus kriterine bakmadan il, ilçe, belde bütün belediyelere eşit yaklaştığınızı biliyoruz. Antalya’da düzenlediğimiz Belediye Başkanları Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı’nda da tüm belediyeleri kucaklayan bir ifadeyle bu yaklaşımınızı ortaya koymuştunuz. Bu durum belediyelerimiz üzerinde de bütünleştirici bir etki bıraktı. Konuyu okurlarımıza açabilir misiniz?

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum. Yaşadığımız çağ da köy ve şehir ayrımının kalktığını, ihtiyaçların standart hale geldiğini görüyoruz.

En küçük yerleşim noktalarında dahi eğitim, sağlık, ulaşım, istihdam, kültür ve sanat, çevre yatırımları ve imar gibi klasik ihtiyaçlar bağlamında değerlendirdiğimizde sorunların çok daha büyüdüğünü görüyoruz.

Bu durumda küçük yerleşim yerlerinde dahi şehirlerin yaşadığı sorunları dikkate alarak çok daha teferruatlı, modern ve güçlü bir belediyecilik anlayışını oluşturmamız gerekiyor.

Bunun için belediyenin küçüğü büyüğü diye bir ayırım yapmak doğru değil. Yerel demokrasinin

“Sürekli Eğitim Merkezinin kurulması son derece stratejik öneme sahiptir.”

güçlenmesi için 2 bin nüfuslu bir belediyenin de orantısal olarak bir il belediyesinin iş yapma kapasitesine ve ufkuna sahip olması gerekiyor.

Bunun için bütün belediyelerimizi aynı düzeyde önemsiyoruz. Ve onları parti ayrımı gözetmeksizin aynı şefkatle kucaklamak istiyoruz.

Biz Türkiye Belediyeler Birliği olarak bütün belediyelerin sorunlarına ortak çözüm bulmak istiyoruz.

Kentlerimizin ve kentleşmemizin en önemli sorunları size göre nelerdir? Aksayan yönlere çare bulmak için TBB öncülüğünde neler yapılabilir?

Bu sorunu İstanbul özelinden hareketle cevaplamak istiyorum. Çünkü İstanbul, 8500 yıllık tarihiyle bir şehrin yaşayabileceği bütün serüvenleri yaşamış bir şehir.

Ve şehircilik tarihinin bir özetini yansıtıyor. Gelmiş ve gelecek anlamında bütün şehirlerin İstanbul örneğiyle müşterek noktaları vardır. Ve olmaya devam edecektir.

Hem artılarıyla hem de eksileriyle. Bu açıdan bundan çok iyi dersler çıkarmamız gerekiyor.

Şu an İstanbul olarak önem verdiğimiz en önemli husus İstanbul'un tarihi ve kültürel dokusunun yeniden üretilmesi.

Eğer elimizde şu an mucizevi bir değnek olsaydı, bir mimar ve sanat tarihçisi olarak 1900'lerin başındaki İstanbul'u, tarihi ve doğal güzellikleriyle planlı bir şehir olarak bugüne taşımak isterdim.

O zaman ne bugünkü gibi çözülmesi için milyarlarca dolarlık projelere ihtiyacı olan trafik

sorunları ortaya çıkardı ne de deprem gibi her an yaşanması olağan büyük felaketlere hazırlıksız bir yapı stoku olurdu.

Bunun için ilk icraatım 500 şehir plancısı ve mimarın çalıştığı İstanbul Metropolitan Planlama Merkezini kurmak oldu. Burada İstanbul'un 100 yıllık geleceğini planladık.

Önemle vurgulamak istiyorum ki plan, şehrin ruhudur ve ölümsüzlüktür. Plansızlık ise bir şehir için ölümün ta kendisidir. Yaşanması ve yaşatılması mümkün olmayan bir vakıdır.

Bunun için bütün şehirlerin muhakkak nazım imar plan çalışmalarını yapmaları gerekiyor. İlleri bırakın bütün ilçelerin dahi bu çalışmalarını yapmaları gerekiyor. Çünkü Türkiye büyük değişimlere hazırlanan bir ülkedir.

En ufak nüfusa sahip bir bölge dahi birkaç yatırımla bir anda şehirleşmeye adım atabilir.

Hazırlıklı olmak anlamında bu çalışmaların örneklerini Türkiye Belediyeler Birliği çatısı altında yapacağız. Ve bütün belediyelere bu örneklemeler üzerinden rehberlik yapacağız.

“Önemle vurgulamak istiyorum ki plan, şehrin ruhudur ve ölümsüzlüktür. Plansızlık ise bir şehir için ölümün ta kendisidir.”

Belediyelere görevleriyle orantılı gelir aktarıldığını düşünüyor musunuz? Özellikle küçük belediyelerin öz gelirlerini artırmaya yönelik tavsiyeleriniz nelerdir?

“Sadece maddi açıdan değil, yapı ve işleyiş olarak da güçlü belediyelere ihtiyacımız var.”

Belediyelerin karşı karşıya kaldığı en büyük sorunların başında elbette “Gelir yetersizliği” geliyor.

Anayasanın 127. maddesi, mahalli idarelere görev ve sorumluluklarıyla orantılı gelir kaynakları sağlanacağı konusunu hükme bağlıyor.

Hükümetimiz de, bu ilkeye uygun olarak, yerel yönetimlerimizin mali yapılarını güçlendirecek her türlü tedbiri almayı öncelikli görevleri arasında görmüş ve gerekli düzenlemeleri yapmıştır.

Çünkü yerel hizmetlerin layıkıyla verilmesi, aksamaması için belediyelerimizin güçlü olması şarttır.

Sadece maddi açıdan değil, yapı ve işleyiş olarak da güçlü belediyelere ihtiyacımız var. Takdir edersiniz

ki kendi ayakta duramayan, kendi sorunlarını çözemeyen bir belediyeye, halka gerekli hizmetleri götürmez.

“Halka daha iyi hizmet için güçlü belediye” anlayışından hareketle hükümetimizin meclisten geçirdiği 5747 sayılı Kanun vardı.

Biliyorsunuz bu Yasa’nın Anayasa Mahkemesinin kararıyla yürütmesi durduruldu ve kapatılması planlanan belediyeler kapatılmadı. Fakat sorunlar hala önümüzde dağ gibi duruyor.

Bu Yasa ile tekrar düzenlemeye tabii olan belediyelerin kaynak, gelirler ve kadrolar itibarıyla baktığınız zaman hizmet vermede yetersizliği devam ediyor.

Personel maaşını ödemedeki zorluklardan tutun da temel hizmetleri yerine getirecek araç gereç yetersizliklerine kadar bir dizi sorunla boğuşuluyor.

Ve bu sıkıntıları biz belediye başkanları olarak birinci dereceden yaşıyoruz.

Türkiye Belediyeler Birliği olarak burada bu sorunları ele alarak çözmek için çeşitli çözüm yolları üretmemiz gerekiyor.

Peki, hemen geldiğimiz noktada kritik sorumu size yöneltmek istiyorum. Nüfusu 2000’in altında ve kapatılma tehlikesi ile karşı karşıya kalan belediyelere ilişkin olarak düşünceleriniz nelerdir?

Şunu hemen belirtmeliyim ki kapatılması yönünde bir çalışma yok. Bu durumda belediyelerin hizmet üreten birimler haline getirilmesi önemli bir zorunluluktur.

“Nüfusu 2000’in altında olan belediyelerin kapatılması yönünde bir çalışma yok.”

Nüfusu 2000'in altında kalan belediyeler için şu an 2 adet kanun teklifi bulunduğunu belirtmiyim.

Tekliflerden biri, belde belediyelerinin bağlı oldukları ilçelere göre tespit edilen gelişmişlik kriterlerine, beldelerin nüfuslarının da dikkate alınmasına ilişkin tekliftir.

Diğeri de nüfusu 2000'in altında kalan beldelere 2000 nüfusu esas alınarak ödeme yapılmasına ilişkin tekliftir.

Diğer taraftan bu tür belediyelerin görev ve yetkilerinin gelirlerine göre düzenlenmesi söz konusu olabilir.

Elbette çözmemiz gereken diğer bir mesele de personel fazlalığıdır. Bu personelin "İl Özel İdaresi" başta olmak üzere diğer kurumlara nakilleri gerçekleştirilebilir.

Belediyelerimizin hizmet üretebilmesi için araç ve gereç eksikliklerinin giderilmesi gerekiyor. Bunun için de iş makinelerinin kullanılabileceği bir "makine havuzu" modeli geliştirilebilir.

Yine bu belediyelerin gerçekleştirmek istediği projelere hükümetimizin uyguladığı "Beldes Projesi" ile destek verilebilir.

Böylece şu an büyük bir personel fazlalığı, gelir-gider dengesizliği, araç gereç yetersizliğinden kaynaklanan hizmet üretememe sorunlarına çözümler getirmek mümkün olabilir.

Türkiye Belediyeler Birliğinin yürüteceği

hizmet ve etkinliklerin verimli olabilmesi için tüm belediyelerin katılımı büyük önem taşıyor, sizce Birliğin belediyelerle iletişimde nasıl bir strateji izlenmelidir?

"Hücre yapılanmaları şeklinde bir hiyerarşi ile bölgesel çalışma grupları oluşturacağız."

Türkiye Belediyeler Birliği kendisini, yerel yönetimin en güçlü çatısı olarak görmelidir. Bu çerçevede bütün yerel yönetimleri ayırım yapmaksızın kucaklaması gerekiyor.

Bu ana perspektiften yola çıkarak bütün belediyelere eşit mesafedeyiz. Hiç birisinin sorununu görmezden gelme gibi bir lüksümüz ve düşüncemiz olamaz.

Bu durumda yerel yönetimlerle geliştireceğimiz iletişim stratejileri çok önemli.

İletişim kanallarını yeterli derecede geliştiremez ve bunu belli bir miatlı sürece yani zamanlamaya bağlayamazsak istediğimiz sonuçları alamayız.

Bunun için hücre yapılanmaları şeklinde bir hiyerarşi ile bölgesel çalışma grupları oluşturacağız. Bu çalışma grupları belli başlıklar altında bölgelerinin belediye bazında imkânlarını, ihtiyaçlarını ve projelerini tespit ederek merkeze bildirecekler.

Böylece elimizde "doğal üyemiz" olan belediyelerle ilgili tam kapasiteli bilgiler yer almış olacak.

Bunların üzerinden projeleri geliştirmek, personel eğitimlerini planlamak, bölgesel güç birleşimlerinin temelini atmak, merkezi hükümetin yatırımlarını hem istihdam hem de yerel kaynak avantajına sahip noktalara yönlendirmek mümkün olacaktır.

Böylece belli noktalara toplanarak şehirleşme problemi oluşturmaya yönelik tehditleri de bertaraf etmiş olacağız.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün rolü hakkında görüşleriniz nedir? Yerel yönetimlerle ilgili ayrı bir bakanlık kurulması fikrine nasıl bakıyorsunuz?

Bu yeni yapılanma içinde, sözünü ettiğimiz çalışma gruplarından gelen stratejik bilgileri elimine ederek belli istatistiklere ve veri bankasına dönüştürecek bir merkeze ihtiyacımız var.

Şu an Türkiye Belediyeler Birliği olarak bu yapılanmanın hazırlıklarını yapıyoruz.

Şehir plancısından hukuk müşavirliğine, insan kaynakları yöneticiden belediyelerin ihtiyacı olan

bilişim teknolojileri üretecek bilgi işlem merkezi ve uzmanlarına kadar yerel yönetimlerin Silikon Vadisi olacak bir merkeze ihtiyacımız var.

Bu merkez Türkiye'nin yaşam kalitesini arttıracak en önemli danışmanlık merkezlerinden birisi olacaktır.

Ayrıca şunu belirtmekte fayda görüyorum; şu an Türkiye'nin de Belediyelerle ilgili müstakil bir birime ihtiyacı olduğu aşikârdır.

Bunun bir genel müdürlük düzeyinin üstünde müsteşarlık veya devlet bakanlığı şeklinde bir örgütlenmeye ihtiyacı olup olmadığını sözünü ettiğimiz çalışmalardan sonra değerlendirmeliyiz.

Bütün belediyelerin doğal üye olduğu bir birliğin başkanı olarak, belediye başkanlarına mesajlarınız nelerdir?

Türkiye Belediyeler Birliği çatısını tecrübelerimizi, bilgi birikimimizi, imkânlarımızı ve ufuklarımızı birleştirdiğimiz bir merkez olarak görmeliyiz.

Bilgi birikimimizi, tecrübemizi ve beşeri sermayemizi karşılıklı olarak birbirimizin

“Belediyelerimize parti ayrımı yapmaksızın kucağımızı açıyoruz.”

istifadesine sunarsak, ülke genelinde dengeli büyümeye ve kalkınmaya büyük katkı sağlamış oluruz.

Yerel gelişme farklarını, her birimizin nispeten daha iyi olduğu alanlarda işbirliği ile aşarız. Bu bakımdan Türkiye Belediyeler Birliği çok önemli bir platform vazifesi görecektir.

Şehirlerimizin ortak meselelerinde; imar ve şehircilik hamlelerinde, altyapı meselelerinde, ekonomik, kültürel ve sosyal yaşam konularında çabalarımızı birleştirmek, sadece tek tek belediyelerimizin değil, bir bütün olarak ülkemizin de yararına olacaktır.

El birliği, fikir birliği, proje birliği yani kısaca ülkemizin kalkınması, milletimizin refahı ve yaşam kalitesi için gönül birliği ettiğimizde Belediyeler Birliği Türkiye'nin en dinamik gücünü oluşturacaktır.

Doğal üyesi olan belediyelerimize parti ayrımı yapmaksızın kucağımızı açıyoruz. Burası onların Ankara'daki evi, bölgelerinde ise hizmet rehberi ve danışmanı olacaktır.

Bu gönül birliğimizin yerel kalkınma serüvenimize güç katmasını temenni ederek tüm belediye başkanlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

İbrahim DEMİR

Mali Müşavir,
Beypazarı
Eski Belediye Başkanı

Türkiye, verimlilik ve rekabet gücünün artmasına imkan verecek, etkin teknoloji kullanımı, kırsal ve tarımsal alt yapının ve tarım işletmelerinin yapısının iyileştirilmesi politikalarına ağırlık vermelidir. Bu durum sadece topluluk tarımına uyum için değil, küreselleşme çerçevesinde, serbest ticaretin giderek daha egemen olacağı dünya tarımına uyum için de zorunludur. Aksi takdirde, Türk tarımı, gerek AB gerek dünya tarımı karşısında ciddi bir rekabet sorunu yaşacak, tarım kesimi kısa dönemde telafisi imkansız yaralar alacaktır.

AB MÜKTESEBATINDA ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP) ve BU SÜRECİN TÜRK TARIMINA ETKİLERİ

Beslenmenin insan hayatının sürdürülebilmesi için ne kadar önemli olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Dünya nüfusunun hızla artması, sanayinin ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesi, karbon salımının ve dolayısıyla sera gazı etkisinin artması, bunun sonucu çevrenin aşırı derecede kirletilmesi, bitki ve diğer canlı türlerinin sayısındaki azalma, mevcut kaynakların bilinçsizce ve hoyratça kullanılması, insanların tüketim alışkanlıklarının değişmesi vb. gibi sorunlar dolayısıyla Dünyamız bilhassa son yüzyıl içerisinde hızlı bir küresel ısınma sürecine girmiş ve bu gelişmeler de iklim değişikliklerine sebep olmuştur.

Küresel ısınma ve iklim değişikliklerinin en fazla etkilediği sektörlerin başında da Tarım Sektörünün geldiği hepimizin malumlarıdır.

Yukarıda belirtilen hususlar, insanların yaşam sürecinde olmazsa olmazlarının başında gelen beslenme için gerekli tarım ürünleri üretimini de olumsuz etkilemiş; kuraklık, kıtlık ve beslenme sorunları tüm toplumların birinci derecedeki uğraşı alanı haline gelmiştir. Tüm bu gelişmeler sonucunda, birim alandan elde edilecek ürünün artırılması yönde yapılan çalışmalar gıda güvenliğini de olumsuz yönde etkilemiş, genetiği değiştirilmiş ürünler (GDO) ve üretiminde hormonlu girdiler kullanılmış insan sağlığını olumsuz yönde etkileyebilecek olan tarımsal ve dolayısıyla hayvansal ürünler ve gıdaların sofralarımıza kadar uzanmasına sebep olunmuştur.

Tüm bu gelişmelerin, hizmet alanında halka en yakın kuruluşlar olan Mahalli İdarelerimizi de ilgilendirmemesi söz konusu olamaz. Özellikle son yıllarda yapılan mevzuat değişiklikleri ve düzenlemeleri ile kendilerine önemli görev, yetki ve sorumluluklar verilen Mahalli İdarelerimize de gıdaların üretiminden, pazarlanmasına ve tüketimine kadar hemen hemen her safhasında üretici, satıcı ve tüketiciler açısından yardım, destek ve denetim açısından önemli görevler düştüğü bilinen bir gerçektir.

Tüm bu hususlar göz önünde bulundurularak, 50 yılı aşkın bir süredir girmek için kapısını aşındırdığımız Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde müktesebatta en önemli başlıklardan birini oluşturan Avrupa Birliği Ortak

Tarım Politikasının Türk Tarımı üzerine etkileri ve Türk Tarımının mevcut durumuna kısaca değinmek istiyoruz.

Avrupa Birliği ortak politikaları, ortaya koydukları ilke, mevzuat ve kurallar ile, üye ülkeler arasında uygulamadan doğacak farklılıkları ortadan kaldırmakta, böylece ortak politika ile düzenlenmiş alanlardaki kurallar tüm üye ülkelerde uyumlu hale gelmektedir. Müktesebat konu başlıkları arasında yer alan ve tam üyelikle birlikte Türkiye'nin de benimseyeceği bu politikalar, müzakere sürecinde Türkiye-AB ilişkilerinin en ağırlıklı gündemini oluşturacaktır. Bunun temel sebebi, müktesebat uyumunun, AB'nin işleyişine yönelik bütün bir sistematiğe uyum ağırlanmasının gerektirmesi nedeniyle, ülkemizdeki tüm koşulların yeniden şekillendirilmesini zorunlu kılmasıdır.

Bu nedenle, başta iş dünyası olmak üzere, ülkemizdeki ilgili tüm çevrelerin AB politikaları konusunda bilgi sahibi olmaları ve Türkiye'nin bütünleşmekte olduğu AB sisteminin parametrelerini uygulayabilir duruma gelmeleri büyük önem taşımaktadır

Ortak Tarım Politikası, hem tarımın son derece hayati bir işlev olan beslenme ile doğrudan bağlantılı olması, hem de AB bütçesinin en büyük kısmının OTP'ye ayrılması nedeniyle ayrı bir önem taşımaktadır. AB, en eski ve en karmaşık politikası olan Ortak Tarım Politikası ile Birlik içindeki olası gıda yetersizliklerinin önüne geçmeyi, verimli, sağlıklı ve çevre dostu bir üretim altyapısına kavuşmayı ve AB'nin gıda alanındaki dışa bağımlılığını ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Bir başka ifadeyle AB Ortak Tarım Politikası ile, çevrenin korunması, gıda güvenliği ve kırsal kalkınma önlemlerinde ödün vermeksizin, tarım üreticisinin ekonomik durumu, sosyal hakları ve tarımsal üretimin verimliliğiyle rekabet edilebilirliğinin güçlendirilmesini sağlamaktadır. Zaman içinde değişen koşullara uyum sağlamak amacıyla OTP'de reform ihtiyacı doğmuştur, içinde bulunduğumuz dönemde AB; hem söz konusu politikanın giderek karmaşıklaşarak, yönetilebilir olma niteliğini kaybetmeye başlaması hem de genişleme nedeniyle ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara cevap verebilmesinin sağlan-

ması için geniş kapsamlı bir OTP reformu gerçekleştirilmektedir.

1- ORTAK TARIM POLİTİKASININ AMAÇLARI

OTP'nin amaçları, Roma Anlaşması'nın 39'uncu maddesinde şu şekilde ortaya konulmuştur:

- Üretim standartlarını ve tarım teknolojisini geliştirmek,
- Tarımsal üretim araçlarının etkili kullanımını sağlamak,
- Avrupa'daki tarımsal üretimin verimliliğini artırmak,
- Piyasalarda istikrarı sağlamak,
- Ürün arzının güvenliğini sağlamak,
- Tarımdaki en önemli faktörlerden biri olan işgücünün optimum kullanımını sağlamak,

• Geçimini tarım sektöründen sağlayan kesimlerin gelirini artırmak,

• Tüketicilere daha gerçekçi ve uygun fiyatlar sağlamak

• Tarım ürünleri fiyatlarını bütün üye ülkelerde

eşitleyerek, fiyatların üye ülkeler arasında haksız rekabete yol açmasının önüne geçmek.

Üye ülkeler tarafından yukarıda sıralanan amaçlara ulaşmak için OTP'nin belirli ilkeler çerçevesinde yürütülmesi gerektiği kararlaştırılmıştır.

2- ORTAK TARIM POLİTİKASININ OLUŞUMU

Ortak tarım politikası, AB üyesi ülkelerin tarım politikalarını entegre eden, ilk ortak politikadır. Aşağıda sıralanan faktörler de böyle bir politikanın oluşturulmasını gerektirmiştir.

• Gıda yetersizliklerinin önüne geçilmesi: İkinci Dünya Savaşı yıllarında ve sonrasında Avrupa kıtasında çok ciddi bir sorun olarak ortaya çıkan gıda yetersizlikleri, stratejik bir düzenleme olarak. Ortak Tarım Politikası'nın (OTP) oluşturulmasında önemli bir etken olmuştur. Savaş koşullarının doğurduğu sonuçlarla birlikte Avrupa kıtasında gıda arzının güvence altına alınmasının şart olduğu anlaşılmış ve bu alanda dışa bağımlılığın azaltılması gerektiğine dair

Ortak tarım politikası, AB üyesi ülkelerin tarım politikalarını entegre eden, ilk ortak politikadır.

bir bilinç oluşmuştur. Böylelikle Topluluk ülkeleri vatandaşlarının gıda ihtiyacının Topluluk içinden karşılanabilmesi için gerekli adımları atmaya başlamıştır. Tarımsal üretimin miktarının yeterli seviyeye ulaştırılıp, bu düzeyin korunabilmesi için pazarın mümkün olduğunca geniş olması gerektiği düşüncesinden hareketle, ortak bir tarım politikası etrafında toplanmak kaçınılmaz bir yöntem olarak görülmüştür.

- Tarımda çalışan kesimin gelir düzeyinin korunması ve artırılması: Tarım ürünlerinin fiyatlarının bayat standartlarında belirleyici olması; Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kurucuları olan Almanya, Fransa, İtalya, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'un tarım politikaları ve pazarlarını bütünleştirmeleri ihtiyacını doğurmuştur. 1960'lı yılların başında söz konusu 6 ülkede tarım sektöründe çalışanlar, aktif nüfusun beşte birine denk düşmekteydi. Bugün ise 15 üyeden meydana gelmiş AB'de, tarımda çalışan kesimin oranı aktif nüfusun yirmide biri seviyesindedir. O dönemde nüfusun bu kadar önemli bir bölümünü oluşturan bir kesimin gelir düzeyinin korunması ve artırılması gerekliliği. OTP'nin hayata geçirilmesinde rol oynayan unsurlardan biri olmuştur. Tarım kesiminin olası fiyat dalgalanmalarından etkilenmesinin önüne geçilmesi, bunun için de piyasalara zaman zaman müdahale edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Etkin bir müdahalenin ise ancak ülkelerin alacağı ortak bir tavır ve politika ile mümkün olabileceği gerçeği de Topluluk üyelerini ortak bir politikaya yönlendirmiştir.

- Piyasa mekanizmaları arasındaki farklılıkların giderilmesi: Ortak Tarım Politikasının uygulanmasından tarımsal yapılarına göre farklılıklar göstermekteydi. Örneğin Almanya gibi tarım sektörünün ekonomide diğer sektörlerle göre daha az yer tuttuğu ülkeler, net ithalatçı konumunda oldukları için, ulusal pazarlarını ithalat vergileri ve kotalarıyla korumaktaydılar. Diğer yandan başını Fransa'nın çektiği tarımın önemli bir faaliyet alanı olduğu net ihracatçı ülkeler ise, ihracat vergi ve kotaları yanında destekleme fiyatları ve ihracat teşvikleri ile koruma mekanizmalarını oluşturmaya çalışıyorlardı. Değişik müdahale ve koruma araçlarıyla oluşturulan piyasa mekanizmaları arasındaki farklılıkların giderilmesinin ancak ortak ve tek bir politika etrafında birleşmesi ile sağlanabileceğinin görülmesi de OTP'nin oluşumunu hızlandıran etkenlerden biri olmuştur.

- Fransa ve Almanya arasındaki dengesizliğin giderilmesi: AET içinde oluşturulan gümrük birliği, ilk haliyle, sanayi mallarının serbest dolaşımının sağlanması anlamına geliyor ve tarım ürünleri bunun dışında kalıyordu. Bu durum, sanayi sektörü Fransa'ya göre daha güçlü olan Almanya'yı tatmin ederken, nüfusunun dörtte biri tarım sektöründe çalışan Fransa'yı rahatsız ediyordu. Dolayısı ile OTP'nin sanayi mallarını kapsayan gümrük birliği dengeleyici bir politika ve Fransa ile Almanya arasındaki çıkar ilişkisinin bir yansıması olarak da gündeme geldiği söylenebilir.

Yukarıda belirtilen etmenlerin bir araya gelmesi neticesinde Avrupa'daki tarım sektörü için ortak bir politika belirlenmesi kararlaştırılmış, böylece 1 Ocak 1958 yılında yürürlüğe girerek Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu kuran Roma Antlaşması ile OTP'nin yasal temeli oluşturularak amaçları ve ilkeleri belirlenmiştir. Roma Antlaşması'nda yer alan hedefleri uygulamaya koymak üzere de 1958 yılı Temmuz ayında Stresa Konferansı ile başlayan çalışmalar. 1960 yılında Topluluk Bakanlar Konseyi'nin politika ilkelerini benimsemesiyle sonuçlanmıştır, ilk ortak piyasa düzeni, 1962 yılında tahıl sektöründe yürürlüğe girmiştir.

3- ORTAK TARIM POLİTİKASININ İLKELERİ

Toplulukta tarımsal üretimi artırmak, üreticilere daha iyi bir yaşam seviyesi yaratmak ve piyasaları istikrara kavuşturarak arzın devamlılığını sağlamak hedeflerini gerçekleştirmek üzere, Roma Antlaşması'nda yer almayan ancak 1960'lı yılların başından bu yana uygulanan üç temel ilkeye dayanmaktadır.

3.1. Tek Pazar İlkesi

Tarım ürünlerinin OTP kapsamında üye ülkelerde serbest dolaşımı amaçlanmıştır. Bu ilke, tek pazarı yaratmak için, AB üyesi ülkeler arasında tarım ürünlerinin serbest dolaşımını etkileyen sınırlamaların ortada kaldırılmasını öngörmektedir. Üye ülkelerin birbirleri ile gerçekleştirdikleri ticaretin gümrük vergileri, kotalar ve benzeri engellerle kısıtlanamayacağını anlatan bu ilke, söz konusu engellerin ortadan kaldırılmasıyla tarım ürünlerinde bir tek pazar oluşturulmasını hedeflemektedir. Tek Pazar İlkesi'nin hayata geçirilebilmesi için üye ülkelerin kullanacakları kural ve mekanizmaların aynı olması ve

Topluluk tarafından bir çatı altında idare edilmesi gerekmektedir. Tek pazar uygulamasının doğal koşullarda tek fiyat sonucunu doğurması beklendiği halde, ortak fiyat oluşumlarının piyasa mekanizmaları yerine idari kararlarla belirlenmesi nedeniyle bu gerçekleşmemiştir. Örneğin fiyatlar tahıl, şeker, şeker pancarı gibi ürünlerde en yüksek ve en düşük fiyatın ortalaması olarak belirlenirken, süt ve süt ürünlerinde en yüksek fiyat, ortak fiyat olarak kabul edilmiştir. Topluluk içinde tarım ürünleri fiyatlarının eşitlenememesinin diğer bir nedeni de özellikle 1970'li yıllarda dünya para piyasalarında yaşanan döviz kuru dalgalanmaları olmuştur. Yeşil Kur ismi verilen özel bir para sistemi ile bazı araçlar devreye sokularak, olası istikrarsızlıkların önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bu araçlardan en önemlisi piyasa kurları arasındaki farkı karşılamak için kullanılan Telafi Edici Tutarlar uygulaması olmuştur. Tek Pazar ilkesi ile hedeflenenler arasında, malların üye ülkeler arasında serbest dolaşımı sağlanmış ancak bu, tek pazarın oluşması için yeterli olmamıştır. 1999 yılından itibaren Euro'nun kullanılmaya başlanması ile döviz kuru dalgalanmaları sona ermiş, bu da tarım ürünleri tek pazarının oluşmasına önemli katkıda bulunmuştur.

3.2. Topluluk Tercihli İlkesi

Topluluk içi piyasalarda ve Topluluk sınırlarında, üye ülkeler tarafından üretilen tarım ürünlerine öncelikli bir rejim uygulamaktır. Böylelikle üçüncü ülkelerde üretilen ürünlere karşı topluluk üyesi ülkelere tercih tanınmakta ve topluluk tarım sektörü korunmaktadır. Topluluk üreticilerinin ucuz dış rekabete karşı korunması için iki temel koruma mekanizması oluşturulmuştur. Bunlardan birincisi bugün yerini Dünya Ticaret Örgütü Tarım Anlaşması ile gümrük tarifelerine bırakmış olan prelevman adlı değişken vergidir. Bu vergi ithal ürünlerinden alınmakta ve bu ürünlerin fiyatını topluluk fiyatına yükseltmek amacını taşımaktaydı, ikinci temel koruma aracı ise ihracat iadesi uygulamasıdır. Topluluk ürünlerinin, fiyatların daha düşük olduğu dış pazarlara ihraç edilebilmesi için kullanılan bu araç, topluluk ürünlerine rekabet gücü kazandırmayı hedeflemekte ve daha çok iç tüketimin yetersiz olduğu ya da önemli miktarda üretim fazlası bulunan ürünler için kullanılmaktadır. Yani, ithalata karşı bir koruma ve korumanın mümkün olmadığı durumlarda da topluluk ürünlerine sübvansiyon sağlanmaktadır.

3.3. Mali Dayanışma İlkesi

Mali dayanışma ilkesi diğer iki ilke çerçevesinde uygulanacak olan ortak politika doğrultusunda yapılacak harcamaların, ortaklaşa oluşturulan bir bütçeden ve AB üyesi ülkelerin tamamının katkısı ile karşılanmasını hedeflemektedir. Yani bu ilke ile vurgulanmak istenen, OTP'ye ilişkin harcamaların, tüm Avrupa Birliği Ülkeleri tarafından karşılanmasıdır. Bu ilke çift yönlü işlemekte ve bir yandan OTP'ye ilişkin harcamalar Topluluk üyeleri tarafından ortaklaşa üstlenilirken, diğer yandan OTP çerçevesinde alınan vergilerden sağlanan gelirler Topluluğun ortak geliri olarak kabul edilmektedir. Topluluk bütçesi içinde 1962 yılında oluşturulan özel bir fon ile mali sorumluluğun ortak paylaşımı sağlanmıştır. Oluşturulan Tarımsal Yönlendirme ve Garanti Fonu (FEOGA) ile OTP giderleri karşılanmaktadır. FEOGA, 1964 yılında, Yönlendirme ve Garanti olmak üzere iki ayrı bölüm haline getirilmiştir. Garanti Bölümü fiyat ve pazar politikasının işleyebilmesi için gerekli olan harcamaları finanse etmekte ve Birlik bütçesinin yüzde 45'ini oluşturmaktadır. Yönlendirme Bölümü ise tarımsal yapıların iyileştirilmesine yönelik yapılandırma çalışmaları ile kırsal bölgelerin kalkındırılmasında kullanılmakta ve AB bütçesinin yüzde 3'ünü oluşturmaktadır.

AB'deki bazı tarım uzmanları, Roma Antlaşması ile belirlenen ve yukarıda belirtilen bu amaçların, ortak bir tarım politikasının hayata geçirilmesindeki etkenleri en iyi şekilde yansıtan ve OTP'nin temel işleyişini içeren bir çerçeve çizdiğini belirtmektedirler. Bu görüşe göre tarımda verimliliğin artırılması yoluyla bir yandan ürün arzı güvence altına alınmış, diğer yandan da çiftçi gelirleri tatmin edici seviyeye ulaştırabilmiştir. OTP'nin bu yönüyle, tarım sektöründe korumacı modernizasyon yöntemini benimseyen bir refah devleti politikası olduğu vurgulanmaktadır. Bu bakış açısının, OTP'nin ekonomik kaygılar kadar, toplumsal ve siyasi kaygılarla uygulanmasında, şekillendirilmesinde ve yönetilmesinde etkili olduğu ortadadır.

4- TÜRK TARIMINDA MEVCUT DURUM İLE UYUM SÜRECİNDE KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Tarım sektöründe Türkiye'nin karşılaştığı en büyük sorunlar arasında, tarım sektörünün yapısı ile

geçimini tarım sektöründen kazanan nüfusun fazlalığı yer almaktadır. Türkiye'deki tarım işletmeleri, teknik ve ekonomik işletmecilik şartlarının gerektirdiği ölçülerden uzak, tarım üretimi alanlarındaki altyapı ise yetersiz durumdadır.

Bilindiği gibi üyelik sürecinde Türkiye, ekonomik ve sosyal hayatın bütün alanlarında olduğu gibi tarım konusunda da köklü ve somut reformlarla Avrupa Birliği'ne uyum sağlamaya çaba göstermektedir. Bu çerçevede tarım sektörü ile ilgili birçok alanda gerekli yasal düzenlemeler yapılmış ve uygulamaya geçilmiştir. Sektörün büyüklüğü Türk toplumunun önemli bir bölümünü doğrudan ilgilendirmesi ve AB OTP'sinin içinde bulunduğu reform süreci Türkiye'nin uyum çalışmalarını etkileyen unsurlar arasındadır. Bu nedenle, Türk tarım sektörü ile ilgili bütün kesimlerin, AB'de bu sektöre yönelik uygulamaları ve politikaları yakından takip etmesi gerekmektedir. Ancak Türkiye AB'nin bu en masraflı ve en geniş kapsamlı politikasına uyum sağlarken, AB'nin de ülkemizi teknik ve mali açıdan desteklemesi gerekmektedir.

Türkiye'nin tarımsal yapısının; tarımla geçinen nüfusun fazlalığı, işletme büyüklüğü, üreticinin örgütlenmesi, tarımsal desteklemeler, kurumsal organizasyon, teknoloji kullanımı, verimlilik, bilinçsiz yapılan zirai mücadele çalışmaları, hatalı toprak ve su kullanımı, tarımda mekanizasyon eksikliği, bitki ve hayvan sağlığı şartları, ürün kalite ve standartları açısından AB ülkelerinden önemli ölçüde farklılıklar arzemesi ve bu konuların birçoğunda yetersiz kalınması nedeniyle Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerin gelecekteki en önemli ve en sorunlu yönünü tarım alanındaki ilişkiler oluşturacaktır. Nitekim AB'ye sonradan katılan bütün ülkelerle ilişkilerde tarım ile ilgili konular, ilişkilerin en önemli ve sorunlu yönünü oluşturmuştur.

AB'ye yeni ülkelerin katılımı ve OTP'de yapılan reformlar neticesinde, AB tarımında ve OTP'sinde önemli değişiklikler ortaya çıkabileceğinden Türk

tarımının OTP'ye uyumunun muhtemel etkileri ile ilgili şimdiden yapılacak tahmin ve hesaplamalarda büyük yanılgılar olabilecektir. Türk tarımı AB tarımı ve dünya tarımı hızlı ve sürekli bir değişim içerisinde. Bu değişimlerden en çok etkilenecek sektörlerin başında tarım sektörü yer almakta olup, Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal yapısında ve hatta yönetim süreçlerindeki tarımın payı ve AB'nin kendi tarım politikalarına verdiği önem dikkate alındığında tablo daha da derinlik kazanmaktadır. Türkiye'de tarımsal destekleme yoğun bir şekilde uygulanmakta iken, tam üyeliğe geçme döneminde, AB'nin OTP çerçevesinde uyumun gerçekleştirilmesiyle birlikte desteklemenin azaltılması Türk tarımı için çok farklı ve olumsuz sonuçlar doğurabilecektir. Bu nedenle muhtemel bir uyumun sonuçları büyük ölçüde uyumun ne zaman

ve ne şartlarda gerçekleşeceğine bağlıdır. OTP'ye uyumun başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla, Türkiye tarım politikasını verimlilikte sağlanacak artışlarla rekabet gücünün artırılması esasına dayandırmalıdır. Böyle bir yaklaşım, Türk tarımının dünya tarımı ile entegrasyonuna da katkıda bulunacaktır.

AB Ortak Tarım Politikasına uyum sürecinde Türk tarımını zorlu bir dönem beklemektedir. Nüfusun yüzde 30'unun tarımda istihdam edilmesi, eğitim eksikliği, tarımsal arazilerin ve işletmelerin parçalı ve küçük ölçekli oluşu, bitki sağlığı ve hayvan sağlığı konularında uluslararası standartlara halen ulaşamaması, kırsal kalkınma konusundaki alt yapı eksiklikleri halihazırda uyum sürecinde Türkiye'nin önündeki en büyük engeller olarak görülmektedir.

Bitki ve hayvan sağlığı standartlarına AB seviyesine ulaştırılması ve mevzuat uyumunun sağlanması konusu belki de Türkiye'nin önündeki en önemli engellerden biri olarak görülebilir. Mevzuat uyumu dikkate alındığında, yaşama sürecinde yaşanman olumlu gelişmelerin uygulamada da gerçekleşmesi AB çevrelerinin genel beklentisi olarak ortaya

AB Ortak Tarım Politikasına uyum sürecinde Türk tarımını zorlu bir dönem beklemektedir. Nüfusun yüzde 30'unun tarımda istihdam edilmesi, eğitim eksikliği, tarımsal arazilerin ve işletmelerin parçalı ve küçük ölçekli oluşu, bitki sağlığı ve hayvan sağlığı konularında uluslararası standartlara halen ulaşamaması, kırsal kalkınma konusundaki alt yapı eksiklikleri halihazırda uyum sürecinde Türkiye'nin önündeki en büyük engeller olarak görülmektedir.

çıkılmaktadır. Dolayısıyla, uyum için gerekli uzman personelin oluşturulmasına ve yetiştirilmesine önem verilmesine, hayvan kayıt sistemi gibi kontrol mekanizmalarının daha etkin ve faydalı olabilmesi için çalışmaların sürdürülmesine ihtiyaç vardır.

OTP'nin çatısı altında tek pazar, topluluk tercihi ve mali dayanışma prensipleri düşünüldüğünde, Türkiye'nin gelecekteki olası AB entegrasyonu çerçevesinde fayda sağlayabilmesi için halihazırda devam etmekte olan tarımda reform sürecini istikrarlı bir şekilde sürdürmesi gerekmektedir. Uyum sürecinde ve iç reformda, geçmiş genişlemelerin gerçekleştiği ülkelerdeki reformların ayrıntılı analizleri, AB'nin OTP için tek ödeme prensibi ve kırsal kalkınmayı öncelikli olarak hedefleyen gelecek perspektifinin dikkate alınması, oluşturulacak politikaların belirlenmesinde kolaylık sağlayacaktır.

Avrupa Birliği'nin kuruluşundan bu yana, OTP'na geçiş sürecinde özellikle aday ülkelerin yaşadıkları sorunlar ve sorunların aşılması için uygulanan politikalar ve en önemlisi uyum sürecinde bu ülkelere AB kaynaklı sağlanan destekler Türkiye'nin varolan statüsünde ayrı bir öneme sahiptir. Bu noktada topluluk bütçesinin OTP'nin gelişim süreciyle yaşadığı değişiklikler, genişlemelere ayrılan kaynaklar Türkiye için örnek teşkil etmeli tarım müzakerelerinde gerekli desteği alabilme için geçmiş dönemlere referans verilmelidir. Dolayısıyla mali konularda, özellikle topluluk bütçesiyle ilgili olarak Türkiye'nin geçmiş genişleme dönemlerini de dikkate alarak tüm üye ülkelerin tarım destek politikaları ve oluşturulan bütçedeki stratejik konumları üzerine yapacağı iyi bir gözlem, müzakerelerde pazarlık açısından fayda sağlayacaktır.

Tarım sektörü ile ilgili sorunlara sadece tarım politikaları ile çözüm getirmek mümkün değildir. Bu nedenle tarım politikaları ile sağlanacak gelişmeler yanında, diğer alanlarda sağlanacak gelişmelerle, tarım sektörü ile ilgili sorunlara yeterli bir çözüm bulunabilir. Bu kapsamda, dünya tarımında ve ekonomisinde ortaya çıkan gelişmeler ve OTP'ye uyum sorunları göz önünde bulundurularak, Dünya tarımına ve OTP'ye uyum için, Türkiye'de, tarım toplumundan sanayi toplumuna; hatta bilgi toplumuna geçişin sağlanması ile ulusal kalkınmanın, bu çerçevede tarım sektörü ile ilgili sorunların çözülmesi mümkündür.

5- SONUÇ

Sonuç olarak; Türkiye, verimlilik ve rekabet gücünün artmasına imkan verecek, etkin teknoloji kullanımı, kırsal ve tarımsal alt yapının ve tarım işletmelerinin yapısının iyileştirilmesi politikalarına ağırlık vermelidir. Bu durum sadece topluluk tarımına uyum için değil, küreselleşme çerçevesinde, serbest ticaretin giderek daha egemen olacağı dünya tarımına uyum için de zorunludur. Aksi takdirde, Türk tarımı, gerek AB gerek dünya tarımı karşısında ciddi bir rekabet sorunu yaşacak, tarım kesimi kısa dönemde telafisi imkansız yaralar alacaktır. Türk tarımı, uzun dönemde, yukarıda belirtilen iyileştirmelerin sağlanması ile ancak, AB ve dünya tarımı ile belirli bir rekabet gücüne ulaşabilecektir. Türk tarımının OTP'ye uyumunda topluluk gerekli mali ve teknik desteği Türkiye'ye sağlamalıdır. Topluluk topluluğa aday diğer ülkeler için oluşturulan SAPARD benzeri bir uygulamanın, Türkiye için de hızla gerçekleştirilmesi, Türk tarımının OTP'ye uyumunu kolaylaştırıcı bir unsur olabilecektir.

Yararlanılan Kaynaklar

- 1- Candan, Armağan, *Avrupa Birliği'nin Ortak Tarım Politikası*, (15 Soruda 15 AB Politikası No:2) İktisadi Kalkınma Vakfı Yayınları, Ankara-2003, s:4
- 2- Türkiye Ziraat Odaları Birliği, "Türkiye-Avrupa Birliği Entegrasyonunda Tarım" Konulu Uluslar arası Konferans, Ankara-2006, s:32
- 3- OĞUZ, Binhan, *AB ile Müzakere Sürecinde Tarım ve Gıda Sanayinin Rekabetliliği*, İstanbul Ticaret Odası Yayını, Yayın No:2005-25, İstanbul 2005
- 4- ERTUĞRUL, Cemil, *Tarımda Küreselleşme ve Türk Tarımı*, Muğla Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Tartışma Tebliği No: II - 2005/05. s:50
- 5- T.C. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, *Avrupa Birliği'ne Giden Yolda Türk Tarımı*, Ankara, Mart 2000
- 6- Göktürk, Atilla, *AB Türkiye Gerçekler Olasılıklar*. Yenihayat Yayınları, İstanbul-2003, s:197

**Doç.Dr.M.Akif
ÇUKURÇAYIR**
Selçuk Üniversitesi,
İİBF Öğretim Üyesi

Devlet, yerel yönetim, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör bütün dünyada değişim ve dönüşüm yaşıyor. Bu aktörler arasında yerel yönetimler her geçen gün daha etkili olmaktadır. Ekonomi, teknoloji ve siyasetteki dönüşüm yerel politikaların da dönüşümünü zorunlu kılmaktadır.

YEREL YÖNETİMLER, REFORM VE KALKINMA

Yerel yönetimler, her türlü sorunlarına rağmen çok önemli bir sürecin içinde bulunmaktadır. Bu süreç, yerelliğin güçlendiği ve yerel kalkınma girişimlerinin önemli başarılar elde ettiği bir süreçtir. Özellikle belediyeler Türkiye'nin hemen her bölgesinde önemli projelere imza atmaktadırlar. Alt yapı projeleri, demokratikleşme çabaları, turizm ve kültür değerlerinin gün yüzüne çıkarılması ve küresel ortamlarda rekabet edebilirlikle ilgili etkinlikler, belediyelerin artık günlük işleri haline gelmiştir. Bütün sorunları merkezi yönetimin çözmesi gerektiği şeklindeki algı her geçen gün değişmekte ve yerel yönetimlerin de birçok sorunu çözebileceği düşüncesiyle yer değiştirmektedir.

Devlet toplum ilişkisi giderek güçlenmekte ve bazı yerel sorunlar bu işbirliği anlayışı içerisinde çözüme kavuşmaktadır. Yönetim reformu konusunda önemli çalışmalarıyla bilinen Vali Recep Yazıcıoğlu (1995: 54-55) kamu yönetimi ve yerel yönetim reformunun önündeki en önemli engelin "halkın talebinin ve katkısının olmaması" olduğunu sürekli olarak belirtmiştir. Bu çerçevede hep "Sistemin vermeden almayı cazip hale getirdiğini" ve "Vatandaşın taşın altına elini sokmadığını" vurgulamıştır. Kalkınmada devlet-yerel yönetim ve diğer sektörlerin işbirliğinin en önemli yöntem olduğunun altını çizmiştir. Bugün bu konuda çok yol alındığı rahatlıkla söylenebilir. Birçok yerel proje yönetim yaklaşımıyla, devlet, sivil toplum, yerel yönetim ve özel sektör işbirliği ile çözülmektedir. Bugün sayıları 10'a ulaşan Kalkınma Ajansları da bu yerel dönüşüm ve kalkınmaya önemli katkılar sağlamaya başlamışlardır.

Bu çerçevede kısaca Mardin örneğine değinmek istiyorum. Elbette günümüzde Türkiye'de birçok kent ve belediye büyük yenilikler ve atılımlar yapmaktadırlar. Ancak, Mardin Türkiye'de farklı bir yerel kalkınma modeli ve önemli bir örnek olarak ortaya çıkacak gibi gözüküyor. 27-28 Mayıs 2009'da Mardin'de "Yerel Kalkınma ve Gelecek Arayışı" olarak düzenlenen bir sempozyuma katıldım. Mardin'in yönetim yaklaşımının işlevsel bir örneği olduğunu belirtebilirim. Mardin Valisi, Belediye Başkanı, Üniversite

Rektörü ve birçok kurum ve kuruluş temsilcisi, büyük bir heyecan ve gayret içerisinde Mardin'deki değişim ve dönüşüm için adeta seferberlik ilan etmişler. Alt yapı çalışmalarından, turizm ve kültür çalışmalarına kadar birçok proje başlatılmış durumda. Mardin, başlı başına bir yazı konusudur. Burada yalnızca bu değişim/dönüşüm ve reform çabalarının bütün kentlerde ve kent yönetimlerinde yaşandığını vurgulamak için Mardin örneğine yer verilmiştir.

Türkiye'de yerel yönetimlerin reform konusundaki çabaları ve Mardin örneğinden hareketle, kapsamlı bir reform çabasının hangi özelliklere sahip olması gerektiğine değinmek istiyorum. Başarılı örneklerde genel olarak şu konular ön plana çıkmaktadır (Plamper, 2004: 5):

- Genel olarak yerel yönetimler halkla ilişkilere ve katılımcı yönetime ağırlık vermektedirler. Bu çerçevede yurttaş büroları, çağrı merkezleri (call center) ve şikayet birimleri kurulmaktadır. Olabildiği ölçüde yurttaş beklentilerine duyarlı bir yerel yönetim sistemi ön plana çıkarılmaktadır.

- Tek Adımda Yatırım Bürosu (One-Stop-Agencies;): Türkiye'de özellikle yabancı sermaye karşıtı olanlar bu uygulamalara olumlu yaklaşmamaktadırlar. Bu birimler Türkiye'de yakın zamanlarda kurulmaya başlandı. Antalya ve Denizli valilikleri bu konuda öncü bir rol oynamaktadırlar. Almanya'da yerel yönetimler daha etkin olduğu için, bu bürolar yerel yönetimlerin yetki alanıdır. Ancak, Türkiye'de merkezi yönetimin taşra örgütleri üzerinde etkili olan birimler valilikler olduğu için uygulama doğrudur. Bu bürolar yatırımcıların bütün işlemlerini tek adımda yürütmektedirler ve bürokratik süreçlerin olumsuzluklarını ortadan kaldırmaya elverişlidirler. Elbette ki belediyelerin de bu uygulama da önemli rolü olacaktır.

Kıyaslama (benchmarking) yöntemiyle belediyeler birbirinden çok şey öğrenmektedir. Son yıllarda büyük kentlerdeki başarılı örneklerin birçok belediye tarafından uygulamaya konulduğu görülmektedir. Bu örneklerin elbette tartışılacak yönleri de vardır. Ancak, genel olarak olumlu olduğu belirtilebilir.

- Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, gençlik ve sosyal belediyecilik konusunda özel birimler oluşturulmaktadır. Türkiye'de belediyelerin bu konularda da önemli bir performans gösterdiği belirtilebilir.
- Kültürel etkinliklerle kenti ve kentliyi daha fazla etkileşim süreçlerine sokmak, böylece kentin değerlerinin daha fazla benimsenmesini sağlamak yerel yönetimlerin modernize edilmesinde önemli hedefler arasında yer almaktadır. Bu konuda kentlerde girişimler oluşturulmaktadır. Mesela, kentsel dönüşümü kent merkezlerinden başlatmak ve kentlinin ve turistlerin bu alanlarda daha fazla zaman geçirmesini sağlamak. Bu konuda da Türkiye'de İstiklal Caddesi örneklerinin hızla arttığı belirtilebilir. Örneğin, Kon-ya'da bu amaçla önemli bir cadde trafiğe kapatıldı. Mardin Belediyesi'nin de benzeri projeleri olduğu düşünülürse konseptin genel kabul gördüğü belirtilebilir.

-E-belediyecilik yerel yönetim reformunda ağırlıklı bir yer tutmaktadır. Türkiye'de son yıllarda hem merkezi kurumların, hem de yerel kurumların önemli ilerlemeler kaydettiği belirtilebilir. Ancak, hala birçok il belediyesinin web portalının olmadığı düşünülürse, bu konuda iyimser olmak için çok da fazla nedenin olmadığı belirtilebilir.

Türkiye'de bu yöntemlerin ve modellerin dışında birçok gelişmenin olduğu belirtilebilir. Örneğin, kıyaslama (benchmarking) yöntemiyle belediyeler birbirinden çok şey öğrenmektedir. Son yıllarda büyük kentlerdeki başarılı örneklerin birçok belediye tarafından uygulamaya konulduğu görülmektedir. Bu örneklerin elbette tartışılacak yönleri de vardır. Ancak, genel olarak olumlu olduğu belirtilebilir.

Yenilik yapmak isteyen ve reformu başarmak isteyen belediyelerin öncelikle bütün kadrolarıyla yenilenmeye inanmaları gerekir. Küresel sistemde yerel yönetimlerin "güçlü" olabilmesi, hem sorumlu olduğu halkın beklentilerini karşılayabilmesi hem de

“rekabet” edebilir bir kimlik kazanabilmesi için yapılması gerekenler (Plamper, 1997: 31-35):

- Bütün çalışmaların odağında kentin bir “yatırım kenti” olması anlayışı olmalıdır.
- Stratejik yenilenmeye dayalı ve bitmeyen bir yönetim reformu gerçekleştirilmelidir. Çünkü, bilgi çağında herşey her boyutuyla oldukça hızlı değişmektedir.
- Akla gelebilecek bütün kurum ve kuruluşlarla ister ulusal düzeyde isterse küresel düzeyde birlikte çalışma olanaklarının araştırılması gerekmektedir.
- Bu misyon ve vizyonun gerçekleştirilmesi uygun iletişim kanallarının oluşturulmasına da bağlıdır. “Dijital şehirler” ve “bilgi otoyolları” bugün herkesin ağzında. Ülkeler yerel yönetimlerle birlikte e-devlet ve m-devlet çalışmalarını giderek yoğunlaştırmaktadırlar. Bunda amaç, her türlü etkinliğin ve verinin elektronik ortama taşınması ve kentle ilgilenen herkesin bu bilgilere kolayca ulaşmasının sağlanmasıdır. Kentsel alt yapı, tarih-kültür, inşaat ve imar durumu, ulaşım ve haberleşme olanakları bu otomasyon ve internet ortamlarına taşınacak ve ilgililerin hizmetine sunulacaktır.
- Rekabetçi bir misyon edinmek ve başarıyı istemek. Dünyada rekabetçi yerel uygulamalar birçok ülkenin katılımıyla değerlendirmeye alınmakta ve ödüllendirilmektedir. Türkiye’de de bu konuda küçük de olsa adımlar mevcuttur. Bazı önemli kentsel uygulamalar kamuoyunun gündemine taşınmaktadır.
- İnsan kaynakları kalitesini artırmak da oldukça önemli bir boyuttur. Oldukça önemli amaçlar

belirler ve stratejiler geliştirebilirsiniz. Eğer, bu amaçları anlayan ve uygulanmasını önemseyen çalışanlara sahip değilseniz sonuç hüsrandır. Parola “öğrenen belediye” ve “öğrenen personel” olmalıdır.

- Demokratik uygulamaları ve mekanizmaları güçlendirmek ve yaygınlaştırmak da dier bir boyutu oluşturmaktadır. Hem örgüt içi etkinliklerde ve karar alma süreçlerinde hem de dışarıya yönelik etkinliklerde mutlaka ve mutlaka “katılımcı” yöntemler kullanılmalıdır.

Bu uygulamalar, hem yapılanların meşruiyetini artıracaktır hem de önemli finansal ve niteliksel katkılar sağlayacaktır. “Aktif yurttaş” çağdaş demokrasilerin anahtar kavramlarından biridir. Temsili mekanizmalar meşruiyetini kaybetmiştir. Her alanda yurttaşın bilgisine başvurulmalı, etkileşim ve işbirliği olanakları oluşturulmalıdır. Tekeli de (2006: 97), her bireyin kendi yaşam projesini gerçekleştirme özgürlüğü olduğunu ve bununla “aktif yurttaşlık” gerektirdiğini vurgulamaktadır. Bu durum aynı zamanda demokrasinin kalitesini artıracaktır.

Sonuç olarak, devlet, yerel yönetim, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör bütün dünyada değişim ve dönüşüm yaşıyor. Bu aktörler arasında yerel yönetimler her geçen gün daha etkili olmaktadır. Ekonomi, teknoloji ve siyasetteki dönüşüm yerel politikaların da dönüşümünü zorunlu kılmaktadır. Mardin örneğinde de vurgulandığı gibi, Türkiye genelinde bütün yerel yönetimler bu değişimin ve yeniden yapılanmanın bilinci içerisinde ve gelecekte umutlu olunması için de önemli ipuçları vermektedirler.

Kaynakça

- Plamper, Harald (2004), *Tyische Lebenslagen als Politik- und Organisationsprinzip?*, Hansböckler Stiftung, Düsseldorf.
- Plamper, Harald (1997), “Global Ekonomide Güçlü Yerel Yönetimler”, *Belediye Dergisi*, Cilt: 4, Sayı: 5, Ankara.
- Tekeli, İlhan (2006), *Katılımcı Demokrasi ve Sivil Toplum Kuruluşları, 2. Baskı*, Sosyal Demokrasi Derneği Yayınları-1, Ankara.
- Yazıcıoğlu, Recep (1995), “Yerel Yönetimde Yeni Modeller”, *Yerel Yönetimler ve Eğitim Sempozyumu*, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Yayınları, İstanbul.

Hayrettin GÜNGÖR
TBB Genel Sekreteri

5355 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesiyle TBB'ne görev olarak verilen lobicilik faaliyeti kapsamında ve yapılan girişimler sonucunda, 2009 Yılı Bütçe Kanunu ile hukuka aykırı olarak merkezi idare gelirleri arasına alınan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin 2010 yılında yeniden belediyeler tarafından tahsil imkanı getirilerek yıllık yaklaşık 750 milyon TL kaynağın belediyelere geri dönmesi sağlanmıştır.

TBB'den Önemli Bir Lobicilik Faaliyeti: ELEKTRİK VE HAVAGAZI TÜKETİM VERGİSİ'Nİ YENİDEN BELEDİYELER TAHSİL EDECEK

I. GİRİŞ

Türkiye Belediyeler Birliği bütün belediyelerin doğal üyesi olduğu ve görevleri 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20'nci maddesinde sayılan kamu tüzelkişiliğine sahip ulusal düzeyde kurulmuş tek yerel yönetim birliğidir.

TBB'nin görevleri arasında;

- Belediyelerin çıkarlarının korunması,
- Belediyeleri ilgilendiren yasa hazırlıklarında görüş bildirilmesi de,

yer almaktadır. Kısaca lobicilik olarak da ifade edilebilen bu görevleri TBB, zamanında ve yerinde yapmayı hedefleri arasına koymuştur.

Ayrıca TBB'nin belediyeleri ilgilendiren görüş bildirme yetkisi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 4'üncü maddesinin altıncı bendi ve Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in¹ 6'ncı maddesinde de desteklenmektedir.

II. ELEKTRİK VE HAVAGAZI TÜKETİM VERGİSİ

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'ne tabi olup, elektrik ve havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, her ay ilgili belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve ödemeye mecburdurlar.²

**Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi
27 yıldan bu yana belediyelerce
tahsil edilmektedir.**

¹ 17.02.2006 gün ve 26083 sayılı Resmi Gazete.

² 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, Madde-34,35, 38 ve 39.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi istisnalar hariç elektrik tüketim bedeli üzerinden %5 oranında alınmakta ve belediyelerin gelirleri arasında yer almaktadır.³

Belediyeler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'ni, bu verginin yasal dayanağını teşkil eden 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1981 yılından itibaren yaklaşık 27 yıldır tahsil etmektedirler.

III. 2009 BÜTÇE KANUNU'NDA HUKUKA AYKIRI BİR DÜZENLEME

Belediyelerce 27 yıldan bu yana tahsil edilen Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi, 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na⁴ (Madde-29/9) son anda konan bir hükümlle 2009 yılı için belediyelerden alınmış ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsili sağlanarak bu vergi merkezileştirilmiştir.

2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU

Kanun No. 5828

Kabul Tarihi: 27/12/2008

Kısmen veya tamamen uygulanmayacak hükümler MADDE 29 –

(9) 1/1/2009 tarihinden sonra verilmesi gereken elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerine uygulanmak üzere, 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun; 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilgili belediyeye” ibaresi, “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine” şeklinde, 39 uncu maddesinde yer alan “belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” ibaresi, “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirmeye ve vergiyi aynı sürede, Genel Bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere, ödemeye mecburdurlar. Verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilgili vergi daireleri yetkilidir.” şeklinde uygulanır.

Belediyelerce tahsil edilen Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile merkezi idare gelirleri arasına alınmasına ilişkin düzenleme birçok yönüyle açıkça hukuka aykırıdır.

- Belediyelerin bütçeleri Ekim ve Kasım ayı meclis toplantılarında görüşülmekte ve 01 Ocakta uygulanmak üzere kesinleşmektedir. Belediyeler 2009 yılı bütçelerini hazırlarken bu yıl da tahsil edecekleri Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi gelirini dayanak göstererek bütçelerine ödenek koy-

muşlardır. Oysa ki 27 Aralık 2008 tarihinde TBMM'de kabul edilen 2009 Yılı Bütçe Kanunu ile belediyelerin bu gelirleri ellerinden alınmış ve bu gelirlere dayalı olarak öngörülen belediye hizmetlerinin gerçekleştirilememesine neden olunmuştur. 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile merkezi idare gelirleri arasına alınan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine ilişkin düzenleme için 5355 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesinin amir hükmüne rağmen TBB'nin görüşü de alınmamıştır.

³ Bu verginin 2008 yılı yaklaşık tutarı 750 milyon TL'dir.

⁴ 31 Aralık 2008 gün ve 27097 sayılı Mükerrer Resmi Gazete.

• 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine ilişkin düzenlemeyi içeren 29'uncu maddesi Anayasa'nın 161'inci maddesinde yer alan "bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz." hükmüne de aykırı bir düzenlemedir.

• 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine ilişkin düzenlemeyi içeren 29'uncu maddesi yasa yapma tekniğine de aykırıdır. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda yapılacak değişikliğin yine bu kanunda yapılması gerekir.

• 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine ilişkin düzenlemeyi içeren 29'uncu maddesi Anayasa'nın 127'nci maddesinde yer alan "Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır." hükmüne de aykırıdır. Belediyelere hali hazırda sağlanan gelirler görevleriyle orantılı olmadığı gibi, var olan bir gelir de hukuka aykırı olarak geri alınmıştır.

• Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin 2009 yılında merkezi idare tarafından tahsil edilmesine ilişkin düzenleme 2008 Yılı Temmuz ayında çıkarılan 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un düzenlenme amacına da aykırı düşmektedir. 5779 sayılı Yasa'yla belediyelerin gelirleri yeniden dü-

zenlenmiş, bazı belediyelerin gelirlerinde kısmi artışlar sağlandığı ifade edilmiş ve bu artışların devam edeceği açıklanmışken, altı ay sonra belediyelerin gelirlerinin azaltılması Yasa'nın amacıyla çelişmektedir.

• Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi belediyelerin hakkıdır. Çünkü, belediye sınırları içinde elektrik ve havagazı tüketilebilmesi için konut ve işyerinin olması gerekir. Belediye sınırları içinde yerleşim yerleri oluşturulması, konut ve işyeri yapılması belediyelerin bu yerlere imar planı yapması ve altyapı hizmetlerini götürmesiyle mümkündür. Bu yerlerde tüketilen elektrik ve havagazından alınan verginin de ilgili belediye bütçesine aktarılması yapılan belediye hizmetinin doğal sonucudur.

Yukarıda sıraladığımız her bir neden tek başına Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin merkezi idare tarafından tahsil edilmesinin hukuka aykırı olduğunu açıklamaya yeterlidir.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin 2009 Yılı Bütçe Kanunu ile merkezi idare gelirleri arasına alınması nedeniyle ortaya çıkan gelir kaybı belediyelerin mali yapısında iki kat fazla olumsuz etki yapmıştır. Uygulamada, belediyelerin elektrik borçları alacaklarından (EHTV) mahsup edilerek kalan vergi bakiyesi belediyelere ödenirken, yeni düzenlemeyle belediyelerin doğrudan elektrik faturalarını ödemek zorunda kalması gelir kaybını iki kat daha fazla hissetmeleri sonucunu doğurmuştur.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi belediyelerin hakkıdır.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin merkezi idare gelirleri arasına alınması belediyelerin mali yapısı üzerinde iki kat olumsuz etki yaratmıştır.

IV. TBB'DEN LOBİCİLİK ADINA İLK DAVA

2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 29'uncu maddesiyle merkezi idare gelirleri arasına alınan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin uygulamasını açıklamak üzere Maliye Bakanlığınca, 15 Ocak 2009 tarih ve 27111 sayılı Resmi Gazete'de (36) Seri Nolu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği yayımlanmıştır.

TBB, belediyelerin menfaatlerinin korunması adına bu Tebliğin yürütmesinin durdurulması ve iptali ile 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 29'uncu maddesinin Anayasaya aykırılığı iddiasının yerinde görülerek Anayasa Mahkemesine götürülmesi talebiyle Danıştay'da

yukarıdaki gerekçeleri içeren dava açmıştır. Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin merkezi idare gelirleri arasına alınmasına ilişkin düzenlemeye karşı açılmış olan bu dava, TBB'nin lobicilik adına açtığı ilk dava olma özelliğini de taşımaktadır.

TBB'nin lobicilik adına açtığı ilk dava Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin merkezi idareye alınması düzenlemesine karşı olmuştur.

V. TBB GÖRÜŞ BİLDİRME YETKİSİNİ TBMM'NE VE BAKANLIKLARA HATIRLATTI

5355 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesiyle TBB'ne belediyeleri ilgilendiren yasa hazırlıklarında görüş bildirme görevi verilmiştir. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 4'üncü maddesinin altıncı bendi ve Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde de benzer düzenlemeler yer almaktadır.

TBB'nin belediyeleri ilgilendiren yasal düzenlemelerde görüş bildirme yetkisi TBMM (Meclis İhtisas Komisyonu Başkanlıkları) ile Başbakanlık ve Bakanlıklara bir yazıyla 06.05.2009 tarihinde hatırlatılmıştır.

Belediyeleri ilgilendiren mevzuat düzenlemelerinde TBB'nin görüşünün alınması yasal zorunluluktur.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ
UNION OF MUNICIPALITIES OF TURKEY

SAYI : M.06.B.TBB.0.71/ 130-258
KONU : Mevzuat Hazırlıklarında
Görüş Bildirme.

19/02/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
(Plan ve Bütçe Komisyonu)

Türkiye Belediyeler Birliği ülkemizdeki bütün belediyeleri temsil etmek üzere 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20'nci maddesi hükmüne göre ulusal düzeyde kurulmuş tek yerel yönetim birliğidir. Belediyelerin tamamının doğal üye olduğu Birliğimizin görevleri arasında, belediyelerin menfaatlerini korumak ve bu idarelerle ilgili yasa hazırlıklarında görüş bildirmek de yer almaktadır.

Türkiye Belediyeler Birliği'nin belediyelerle ilgili yasal düzenlemelerde görüş bildirme görevini yerine getirebilmesi, yasa tasarılarının ön hazırlıklarını yapan bakanlıkların bu tasarıların hazırlık aşamasında Birliğimizin görüşüne başvurmasıyla mümkün olacaktır.

Ancak uygulamada belediyeleri ilgilendiren yasa tasarılarının ön hazırlık aşamasında, bu hazırlıkları yapan bakanlıkların Birliğimizin görüşüne başvurmadıkları görülmektedir.

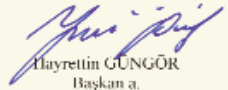
Diğer taraftan 5355 sayılı Kanun'un 20'nci maddesi hükmü yanında, 17.02.2006 gün ve 26083 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Görüş alma" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrası "Başbakanlığa sunulmadan önce, tasarılar hakkında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınır." ve ikinci fıkrası "Tasarılar hakkında konuyla ilgili mahalli idareler, ... görüşlerinden de faydalanılır." demek suretiyle belediyeleri ilgilendiren bütün mevzuat hazırlıklarında Birliğimizin görüşünün alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Ayrıca Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 4'üncü maddesinin altıncı fıkrası da yerel makamları doğrudan ilgilendiren tüm konulara ilişkin planlama ve karar alma süreçleri içinde, kendilerine olanaklar ölçüsünde zamanında ve uygun biçimde danışılmasını öngörmektedir. Bu kapsamda, Ülkemizin üyesi olduğu Avrupa Konseyi'nde yerel ve bölgesel yönetimleri temsil eden Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi tarafından Türkiye'deki yerel ve bölgesel demokrasi ve özerkliğe ilişkin raporlar hazırlayan Türkiye İzleme Heyetinin ülkemizi ziyaretinde Birliğimiz, yerel yönetimlere ilişkin mevzuat hazırlıklarına ne ölçüde katıldığı sorularına muhatap olmakta ve bu konuda olumlu cevap vermekte zorlanmaktadır.

Mevzuat hazırlıklarında tarafların görüşünün alınması katılımcılığı artıracak gibi ihtiyaçlarla örtüşen düzenlemeler ortaya çıkmasına katkı yapacak ve bu durum uygulayıcıların kabulünü en yüksek noktaya taşıyacaktır.

Açıkladığımız mevzuat hükümleri ve tarafı olduğumuz uluslararası yükümlülüklerden dolayı Komisyonunuza ulaşan ve belediyeleri ilgilendiren mevzuat hazırlık çalışmalarında, Birliğimiz görüşünün alınıp alınmadığı hususunda gösterilecek hassasiyetin Birliğimizin, 5355 sayılı Kanun'un 20'nci maddesiyle verilen mevzuat hazırlıklarında görüş bildirme görevini sağlıklı işletebilmesi için önem taşımaktadır.

Gereğini takdirlerinize arz ederim.

 Hayrettin GÜNGÖR
 Başkan a.
 Genel Sekreter

DAĞITIM :
 Çıktığı :
 TBMM İhtisas Komisyonlarına

TBB'nin görüş bildirme yetkisini hatırlatır bu yazısına, TBMM meclis ihtisas komisyonlarının bazıları ile bakanlıkların bazılarından olumlu geri bildirim gelirken, bir kısmı hiçbir cevap vermemiştir.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin 2009 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve Torba Kanun'la merkezi idare gelirleri arasına alınmasına ilişkin kanun tasarısı hazırlıklarında, Maliye Bakanlığı (bu tasarıların hazırlıklarını yapan) TBB'nin görüşünü almamıştır.

VI. TORBA YASA VE TBMM PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Torba Yasa; içerisinde birçok yasada değişiklik içeren ve genellikle ismi “çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun” olarak ifade edilen yasal düzenlemedir.

Belediyeleri ilgilendiren yasal düzenlemelerde görüş bildirme yetkisini hatırlatır yazıya istinaden TBB, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı'nca görüşülmekte olan bir Torba Yasa Tasarısı hakkında görüşleri alınmak üzere komisyon toplantısına yazılı olarak davet edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu'nun daveti üzerine TBB Hukuk İşleri Müdürlüğü komisyonda görüşülecek Torba Yasa Tasarısı'nı⁵ elde etmiş ve bu Tasarı'nın 16'ncı maddesindeki Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin 2010 yılında da merkezi idare tarafından tahsil edilmesini içerir düzenlemeyi öğrenmiştir.

Torba Yasa Tasarısı'nda yer alan bu düzenleme, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin hukuka aykırı

olarak 2009 yılında merkezi idare tarafından tahsil edilmesi uygulamasının 2010 yılında da devam ettirilmesi ve belediyelerin mali sıkıntılarının artırılması anlamına gelmekteydi.

Torba Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesi'nde yer alan düzenleme o kadar hukuka aykırılık teşkil etmekteydi ki, düzenleme yasa tasarısının ismi ve gerekçesiyle bile çelişmekteydi. Yasa Tasarısı'nın başlığı “Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ... İlişkin Kanun Tasarısı” olmasına ve madde gerekçesinde de “Esasen bu düzenleme halen 2009 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 29'uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasında yer almaktadır.” denilmesine rağmen, 2009 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda yer alan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine ilişkin hüküm, ilgili kanun olan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na eklenirken 2009 olan tarih birden bire 2010 olduğu görülmüştür.

BÜTÇE KANUNLARINDA YER ALAN BAZI HÜKÜMLERİN İLGİLİ KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERE EKLENMESİ İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TASARISI

MADDE 16-26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6-31/12/2010 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik ve havagazı tüketim vergileri için; bu Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilgili belediyeye” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine” şeklinde, 39 uncu maddesinde yer alan “belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” İbaresini “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirmeye ve vergiyi aynı sürede, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere ödemeye mecburdurlar; verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilgili vergi daireleri yetkilidir” şeklinde uygulanır.”

⁵ Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunun daveti üzerine TBB Genel Sekreteri Hayrettin GÜNGÖR ve Hukuk İşleri Müdürü Zeliha MERCİMEK TBB'nin görüşlerini dile getirmek üzere komisyon toplantısında hazır bulunmuşlardır. Alt Komisyona havale edilen Torba Yasa Tasarısı'nın, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin 2010 yılında da merkezi idare gelirleri arasına alınmasına ilişkin maddesinde TBB Genel Sekreteri Hayrettin GÜNGÖR 2948 belediye adına söz alarak madde üzerinde aykırı görüşlerini dile getirmiştir.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin 2010 yılında da merkezi idare gelirleri arasına alınması konusunda Maliye Bakanlığı'nın savunma gerekçeleri hukuka uygun olmadığı gibi gerçeklerle de örtüşmemektedir. Yukarıda belirtildiği gibi Torba Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesi, başlığı ve gerekçesiyle uyuşmamaktadır.

Diğer taraftan Maliye Bakanlığı'nın, genel aydınlatma giderlerinin hazine tarafından üstlenildiği iddiası doğru değildir. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na 09.07.2008 tarihinde ilave edilen Geçici 17'nci madde hükmüne göre, sadece kamunun genel kullanımına yönelik cadde ve sokak aydınlatması ve bu yerlerin trafik sinyalizasyonlarına ait tüketim giderleri, 1/1/2009 ila 31/12/2015 tarihleri arasındaki dönem için Hazine Müsteşarlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanmaktadır. Bunun yanında, kamuya ait park, bahçe, tarihî ve ören yerleri gibi halka açık yerler ile reklam ve benzeri amaçlı panoların genel aydınlatmalarına ilişkin tüketim giderleri, ilgisine göre ilgili belediye veya il özel idaresince ödenmektedir. Sanki bütün genel aydınlatma giderlerinin hazine tarafından karşılandığı izlenimi verilmeye çalışılmaktadır.

Kaldı ki, Anayasanın 127'nci maddesine aykırı olarak 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda

Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesine dayanılarak 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmış, belediyeler resen elektrik aboneliği yapılmış ve genel aydınlatma giderleri belediyelere fatura edilmiştir. Bu haksız uygulama 6 yıl sürmüş ve dava konusu olan bu uygulamada Danıştay belediyelerin lehine karar vermiştir.⁶ Hukuki sürecin belediyeler lehine sonuçlanmasıyla 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na Geçici 17'nci madde ilave edilerek yeni bir düzenleme getirilmiştir.

2002 yılından 2008 yılına kadar hukuka aykırı olarak elektrik idareleri tarafından

TBB belediyelerin menfaatlerini savunma adına TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda ilk kez görüşlerini dile getirmiştir.

belediyelere fatura edilen genel aydınlatma giderleri halen belediyelerin borç stoklarında bulunmaktadır. Özellikle hukuka aykırı

olarak belediyelere yüklenen bu borç stokunun karşılanması gerekirken, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin merkezi idare gelirleri arasına alınması hukuka uygun değildir.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Alt Komisyonun-

2002 ve 2008 yılları arasında belediye sınırları dâhilindeki genel aydınlatma giderleri hukuka aykırı olarak belediyelere fatura edilmiştir.

da yapılan müzakere ve oylamada TBB'nin gerekçelerini yerinde bularak Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'yle ilgili madde

düzenlemesindeki 2010 yılı ibaresini 2009 yılıyla sınırlandırmıştır.

Aynı zamanda Torba Yasa Tasarısı'nda yer alan bu düzenleme konusunda TBB Başkanı ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Kadir TOPBAŞ başta olmak üzere birçok belediye başkanımız bilgilendirilmiştir. TBB Başkanı ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Kadir TOPBAŞ, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin 2010 yılı içinde merkezi idare tarafından tahsil edilmesi halinde belediyelerin yaşamakta olduğu mali sıkıntıların artarak devam edeceğini Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a aktarmış ve olumlu yaklaşımlarını almıştır.

⁶ Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 31.05.2007 gün ve E:2005/3155, K:2007/1282 sayılı kararı.

Torba Yasa Tasarısı'nın TBMM Alt Komisyonunda görüşmesinden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında TBB Genel Sekreteri Hayrettin GÜNGÖR tekrar söz almış ve Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisiyle ilgili maddede yer alan 2010 yılına ilişkin düzenlemenin 2009 yılıyla sınırlandırılmasının pratik sonucunun bulunmadığı, amacın 2009 yılı Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin merkezi idare gelirleri arasına alınması ise bunun zaten 2009 Yılı Bütçe Kanunu ile yapıldığı, bu nedenle bu düzenle-

menin bütünüyle kaldırılması gerektiğini dile getirmiştir.

Alt Komisyonun benimsediği metin Plan ve Bütçe Komisyonu'ndan aynen geçmiş ve TBMM Genel Kurulu'nda 25.06.2009 günü, 5917 sayılı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun olarak kabul edilmiş ve 10 Temmuz 2009 gün ve 27284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

BÜTÇE KANUNLARINDA YER ALAN BAZI HÜKÜMLERİN İLGİLİ KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERE EKLENMESİ İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN

Kanun No. 5917

Kabul Tarihi: 25/6/2009

MADDE 18 – 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- 31/12/2009 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik ve havagazı tüketim vergileri için; bu Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilgili belediyeye” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine” şeklinde, 39 uncu maddesinde yer alan “belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirmeye ve vergiyi aynı sürede, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere ödemeye mecburdurlar; verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilgili vergi daireleri yetkilidir.” şeklinde uygulanır.”

VII. SONUÇ

5355 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesiyle TBB'ne görev olarak verilen lobicilik faaliyeti kapsamında ve yapılan girişimler sonucunda, 2009 Yılı Bütçe Kanunu ile hukuka aykırı

olarak merkezi idare gelirleri arasına alınan Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin 2010 yılında yeniden belediyeler tarafından tahsil imkanı getirilerek yıllık yaklaşık 750 milyon TL kaynağın belediyelere geri dönmesi sağlanmıştır.

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi'nin 2010 yılında belediyeler tarafından tahsil edilmesi konusunda desteklerini esirgemeyen başta Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'a, komisyon toplan-

Yıllık yaklaşık 750 milyon TL kaynağın yeniden belediyelere dönmesi sağlandı.

tısına davet ederek TBB'ne yasal görevini yapma imkânı verdiği ve yasa tasarısında Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisiyle ilgili yer alan 2010 yılı iba-

resinin 2009 ile sınırlı tutulmasına vermiş oldukları katkıdan dolayı TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu başkan ve değerli üyelerine TBB olarak teşekkür ederiz.

TBB 5355 sayılı Yasa'nın 20'nci maddesinin kendisine verdiği görev ve yetkiler çerçevesinde, Anayasamızın 127'nci maddesinde düzenlenen kurallar ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı kapsamında, kamu yararı gözeterek belediyelerin menfaatlerini savunmaya devam edecektir.

Abdullah ŞİMŞEK
Sayıştay Üyesi

Seçimlerden önce sosyal güvenlik kurumlarından emekli aylığı almakta iken belediye başkanları seçilenler, 5335 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi hükmü gereğince (5510 sayılı Kanun'la bu madde hükmü yürürlükte bırakılmıştır) isterlerse emekli aylıkları kesilmeden de belediye başkanı maaşlarını almaya devam edeceklerdir.

5510 SAYILI KANUN'DA BELEDİYE BAŞKANLARININ SİGORTALILIK DURUMU

1- GİRİŞ

Sosyal güvenlik reformu olarak bilinen reform kanunu, 31.05.2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olup, 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girerek uygulamaya başlanmıştır.

5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden önceki sosyal güvenlik mevzuatlarında, belediye başkanlarına isteklerine bakılmak suretiyle (alternatifli durum) sigortalılıkları sağlanıyordu. 2008/Ekim ayından itibaren yürürlüğe giren ve mülga sosyal güvenlik kanunları olan 506, 2925, 1479, 2926 ila 5434 sayılı Kanunları tek bir kanunda birleştiren 5510 sayılı Kanun çerçevesinde belediye başkanları için alternatifli durum kaldırılarak, söz konusu Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalılıkları sağlanmıştır.

Bu çalışmamızda, belediye başkanlarının sigortalılık durumları, 5510 sayılı Kanun'un yürürlük öncesi ve sonrası durumu dikkate alınarak değerlendirilmeye çalışılacaktır.

2- 5510 SAYILI KANUN'DA SİGORTALILIK

5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi sigortalılık türlerini düzenlemiş olup, anılan maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde bir hizmet akdine istinaden çalıştırılanlar mülga 506 sayılı Kanun'a tabi çalışanlar eski SSK'lılar (**5510 sayılı Kanun'da- 4/1-a kapsamındaki sigortalılar**); (b) bendinde kendi nam ve hesabına çalışanlar ile bir göreve seçimle gelenler ve diğerleri 1479 sayılı Kanun'a tabi çalışanlar eski Bağ-Kur'lular (**5510 sayılı Kanun'da- 4/1-b kapsamındaki sigortalılar**), (c) bendinde ise devlet memurları mülga 5434 sayılı Kanun'a tabi çalışanlar eski Emekli Sandığı İştirakçileridir (**5510 sayılı Kanun'da- 4/1-c kapsamındaki sigortalılar**).

3- 5510 SAYILI KANUN'DAN ÖNCEKİ DURUM

Belediye başkanı seçilmeden önce Emekli Sandığı iştirakçisi olanların, seçildikten sonra da Sandık ile ilişkisi devam eder. Memurluktan istifa ederek belediye başkanlığına seçilenler, Emekli Sandığı iştirakçiliği durumu devam eder. Her iki durumda da, ilgililerin dilekçelerinin Emekli Sandığı kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından itibaren Sandık ile ilişkilendirilirler.

Belediye başkanı seçilmeden önce SSK'lı ise; tüm sigorta primlerini kendileri ödediği takdirde SSK'ya devam edebilir. İstekleri halinde başvuru tarihini izleyen bir ay içinde Emekli Sandığı ile ilişkilendirilir.

Belediye başkanı seçilmeden önce Bağ-Kur'lu ise; isterse kişi başına düşen primleri ödediği takdirde Bağ-Kur'a devam edebilir. İstekleri halinde vergi kaydını sildirmesi ve Bağ-Kur'la ilişkisini kesmesi halinde başvuru tarihini izleyen bir ay içinde Emekli Sandığı ile ilişkilendirilir.

Herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşu ile ilişkisi bulunmadan belediye başkanı seçilenler, Emekli Sandığı ile ilişki kurarlar.

4- 5510 SAYILI KANUN'A GÖRE İLK DEFA SİGORTALI OLANLARIN DURUMU

5510 sayılı Kanun'un 4/1-c kapsamında sigortalı sayılabilmek için; kamu idarelerinde çalışmak, 4/1-a ve 4/1-b kapsamında sigortalı olmamak, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışmak ve ilgili kanunlarda 4/1-a kapsamında sigortalı olmamak, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında 4a kapsamında sigortalı olmamak, 18 yaşını doldurmak şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekir. Bu şartları taşıyanlar, 5510 sayılı Kanun'un kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından sigortalı sayılacaklardır.

5- 5510 SAYILI KANUN'DA BELEDİYE BAŞKANLARI

5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkranın (c) bendi gereği sigortalı sayılanlara ilişkin hükümler; belediye başkanları hakkında da uygulanacaktır. Yani, belediye başkanları yeni

düzenlemede 4/1-c kapsamında sigortalıdır. 5510 sayılı Kanun'un kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümleri, 4/1-c kapsamındaki sigortalı sayılanlara bu kapsamda oldukları sürece uygulanmaz. Yani, belediye başkanları için iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortası kolları içeren hükümler uygulanmayacaktır.

5510 sayılı Kanun'da yukarıdaki şartlar çerçevesinde seçimle veya atama yoluyla göreve gelenler de 4/1-c kapsamında sigortalı sayılmışlardır.

Sigortalının, 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a, b ve c kapsamında sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmasını gerektirecek şekilde çalışması halinde;

- Öncelikle 4/1-c kapsamında,
- Bu kapsamda çalışması yoksa ilk önce başlayan sigortalılık ilişkisi esas alınarak

sigortalı sayılır. Anlaşılacağı üzere, 5510 sayılı Kanun'la öncelikli sigortalılık 4/1-c kapsamındaki sigortalılıktır.

Sigortalının, sigortalı sayılması gereken sigortalılık halinden başka bir sigortalılık hali için prim ödemiş olması durumunda, ödenen primler yukarıda esas alınan sigortalılık hali için ödenmiş ve esas alınan sigortalılık halinde geçmiş kabul edilir.

5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sigortalı sayılanlardan 4/1-a, b ve c kapsamında birden fazlasına tabi olarak çalışmış olanların yaşlılık aylığı bağlanma taleplerinde, en fazla sigortalılığın geçtiği sigortalılık hali, hizmet sürelerinin eşit olması ile malûllük ve ölüm halleri ile yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları sigortalılık halinin kanunla değiştirilmesi durumunda ise son sigortalılık hali esas alınır.

Konuyu örnek uygulamalarla açıklamaya devam edelim:

Örnek olay 1- 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce veya sonra, eski Bağ-Kur veya yeni 4/1-b kapsamında olan A şahsının 2009 Nisan ayı seçimlerinde belediye başkanı olarak seçildiğini düşünelim. A şahsı, belediye başkanı seçildiği tarihten itibaren 4/1-c kapsamında sigortalı sayılacaktır (*Daha*

önceki düzenleme yürürlükte olsaydı, 4/1-b kapsamındaki sigortalılığı kesintiye uğramadığı müddetçe (her ay tam gün yani 30 gün bildirilmesi şartıyla), belediye başkanı olan kişi 4/1-c kapsamı ile ilişkilendirilmeyecektir. 4/1-b kapsamındaki sigortalılığında kesinti olduğu an otomatik olarak 4/1-c kapsamındaki sigortalılık esas alınacaktır.).

Örnek olay 2- 5510 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce veya sonra sigortalılığı bulunmayan ve 2009/Nisan ayı seçimlerinde belediye başkanı olan B şahsı, bu nedenden dolayı ilk defa sigortalılığı başlamışsa bu kişi, 4/1-c kapsamında sigortalı olacaktır.

Örnek olay 3- 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce Ankara iline bağlı bir belde belediye başkanı olan ve Emekli Sandığı İştirakçisi X şahsı, bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten sonra da sigortalılığı aynı statüde devam edecek yeni kanunda 4/1-c sigortalısı olarak adlandırılacaktır. 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmeti olduğu için hakkında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Örnek olay 4- 5510 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanun'a tabi hizmeti bulunan ve SSK kapsamında (Bağ-Kur kapsamında da çalışabilir.) çalışmakta iken belediye başkanlığına seçilen Y şahsı, sigortalılığını SSK kapsamında devam ettiriyorsa, 5510 sayılı Kanun'dan sonra da 4/1-a kapsamında sigortalılığı devam edecektir.

Örnek olay 5- 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce SSK veya Bağ-Kur kapsamında olan belediye başkanı Z şahsı, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden sonra isterse önceki sigortalılığını sona erdirerek 4/1-c kapsamına girebilecektir.

Örnek olay 6- Belediye başkanı seçilmeden önce emekli sandığı iştirakçisi olan veya belediye başkanı iken emekli sandığı ile ilgilendirilen ve aynı zamanda

29 Mart 2009 seçimlerinde belediye başkanı seçilen P şahsı, emeklilik keseneği ve kurum karşılığını göndermeye devam ederse ayrıca yeniden talep etmesine gerek kalmadan 4/1-c kapsamında sigortalılığı devam edecektir.

Örnek olay 7- 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce, sosyal güvenlik kanunlarından emekli aylığı almakta iken, 29 Mart 2009 seçimlerinde belediye başkanı seçilen F şahsı, **istememesi halinde** emekli aylığı kesilmeden belediye başkanı maaşını da almaya devam eder. Bu durumda ikinci bir kez 4/1-c kapsamında sigortalı sayılmaz. (5335 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi hükmüne göre, mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar hakkında, emeklilik aylıkları kesilmeksizin çalışabilmektedir.)

6- SONUÇ

Ülkemizde 29 Mart 2009 tarihinde yapılan yerel seçimlerde belediye başkanlarının sosyal güvenliklikleri yeniden gündeme oturmuştur. Gündemde

kalmasının nedenlerinden en önemlisi

5510 sayılı Kanun'un 2008 yılı Ekim ayı başı itibariyle yürürlüğe girmesidir. Belediye başkanları yeni düzenlemede herhangi bir karışıklığa meydan vermemek üzere, 4/1-c kapsamında sigortalı sayılmışlardır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, yerel seçimlerden önce 4/1-a veya 4/1-b kapsamında sigortalı olup belediye başkanı seçilenler seçildikleri tarih itibariyle önceki aktif sigortalılıkları dikkate alınmadan otomatik olarak 4/1-c kapsamında sigortalı olacaklardır. Yine, seçimlerden önce sosyal güvenlik kurumlarından emekli aylığı almakta iken belediye başkanları seçilenler, 5335 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesi hükmü gereğince (5510 sayılı Kanun'la bu madde hükmü yürürlükte bırakılmıştır) isterlerse emekli aylıkları kesilmeden de belediye başkanı maaşlarını almaya devam edeceklerdir.

Belediye başkanları yeni düzenlemede herhangi bir karışıklığa meydan vermemek üzere, 4/1-c kapsamında sigortalı sayılmışlardır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, yerel seçimlerden önce 4/1-a veya 4/1-b kapsamında sigortalı olup belediye başkanı seçilenler seçildikleri tarih itibariyle önceki aktif sigortalılıkları dikkate alınmadan otomatik olarak 4/1-c kapsamında sigortalı olacaklardır.

Atila TÜRKYILMAZ
ASKİ Genel Müdürlüğü
İç Denetim Birimi Başkanı

Su ve kanalizasyon hizmetlerini yapmak veya yaptırmak belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında sayılmakta olup, belediyeler bu görevlerini yerine getirirken farklı yönetim modelleri uygulamaktadırlar. Vatandaşlar ise su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri ilgili belediyeye veya su ve kanalizasyon idaresine su ve atık su aboneliği olması ile mümkün olmaktadır.

SU VE KANALİZASYON HİZMETLERİ KAPSAMINDA ABONELİK SÖZLEŞMELERİNİN DURUMU

1- GİRİŞ

5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun ilgili maddelerine göre su ve kanalizasyon hizmetlerini yapmak veya yaptırmak belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında sayılmaktadır. Belediyeler bu görevlerini yerine getirirken farklı yönetim modelleri uygulamaktadırlar.

Vatandaşların su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri ilgili belediyeye veya su ve kanalizasyon idaresine su ve atık su aboneliği olması ile mümkün olmaktadır. Ancak idarelerce uygulanan "Abonelik Sözleşmeleri" konusunda uygulama birliği de bulunmamaktadır.

Bu makalemizde su ve kanalizasyon hizmetleri kapsamında abonelik sözleşmelerinin durumu incelenecektir. Önce ülkemizde su ve kanalizasyon hizmetlerinin çeşitliliği, abonelik sözleşmelerinin tanımı, şekli, unsurları, tamamlanması ve sona ermesi ile abonenin bilgilendirilmesi, abonenin abonelik sözleşmesini sona erdirmeden abonelikten ayrılması, sözleşme yapılmadan su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlanılması konularında bilgi verilecek, daha sonra da idarenin abonelik sözleşmesi yapma zorunluluğu, abonelik sözleşmesinin hazırlanması ve usulü ile sözleşme şartlarının abone aleyhine sonradan değiştirilmesi konuları ele alınacaktır.

2- ÜLKEMİZDE SU VE KANALİZASYON HİZMETLERİNİN ÇEŞİTLİLİĞİ

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre; mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla su ve kanalizasyon hizmetlerini yapmak veya yaptırmak belediyenin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır (BK md. 14/a). 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na göre ise; su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya

arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır (BKK md. 7/r). Belediyeler bu görevlerini yerine getirirken farklı yönetim modelleri uygulamaktadırlar. 1980 sonrasında ve şu anda uygulanmakta olan modellerden kısaca bahsedeceğim. Daha fazla bilgi almak isteyenler Dr. Ceyhan ÖZÇELİK'in "Türkiye'de Su Hizmetleri ve Su Hukukunun Gelişimi" isimli makalesinden yararlanabilirler.

1980 öncesi uygulamalarda, il merkezi tanımının sınırlı oluşu, kanalizasyon işlerinin su temini işlerinden ayrı olarak yürütülmesi, sular idaresinin; belediyeyle bağlı bir kuruluş olması, mali özerkliğe sahip olmaması, gelirlerinin belediyelere aktarılabilmesi, doğrudan borçlanma yetkisinin olmayışı, tarife belirleme yetkisinin mülki amir onayına bağlı olması, kar amacının olmaması, işi bizzat yerine getirme zorunluluğu olması, su kaynakları konusunda şehrin dışına çıkma gereksinmesi vb. nedenlerden dolayı, sular idaresi tipi yönetim geçerliliğini yitirmeye başlamış ve dünya bankası kredisinin de etkisiyle İSKİ tipi kurumlaşma gündeme gelmiştir. [1] Su ve kanalizasyon hizmetlerinde 2560 sayılı "İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" ile 1981 yılında yeni bir dönem başlamış ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek üzere İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. [2] İlgili kanuna 1986 yılında; "Bu kanun diğer Büyükşehir Belediyelerinde de uygulanır" maddesi eklenmiştir. [3] Bugün itibarıyla bu model Adana, Adapazarı, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İçel (Mersin), İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli (İzmit), Konya ve Samsun Büyükşehir Belediyelerinde o ilin ismini taşıyan Su ve Kanalizasyon İdareleri Genel Müdürlükleri olarak uygulanmaktadır.

Su ve Kanalizasyon İdareleri, Anayasa'da belirtilen mahalli müşterek ihtiyaçları karşılamak amacı doğrultusunda belediyelerce yerine getirilen kamu

hizmetleri arasında yer alan su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek üzere; büyükşehir belediyesine bağlı, müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kanunla kurulmuş kamu kuruluşlarıdır. [4]

Diğer belediyelerin su ve kanalizasyon hizmetlerinde ise daha farklı ve daha basit örgütlenmeler görülmektedir. İl belediyeleri ile Büyükşehir hizmet sınırları içerisinde olmayan bazı ilçe belediyelerinde su ve kanalizasyon hizmetleri Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü, Su ve Kanalizasyon İşletme Müdürlüğü, Su Otobüs İşleri/İşletme Müdürlüğü, gibi isimlerle kurulan Müdürlükler tarafından yürütülmektedir. Kanalizasyon şebekesi olmayan belediyelerde ise bu hizmetler Su İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Bazı ilçe ve belde belediyelerinde de su şefliği, kanal şefliği, su bürosu, kanal bürosu gibi birimler ya da belediye Fen İşleri Birimi/Müdürlüğü altında diğer bayındırlık hizmetleri ile birlikte su ve kanal hizmetleri yürütülmektedir. [5]

Büyükşehir statüsü taşımayan bazı belediyelerde mesela Van'da VASKİ, Batman'da BASKİ, Tarsus'da TASKİ gibi isimlerle kurulan birimlere de rastlanmaktadır. [6] Ancak bunlar Belediyeden bağımsız olarak örgütlenen ve 2560 sayılı Yasa'ya göre kurulan idareler değildir. Ayrıca mahalli idarelerin kendi aralarında, Bakanlar Kurulu'nun izniyle kurdukları altyapı birlikleri de duruma göre su, kanal, arıtma gibi hizmetleri birlikler eliyle yürütmektedirler. Örnek olarak 1989 yılında Dünya Bankası kredisi ve Turizm Bakanlığı inisiyatifiyle başlatılan Akdeniz ve Ege Turizm Altyapısı ve Kıyı Yönetimi (ATAK) Projesi, ile Çeşme ve Alaçatı Çevre Koruma Altyapı Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (ÇALBİR) verilebilir. [7]

3- ABONELİK SÖZLEŞMELERİNİN TANIMI

Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanan Büyük Türkçe Sözlük'e göre "**Abone**" Fransızca kökenli bir kelime olup; anlamı "Sürekli yayınları, parasını önceden ödeyerek alma işi, bir şeyi sürekli olarak kullanmak için hizmeti verenle sözleşme yapan kimse, sürdürücü, bir yere gitmeyi alışkanlık hâline getiren (kimse)", "**Abonelik**" kelimesinin anlamı; "Abone olma durumu, belirli sayıda abonesi

olan”, “**Abonman**” kelimesi ise Fransızca kökenli bir kelime olup; “*Bir satıcı veya kamu kuruluşu ile alıcılar arasında yapılan anlaşma, sürdürüm, kent içinde ulaşımı sağlayan otobüslerde para yerine geçen bilet veya kart, abone olma durumunu gösterir belge*” olarak ifade edilmiştir. [8]

İdare, görevlerini yerine getirmek için yetkilerini kullanırken, pek çok halde tek yanlı işlemler yapmakla beraber, bazen de karşılıklı iradelerin uyuşumu sonucu oluşan sözleşmeler de yapabilir. Bir defa, İdare üstlendiği görevleri yürütebilmek için çeşitli mal ve hizmetlere gereksinim duyabilir. Bu mal ve hizmetleri her zaman tek yanlı işlemler ile sağlaması mümkün olmayabilir. Öte yandan, halkın kamu hizmetlerinden yararlanması her zaman tek yanlı işlemler ile sağlanamaz. Bu nedenlerle, İdare bazı hallerde sözleşme yapma yoluna başvurabilir. [9]

Bilindiği gibi Borçlar Kanunu’na göre; iki taraf karşılıklı ve birbirine uygun surette rızalarını beyan ettikleri takdirde, akit tamam olur (BK md. 1). “*Abone sözleşmesi, daha çok tip sözleşme görünümündedir. Hizmetten yararlanan kişinin, sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine katılımı söz konusudur. Ancak bu durum, idare ile kişi arasında kurulan özel hukuk ilişkisini kamu hukuku ilişkisine dönüştürmez. Çünkü, birçok durumda hizmetin tekel niteliği ve çok kişiye götürülme zorunluluğu, işin, çoğunlukla tip sözleşmeler yoluyla ve kişilerin katılımı ile gerçekleşebilmesini olanaklı kılmaktadır.*” [10]

Anayasa Mahkemesi bir kararında abonman sözleşmesine ilişkin geniş açıklamalar ortaya koymuştur: “Abone ile İdare arasında sözleşmeyle alacak-borç ilişkisi doğmakta, ödenecek miktar İdare ile kişi arasında abonman sözleşmesiyle özel hukuk ilişkisi kurulmasından sonra yapılan hizmet karşılığında maliyet-kâr esasına göre belirlenmektedir. Ödemenin hukuksal dayanağı, kamu gücüne değil, tarifye ve iki taraf arasında yapılan abonman sözleşmesine dayanmaktadır. Nitekim ödemelerin yapılmaması durumunda İdare alacağını, Amme Alacaklarının Tahsili Hakkındaki Yasa’ya göre değil, özel hukuk ilişkisi içinde ilgili yasaya göre alacaktır. Abone ile İdare arasında yapılan abonman sözleşmesi, daha çok “tip”

sözleşme görünümündedir. Hizmetten yararlanan kişinin, sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine katılımı (iltihak) söz konusudur. Ancak bu durum, idareyle kişi arasında kurulan özel hukuk ilişkisini, kamu hukuku ilişkisine dönüştürmez. Çünkü birçok durumda hizmetin tekel niteliği ve çok kişiye götürülme zorunluluğu, işin, çoğunlukla, tip sözleşmelerle ve kişilerin katılımıyla gerçekleşebilmesini olanaklı kılmaktadır.” [11]

Konu ile ilgili yargı kararları incelendiğinde, su ve kanalizasyon hizmetleri kapsamındaki abone/ abonelik/abonman sözleşmelerini; tekel durumunda olan kamu idarelerinin birden çok kişiye belirli veya belirsiz bir süre içerisinde su ve atık su konularında mal veya hizmet temin etme görevini yerine getirme karşılığında, tüketicilerin belli bir bedeli peşin ya da dönemler halinde ödeme zorunluluğunda oldukları, ancak hizmetten yararlanan kişi veya kişilerin sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine ancak katılımının söz konusu olduğu tip sözleşmeler olarak tarif edebiliriz.

4- ABONELİK SÖZLEŞMELERİNİN ŞEKLİ

Borçlar Kanunumuz, kural olarak “*şekil serbestisi*” prensibini kabul etmiştir. Borçlar Kanunumuzun 11’inci maddesinin 1’inci fıkrasına göre; “*Sözleşmenin sıhhati, kanunda açıklık olmadıkça hiçbir şekle bağlı değildir.*” [12] 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un “*Abonelik Sözleşmeleri*” başlıklı maddesinde de abonelik sözleşmelerinin şekli hakkında herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Kanunda özel olarak şekil zorunluluğu öngörülme-
meyen durumlarda, taraflar yaptıkları sözleşmenin şeklini, konusunu ve içinde yer alacak hükümleri belirlemekte kural olarak serbesttirler. Bu belirleme yapılırken taraflar bir araya gelirler ve karşılıklı müzakere sonucunda serbest bir şekilde ve her iki tarafın da üzerinde görüş birliğine varması ile sözleşmenin hükümleri belirlenir. Ancak günümüzde gelişen ekonomik şartlar, artan alış veriş ortamı içinde, her sözleşmenin bu şekilde taraflarca tek tek müzakere sonucunda yapılması ve aynı tip sözleşmenin sadece tek bir tarafı değişirken, bunun

her seferinde yinelenen tartışma ve görüşmeler sonucunda hükümlerinin belirlenmesi mümkün olmamaktadır. [13] Bu durumlarda, yapılacak sözleşmenin hükümleri taraflardan biri tarafından önceden belirlenmekte ve diğer tarafa bu konuda söz hakkı tanınmayarak ondan sadece bu sözleşmeyi yapıp yapmayacağına karar vermesi istenmektedir. [14] Diğer bir deyişle, söz konusu tarafa sadece bu sözleşmeyi yapıp yapmama serbestisi tanınmakta; sözleşmeyi yapmaya karar verdiği takdirde de diğer tarafça önceden belirlenmiş hükümlere aynen uyması beklenmektedir. Taraf, bu hükümlere uymak istemediği takdirde, yapabileceği tek şey, o sözleşmeden vazgeçmektir; [15] yoksa kendisine mevcut, önceden konulmuş hükümleri değiştirme serbestisi tanınmamaktadır. Sözleşmenin içeriğini belirleme ve düzenleme serbestisinin tek taraflı olarak kullanıldığı bu gibi durumlarda karşımıza “iltihaki sözleşme”, “standart sözleşme”, veya “genel işlem şartları” gibi kavramlar çıkmaktadır. [16]

Kanunda özel olarak şekil zorunluluğu öngörülmediğinden taraflar dolayısıyla İdare abonelik sözleşmesinin şeklini, konusunu ve içinde yer alacak hükümleri belirlemekte kural olarak serbesttir. Ancak 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 6’ncı maddesi dikkate alındığında, abonelik sözleşmelerinin de en az oniki punto ve koyu siyah harflerle düzenlenmesi gerekmekte olduğu sonucuna varılır.

5- ABONELİK SÖZLEŞMELERİNİN UN-SURLARI

Abonelik sözleşmesinden bahsedebilmek için üç hususun birlikte olması gerekmektedir; satıcı/sağlayıcı ile abone arasında bir mal veya hizmetin temin edilmesinin üstlenildiği bir sözleşme olması, bu sözleşmede satıcının veya sağlayıcının satılan şeyi dönemsel sürelerle ya da sürekli olarak temin edeceğinin kararlaştırılmış olması ve abone tarafından peşin veya dönemsel olarak bir bedelin ödenmesi gerekmektedir. [17]

5.1. Abonelik Sözleşmesi

Tüm sözleşmelerde olduğu gibi, abonelik sözleşmelerinde de, tarafların sözleşmenin kurulması

için, objektif ve sübjektif bakımdan esaslı noktaları üzerinde anlaşmış olmaları gerekmektedir (BK. m.1/II). [18] Sözleşmenin objektif esaslı noktaları; belli bir malın satılması ya da hizmetin sunulması ve “abonelik ücreti” dediğimiz bedeldir. Abonelik sözleşmeleri genellikle, önceden mal ya da hizmet sunan tarafça soyut ve genel bir biçimde hazırlanmış [19] ve doktrinde “genel işlem şartları” adı verilen sözleşme şartlarının karşı tarafça (abone tarafından) kabul edilmesi şeklinde kurulduğundan, akdin sübjektif bakımdan esaslı noktaları sözleşmenin kurulması esnasında çoğu zaman pek gündeme gelememektedir. [20]

Genel işlem şartları, 9. yüzyıl sanayi devrimi ile birlikte çağın ekonomik ve sosyal gelişmelerinin, nüfus artışı ve sanayileşmenin bir sonucu olarak, özellikle mal ve hizmet arzının tek tek kişilere yönelik olmaktan çok kitlelere yönelmesi sonucu, girişimcilerin önceden belirlenemeyecek miktarda tüketici ile ilişkilere girmek zorunda kalmalarıyla birlikte ortaya çıkmıştır. Ekonomik ve sosyal hayattaki bu hareketlilik yığınlar için üretim zorunluluğunu beraberinde getirmiş ve mal ve hizmetlerin değişimini içeren sözleşme hukukunda bireysel sözleşme modelleri yanında, kitle sözleşmesi, standart sözleşme ya da formüler sözleşme diye adlandırılan yeni bir sözleşme tipinin doğmasına yol açmıştır. [21]

Genel işlem şartları önceden uzman hukukçular tarafından bütün olasılıklar düşünülerek emredici hükümlerin sınırına kadar bu şartları kullanacak girişimcilerin yararına olacak biçimde tespit edilir, hatta bazen karşı tarafın hukuk bilgisinin veya savaşım gücünün azlığından yararlanmak üzere emredici hükümlere aykırı şartlara yer verilir. Tüketici çoğu zaman ne bu şartları iyice değerlendirecek vakte, ne de onları değiştirebilmek için yeterli güce sahiptir. Bu yüzden genel şartlar arasına, emredici olmayan hukuk kurallarının sözleşmenin tarafları arasında adalete uygun olarak sağladığı dengeyi tüketici aleyhine bozan sorumluluktan kurtulmaya, yetkili mahkemeye, hak düşürücü sürelerle veya davranışlara, sözleşmenin sona erdirilmesine, kısmi ödemelerin toptan muaccellik kazanmasına, masrafların ve vergilerin yüklenmesine ilişkin çeşitli şartlar konulmaktadır. [22]

Abonelik sözleşmesinde mal veya hizmet sunan taraf; su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmekle görevli kılınan kamu kuruluşudur. Sözleşmenin karşı tarafını ise, su ve kanalizasyon hizmetini talep eden gerçek veya tüzel kişi oluşturur. Bu kişiye ise “abone” denilmektedir.

Elektrik, su ve doğalgaz gibi bedeli karşılığında dağıtılan kamu hizmetlerinden abonman sözleşmesi ile faydalanılır. Bu sözleşmeler belirli bir konuyu, şartları, karşılıklı hakları ve borçları belirler. [23] İdarenin objektif koşullarla ilan ettiği ve tekel durumundaki hizmetlerin yapılması için genel ve devamlı nitelik arz eden icabının, fert tarafından kabulü halinde idare iltihaki nitelikteki sözleşmeyi, herhangi bir yasal ya da teknik sakınca yoksa yapmakla ve hizmeti ferde ulaştırmakla görevlidir. Ancak, idarenin bu şekildeki hizmetler konusunda sözleşme yapma zorunluluğu, hizmetten yararlanmak isteyen ferdin gerekli koşulları haiz olması ve hizmetin götürülmesinde yasal ve teknik olanaksızlıkların bulunmaması ile sınırlıdır. [24]

Belediyelerin su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlananlardan, abone olmadan veya abone olduktan sonra duruma göre; kanal katılım bedeli, şebeke katılım bedeli, keşif bedeli, sözleşme bedeli, güvence bedeli, sayaç bedeli, sayaç sökme takma bedeli, su bedeli, atıksu bedeli, kirlilik önlem payı, şube yolu ücreti, katma değer vergisi, çevre temizlik vergisi, hizmet bedelleri, yaptırım bedelleri, işçilik /malzeme vs. isimler altında çeşitli bedeller/ücretler alınmaktadır. Bu bedellerin/ücretlerin bir kısmı kanunlardan bir kısmı ise “Abonelik Sözleşmesi” hükümlerinden kaynaklanmaktadır.

Belediyelerin su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlananlardan aldığı bedeller/ücretlerin yasal dayanaklarının neler olduğu ve hangi nedenlerle, ne zaman alınacağı konuları “**Su ve Kanalizasyon Hizmetlerinden Yararlananlardan Alınan Bedeller ve Yasal Dayanakları**” isimli makalemizde ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

5.2. Su ve Kanalizasyon Hizmetinin Sunulması

Abonelik sözleşmenin kurulması ile birlikte, İdare aboneden alacağı ücret karşılığında aboneye sürekli

olarak su ve kanalizasyon hizmetini sunacağı taahhüdü altına girmektedir. Ancak abonenin su ihtiyacının ne kadar olacağı sözleşmenin başında tayin edilemez. Bu nedenle sözleşmelere bu konuda bir miktarın yazılması mümkün değildir. İdarenin vidanjör, tazyikli su vb. hizmetlerinden yararlanılmak istenilmesi durumu ise, abonenin ileride ortaya çıkacak ihtiyaçlarına bağlıdır. Abone, sözleşmede belirtilen hizmetlerden herhangi birini talep etmesi halinde, İdare bunları makul bir sürede yerine getirmekle yükümlüdür.

Abonelik sözleşmesinin taraflarından, mal ve/veya hizmet sunanın borçları; sözleşme konusunu ifa borcu, satın alınan mal/veya hizmetin ifasında ortaya çıkan eksiklikten ve ayıplı mal veya hizmetlerden sorumluluk, sözleşmelere sorumsuzluk kaydı koymama yükümlülüğü ve sözleşme şartlarının abone aleyhine değiştirilmemesidir. Mal ve/veya hizmet sunanın hakkı ise; faiz ve diğer masrafları talep etme hakkıdır. [25]

5.3. Bedelin Ödenmesi

Abonelik sözleşmenin başında abonenin kullanacağı su ve atıksu miktarı kesin olarak belli olmaması nedeniyle, ayrıca bazı ücretler abonenin ihtiyacı olması halinde, aboneye hizmet verilmesi durumunda kesinlik kazanacağından “abonelik ücreti” adı altında, her dönem ödenmesi gereken belirli bir ücretin belirlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle abonelik sözleşmelerine, su ve kanalizasyon hizmetleri bedellerinin hangi dönemler itibarıyla alınacağı ve bu hizmet bedellerinin nasıl hesaplanacağı, maliyetler üzerine kar oranının ne kadar olacağı, hangi bedellerin alınıp, alınmayacağı abonelik sözleşmeleri olarak da kullanılan Tarifeler Yönetmeliklerinde ayrıntılı olarak yazılmaktadır. Yararlanan hizmetlerin bedellerinin ödenmesi ise; ya hizmetin sunulmasından sonra tahsil edilmekte, ya da elektronik kartlı sayaçlarda olduğu gibi hizmetin sunulması beklenilmeden peşin olarak bedel yatırılmakta, hizmetten yararlanan miktar krediden otomatik olarak düşülmektedir.

Danıştay’ın bir kararında; “Abonelik sözleşmeleri belirli bir konuyu, şartları, karşılıklı hakları ve borçları belirlediğinden, sözleşmedeki şartların yerine getiril-

memesi halinde, idare de kendi yükümlülüklerinden (kamu hizmetinin ifasından) kaçınır, hatta gerekirse sözleşmenin cezai şart hükümlerini de uygular” denilmektedir. [26]

Abonenin asli borcu, ücret ödeme olduğuna göre bu borcun ifasında temerrüde düşmesi halinde normal olarak, temerrüt halinden itibaren BK. md. 103/1 gereğince faiz öder. Abonelik sözleşmesinin ücretinin taraflar arasında taksitle ödenmesinin kararlaştırılması halinde ise, satıcı ya da sağlayıcı vade farkından dolayı faiz talep edebilir. Ayrıca bazı özel kanunlarla da aboneye almış olduğu hizmet ya da mal türüne göre hizmet maliyeti olarak çeşitli isimler altında ücret veya vergi ödeme yükümlülüğü getirilebilmektedir. [27]

6- ABONELİK SÖZLEŞMELERİNİN TAMAMLANMASI

Sözleşme ile bağlanma iradesi imza atılarak ortaya konulabilir. Bu nedenle, yazılı geçerlilik koşuluna bağlı bir sözleşme, metin aşamasıyla değil, ancak imza aşamasının tamamlanmasıyla borç doğurabilir. [28]

Sözleşme iki taraflı bir hukuki işlemdir. Borçlar Kanunu’nun 1’inci maddesine göre; “*iki taraf karşılıklı ve birbirlerine uygun surette rızalarını beyan ettikleri takdirde sözleşme tamam olur.*” Bir sözleşmenin meydana gelebilmesi için şart olan karşılıklı ve birbirine uygun bu iki irade beyanından, birincisine “*icap-öneri*”, ikincisine “*kabul*” denir. [29] İcap, tek taraflı bir hukuki işlemdir ve genel ifade ile sözleşme yapma çağrısıdır. Ancak, her sözleşme yapma çağrısı “*icap*” niteliğinde değildir. Bir irade beyanının “*icap*” sayılabilmesi için, karşı tarafın “*kabul*” beyanı ile sözleşmenin tamam olabilmesi gerekir. [30]

Yargıtay bir kararında; standart hükümler içeren (elektrik, hava gazı, doğal gaz, telefon vb. abonelik) sözleşmelerinde, taraflardan biri olan idare tarafından önceden sözleşme koşullarının hazırlanarak bir icap şeklinde umuma arz edildiğini ve hizmetten yararlanma ihtiyacı içinde olan yurttaşların bunları zımman kabul ederek bağlandığını belirtmiştir. [31]

Her ne kadar mevzuatta abonelik sözleşmelerinin şekli ile ilgili bir düzenleme olmasa da, abonelik sözleşmeleri yazılı bir şekle bağlandığından, borç altına giren tarafın veya tarafların metni imzalaması gerekir (BK 13/1). İmza, borç altına giren kimsenin el yazısıyla (BK 14/1) “*bütün metnin benimsendiğini gösterecek şekilde metnin altına atılmalıdır*”. [32] Okuma yazma bilmeyenler veya bedeni bir engeli yüzünden elle imza atamayanlar tasdik edilmiş bir el işareti kullanabilecekleri gibi tasdik ettirilmiş bir mühür veya sol elin başparmağını kullanmak yöntemlerinden de yararlanabilirler. Körlerce atılan imzalar tasdik ettirilmedikçe ve imza attıkları metnin içeriğini bildikleri sabit olmadıkça bu imzalar kendilerini bağlamaz. [33]

Günümüzde gittikçe yaygınlaşarak yaşamımızın bir parçası haline gelen internet üzerinden yapılan hukuki işlemlerde imza problemi ortaya çıkmış ve 15.07.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ile çözüm bulunmaya çalışılmıştır. Daha sonra 06.01.2006 tarihinde “*Elektronik İmza Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*” de yayımlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Elektronik İmza Kanunu’na göre; “*Elektronik İmza*”: “Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi” (EİK. M. 3/b), “*İmza Sahibi*”: “Elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan gerçek kişiyi” ifade eder (EİK. M. 3/c). Güvenli elektronik imza, elle atılan imza ile aynı hukukî sonucu doğurur. Kanunların resmî şekle veya özel bir merasime tabi tuttuğu hukukî işlemler ile teminat sözleşmeleri güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemez (EİK. m. 5). Ayrıca bu konuda 818 sayılı Borçlar Kanunu’nun 14’üncü maddesinin 1’inci fıkrasına “*Güvenli elektronik imza elle atılan imza ile aynı ispat gücünü haizdir.*” cümlesi eklenmiştir. (EİK. m. 22)

İnternet kullanıcısının veya müşterinin elektronik olarak beyan ettiği icabın mal ve hizmet sunan kişi tarafından kabul edilmesi ile sözleşme kurulur. Kabul beyanı da hakimiyet alanına ulaştığı anda hüküm ve

sonuçlarını doğurur. Avrupa Birliği'nin 28.02.2000 tarihli Yönergesinde sözleşmenin kurulma anı konusunda Türk Borçlar Kanunu sistemine yabancı bir düzenleme getirilmiştir. Bu Yönerge'nin 11'inci maddesine göre, sözleşmenin kurulması için, kullananın kabul beyanının icapta bulunan tarafından kendisine ulaştıktan sonra onaylanması ve tekrar kullanan gönderilmesi gerekmektedir. Sözleşme kabul haberinin onaylandığına ilişkin beyanın kullanana ulaştığı anda kurulur. [34]

Bu yasanın kapsamına ancak adi yazılı geçerlilik şekline bağlı olan hukuksal işlemler girebilir. Adi yazılı şeklin yasadın ya da anlaşmadan kaynaklanması önem taşımaz. [35] Bu nedenle, idarelerin internet sitelerinde yayınladıkları abonelik sözleşmeleri genele icap olarak değerlendirilip, abone olmak isteyen tarafından kabul edilmesi abonelik sözleşmesinin tamamlanması olarak kabul edilebilir.

7- ABONELİK SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ

Sözleşmenin tarafları karşılıklı olarak anlaşmak suretiyle sözleşmeyi sona erdirmeye özgürlüğüne sahiptir. Taraflar arasında böyle bir anlaşma olmadan da haklı sebeplerin varlığı halinde sözleşmenin tek taraflı olarak sona erdirilmesi mümkündür. Haklı sebeplere örnek olarak fesih, dönme, sürenin sona ermesi verilebilir. [36]

Su ve kanalizasyon hizmetleri abonelinin devamlı yararlanması gereken hizmetler olduğundan abonelik sözleşmelerine sözleşmenin süresi ile ilgili bir madde konulmamakta, ancak abone belirli bir süre bu hizmetlerden yararlanmayacağını dilekçe ile bildirmesi durumunda aboneye fatura çıkarılmamakta, bazı idarelerde sadece şube yolu adı altında alınması gereken ücret tahakkuk ettirilmekte ve daha sonra fatura edilmektedir.

Tarifeler Yönetmeliği veya Abonman Sözleşmesi-ne konulan "Abonelik sözleşmesinin iptali istenmez ise, abone sözleşmesi aynı koşullarda yenilenmiş sayılır.", "Abone, borcunu ödeyerek abone sözleşmesini iptal hakkına sahiptir.", "Abone, sözleşmesine ait ilişkisini idare ile kesmeden,

abonelik adresini terk etmesi durumunda; kendisi de aboneliğe ait tüm su ve atık su vs borçlardan fiili kullanıcı ile müşterek ve müteselsilen sorumludur." ve "Suyu kapatılmış aboneler, abone sözleşmesinin iptali tarihine kadar tahakkuk edecek bedelleri ödemekle sorumludur." [37] şeklindeki düzenlemelerle abonelerin sözleşmeleri nasıl sona erdireceği ve sözleşmenin sona erdirilmemesi durumunda da sorumlulukları belirtilmektedir.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a (THKK) göre; her türlü abonelik sözleşmelerine taraf olan tüketiciler, isteklerini satıcıya yazılı olarak bildirmek kaydıyla aboneliklerine tek taraflı son verebileceği, satıcı tüketicinin aboneliğe son verme isteğini, yazılı bildirimin kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç yedi gün içinde yerine getirmekle yükümlü olduğundan, yazılı bildirim İdareye ulaştığı tarihten itibaren yedi gün içerisinde İdarece aboneliğin iptal işlemleri yapılmalıdır. [38] Fesih bildiriminde bulunan abone TKHK'da ki tanımına göre; "Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki olmayan amaçlarla edinen, kullanan veya yararlanan gerçek ya da tüzelkişi" olarak tüketici niteliği taşımaktadır. [39]

İdarenin tek taraflı feshi genellikle olmamakta, ancak borçların ödenmemesi durumunda abonenin sayacının sökümlü veya aparatla kapatılması yoluna başvurularak hizmet kesimi işlemi yapılmaktadır. [40]

Su ve kanalizasyon hizmetleri sürekli ifayı gerektiren bir durum olduğundan ve abonelik sözleşmelerinde bir süre belirtilmemesinden dolayı, gerek İdarenin gerekse abonenin sessiz kalması durumunda sözleşmenin "susma ile yenilendiği" kabul edilir.

8- ABONENİN BİLGİLENDİRİLMESİ

Abonelik sözleşmeleri, içeriği daha çok satıcı veya sağlayıcının menfaatini koruyacak şekilde uzman bilirkişilere hazırlanmış olması ve abonenin de sözleşmenin içeriğine etki etmemiş olması nedeniyle, tam anlamıyla, sözleşme serbestisinin gerçekleştiğini söylemek mümkün olamamaktadır. Nitekim abone sözleşmenin içeriğini düzenleyen değil, oluşumuna katılan kişi konumundadır. [41]

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un (TKHK) 6'ncı maddesine göre; ilgili kanunun 6/A, 6/B, 6/C, 7, 9, 9/A, 10, 10/A ve 11/A maddelerinde yazılı olarak düzenlenmesi öngörülen tüketici sözleşmelerinin en az oniki punto ve koyu siyah harflerle düzenleneceği ve sözleşmede bulunması gereken şartlardan bir veya birkaçının bulunmaması durumunda eksikliğin sözleşmenin geçerliliğini etkilemeyeceği, bu eksikliğin satıcı veya sağlayıcı tarafından derhal giderileceği, hüküm altına alınmıştır. TKHK'nun "Abonelik Sözleşmeleri" başlıklı 11/A maddesinde; abonelik sözleşmenin yazılı olarak yapılacağına ve abonelik sözleşmesinin bir suretinin aboneye verileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamakta birlikte, TKHK'nun 6'ncı maddesi dikkate alındığında, abonelik sözleşmelerinin de en az oniki punto ve koyu siyah harflerle düzenlenmesi gerekmekte olduğu sonucuna varılır. Ancak devre tatil, paket tur, kapıdan satışlar, mesafeli sözleşmeler, tüketici kredisi ve kredi kartları sözleşmelerinde, sözleşmenin bir nüshasının tüketiciye verilmesi zorunlu olduğu belirtilmesine rağmen, abonelik sözleşmelerinde böyle bir zorunluluk görülmemektedir.

Abonenin sözleşme şartları konusunda bilgilendirilmesi, aboneye, İdarenin sözleşme şartlarına uygun olarak yükümlülüklerini yerine getirip, getirmediğini tespit etme ve gerektiğinde tazminat talebinde bulunabilme hakkı olduğu konularında bilinçlenmesine sebep olacaktır.

Genel olarak Su ve Kanalizasyon İdarelerinin internet sitelerinde Tarifeler Yönetmelikleri yayımlanmaktadır. Sözleşmenin kurulma aşamasında yani abonelik işlemi tamamlanmadan önce abone tarafından sözleşme istenirse okunabilmekte ve sözleşmenin imzalanmasından sonrada sözleşmenin yazılı bir sureti aboneye verilmektedir. Ancak aboneler sözleşmenin içeriğini etkilemeleri mümkün olmadığından ve herkese aynı uygulama yapıldığından standart sözleşmeleri genellikle okumadan imzalamaktadırlar.

9- ABONENİN ABONELİK SÖZLEŞMESİ SONA ERDİRMEYEN ABONELİKTE AYRILMASI

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi vermiş olduğu bir kararında; ASKİ Tarifeler Yönetmeliğinin 51'inci

maddesinde "Abone sözleşmesine ait ilişkisini ASKİ Genel Müdürlüğü ile kesmeden aboneliği terk eden aboneler başkaları tarafından yararlanılan hizmetlerin bedelini mükerrer; bir tahsilâta meydan verilmemek koşulu ile sayacın en son kaydettiği miktara kadar tahakkuk edecek bedelleri ödemek zorundadır" denilmektedir... Bu maddeler ışığında abone sözleşmesini feshetmeden ayrılan abone sayacın en son kaydettiği miktara kadar tahakkuk edecek bedelleri ödemek zorundadır... Mahkemenin Tarifeler Yönetmeliğinin 50'nci maddesi uyarınca faturaların son ödeme tarihlerine rağmen ödenmediği halde, aboneliği su hizmeti vermeye devam edip suyu kapatmayan idareyi gerekli denetim ve yaptırım uygulamadığı, su hizmeti vermeye devam ettiği için kusurlu kabulü doğru değildir. ASKİ idaresi kamu hizmeti veren bir kuruluştur. Abonenin suyunu kesmeyip hizmete devam etmesi kuruluş amacına uygun bir davranış olup kusur izafe edilemez." Demektedir. [42]

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 2003 tarihinde vermiş olduğu bir kararında da; "Halkapınar Suyu Abone Senedi" başlıklı sözleşmenin "Abonelerin Mükellefiyetleri" başlıklı bölümünde yer alan 70'inci maddesinde, abonelik sona erdirilmeden taşınmazın terk edilmesi halinde, başkaları tarafından kullanılacak suyun bedelinden abonenin sorumlu olacağı açıkça belirtilmiştir. Bu hükümle, davalı abonenin, sözleşmenin ilişkin bulunduğu ve kendi kirası altında olan taşınmazı tahliye etmesi halinde durumu davacıya bildirip, varsa tahliye tarihine kadar tüketici suyun hesaplanacak bedelini de ödemek suretiyle, mevcut abonelik sözleşmesinin, karşılıklı olarak feshedilmesini sağlamak yükümlülüğü altına girdiği; bu yükümlülüğünü yerine getirmediği takdirde, sonradan başkalarının kullanabileceği suyun bedelinden sorumlu olmayı kabullendiği açıktır... Öte yandan, abonelik sözleşmelerinde hizmet verenin tekliğine karşın, hizmet alanların sayısının, bazen milyonlarla ifade edilebilecek kadar fazla olmasının mümkün olduğu, bu niteliklerinden dolayı, abonelik sözleşmelerinde, hizmet veren tarafın, abonelerini belli periyotlarla

izleyip, ortaya çıkan subjektif değişikliklere uygun şekilde tutum alma ve işlemler yapma yükümlülüğü altına sokulması, personelin asli faaliyet alanı dışındaki bu türden işlere yönlendirilmesine ve dolayısıyla verilmesi gereken hizmetin ihmeline yol açabileceğinden, hukuk düzenince kabul edilemez. Esasen, somut olayda olduğu gibi, kiracı durumundaki davalı su abonesinin, hizmet alma ihtiyacının tahliye yüzünden artık ortadan kalkmasıyla birlikte, basit bir başvuru işlemiyle abonelik sözleşmesini sona erdirip; sözleşme nedeniyle hem kendisi ve hem de karşı taraf nezdinde doğmuş tüm hak ve borçlardan arınmış olarak kiralananın ayrılması mümkün iken, bunu yapmayarak, kendi aboneliği üzerinden üçüncü kişilerin su kullanmasına olanak tanımış olması dahi, sözleşme hukukundan kaynaklanan yükümlülüklerine aykırı dolayısıyla da, sonuçlarına katlanılması gereken bir davranış niteliğinde kabul edilmelidir.” denilmektedir. [43]

Sonuç olarak; abonelik sözleşmesi iptal edilmediği müddetçe sözleşmeden doğan sorumluluklar sözleşmenin taraflarına aittir. [44]

10- ABONELİK SÖZLEŞMESİ YAPILMADAN SU VE KANALİZASYON HİZMETLERİNDEN YARARLANILMASI

Vatandaş abone olduktan sonra İdare hizmetlerinden yararlanması gerektiği halde, başlangıçtan beri süregelen özensiz ve ihmali davranışları sonucu sahibi olduğu taşınmazda abonelik sağlanmadan ve hiç ücret ödenmeden tüketim yapması durumunda, sahibi olduğu dairede abonesiz olarak tüketilmiş olan tüm bedelden sorumlu tutulmalıdır. [45] Eğer bedeli istenen suyun tüketildiği dönemde, suyun bağlı olduğu taşınmaz kiracı tarafından kullanıldığının anlaşılması halinde, kiracının kiralananın ayrıldığı tarihe kadar tahakkuk eden su bedelinden, İdarenin Tarifeler Yönetmeliğindeki ilgili maddesi gereğince sorumlu tutulması gerekir. [46] Bu nedenle; İdareyle abonelik sözleşmesi yapmayan ve kayden abone olmayan bir kimsenin, fiilen idarenin verdiği suyu kullandığının saptanması halinde, o kimse kullanmış

olduğu suyun bedelini ödemekle yükümlüdür. [47] Ancak bu durum o yerde daha önceden abonelik olması ve bu aboneliğin iptal veya fesih edilmesinden sonraki isimsiz aboneliklerde kullanımlar için geçerlidir.

Hiç abonelik olmadan su veya kanalizasyon hizmetlerinden yararlanmak kaçak su veya durumuna göre usulsüz su olarak değerlendirilir. İSKİ, ASKİ, İSU, DİSKİ ve ASAT [48] Genel Müdürlükleri kaçak su ile ilgili olarak kendi idarelerine ait Tarifeler Yönetmeliklerinde; “Abone olmaksızın İdareye ait su dağıtım hattı, su abone veya şube yolu hattından, kuyu veya kaynaktan boru döşeyerek, motor bağlayarak, şebekeyi delerek su temin etmek veya abone olmasına rağmen sayaçsız veya sayacı işletmeyecek herhangi bir tertibatla su kullanmak, sayacın tüketimini doğru olarak kaydetmesini önleyecek şekilde sayaca müdahale etmek” ifadesi gibi birbirlerine yakın tanımlar kullandıkları görülmektedir.

11- SÖZLEŞME ÖZGÜRLÜĞÜ ve İDARENİN ABONELİK SÖZLEŞMESİ YAPMA ZORUNLULUĞU

Sözleşme özgürlüğü, sözleşmenin kurulması ve koşullarının belirlenmesinde kişilerin özgür iradeleriyle karar verebilme serbestisini ifade eder. Buna göre, sözleşme dediğimiz borç kaynağı ancak kişinin kendi serbest iradesi varsa hak veya borç doğurabilir. Sözleşme özgürlüğü kavramı iki özgürlüğü içermektedir. Bir yandan, kişinin kendi iradesi ve isteği olmadan borç altına sokulmasının mümkün olmamasını ifade eder. Öte yandan, kişinin dilediği konuda ve koşullarda sözleşmeler yapabilme ve haklar elde edebilme özgürlüğünü kapsar. Anayasa’mız sözleşme özgürlüğünün kişilerin temel hak ve özgürlüklerinden biri olduğunu kabul ederek, “Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir” hükmünü getirmiştir. (md. 48) [49]

Sözleşme özgürlüğü ilkesi aşağıdaki düşüncelerle sınırlandırılmıştır. Buna göre sözleşmeler;

- Kanunların emredici (âmir) hükümlerine aykırı olamaz.

- Ahlâka aykırı olamaz.
- Kamu düzenine (umumi intizama) aykırı olamaz.
- Kişilik haklarına aykırı olamaz (TMK. M. 23 vd.).
- Konusu (baştan) imkânsız olamaz. (TBK. M. 19/20).
- Kanunların geçerlik şekline bağlı tuttuğu şekle aykırı olarak yapılamaz (TBK. m. 11/f2). [50]

Genel işlem şartları sözleşmenin taraflarından sadece biri tarafından hazırlanmış, başka bir ifadeyle tek taraflı sözleşmelerdir. Söz konusu şartların oluşmasında müşterinin herhangi bir katkısı yoktur. Gerçekte de, genel işlem şartları, müteşebbisi, her taraftan güvence ve garanti altına almak ve düşünülmedik herhangi bir nokta bırakmamak suretiyle, müstakbel sözleşene karşı çok kuvvetli bir hukuksal duruma sahip olunması amacıyla yapılırlar. Bu nedenle genel işlem şartlarını ihtiva eden formüller sözleşmeler nitelikleri gereği birtakım sakıncaları bünyelerinde taşırlar. [51]

Türk Hukukunda genel işlem şartlarına karşı genel bir koruma bir yasal düzenleme bulunmamasına rağmen, genel işlem şartlarında yer alan hükümlerin belirli ilkelerden hareketle geçersiz sayılabilmesi öğretide ve bazı yargı kararlarında kabul edilmektedir. Bu ilkeler şu şekilde özetlenebilir:

- a) Genel işlem şartlarında tereddütlü ve tartışmalı hükümlerin, bunu kaleme alan tarafın aleyhine yorumlanması;
- b) Şaşırtıcı hükümlerin geçersiz sayılması;
- c) Doğruluk ve güven kurallarına (MK. Md. 2) aykırı olan hükümlerin iptal edilebilmesi;
- d) Genel işlem şartlarının dar yorumlanması;
- e) Müşterinin haklarını sınırlayan kayıtların dar yorumlanması, onu önemli surette zarara uğratan kayıtların geçersiz sayılması. [52]

Yığın sözleşmelerinde genel şartları önceden tespit eden taraf bunlarda değişiklik yapmaya sahiptir, fakat ekonomik bakımdan güçlü olduğu için karşı tarafın ileri sürebileceği değişiklikleri kabule yanaşmaz. Böylece taraflardan birinin kendi şartlarını diğerine dikte etmesine yol açan bir sözleşme

özgürlüğü özgürlük olmaktan çıkıp bir ayrıcalık halini alır. [53] Gerçekten de bir özel hukuk kişinin, bir sözleşmenin içeriğini oluşturacak düzenlemeleri tek başına yapması ve diğerine bir söz hakkı tanımayarak ona bu şekilde üstün olması, bir yandan kişilerin kendi hak ve borçlarını yine kendilerinin belirlemeleri esas, diğer yandan irade özerkliği ile uyusmamaktadır. [54]

Kural olarak, hiç kimse istemediği bir sözleşmeyi yapmak zorunda bırakılamaz. Fakat halk için su, elektrik, doğal gaz gibi önemli ihtiyaçların karşılanması hedef tutan sözleşmeleri yapmak, bazı özel kurallarla zorunlu kılınmıştır. Yapılması zorunlu olarak kabul edilen sözleşmeler genellikle iltihaki nitelikteki sözleşmelerdir. Bu gibi sözleşmelerde esasen karşılıklı müzakere ile bir sözleşme akdedilmemektedir. Genel olarak taraflardan birinin kamuya karşı aynı koşullarla teklif ileri sürmesi ve bu teklifin kabul edilmesiyle oluşan sözleşmelere iltihaki sözleşmeler adı verilmektedir. İltihaki (katılmalı) nitelik taşıyan sözleşmelerde ortak nokta, taraflardan sadece birinin iradesinin özgür ve serbest olmasıdır. Bu tür sözleşmelerde, taraflardan birinin hazırladığı sözleşmeye diğer taraf hiçbir görüşmeye girişmeden imza koyar. Belirtmek gerekir ki katılmalı sözleşmeler zorunlulukların sonucudur. [55]

Kamu hukuku kuralları uyarınca kamu hizmeti görmekte olan kamu idareleri veya müesseseleri veya bunlara bağlı teşekküller ya da imtiyaz yolu ile bu hizmetleri yürüten işletmeler (Devlet Demir Yolları, Türkiye Denizcilik İşletmeleri, PTT, Belediye Otobüs ve Su İşletmeleri, Türkiye Elektrik Kurumu vs) şartlarına uygun şekilde başvuran her kişi ile sözleşme yapmakla yükümlüdürler. [56] Aksine davranış halinde Kamu Hukuku kurallarına göre şikayet veya dava yollarına başvurulabilir. Kaldı ki, birçok halde bir tekel durumu da söz konusu olduğu için özel hukuk esaslarına da dayanılabilir. [57]

İdarenin objektif koşullarla ilan ettiği ve tekel durumundaki hizmetlerin yapılması için genel ve devamlı nitelik arz eden icabının, fert tarafından kabulü halinde idare, iltihaki nitelikteki sözleşmeyi, herhangi bir yasal ya da teknik sakınca yoksa yapmakla ve hizmeti ferde ulaştırmakla görevlidir. [58]

Yargıtay'ımız da konuya ilişkin şu şekilde hükümlere varmıştır: “Kural olarak, abone sözleşmesi kimin adına düzenlenmiş ise, tüketim bedelinden o kişi yani eş söyleyişle sözleşmenin tarafı olan abone sorumludur... Borçlar Hukukunda, sözleşme yapma hürriyeti kural olmakla birlikte, bunun da bazı istisnaları vardır. Devlet veya kamu kurumlarının tekelinde bulunan bazı kamu hizmetleri ve zaruri ihtiyaç maddelerini dağıtan kuruluşlarla, bunları talep eden kişiler arasında sözleşme yapma mecburiyeti vardır. Bu nedenle dağıtım tekelini elinde bulunduran kurumlar/idareler abonelik sözleşmesini yapmak zorunda olduklarından, İdare alacaklı olmadığı kişilere, mükellefiyet getirecek şekilde eski borçların, abone olmayan davacıdan istenmesi veya eski malikin borçları nedeniyle yeni malikle abone sözleşmesi yapılmaması sözleşme yapma hürriyetine engel teşkil edeceğinden [59], [60], İdarenin abonelik sözleşmesini yapmaktan kaçınması ya da bir başkasının borcunu ödeme şartına bağlaması, tekel durumundaki İdarenin, sözleşme yapma serbestisini kötüye kullanması demektir. [61] Ancak, idarenin bu şekildeki hizmetler konusunda sözleşme yapma zorunluluğu, hizmetten yararlanmak isteyen ferdin gerekli koşulları haiz olması ve hizmetin götürülmesinde yasal ve teknik olanaksızlıkların bulunmaması ile sınırlıdır. [62]

12- ABONELİK SÖZLEŞMESİ HAZIRLANMASI VE ÇIKARTILMASI USULÜ

Genellikle Su ve Kanalizasyon İdarelerinde Tarifeler Yönetmeliğinin tamamı veya bir kısmı “*Abonelik Sözleşmesi*” olarak kullanılmaktadır. [63] Bu nedenle belediyelerde yönetmelik veya tarifeler yönetmeliği hazırlanması ve çıkartılması usulünün ele alınması gerekmektedir.

Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediyelerin yetkileri ve imtiyazları arasında olup, belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek, belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. [64] Bu bağlamda Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün genel kurulu olarak görevli ve yetkili olan Büyükşehir

Belediye Meclisi ASKİ Yönetim Kurulu tarafından ön incelemeleri yapılan yönetmelikleri de inceleyip karara bağlar. [65]

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre; su satışı, kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması, septik çukurların boşaltılması giderleri için ayrı tarifeler yapılmalı ve tarifelerin tespiti ile tahsilâtla ilgili usul ve esaslar da bir yönetmelik ile belirlenmelidir. [66] Ancak İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü 2007/39 sayılı genelgesi ile mahalli idarelerin kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların uygulanmasını sağlamak üzere hazırlayacakları yönetmelik taslaklarının hangi usul ve esaslara göre çıkarılacağını belirlemiştir. [67] Bu kapsamda mahalli idarelerin kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların uygulanmasını sağlamak üzere hazırlayacakları yönetmelik taslaklarını, 19.12.2005 tarih ve 2005/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan, Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlayarak görüşe sunulması gerekmektedir. İlgili Yönetmeliğe göre; Bakanlıklar ile Sayıştayın denetimine tâbi diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca mali konularda düzenlenecek yönetmelik taslakları hakkında Sayıştay Başkanlığının, görüşlerinin alınması zorunlu olup [68], Sayıştay Kanunu'nda; Bakanlıklar ve Sayıştayın denetimine giren diğer idare ve kurumlarca mali konularda düzenlenecek yönetmeliklerle tüzükler, Sayıştayın istişari mütalaası alındıktan sonra yürürlüğe konulabilir denilmektedir. [69]

Abonman sözleşmelerinin konusu ve kapsamı tarafların serbest iradelerinin ürünü olmadığı gibi, bu sözleşmeyi hazırlayan idare bile bunu (bir şirket gibi) serbestçe hazırlamak yetkisine sahip değildir. Bunlar da diğer kamu hizmetleri ve kamu hukuku kuralları gibi düzenleyici işlemlerle hazırlanır ve kural-işlem niteliğindedir ve aboneyi olduğu gibi idareyi de bağlarlar. Bu nedenle meydana getirdiği durum da genel bir hukuki durumdur ve sübjektif sözleşmelerle bu kurallar değiştirilemeyeceğinden, sübjektif, kişisel ve akdi durum ancak görünürde vardır. [70] “*Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında*

Yönetmelik” bu konuda yeni bir takım düzenlemeler getirmiştir. Bu düzenlemelerle geçmiş yıllarda İdarelerin istedikleri gibi yönetmeliklerini hazırlayıp Genel Kurul kararından sonra uygulamaya geçme serbestisi bir anlamda ortadan kalkmıştır. En azından yapılan düzenleme konusunda bir de Sayıştay Başkanlığının görüşlerinin alınmasının zorunlu hale getirilmesi, tüketici haklarının korunması açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Bu çerçevede yönetmelik çıkarmak veya yönetmeliklerinde değişiklik yapmak isteyen İdareler; **“Belediyeler İle Bağlı Kuruluşlarında Yönetmelik Çıkarma Usulü ve Tarifeler Yönetmeliği”** isimli makalemizde [71] detayları ile ele alınan usuller çerçevesinde özet olarak birimlerinin katılımı ile üst hukuk normları ve yargı kararları da dikkate almak suretiyle *“Tarifeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı”*nı hazırlamalı, Hukuk ve Tarifeler Komisyonu incelemesinden geçen taslak, Genel Kurul tarafından kabul edilmesinden sonra İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne gönderilmeli, Sayıştay Daireler Kurulu tarafından onaylanması halinde de, ilgili Kurulu’nun önerileri doğrultusunda yeniden düzenleme yapılmalı, Genel Kurul tarafından onaylanmasından sonra da mahallinde çıkan gazete veya diğer yayın yolları ile ilan edilerek yürürlüğe konulmalıdır. [72]

13- ABONELİK SÖZLEŞMELERİNDEKİ ŞARTLARIN SÖZLEŞME YAPILMASINDAN SONRA ABONE ALEYHİNE DEĞİŞTİRİLMESİ

Hukukumuzda sözleşme özgürlüğü varsa da, tek el durumundaki İdareler, sözleşmelere, kamu yararına, kamu düzenine aykırı hükümler koyamazlar. Nitekim Yargıtay 13. Hukuk Dairesi bir Kararı’nda; *“Buyurucu hukuk kuralları, yarıların tersini kararlaştırmalarına izin verilmeyen, kesinlikle uygulanması gereken kurallardır. Sözleşmenin içeriği buyurucu hukuk kurallarıyla çatışması halinde hukuka aykırılık ortaya çıkar. Yine hukuk devletinde; bir kurumun, yasaların emredici hükümlerini ihmal ederek, iltihaki sözleşmelere özgü avantajlardan yararlanmak suretiyle kendi yararına sözleşmeye hüküm*

koyması, yetki gasbı niteliğinde olup, MK.nun 2. maddesine aykırıdır. Bu tip girişimler hukuk düzeninin ve genel hukuk duygusunun ağır şekilde zedelenmesine yol açar ve hukuki güven sarsılır.” denilmektedir. [73]

Sözleşme yapılmasından sonra sözleşme şartlarının tek taraflı olarak idarece, sunulan kamu hizmetinin niteliği ve hizmete ilişkin tarifelerin düzenlenmesinde idarenin kamu gücünü kullanarak idari tasarrufla bulunabileceğini de kabul etmek gerekir. Nitekim Danıştay 8. Dairesi bir Kararı’nda; *“Abonman sözleşmesi süresince idare yine düzenleyici tasarruflarla, kamu hizmetinin bedelini indirir veya çıkarır, bu değişiklikler belirli bir süreyle akdedilmiş ve halen devam etmekte olan abonman sözleşmelerine de etki eder. Çünkü bu sözleşmeler tam anlamıyla özel hukuk sözleşmeleri olmayıp, köken bakımından imtiyaz sözleşmesine ve şartnamelere benzer. Şartnameler, tamamen düzenleyici bir tasarruf niteliğindedir, hizmeti ve dolayısıyla bu hizmeti düzenleyen sözleşmeyi objektif hukuk kuralı saymak gerekir. Bu nedenle tarifelerdeki değişiklikleri, objektif hukuk kuralında yapılan değişiklik saymak gerekir. Sözleşmenin kendisi de hizmetin objektif kaidelerini, statüsünü kapsayan kurallardır. İdare de bu objektif kurallara tabidir. Hizmetten yararlanacaklara sunulan bu kurallar aslında bir statünün kurallarıdır. İdare de bu statünün kurallarını belirlemede irade serbestliğine sahip olmayıp, kamu hukuku kuralları ile bağlıdır. Bu nedenle kamu hizmetlerinin ifası sırasında idare ile kamu hizmetinden yararlananlar arasındaki sözleşme yapılmadan önce ve sonra sözleşme şartlarının tek taraflı olarak idarece, sunulan kamu hizmetinin niteliği, özellikleri ve günün koşulları göz önüne alınarak belirlenmesi ve hizmete ilişkin tarifelerin düzenlenmesinde idarenin kamu gücünü kullanarak idari tasarrufla bulunduğunu kabul etmek gerekir. Aksi taktirde, yukarıda belirtildiği gibi kamu hizmetinin ifasındaki bazı koşulları düzenleyen tarife vs. değişikliklerin daha önceden yapılan abonman sözleşmelerine uygulanmaması gerekir. Bunun da süreklilik arzeden ve günün koşullarına göre maliyeti değişen kamu hizmetlerinde kabulünün imkansız olduğu açıktır.”* denilmektedir. [74]

Enteresan bir örnek olarak Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından alınan atık su bedelinin iptali için açılan bir iptal davasında Anayasa Mahkemesi kararını verebiliriz. Anayasa Mahkemesi kararında; “Abonman sözleşmelerinin, yeni öznal, bireysel ve hukuksal durumlar yaratmak karakter ve gücünde olmadığı, bu tasarrufların, gerçekte nesnel kurallarla belirlenen konumu (statüyü) içerdiği, idarenin dahi bu kurallara bağlı olduğu ve onu değıştirmeyeceğı, abonenin bu sözleşmeyi kabul ettiğine ilişkin irade beyanının, bireysel hukuksal durum doğuran öznal bir işlem olmayıp, bir konuma katılımı gerektiren koşul tasarruf olduğu ileri sürülebilir. Bu savda gerçek payı bulunsa da, bu eleştiri, çok kez özel hukuktaki katılım sözleşmeleri için de yapılabilir. Atık suların uzaklaştırılması işinin bir yerde kamu hizmeti niteliğini taşıması ve bu hizmetin, belediyenin bir kuruluşu olan. İSKİ tarafından yerine getirilmesi, kimi düzenlemelerin yasayla yapılmasını gerektirmiş, hizmetin esasları yasal kurallarla düzenlenmiştir. Ancak yine de, idare, yasanın belirlediğı kâr oranından aşağı olmamak üzere kârlılık ve verimlilik ilkelerine ve özel hukuk kurallarına göre hizmeti yürütmek durumundadır. Yapılan sözleşme, aboneyle İSKİ arasında bir özel hukuk ilişkisi oluşturmaktadır. Hizmetten yararlanabilmek için abonelerin idare tarafından düzenlenmiş tip sözleşmeye katılmaları bu sözleşmelerin özel hukuk sözleşmesi olma niteliğini etkilemez.” demektedir. [75]

Abone sözleşmesinin karşılıklı imzalanmasından sonra, İdare haklı bir sebebin oluştuğunu ileri sürerek yeni şartı/şartları veya değışikliği/değışiklikleri sözleşmeye ilave etmek istemesi ve yasal prosedürleri uyguladıktan sonra bu değışikliklerin Sayıştay Daireler Kurulu tarafından da onaylanması halinde, yeni sözleşme maddeleri uygulamaya girecektir. Peki, bu uygulamayı engelleyebilmek için yapılabilecek herhangi bir şey yok mudur? Uzun ve yorucu bir yol tabii ki var.

Uygulamada gerek abone sözleşmesindeki herhangi bir maddenin iptali, gerekse sözleşme maddelerinin yanlış, eksik uygulanması gibi konularda İdare ile abone arasında uyuşmazlıkların

olması kaçınılmazdır. Bu konular bu makalenin devamı niteliğinde olan “**Abone Sözleşmelerinde Yargısal Denetim**” başlıklı makalemizde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

14- SONUÇ

Su ve kanalizasyon hizmetlerini yapmak veya yaptırmak belediyelerin görev ve sorumlulukları arasında sayılmakta olup, belediyeler bu görevlerini yerine getirirken farklı yönetim modelleri uygulamaktadırlar. Vatandaşlar ise su ve kanalizasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri ilgili belediyeye veya su ve kanalizasyon idaresine su ve atık su aboneliği olması ile mümkün olmaktadır.

Abonelik sözleşmeleri; tekel durumunda olan kamu idarelerinin birden çok kişiye belirli veya belirsiz bir süre içerisinde su ve atık su konularında mal veya hizmet temin etme görevini yerine getirme karşılığında tüketicilerin belli bir bedeli peşin ya da dönemler halinde ödeme zorunluluğunda oldukları, ancak hizmetten yararlanan kişi veya kişilerin sözleşmeyi idareyle birlikte düzenlemesi yerine ancak katılımının söz konusu olduğu tip sözleşmelerdir.

Kural olarak, hiç kimse istemediğı bir sözleşmeyi yapmak zorunda bırakılamaz. Fakat halk için su, elektrik, doğal gaz gibi önemli ihtiyaçların karşılanmasını hedef tutan sözleşmeleri yapmak, bazı özel kurallarla zorunlu kılınmıştır. Abone olmak isteyen sözleşmeyi yapıp yapmama serbestisi tanınmakta; sözleşmeyi yapmaya karar verdiği takdirde de İdarece önceden belirlenmiş hükümlere aynen uyması beklenmektedir. Taraf, bu hükümlere uymak istemediğı takdirde, yapabileceğı tek şey, o sözleşmeden vazgeçmektir; yoksa kendisine mevcut, önceden konulmuş hükümleri değıştirme serbestisi tanınmamaktadır.

İdarenin objektif koşullarla ilan ettiği ve tekel durumundaki hizmetlerin yapılması için genel ve devamlı nitelik arz eden icabının, fert tarafından kabulü halinde idare, iltihaki nitelikteki sözleşmeyi, herhangi bir yasal ya da teknik sakınca yoksa yapmakla ve hizmeti ferde ulaştırmakla görevlidir.

Sözleşmenin kendisi de hizmetin objektif kaidele-
rini, statüsünü kapsayan kurallardır. İdare de bu
objektif kurallara tabidir. Hizmetten yararlanacaklara
sunulan bu kurallar aslında bir statünün kurallarıdır.
İdare de bu statünün kurallarını belirlemede irade
serbestliğine sahip olmayıp, kamu hukuku kuralları ile
bağlıdır.

Sözleşme tarafların imzası ile tamamlanır ve
taraflar karşılıklı olarak anlaşmak suretiyle veya haklı
sebeplerin varlığı halinde sözleşmeyi sona erdirmeye
özgürlüğüne sahiptirler. Ancak abonelik sözleşmesi
iptal edilmediği müddetçe sözleşmeden doğan
sorumluluklar sözleşmenin taraflarına aittir. Sözleşme
yapılmasından sonra sözleşme şartlarının tek taraflı
olarak idarece, sunulan kamu hizmetinin niteliği ve

hizmete ilişkin tarifelerin düzenlenmesinde idarenin
kamu gücünü kullanarak idari tasarrufta bulunabile-
ceğini de kabul etmek gerekir.

İdareler abonelik sözleşmelerini herhangi bir yasal
ya da teknik sakınca yoksa yapmakla ve hizmeti ferde
ulaştırmakla görevlidir. Abonelik sözleşmesi yapılmadan
idare hizmetlerinden yararlananlar, bu hizmetlerin
bedellerini ödemekle yükümlüdürler. Bazı durumlarda bu
hizmetlerden yararlanmak kaçak su veya usulsüz su olarak değerlendirilir.

Abonelik sözleşmeleri ile ilgili taraflar arasında
uymazlıkların olması kaçınılmaz olduğundan, bu
konular bu makalenin devamı niteliğinde olan
“**Abone Sözleşmelerinde Yargısal Denetim**” başlıklı
makalemizde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Kaynaklar:

1. Ceyhan ÖZÇELİK, Türkiye’de Su Hizmetlerini ve Su Hukukunun Gelişimi, DSİ Teknik Bülteni, Sayı 103, Ocak 2008, Sh. 15. http://www.dsi.gov.tr/kutuphane/dsi_teknik_bulten/103.pdf
2. 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un 1’inci maddesi.
3. 3305 sayılı 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna İki Madde ile Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun’un 3’üncü maddesi.
4. Uyuşmazlık Mahkemesi. HB. T. 6.12.1999, E. 1999/48, K. 1999/47 (www.kazanci.com.tr)
5. <http://www.yerelnet.org.tr/> veya il, ilçe ve belde belediye başkanlıklarına ait internet sitelerinden teşkilat/organizasyon şemalarından bilgi alınabilir.
6. <http://www.tarsus.bel.tr/tr/directorates/taski/index.jsp>
<http://www.batman-bld.gov.tr/baski.asp>
<http://www.van.bel.tr/vaski.php>
7. http://www.yerelnet.org.tr/yerel_hizmetler/su_atiksu/kentsel_altyapi_birlikleri.php
8. <http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=veritbn&kelimesec=962>
<http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=veritbn&kelimesec=966>
<http://tdkterim.gov.tr/bts/?kategori=veritbn&kelimesec=968>
9. Prof. Dr. Metin GÜNDAY, İdare Hukuku, İmaj Yayınevi, Ankara 2004, Sayfa 166.
10. Uyuşmazlık Mahkemesi. HB, T. 9.2.1998, E. 1998/4, K. 1998/6. Uyuşmazlık Mahkemesi, HB, T. 6.12.1999, E. 1999/48, K. 1999/47 (www.kazanci.com.tr)
11. Anayasa Mahkemesi Kararı, T.14.2.1991, E. 1990/18, K. 1991/4. ÜM. HB. T. 6.12.1999, E. 1999/48, K. 1999/47 (www.kazanci.com.tr)
12. Prof. R. Safa REİSOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler. Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul 2000. Sh.61.
13. Mehmet BAHTİYAR, “Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicilerin Korunması”, YKD., C. 22, Ankara 1996, Sh. 77-78. (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh.53.)
14. Ayşe HAVUTÇU, Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İzmir 2003, Sh. 5, Haluk TANDOĞAN, “Tüketicilerin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Sınırlan-
dırılması”, Ankara 1977. Sh.35. (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh.53.)
15. Ayşe HAVUTÇU, Tüketicinin Genel İşlem Şartlarına Karşı Korunması, İzmir 2003, Sh. 7, (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh.53.)
16. Çağlar ÖZEL, “Haksız Genel İşlem Koşullarına Karşı Tüketicinin Korunması Sorununa Bir Bakış ve Almanya Örneği”, BATİDER, C. 20, S. 2, 1999, Sh. 54; İbrahim KAPLAN, Hakimin Sözleşmeye Müdahalesi, Ankara 1987, Sh. 71 vd. (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh.53.)
17. Güneş KOCA, (Tüketicinin Korunması Açısından) Abonelik Sözleşmeleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004, Sh.29. <http://acikarsiv.ankara.edu.tr/fulltext/564.pdf>
18. Fahrettin ARAL, Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri, 3. baskı, Ankara 2000, Sh.59; von TUHR, Andreas, Borçlar Hukukunun Umumi Kısmı C. 1-2, Çev. Cevat Edege, Ankara 1983, Sh.175, (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh.30)
19. Yrd. Doç. Dr. Hasan OZANOĞLU, Taksitle Satım Sözleşmesi, Sh.201-202 (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh.30)
20. Güneş KOCA, (Tüketicinin Korunması Açısından) Abonelik Sözleşmeleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004, Sh.30. <http://acikarsiv.ankara.edu.tr/fulltext/564.pdf>
21. Yrd. Doç. Dr. Hasan OZANOĞLU, Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1999, Sh. 201.
22. Prof. Dr. Haluk TANDOĞAN, Tüketicilerin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No. 416, Ankara 1977, Sh. 25.
23. Danıştay. 8.D. 3.12.1998, E. 1998/2595, K. 1998/4026 (www.kazanci.com.tr)
24. Yargıtay. 13. H.D., T. 25.1.2007, E. 2006/13231, K. 2007/640 (www.kazanci.com.tr)
25. Güneş KOCA, (Tüketicinin Korunması Açısından) Abonelik Sözleşmeleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004, Sh.102. <http://acikarsiv.ankara.edu.tr/fulltext/564.pdf>
26. Danıştay. 8.D. 3.12.1998, E. 1998/2595, K. 1998/4026 (www.kazanci.com.tr)

27. Güneş KOCA, (Tüketicinin Korunması Açısından) Abonelik Sözleşmeleri, Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2004, Sh:82. <http://acikarsiv.ankara.edu.tr/fulltext/564.pdf>
28. Prof. Dr. Ahmet M. KILIÇOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitapevi. Ankara 2008, Sh. 81.
29. Prof. R. Safa REİSOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul 2000, Sh:51.
30. Prof. R. Safa REİSOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul 2000, Sh:53.
31. Yargıtay 13. HD. T. 18.03.1996, E. 1996/1734, K. 1996/2495 (www.kazanci.com.tr)
32. Prof. R. Safa REİSOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul 2000, Sh:68.
33. Av. Özgür Başyigit. Sözleşme Serbestisi ve Sınırlanması Makalesi. http://www.hukukcu.com/bilimsel/kitaplar/sozlesme_serbestisi_ve_siniri.htm
34. Doç. Dr. Mustafa TOPALOĞLU, Bilişim Hukuku, Karahan Kitapevi, Mayıs 2005, Sh. 111-112.
35. Prof. Dr. Ahmet M. KILIÇOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitapevi. Ankara 2008, Sh. 84.
36. Prof. Dr. Ahmet M. KILIÇOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitapevi. Ankara 2008, Sh. 56.
37. ASKİ Tarifeler Yönetmeliği 8/e, f, 51 ve 53'üncü maddeleri.
38. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 11/A maddesi.
39. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 3/e maddesi.
40. ASKİ Tarifeler Yönetmeliğinin 50'nci maddesi.
41. Hasan OZANOĞLU, Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Ankara 1999. s. 189. (Nakleden Güneş KOCA, Abonelik Sözleşmeleri, Sh:51.)
42. Yargıtay 13. HD. T. 24.5.2001, E. 2001/5070, K. 2001/5632 (www.kazanci.com.tr)
43. Yargıtay. HGK, T. 24.9.2003, E. 2003/13-492, K. 2003/505 (www.kazanci.com.tr)
44. Yargıtay. 19. HD. T. 16.2.2005, E. 2004/8402, K. 2005/1413 (www.kazanci.com.tr)
45. Yargıtay. 4. HD. T. 19.9.2005, E. 2004/13924, K. 2005/9376 (Elektrik tüketimi ile ilgili bir karar) (www.kazanci.com.tr)
46. Yargıtay. 13. HD. T. 18.2.1999, E. 1999/524, K. 1999/975 (www.kazanci.com.tr)
47. Yargıtay. 4. HD. T. 29.3.2006, E. 2005/4899, K. 2006/3452 (www.kazanci.com.tr)
48. http://www.iski.gov.tr/Web/UserFiles/File/mevzuat/pdf/Y_Tarifeler_Yonetmeligi.pdf http://www.aski.gov.tr/yonetmelikler/aski_tarifeler_yonetmeligi.pdf http://www.isu.gov.tr/db_documents/tarifeler.doc <http://www.diski.gov.tr/bpi.asp?caid=297&cid=1217> http://www.asat.gov.tr/yonetmenlik/tarifeler_yonetmeligi.pdf
49. Prof. Dr. Ahmet M. KILIÇOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitapevi. Ankara 2008, Sh:51, 52.
50. Doç. Dr. Şaban KAYIHAN, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ekim 2008, Sh. 111.
51. Doç. Dr. Hasan OZANOĞLU, Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1999, Sh. 202.
52. Prof. Dr. Ahmet M. KILIÇOĞLU, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Turhan Kitapevi. Ankara 2008, Sh. 80. (Y. 13.HD. 18.03.1996 1743/2495; 3.HD. 02.06.1998, 4263/6098)
53. Prof. Dr. Haluk TANDOĞAN, Tüketicilerin Korunması ve Sözleşme Özgürlüğünün Bu Açıdan Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, No. 416. Ankara 1977, Sh. 25.
54. Yrd. Doç. Dr. Hasan OZANOĞLU, Tüketicinin Korunması Açısından Taksitle Satım Sözleşmesi, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü, Ankara 1999, sh. 202.
55. Doç. Dr. Şaban KAYIHAN, Borçlar Hukuku Genel Hükümler, Ekim 2008, Sh. 116-117
56. Tekinay/Akman/Burcuoğlu/Alttop, Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, C-1, Ank.1991, Sh. 373 vd; Tunçomağ Kenan: Türk Borçlar Hukuku, I, Genel Hükümler, 6. bası İst. 1976, Sh. 241 vd; Oğuzman/Öz, Sh. 133. (Nakleden Y. 3. HD. T. 14.6.2004, E. 2004/5997, K. 2004/679.)
57. Yargıtay. 3. HD. T. 14.6.2004, E. 2004/5997, K. 2004/6790 (www.kazanci.com.tr)
58. Yargıtay. 13. HD. T. 12.12.2006, E. 2006/11648, K. 2006/16248 (www.kazanci.com.tr)
59. Yargıtay. 13. HD. T. 18.4.2002, E. 2002/2584, K. 2002/4338 (www.kazanci.com.tr)
60. Danıştay. 8.D. T. 14.12.1995, E. 1994/5437, K. 1995/4391 (www.kazanci.com.tr)
61. Yargıtay. 3. HD. T. 14.6.2004, E. 2004/5997, K. 2004/6790 (www.kazanci.com.tr)
62. Yargıtay. 13. HD. T. 12.12.2006, E. 2006/11648, K. 2006/16248 (www.kazanci.com.tr)
63. ASKİ Tarifeler Yönetmeliği'nin 71'inci maddesi. http://www.aski.gov.tr/yonetmelikler/aski_tarifeler_yonetmeligi.pdf
64. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15/b ve 18/m maddeleri.
65. 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 11/c, 9/b, 4 ve 6/l maddeleri.
66. 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 23'üncü maddesi.
67. İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 2007/39 (09.04.2007 tarih ve 9038) sayılı genelgesi.
68. Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 1'inci maddesi. (17.02.2006 tarih ve 26083 sayılı Resmi Gazete)
69. 832 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 105'inci maddesi.
70. Danıştay 8.D. 3.12.1998, E. 1998/2595, K. 1998/4026 (www.kazanci.com.tr)
71. Atilla TÜRKYILMAZ, Belediyeler İle Bağlı Kuruluşlarında Yönetmelik Çıkarma Usulü ve Tarifeler Yönetmeliği, Yerel Yönetim ve Denetim Dergisi, C. 13, Sayı: 10, Sh:11.
72. 3011 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi.
73. Yargıtay. 13. HD. 18.03.1996, E. 1996/1734, K. 1996/2495 (www.kazanci.com.tr)
74. Danıştay 8.D. 3.12.1998, E. 1998/2595, K. 1998/4026 (www.kazanci.com.tr)
75. Anayasa Mahkemesi Kararı, T.14.2.1991, E. 1990/18, K.1991/4.
- Not: İnternet sitelerine erişim tarihi 20.02.2009'dir.

Tahir TEKİN

İçişleri Bakanlığı İç Denetçisi

5393 sayılı Kanun'un 41'inci maddesi kapsamına giren belediyelerin (nüfusu 50 binin altında olan) imkânları ve teknik kapasitelerinin elvermesi halinde hem stratejik planlarını hem de performans programlarını (stratejik plan esas alınarak) hazırlamaları sistem bütünlüğü yönünden daha isabetli olacaktır. Buna rağmen getirilen bu kolaylıktan yararlanmayı istemeleri halinde, uygulama yılı ve izleyen iki yılı kapsayan performans programlarını (idare ve birim düzeyinde) hazırlamaları gerekecektir. Sonuçta stratejik plan hazırlamayan bu belediyeler gelecek beş yıllarını değil de gelecek üç yıllarını programlamış olacaklardır.

NÜFUSLARI 50.000'İN ALTINDA OLDUĞU İÇİN STRATEJİK PLAN HAZIRLAMAK ZORUNDA OLMAYAN BELEDİYELERİN PERFORMANS PROGRAMI HAZIRLAYIP HAZIRLAMAYACAKLARI

Stratejik planlama mevzuatımıza 5018 sayılı Kanun ile birlikte girmiştir. Kanun'da stratejik plan hazırlanması konusunda kamu idareleri açısından bir istisnaya yer verilmemiştir. Ancak, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 2'nci maddesinde “yerine getirmekle yükümlü oldukları hizmetlerin hassasiyeti nedeniyle Millî Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” na stratejik plan hazırlanması konusunda bir muafiyet getirilmiştir. Mahalli idareler de bu yönetmelik kapsamında girmekle birlikte 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, “nüfusu 50.000'in altında olan belediyelerde stratejik plân yapılmasının zorunlu olmadığı” hükmüne yer verilmiştir. Bu özel düzenlemeyle nüfusu 50 binin altında olan belediyeler stratejik plan hazırlama zorunluluğundan muaf tutulmuştur.

Nüfusu 50 binin altında olan belediyeler için getirilen bu muafiyet üzerine tartışmalı bir durum da ortaya çıkmıştır. Bu durum, stratejik plan hazırlamak zorunda olmayan bu belediyelerin performans programı hazırlamak zorunda olup olmadıkları konusudur. Yazımızın ilerleyen bölümlerinde bu konuya açıklık getirmeye ve bir sonuca varmaya çalışacağız.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu idarelerinin; orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren stratejik plan hazırlamaları ve bütçelerin stratejik planlarda yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlanması öngörülmüştür. Bu çerçevede, kamu idarelerinin öncelikle stratejik planlarını hazırlamaları gerekmektedir.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 3'üncü maddesinde stratejik plan, “Kamu

idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan” şeklinde tanımlanmış; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 3’üncü maddesinde de performans programı, “Bir kamu idaresinin program dönemine ilişkin performans hedef ve göstergelerini, hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyet-projeleri, kaynak ihtiyacını, idareye ilişkin bilgileri içeren program” şeklinde tanımlanmıştır.

Mevzuatımızda, performans programı “stratejik planın bir yıllık uygulama dilimlerini gösteren programdır” şeklinde kabul edilmiş ve buna göre düzenlemeler yapılmıştır. Plan uzun vadeli, program ise orta ve kısa vadeli düzenlemeler içerir. Bu paralelde stratejik plan mevzuatımızda bu anlamı ile yer almış ve 5 yıllık bir dönemi kapsayacağı belirtilmiştir. Performans programı ise, stratejik planda belirlenmiş olan amaç ve hedeflere uygun olarak uygulama yılını kapsayacak şekilde düzenlenecektir. Bu doğrultuda, 5018 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde, “Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlarlar” hükmüne yer verilmiştir.

Kapsadığı dönemler itibarıyla stratejik planın alt programı durumunda olan performans programı, yıllık uygulama dilimini gösterse de, aslında üç yıllık dönemi kapsayacaktır. Nitekim Performans programı hazırlanmasına ilişkin yönetmelikte performans programı, “Bir kamu idaresinin **‘program dönemi’**ne ilişkin performans hedef ve göstergelerini, hedeflere ulaşmak için yürütecekleri faaliyet-projeleri, kaynak ihtiyacını, idareye ilişkin bilgileri içeren program” şeklinde tanımlanmış; **program dönemi** ise, “bütçesi hazırlanan yılı ve izleyen iki yılı içeren dönem” şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla performans programı salt yıllık bir program değil, yıllık esas alınarak hazırlanan üç yıllık bir programı ifade etmektedir. Bu programlama dönemi, bütçeleme sistemimizdeki yeniliklerden biri olan çok yıllık bütçeleme anlayışına da uygun bir düzenlemedir; zira gerek merkezi idare gerekse mahalli idareler, uygulama yılının bütçe

tahminlerini hazırlarken, izleyen iki yılın da bütçe tahminlerini yapmak durumundadırlar. Buradan vardığımız sonuç; performans programları ile bütçeler birbirlerine paralel olarak aynı dönem/dönemleri kapsayan programlardır. Diğer bir deyişle, bütçeler performans programları ile programlanan dönemlerin kaynak tahsislerini düzenleyen mali programlardır.

Bu arada değinmek gerekir ki, Maliye Bakanlığı (Bumko) tarafından hazırlanan yeni Performans Programı Hazırlama Rehberi Taslağında program dönemi “bütçesi hazırlanan yıl” olarak tanımlanmıştır. Mevcut (cari) performans programı hazırlama rehberi ve mevcut yönetmelikte (performans programı hazırlanmasına ilişkin) program dönemi tanımlaması “bütçesi hazırlanan yılı ve izleyen iki yılı kapsar” şeklinde yapıldığı için, yönetmelik değişikliği gerçekleşmediği sürece bu tanımlamayı mevcut hali ile almak gerekir. Ayrıca bu tanımlama “bütçesi hazırlanan yıl” olarak alınsa bile, bu durum performans programı hazırlanması zorunluluğunu ortadan kaldırmayacaktır.

Diğer taraftan, stratejik plan kurum düzeyinde hazırlanır, performans programı ise hem kurum hem birim düzeyinde hazırlanmalıdır. Bu yönüyle stratejik plan uzun vadeli ve makro bir plandır; performans programı ise uygulamaya yönelik ve daha detay bilgiler içeren bir programdır. Bu konuda da, yine Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan (Taslak) Performans Programı Hazırlama Rehberinde, performans programının kurum düzeyinde hazırlanacağı ifadesi bulunmaktadır. Bu ifade de yürürlükteki yönetmeliğin ilgili bölümleri değiştirilmeden geçerli olmayacaktır.

Mevzuatımızda (5393 md. 41) stratejik plan ve performans programlarının, bütçelerin hazırlanmasına esas teşkil edeceği ve bütçeden önce görüşülerek karara bağlanacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla bütçenin hazırlanması ve uygulanmasına esas teşkil edecek bir plan/programın bulunması zorunluluktur. “Stratejik plan hazırlama zorunluluğu bulunmayan idarelerin performans programı da hazırlamayacakları” yorumundan gidilirse, bütçenin uygulanmasına ve uygulama dönemi sonrasında faaliyet raporu hazırlanmasına esas teşkil edecek bir program bulunmayacaktır. Bu da 5393 sayılı

Kanun'un 41'inci maddesine aykırı düşecektir. Stratejik plan hazırlanmadan bütçe hazırlanması ve uygulanması belki eksilik olacaktır; ancak, stratejik planın yanında performans programının da hazırlanmaması performans esaslı bütçe sistemini uygulanamaz hale getirecektir. Bu bakımdan, adına 'performans programı' denilmese bile, bütçelerin dayanacağı en azından bir program bulunması zorunluluktur, aynı zamanda gerekliliktir.

5393 sayılı Kanun'un küçük ölçekli belediyeler (nüfusu 50 binin altındaki) için stratejik plan hazırlama zorunluluğu getirmemiş olması, bu belediyelerin performans programı da hazırlamayacakları anlamına gelmeyecektir; yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı bütçenin dayanağı bir programın her halükârda hazırlanması gerekecektir. Burada kanun koyucunun amacı şu şekilde algılanabilir: "Büyük belediyeler gelecek 5 yılını planlayarak buna göre kaynaklarını tahsis etsinler, küçük belediyeler ise (stratejik plan hazırlama kapasiteleri de dikkate alınarak) gelecek 3 yıllarını (yıllık esas, izleyen iki yıl tahmin) planlasınlar/programlasınlar". Buna rağmen bu belediyeler, nüfusları 50 binin altında olmasına rağmen, dilerlerse stratejik plan hazırlayabileceklerdir.

Performans programının stratejik plana göre hazırlanması esastır. Ancak stratejik plan hazırlamak zorunda olmayan idareler için, bu programın sıfırdan hazırlanması gerekecektir. Nasıl ki stratejik planın öncesi veya dayandığı bir plan/program (kalkınma planları ve hükûmet programları hariç) mevcut değilse, bu idareler için performans programı da aynı durumda olacaktır.

Bu düzenlemeyle, stratejik plan hazırlamanın teknik zorluğu karşısında, belirli bir ölçeğin altındaki belediyelerin, gerek insan kaynakları ve teknik kapasiteleri, gerekse bütçe büyüklükleri gibi özellikleri dikkate alınarak onlara bir bakıma kolaylık sağlanmış olmaktadır. Ancak bu kolaylık onları performans programı, bütçe ve faaliyet raporu gibi diğer yükümlülüklerden muaf tutmamaktadır. Zira gerek 5393 sayılı Kanun'un, gerekse 5018 sayılı Kanun'un ilgili birçok maddelerinde stratejik plan ve performans programından birlikte bahsedilmesine rağmen, 5393 sayılı Kanun'un 41'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yalnızca stratejik plan hazırlama zorunluluğu

bulunmadığından bahsedilmiş; performans programı muafiyetinden bahsedilmemiştir (aynı maddenin (41) diğer fıkralarında da stratejik plan ve performans programı birlikte zikredilmesine rağmen). Dolayısıyla mevzuatta bir sonuca ulaşabilmek ya da bir yorum ortaya koyabilmek için öncelikle kanunun lafzına bakılmalıdır; burada bir açıklık bulunmaması halinde yoruma gidilmelidir. Kanun koyucunun söz konusu madde metninde "performans programını unutmuş olabileceği" düşünülemez; hüküm eksik bile olsa uygulama için kanun metni esas alınmalıdır.

Diğer taraftan ikincil mevzuata baktığımızda, Stratejik plan ve performans programı hazırlanmasına ilişkin ayrı ayrı yönetmelikler ve Maliye Bakanlığınca 5018 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesine dayanılarak çıkarılmış rehberler mevcuttur. Aksi görüş gereği her ikisinin de ikincil mevzuatının tek (aynı) olması gerekirdi. Öte yandan gerek 5018 sayılı Kanun ve gerekse ikincil mevzuatına baktığımızda stratejik plan ve performans programının tanımlarının ayrı ayrı yapıldığını görmekteyiz. Yapılan tanımlamalarda stratejik plan ve performans programının birbiri ile doğrudan bağlantısı kurulmamıştır; dolayısıyla her iki plan/program birbirleri ile ilgili olsa da sonuçta ayrı ayrı plan/programlardır. Ayrıca, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 1/2'nci maddesinde belirtilen istisnalar arasında belediyelere yer verilmediğini de görmekteyiz.

Yukarıda bahsedildiği üzere stratejik plan ve performans programları birbirleri ile yakın ilişkilidirler; performans programı stratejik plan esas alınarak hazırlanmalıdır. Ancak, 5393 sayılı Kanun'un 41'inci maddesi ve yukarıda verilen açıklamalar karşısında bu bağlılık mutlak (olmazsa olmaz) anlamında değildir. Zira kanun koyucu büyük belediyelerin gelecek 5 yılını, belirli bir ölçeğin altındaki (50 binin) belediyelerin ise yıllık esas olmak üzere gelecek 3 yılını planlamalarını/programlamalarını öngörmüştür. İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün konuya ilişkin 13.08.2008 tarih ve 21584 sayılı Genelgelerinde net bir ifade kullanılmamakla birlikte performans programlarının hazırlanması gereği ortaya koyulmaktadır.

Yeri gelmişken bahsetmek gerekir ki; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18 ve 34'üncü maddelerinde

bahsedilen “yıllık çalışma programları”nı performans programlarının uygulama ayrıntılarını gösteren alt programlar şeklinde algılamak gereklidir. Performans programlarının bu tür uygulama detaylarına ilişkin bilgileri de içermesi halinde, yıllık çalışma programlarını da performans programları içerisinde düşünmek gerekir. Yatırım programları da performans programlarının eki durumunda olan alt programlardır.

Gelelim “Stratejik plan olmadan performans programı hazırlanabilir mi?” sorusunun cevabına:

Performans programı hazırlama rehberi esas alınarak performans programının şablonuna baktığımızda;

Birim/İdare Performans Programı:

I- GENEL BİLGİLER

- A- Misyon ve Vizyon
- B- Yetki, Görev ve Sorumluluk
- C- Teşkilat Yapısı
- D- Fiziksel Kaynaklar
- E- İnsan Kaynakları
- F- Diğer Hususlar

II- PERFORMANS BİLGİLERİ

- A- Temel Politika ve Öncelikler
- B- Amaç ve Hedefler
- C- Performans Hedef ve Göstergeleri ile Kaynak İhtiyacı
- D- Faaliyet-Projelere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler
- E- Performans Verilerinin Kaynakları ve Güvenilirliği
- F- Diğer Hususlar

III- MALİ BİLGİLER

(Program dönemi bütçesine ve diğer kaynaklara ilişkin bilgiler)

IV- EKLER”

şeklinde bilgiler içerdiği görülmektedir. Burada stratejik plan olmadan idare performans programındaki gerekli bilgilerden hangisini belirleyemez, ya da belirlemekte zorlanır, bunların üzerinde durmaya çalışalım;

Misyon ve vizyon; Misyon, kısa tanımıyla bir kurumun varlık nedenidir; stratejik plana uygun olarak performans programında yer almalıdır. Stratejik plan hazırlama zorunluluğu olmayan bir belediyenin “*belediye sınırları içerisinde temel belediyecilik hizmetlerini tüm semtlere eşit, eksiksiz ve zamanında sunmak, düzenli kentleşmeyi sağlamak, kentsel yaşamı geliştirmek,*” şeklinde bir misyon belirlemesi ve buna performans programında yer vermesi pek âlâ mümkün olacaktır. Yine bir belediyenin misyonuna uygun hedeflerini, hizmetlerini ve faaliyetlerini ulaştırmak istediği düzeyi/standartı “*vizyon*” olarak belirleyerek buna performans programında yer vermesi de mümkündür. Tek fark, misyon ve vizyonuna uygun plan/programlamanın 5 yıllık değil 3 yıllık (yıllık esas alınarak) yapılacak olmasıdır.

Stratejik amaç ve hedefler: İdarenin stratejik planda yer alan amaç ve hedefleri ile bunlardan program döneminde öncelik verilecek olanlara ve gerekçelerine bu bölümde yer verilmelidir. Ancak, stratejik plan hazırlamak zorunda olmayan bir belediye, stratejik planı bulunmadığından, stratejik amaç ve hedefler yerine program dönemine (uygulama yılı ve izleyen iki yıla) ilişkin amaç ve hedeflerini ortaya koyacak, performans programında bunlara yer verecektir. Stratejik planı olmamasına rağmen bir idarenin (belediyenin) stratejik amaç ve stratejik hedefler belirleyerek bunlara performans programında yer vermesine de engel bir durum bulunmamaktadır.

Performans hedef ve göstergeleri: Performans programı hazırlanmasına ilişkin yönetmelikte tanımlandığı üzere performans hedefi: İdarelerin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için program döneminde gerçekleştirmeyi amaçladıkları performans seviyelerini gösteren çıktı-sonuç odaklı hedefler; performans göstergeleri ise: Kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşma düzeyini ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan araçları ifade etmektedir. Bu durumda, stratejik planı bulunmayan belediyeler performans hedeflerini program dönemi (uygulama yılı ve takip eden iki yıllık dönem) için belirleyecekler ve performans programında buna yer vereceklerdir. Yine

bu dönem için belirledikleri performans hedeflerine ulaşma düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek için de performans göstergelerini belirleyeceklerdir.

5018 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde performans göstergelerinin ilgili kurum, DPT Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirleneceği, kurumların bütçelerinde yer alacağı ve performans denetimlerinin bu göstergeler çerçevesinde yapılacağı hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümde bahsedilen göstergeler performans denetimlerine esas olacak göstergelerdir olup tüm kamu kurum/kuruluşları için henüz belirlenmemiş olduğundan bu anlamda performans denetimleri henüz yapılamamaktadır. Bu aşamada kamu idareleri bütçe uygulamalarının değerlendirilmesine (performans değerlendirmesi) esas olacak performans göstergelerini, kendi amaç ve hedefleri doğrultusunda yine kendileri belirleyerek performans programlarına koyacaklardır.

Yukarıda verilen performans programı şablonunda yer alan diğer başlıklar idareye ilişkin bilgileri içereceği için, her idare kolaylıkla bu bilgileri performans programına aktarabilecektir.

Buraya kadar yapılan değerlendirmelerin üzerine konuya daha geniş bir perspektiften bakarak, "Performans Esaslı Bütçeleme" sistemi bütünlüğü yönünden değerlendirmeye çalışalım: 5018 sayılı Kanun ile birlikte bütçeleme anlayışını ve tekniğini yeniden düzenleyen performans esaslı bütçeleme, planlama/programlama, kaynak tahsisi, uygulamalar/faaliyetler ile ölçme ve değerlendirmeyi de kapsayan bütçeleme sisteminin adıdır. Maliye Bakanlığınca 5018 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesine dayanılarak çıkarılan Performans Esaslı Bütçeleme Rehberinde, performans esaslı bütçelemenin temel unsurları "Stratejik plan, Performans programı ve Faaliyet raporu" olarak belirtilmiştir. Bu doğrultuda, performans esaslı bütçeleme sistemini uygulayabilmek için bir plan/program olması, kurum amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, bunun için kaynak tahsisi, sonra uygulama dönemi (faaliyet ve projeler) ve

dönem sonunda, yapılan işlerin raporlanması ve değerlendirilmesi gerekir.

Performans esaslı bütçelemenin bu temel unsurları yanında, kullandığı bazı araçlar da mevcuttur. Bunlar da "Analitik Bütçe Sınıflandırması, Çok Yıllı Bütçeleme, Tahakkuk Esaslı Muhasebe" şeklinde sayılabilir.

Performans esaslı bütçeleme sistemi bütünlüğü içerisinde "Faaliyet Raporu" açısından konuya baktığımızda; faaliyet raporlarının gerek şablonu (şekli), gerekse içeriği bakımından performans programları ile paralellik gösterdiği görülmektedir. Sistem gereği böyle olmak durumundadır da. Zira sistemin uygulama dönemi sonucunu değerlendirme, ölçme ve hesap verme sorumluluğunun ifası fonksiyonları öncelikle ve somut olarak faaliyet raporu ile

ortaya konulabilmektedir. Dolayısıyla parasal anlamda (ödenek olarak) kurum kaynaklarının belirli iş ve hizmetlere dağılımını gösteren bütçe, bütçe öncesi bir planlama/programlamaya dayanılmadan ve uygulama dönemi sonunda, uygulama dönemine ilişkin hesap

verme, ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulmadan, sonuçları itibarıyla pek bir anlam ifade etmeyecektir. Bu bağlamda, faaliyet raporlarının hazırlanması zorunluluğu tüm idare ve birimler için söz konusu olduğuna göre, mevzuata uygun bir faaliyet raporunun ortaya konulabilmesi de ancak bütçe öncesi bir programla irtibatlandırılması ve karşılaştırılması suretiyle mümkün olacaktır. Performans Esaslı Bütçeleme sisteminin gerektirdiği zorunluluk bir yana, Klasik Bütçeleme anlayışında da bu durum böyledir; yani bütçe ile verilen ödeneklerin bir programa dayandırılması gerekir. Böylece bütçe öncesi program (amaç ve hedefler) - kaynak tahsisi - uygulama/faaliyetler-faaliyet raporu ilişkileri kurulamazsa, performans değerlendirmesi de mümkün olamayacaktır.

Değerlendirme ve sonuç;

Kamu kurumlarınca Stratejik plan hazırlanması 5018 sayılı Kanun ile getirilmiş bir zorunluluktur. Bu

Performans esaslı bütçeleme sistemini uygulayabilmek için bir plan/program olması, kurum amaç ve hedeflerinin belirlenmesi, bunun için kaynak tahsisi, sonra uygulama dönemi (faaliyet ve projeler) ve dönem sonunda, yapılan işlerin raporlanması ve değerlendirilmesi gerekir.

zorunluluk Belediye Kanunu'nda da yerini almıştır. Ancak kanun koyucu, idarelerin ölçeği, bütçe büyüklükleri ve teknik kapasiteleri gibi özelliklerini dikkate alarak (5393 – md. 41) nüfusu 50 binin altındaki belediyelerin stratejik plan hazırlamayabilecekleri şeklinde bir kolaylık getirmiştir. Bu izin yalnızca stratejik plan ile ilgilidir, stratejik planla yakından ilgili olmasına rağmen performans programının da hazırlanması zorunluluğunu ortadan kaldıran bir hüküm şeklinde algılanmamalıdır. Kanunun ilgili madde metni çok açık olup, yalnızca stratejik plan hazırlanmayabileceği hususunda hüküm ifade etmektedir; performans programından bahsedilmediğine göre, performans programı hazırlanması tüm belediyeler için zorunludur. Zaten stratejik plan ve performans programlarının ayrı ayrı ikincil mevzuatları (yönetmelik ve hazırlama rehberleri) ve birbirinden farklı ayrı ayrı tanımlamaları bulunmaktadır. Birbirleri ile yakın ilgili olsalar da ayrı ayrı düzenlemelerdir. Öte yandan, stratejik plana dayanmadan performans programı hazırlanmasının zorluğu da bir gerçek olmakla birlikte (yukarıda açıklandığı üzere) imkânsız da değildir.

Ayrıca, stratejik plan hazırlamak zorunluluğu bulunmayan belediyelerin performans programı hazırlama zorunluluğu bulunmakla birlikte, istemeleri halinde ayrıca stratejik plan hazırlamalarına da bir engel bulunmamaktadır.

Stratejik plan 5 yıllık bir süreyi kapsadığı halde, performans programı 3 yıllık (yıllık esas, izleyen iki yıl tahmin) bir süreyi kapsamaktadır. Performans esaslı bütçeleme sistemi, uzun vadeli planlama, yıllık programlama, kaynak tahsisi, ölçme değerlendirme, hesap verme ve gidi-çıkı mukayesesini gerektiren bir sistemdir. Bu sistem gereği idarelerin stratejik plan ve performans programı hazırlamaları zorunluluktur. Ancak, 5393 sayılı Kanun'un ilgili maddesi (41) hükmü gereği stratejik plan hazırlamak zorunda olmayan belediyelerin, sistem bütünlüğünün işleyişi açısından performans programı yapmaları, bütçe ile

kaynak tahsis edecekleri uygulama dönemini programlamaları gereklidir. Zira bütçe uygulama dönemi sonunda hazırlanması gereken faaliyet raporlarının anlamlı sonuçlar/değerlendirmeler ortaya koyabilmesi, ancak bütçe öncesi plan ve programların varlığına bağlıdır. Bu bağlamda faaliyet raporları, stratejik plandan ziyade daha uygulamaya yönelik düzenlemeler içeren performans programları ve bütçe dönemi uygulamaları esas alınarak hazırlanmalıdır. Zaten faaliyet raporları içerdikleri bilgiler ve şablonları (şekilleri) itibarıyla da performans programları ile paralellik göstermektedirler. Stratejik plan kurum düzeyinde hazırlanan makro plan olduğu halde, performans programı ve faaliyet raporları hem birim hem de kurum düzeyinde hazırlanması gereken program ve raporlardır.

Bütçe uygulama dönemi sonunda hazırlanması gereken faaliyet raporlarının anlamlı sonuçlar/değerlendirmeler ortaya koyabilmesi, ancak bütçe öncesi plan ve programların varlığına bağlıdır. Bu bağlamda faaliyet raporları, stratejik plandan ziyade daha uygulamaya yönelik düzenlemeler içeren performans programları ve bütçe dönemi uygulamaları esas alınarak hazırlanmalıdır.

Diğer taraftan performans programları, uygulamasına geçmekte olduğumuz çok yıllık bütçeleme anlayışı ile de paralellik göstermektedir (uygulama yılı ve izleyen iki yılın tahmini). Uygulama yılı ve izleyen iki yılın tahmini ikincil mevzuatımızda "program dönemi" şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla performans programı, ödeneklerin tahsis edildiği bütçe ile

paralel dönemleri kapsamaktadır; ilave olarak bütçe (ödenekler) dışında diğer fiziki kaynaklara da (insan kaynakları, teknik donanım vs.) performans programlarında yer verilmektedir.

Sonuç olarak, 5393 sayılı Kanun'un 41'inci maddesi kapsamına giren belediyelerin (nüfusu 50 binin altında olan) imkânları ve teknik kapasitelerinin elvermesi halinde hem stratejik planlarını hem de performans programlarını (stratejik plan esas alınarak) hazırlamaları sistem bütünlüğü yönünden daha isabetli olacaktır. Buna rağmen getirilen bu kolaylıktan yararlanmayı istemeleri halinde, uygulama yılı ve izleyen iki yılı kapsayan performans programlarını (idare ve birim düzeyinde) hazırlamaları gerekecektir. Sonuçta stratejik plan hazırlamayan bu belediyeler gelecek beş yıllarını değil de gelecek üç yıllarını programlamış olacaklardır.

Ömer KÖSE

Maliye Bakanlığı
Muhasebat Kontrolörü

KAMU ZARARI KAVRAMI VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

I- GİRİŞ

Kamu idareleri kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasından sorumludur.

Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Kamu kaynaklarının teorik olarak kullanılmasına ilişkin ilkeler yukarıda belirtilmiş olmakla beraber, temel olarak uygulamada kamu kaynakları mevzuatta belirtilen usul ve esaslara göre yapılmalıdır.

Tabii ki bu kaynakların her zaman mevzuata uygun olarak kullanılması mümkün değildir.

Bu şekilde mevzuata aykırı olarak kamu kaynaklarının kullanılması sonucu ortaya çıkan zarar, kamu zararı olarak nitelendirilebilir.

Bu çalışmada, kamu zararı kavramı üzerinde durulacak ve kamu zararlarının muhasebeleştirilmesine ilişkin örnekler verilecektir.

A- Kamu Zararı Kavramı

Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır.

Kamu zararının belirlenmesinde;

- İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,
- Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,
- Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
- İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,

Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması olarak tanımlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, kasıt, kusur ya da ihmal dışında da çeşitli şekillerde kamu zararı oluşabilir.

Devlet memurları dışında, üçüncü kişilerin mevzuata aykırı davranışları neticesinde, kamu zararı oluşabilir.

e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

f) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

esas alınır.

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın olduğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir.

Alınmamış para, mal ve değerleri alınmış; sağlanmamış hizmetleri sağlanmış; yapılmamış inşaat, onarım ve üretimi yapılmış veya bitmiş gibi gösteren gerçek dışı belge düzenlemek suretiyle kamu kaynağında bir artışa engel veya bir eksilmeye neden olanlar ile bu gibi kanıtlayıcı belgeleri bilerek düzenlemiş, imzalamış veya onaylamış bulunanlar hakkında Türk Ceza Kanunu veya diğer kanunların bu fiillere ilişkin hükümleri uygulanır. Ayrıca, bu fiilleri işleyenlere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dâhil yapılan bir aylık net ödemelerin iki katı tutarına kadar para cezası verilir.

Kamu zararının, bu zarara neden olan kamu görevlisinden veya diğer gerçek ve tüzel kişilerden tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

B- Kamu Zararlarında Sorumluluk

Kamu görevlileri; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, yönetilmesinden, kullanılmasından, korunmasından, kötüye kullanılmaması ve her an hizmete hazır bulundurulması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar.

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararının geri ödenmesi sürecine, kamu görevlileri ile birlikte ilgililer de dahil edilir.

C- Kamu Zararının Belirlenmesi

Kamu zararının belirlenmesinde;

a) Yapılan iş, alınan mal veya hizmet karşılığı olarak ilgili mevzuatında belirtilen ya da mevzuatında öngörülen karar, onay, sözleşme ve benzeri belgelerde belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) İlgili mevzuatında öngörülen haller dışında, iş yaptırılmadan, mal veya hizmet alınmadan önce ödeme yapılması,

c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,

ç) İlgili mevzuatı gereğince görevlendirilen komisyon veya kişilerce rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması,

d) Kamu idarelerine ait malların kiraya verilmesi, tahsisi, yönetimi, kullanımı ve elden çıkarılması işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

e) Görevlilere teslim edilen taşınırın zarara uğraması,

f) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,

g) Kamu idaresinin yükümlülüklerinin mevzuatına uygun bir şekilde yerine getirilmemesi nedeniyle kamu idaresine faiz, tazminat, gecikme zammı, para cezası gibi ek malî külfet getirilmesi,

ğ) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması,

esas alınır.

II- KAMU ZARARININ MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Kamu zararları, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilir.

Kişilerden alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

A- Hesabın Boruna Kaydedilecek Değerler

1- Bütçe giderleri hesabına borç kaydedilmek suretiyle fazla ve yersiz verildiği, gerek yılı içerisinde, gerekse yılı geçtikten sonra tespit edilenler; Sayıştay ve mahkemelerce tazmin hükmedilenler ile zamanaşımına uğratılan alacaklardan dolayı Sayıştay tarafından sorumluları adına tazmin hükmedilen tutarlar bu hesaba borç, tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

2- Aylık ve ücretlerden fazla ve yersiz kesilerek Emekli Sandığına veya Sosyal Sigortalar Kurumuna gönderilen paraların tamamı bu hesaba borç, kurum

hisselerini teşkil eden miktar tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere 600-Gelirler Hesabına, noksan kesilen gelir vergisi 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına, kişiye ödenmesi gereken miktar ise 333-Emanetler Hesabına alacak kaydedilir.

3- Ayniyatın çalınmasından, kaybedilmesinden, kanunsuz veya yersiz harcanmasından doğan zararlara ait olmak üzere dairelerce bildirilen miktarlarla, Sayıştay ve mahkemelerce hüküm altına alınan tutarlar, bu hesaba borç 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

4- Sayım sonucu, noksanlığı tespit edilip sayım noksanları hesabına alınan tutarlardan sorumluları belirlenenlerin rayiç değeri bu hesaba borç (kayıtlı tutarı ile rayiç bedeli arasındaki aleyhte fark, 630-Giderler Hesabına borç); kayıtlı değeri 197-Sayım Noksanları Hesabına, kayıtlı tutarı ile rayiç bedeli arasındaki lehte fark, tahsilinde bütçeye mal edilmek üzere 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

5- Avans ve kredi hesaplarında kayıtlı tutarlardan süresi içerisinde mahsup edilmeyen miktarlarla, avans alan şahsın herhangi bir sebeple kısmen veya tamamen zimmetine geçirdiği tutarlar bu hesaba borç, ilgili avans ve kredi hesaplarına alacak kaydedilir.

6- Kurum gelirlerini tahsil etmeye yetkili bulunan memurların zimmetlerine geçirdikleri tahsilat tutarları, bir taraftan sorumluları adına bu hesaba borç, ilgisine göre 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına alacak; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

7- Emanet niteliğindeki hesaplarda herhangi bir şahıs veya daire adına kayıtlı bulunan tutarlardan, fazla verilenler ile söz konusu hesaplardan karşılığı olmaksızın yapılan ödemeler bu hesaba borç, ilgili emanet hesabına alacak kaydedilir.

8- Bu hesapta kayıtlı alacaklardan takipsizlik nedeniyle zamanaşımına uğratıldığı Sayıştay ilamı veya idari makamlarca karar altına alınan tutarlar, zamanaşımına uğratan sorumluları borçlandırmak ve eski borç kayıtlarını kapatmak üzere bu hesaba borç ve alacak kaydedilir.

9- Geçici kabulü yapılarak yapılmakta olan yatırımlar hesabından ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılan işlere ilişkin kesin kabul sırasında

müteahhitten alacaklı olunması durumunda, alacak tutarı tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmek üzere bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak kaydedilir.

10- Bu hesapta kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.

B- Hesabın Alacağına Kaydedilecek Değerler

1- Bu hesapta kayıtlı alacaklardan nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarlardan;

- Tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmesi gerekenler bir taraftan 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, bu hesaba alacak; diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

- Tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmesi gerek-meyenler ise 100-Kasa Hesabı, 102-Banka Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç, bu hesaba alacak kaydedilir.

2- Sayıştay tarafından tebliğ edilen ilam içerisinde daha önce kişilerden alacaklar hesabına alınarak takipsizlik nedeniyle zamanaşımına uğratılmış paraların bulunduğu anlaşıldığı takdirde bu tutarlar, zamanaşımına uğratan sorumluları borçlandırmak ve eski borç kayıtlarını kapatmak üzere bu hesaba alacak ve borç kaydedilir.

3- Fazla veya yersiz ödenmesinden dolayı muhasebe yetkilisince doğrudan kişilerden alacaklar hesabına alınan paraların, kısmen veya tamamen yersiz veya yanlışlıkla alındığı anlaşıldığı takdirde kayıtlardan çıkarılması gereken tutarlar bu hesaba alacak, 600-Gelirler Hesabına (yılı geçtikten sonra 630-Giderler Hesabına) veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

4- Fazla veya yersiz olarak tahakkuk ettirildiği anlaşılan faiz tutarları bu hesaba alacak, 600-Gelirler Hesabına borç kaydedilir,

5- Herhangi bir kanun veya kararla bu hesapta kayıtlı alacaklardan kısmen veya tamamen kaydı silinmesi gerekenler bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedilir.

C- Kamu Zararlarının Muhasebeleştirilmesine İlişkin Örnekler

1- Samsun Belediyesinde görevli memur (H)'nin eşinin, doğum nedeniyle kullanmış olduğu, aylıksız mazeret izni süresinin dolması ve işe başlamış olmasına rağmen, Memur (H)'ye aile yardımı ödemesine devam edilmesi nedeniyle 150.- TL yersiz ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Belediye tarafından kayıt altına alınan bu alacağın takipsizlik nedeniyle zamanaşımına uğratıldığı Sayıştay ilamı ile karar altına alınmıştır.

140- Kişilerden Alacaklar Hesabı	150.-	
600- Gelirler Hesabı		150.-

Bu kayıtlı alacağı zamanaşımına uğratan sorumlular borçlandırılmakta ve eski borç kayıtları kapatılmaktadır.

140- Kişilerden Alacaklar Hesabı (sorumluların kişi borçlarına alınması)	150.-	
140- Kişilerden Alacaklar Hesabı (önceki hesabın kapatılması)		150.-

2- Manavgat Belediyesince yaptırılan altyapı ihalesine ilişkin yapılan denetimde, müteahhide 35.000.- TL yersiz ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Müteahhit borcunu ödemiştir.

140- Kişilerden Alacaklar Hesabı	35.000	
600- Gelirler Hesabı		35.000

3- Beyaz Kent Belediyesi hesaplarının Sayıştay Başkanlığınca denetimi sırasında, muhasebe yetkilisinin, özel hizmet tazminat oranının yanlış uygulanması nedeniyle, 250 TL tutarında fazla ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

İlgiliye yapılan fazla ödeme, 15 TL faiziyle beraber tahsil edilmiştir.

100- Kasa Hesabı	35.000.-	
140- Kişilerden Alacaklar Hesabı		35.000.-
805- Gelir Yansıtma Hesabı	35.000.-	
800- Bütçe Gelirleri Hesabı		35.000.-

Hesaplanan faizin tahakkuk kaydı;

140- Kişilerden Alacaklar Hesabı	15.-	
600- Gelirler		15.-

Tahsilât kaydı;

100 Kasa	265.-	
140 Kişilerden Alacaklar (ana para)		250.-
140 Kişilerden alacaklar (faizi)		15.-
805- Gelir Yansıtma	265.-	
800-Bütçe Geliri		265.-

III- SONUÇ

Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunması olarak tanımlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, kasıt, kusur ya da ihmal dışında da çeşitli şekillerde kamu zararı oluşabilir.

Devlet memurları dışında, üçüncü kişilerin mevzuata aykırı davranışları neticesinde, kamu zararı oluşabilir.

Kamu zararları muhasebe işlemlerinde 140 Kişilerden Alacaklar hesabında takip edilir.

Bu çerçevede, kamu zararı, kamu kaynağının yersiz olarak harcanması ya da kullanılması olarak ifade edilebilir.

Kamu zararlarının tespit edilmesi, muhasebeleştirilmesi, takibi ve tahsili süreci idare açısından önem taşımaktadır.

Özellikle,

- Kamu zararının tespit edildiğinde muhasebeleştirilmesi,

- Mevzuatta belirtildiği şekilde takip edilmesi,

- Faiz tahakkuk ettirilmesi,

- Zaman aşımına uğramadan tahsil edilmesi,

- Tahsil edilemeyenlerle ilgili yasal takibe başlanması;

kamu zararlarıyla dikkat edilmesi gereken hususlardır.

Bu hususlara uygun olarak işlemlerin yürütülmemesi halinde, çeşitli mali sorumluluklar doğabilecektir.

Metin ELBEYOĞLU
Başbakanlık Devlet Arşivleri
Genel Müdürlüğü

***Belge üretimi
safhasında kontrol
altına alınmış
haberleşme ve dosya
planı ile evrak kayıt
numarası belli olan bir
sistemde evrakın
güvenliği, erişimi, kayıt
altına alınması ve
hizmet temelinde görev
yapan yerel
yönetimlerde şeffaflık
ve vatandaş odaklı bir
yönetim sistemini
destekler anahtar
süreçtir.***

YEREL YÖNETİMLERDE BELGE ÜRETİMİ VE ŞEFFAF YÖNETİM

Devlet olma ve lider ülke olmanın temel taşlarından birisi de kayıt ve sağlıklı belge üretimidir. Kayıtları ya da sistematik bir kayıt alışkanlığı olmayan devletlerin etkin ve lider olabilme hatta ayakta kalabilme özellikleri oldukça zordur. Devletin idari yapılanmasında temel taşı olan kamu kurum ve kuruluşları ise belgeleri üreten ve kayıt altına alan sistemin farklı unsurlarıdır. Merkezi yapısı kuvvetli ya da yerel ve yerinden yönetim yapısının uygulandığı ülkelerde, her kurum ve kuruluşun farklı ve değişken bir kayıt sistemi uygulamaları içinden çıkılmaz sıkıntıları da beraberinde getirir. En büyük tehlike ise ortak bir standart ve sistem olmadan kişi, makam ya da kuruma endeksli ve değişken belge üretimi ve kayıt sistemlerinin varlığıdır.

Belgenin üretimi, kontrol altında tutulması, kayıt altına alınması ve ihtiyaç halinde erişiminin mümkün olabilmesinde sistematik dışı kurumu ve kuruluşun teşkilat yapısı, personel yoğunluğu ve eğitimi, özel hükümlere göre evrak üretimi ile yanlış mevzuat algılamaları olumsuz bir faktör olarak karşımızdadır. O halde, teşkilatı büyük, bölgesel algı ve farklılıklar taşıyan, personel yapısı renkli ve hizmet temelinde halkla iç içe görev yapan yerel yönetimlerde sağlıklı belge üretimi, kayıt altına alınması ve erişimi hem kendi içinde hem de halk nezdinde olumsuz bir görüntü verecektir.

Üretilen belgelerin birbirinden zıt ifadelerle kaleme alınması ile belgelere temel olacak önceki yıllara ait kayıtlara ulaşımın zor ya da imkansız olması, yerel yönetimlerde fazla mesai, zaman ve kırtasiye harcanması gibi sıkıntıların yanı sıra inandırıcılık ve hizmet verme imkanlarındaki olumsuzlukları yüzünden telafisi zor durumlarla karşı karşıya kalacaklardır.

Öncelikle yerel yönetimlerde belge nasıl üretilir? Kim tarafından hangi konularda hazırlanabilir? Belge hazırlanırken dikkate alınması gereken bir sistematik var mıdır? Sorularına cevap bulunabilmesi gibi temel sorunların

cevabı olan, **Başbakanlık'ın 1991/17 sayılı Haberleşme kodu ve 2005/7 sayılı Saklama Süreli Standart Dosya Planı** genelgelerini bilmek anlamak ve uygulamak gerekmektedir. Her iki genelge temelinde, hazırlanan bir belgenin başta gerçekliği olmak üzere kayıt altına alınabilmesi, cari olduğu ve sonraki yıllarda göreceği işlemlerin takibini yapabilme ve erişim imkanları konularında vazgeçilemez temel bir mevzuat ve uygulamadır. Tabi bu genelgelerin neticesinde diğer mevzuat ve sistematığe uyum ve uygunluk da zorunluluk arz etmektedir. Modern bir bilgi ve belge sistemine, elektronik ve sayısal ortamda belge takibi ya da doküman yönetim sistemleri gibi teknolojik temellere yönelen yada uygulamak isteyen yerel yönetimler öncelikle bu temel genelge hükümlerine uymadan ve uygulamadan denemelere girmeleri, sistem kurmaları yada sistem oluşturma çabaları eksik kalmasını bir kenara bırakalım başarısız olacaktır. Sayısal ya da teknolojik bir sistem temininden önce üretilen belge ve kayıt altına alınma safhalarının sayısallaştırılması gerekmektedir.

1991/17 Başbakanlık genelgesi kamu Kurum-Kuruluşları arasında bilgi iletişiminde kolaylık sağlanması ve standardizasyon temini amacıyla geliştirilmiştir.

Kod Formatı: A.BB.C.DDD.E.FF.GG.HH

A: Alfabetik 1 karakter

- "A" Yasama Organları,
- "B" Yürütme Organları,
- "C" Yargı Organları,
- "D" Özel Kuruluşlar ve Dernekleri,
- "M" Yerel Yönetimler.

B: Nümerik 2 karakter.

T.B.M.M. Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Bakanlıklar, Y.Ö.K.,

Kamu Kurumu niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Yargı Organları.

C: Nümerik 1 karakter.

- "0" Merkez,
- "1" Sürekli Kurul, Bağlı Kuruluş,

- "2" İlgili Kuruluş,
- "3" Yurtdışı Teşkilatı,
- "4" Taşra Teşkilatı,
- "5" Sorumlu Kuruluş.

DDD: Alfanoümerik 3 karakter.

Bakanlıklarda ve merkez teşkilatlarda, ana hizmet birimlerinin, bağlı ve ilgili kuruluşlarda; kuruluşun, kısa adını gösterir.

Kısa ad Kurum-Kuruluş'un adına uygun olmalıdır.

Bağlı ve ilgili Kuruluşlarda kısa adlar birbirleriyle çakışmamalıdır.

E: Nümerik 1 karakter.

- "0" Merkez,
- "1" Bölge,
- "2" İşletme/Müessese
- "3" Yurtdışı Teşkilatı,
- "4" İl,
- "5" Bağlı Ortaklık, Bağlı Kuruluş.

FF: Alfanoümerik 2 karakter

- "E" = 0 ise, Alt Birim Kodu,
- "E" = 1 ise, Bölge kodu ve numarası,
- "E" = 2 ise, İşletme /müessese kodu,
- "E" = 3 ise, Ülke Kodu,
- "E" = 4 ise, İl Kodu,
- "E" = 5 ise, Bağlı Ortaklık, Bağlı Kuruluş Kodu.

GG: Nümerik 2 karakter.

"E" = 0 ise, İkinci Alt Birim Kodu, (Şube ise" "HH" seviyesinde

kodlamak uygun olur.)

"E" = 1 ise, Bölgenin Alt Birim Kodu, (Şube ise"HH" seviyesinde

kodlamak uygun olur.)

"E" = 2 ise, İşletme/Müessese'nin Alt Birim Kodu,

"E" = 3 ise, "Ülke" nin Şehir Kodu,

"E" = 4 ise, İlçenin Kodu,

"E" = 5 ise, Bağlı Ortaklık, Bağlı Kuruluşun Altı Birim Kodu.

HH: Nümerik 2 karakter.

Teşkilatın en altı seviyesini gösterir.

Yazışma Kodu: M.06.0.ABB.0.18.01.00-Kodlamasının anlamı

Ankara Büyükşehir Belediyesi-İtfaiye Daire Başkanlığı-Altındağ İlçe İtfaiye Şube Müdürlüğü'dür.

Yazışma Kodu: M.06.0.ABB.0.10.03.00

Ankara Büyükşehir Belediyesi-Yazı İşleri ve Kararlar Daire Başkanlığı-Yazı İşleri Şube Müdürlüğü'dür.

Bu sistematik ile evrakın nerede hazırlandığı hem kesin olarak bilinmek ve belirlenmekte hem de sağlıklı bir kayıt ve erişim imkanı sağlamaktadır.

2005/7 sayılı Saklama Süreli Standart Dosya planı genelgesi ile de kamu kurum ve kuruluşları ve konumuz olan yerel yönetimlerin modern ve vatandaş odaklı şeffaf bir yönetim anlayışının temelinde üretmiş oldukları belgelerde öncelikle haberleşme kodları ve ardından da standart bir dosya planı ve kodlaması ile mümkün olacaktır. Bu genelgenin temeli kamu evrakının konu bazlı olarak ana hizmet birimleri başta olmak üzere danışma-denetim ve yardımcı hizmet birimlerinde üretilen belgelerin standart bir kodlamaya geçilmesini sağlamaktır. Bu standart ile bırakın kurumlar arasında kurum içinde dahi farklı farklı sistem kullanımı engelleneceği gibi sağlıklı bir elektrik belge yönetim sistemine geçilmesinde ki temel yapı taşı niteliğindedir.

SAYI: A.BB.C.DDD.E.FF.GG.HH-641.05-3457

A B C

A:Haberleşme Kodu,

B:Dosya Numarası,

C:Evrak Kayıt Numarası anlamını taşımaktadır.

"B" bölümünde yer alan 641.05 dosya numarasını anlamı "Hukuk İşleri kodlamasında 641 karşılığı Dava Dosyalarını ve 05 de vergi davalarını" ifade eder.

"C" bölümünde yer alan numara ise genel evrak kayıt numarasını göstermektedir.

Kodlamada esas alınacak olan temel bölümler ise aşağıdaki şekilde standart hale getirilmiştir:

- 1 GENEL KONULAR 000-099
- 2 ANA HİZMET FAALİYETLERİ 100-599
- 3 DANIŞMA-DENETİMİLE İLGİLİ FAALİYETLER 600-699
 - 3.1 Araştırma, Planlama ve Koordinasyon İşleri 600-619
 - 3.2 Basın ve Halkla İlişkiler İşleri 620-639
 - 3.3 Hukuk İşleri 640-659
 - 3.4 Teftiş İşleri 660-679
- 4 YARDIMCI HİZMETLERLE İLGİLİ FAALİYETLER 700-999
 - 4.1 Bilgi-İşlem İşleri 700-719
 - 4.2 Dış İlişkiler ve AB İşleri 720-749
 - 4.3 Emlak ve İnşaat İşleri 750-769
 - 4.4 Hizmet Öncesi ve Hizmet içi Eğitim İşleri 770-789
 - 4.5 İdari İşler 800-819
 - 4.6 Kültür, Tanıtım ve Yayın İşleri 820-839
 - 4.7 Mali İşler 840-869
 - 4.8 Özel Kalem ve Protokol İşleri 870-889
 - 4.9 Personel İşleri 900-929
 - 4.10 Satınalma ve Satış İşleri 930-949
 - 4.11 Sivil Savunma İşleri 950-969
 - 4.12 Sosyal İşler ve Sağlık İşleri 970-999

Detay bilgi ve içerik için www.basbakanlik.gov.tr, www.devletarsivleri.gov.tr, w3.icisleri.gov.tr ve www.mahalli-idareler.gov.tr adreslerinden faydalanmak mümkündür.

Belge üretimi safhasında kontrol altına alınmış haberleşme ve dosya planı ile evrak kayıt numarası belli olan bir sistemde evrakın güvenliği, erişimi, kayıt altına alınması ve hizmet temelinde görev yapan yerel yönetimlerde şeffaflık ve vatandaş odaklı bir yönetim sistemini destekler anahtar süreçtir.

Fuat UZUN
Ankara Büyükşehir
Belediyesi İç Denetçi

Sokakta Çalışan Çocuklar ve Bu Çocuklara Yönelik ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNİN Çalışmaları

Türkiye'nin de imzaladığı Birleşmiş Milletler'in Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi'nin 1'inci maddesine göre 18 yaşına kadar her insan çocuktur. Sözleşme; tüm çocukların eşit olduğunu, sağlıklı ve yeterli beslenme hakkına sahip olduklarını, eğitim ve oyun oynama hakları bulunduğunu söylemekte, çocukların çalışmamaları, istismar edilmemeleri gerektiğine işaret etmektedir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından çocuk işgücü tanımında benimsenen yaş sınırı 15'tir. Bu yaşın altında olup, hayatını kazanmak veya aile bütçesine katkıda bulunmak amacıyla çalışan veya çalıştırılan çocuklara "çocuk işçi" ya da "çalışan çocuk" adı verilmektedir.

Sokakta Çalışan Çocuk ise ailesinin geçimine katkıda bulunmak ya da kendi masraflarını karşılamak amacıyla günün belirli bir bölümünde sokakta çalışan çocuktur. Sokak çocuğundan temel farkı bu çocukların

aile ilişkilerinin sürmesi ve genellikle tiner, bali ve benzeri madde bağımlılıklarının olmamasıdır.

Sokakta yaşayan ve çalışan çocuklar sorunu 1980'li yıllarda sadece Latin Amerika, Güney Afrika ve Asya gibi bazı ülke ve bölgelerin problemi olarak tanımlanırken, günümüzde bu sorunun diğer ülkelere bir salgın gibi sıçradığı ve acil çözüm bekleyen önemli bir sosyal sorun olduğu dikkati çek-

mektedir. UNICEF dünyada 80 milyon çocuğun sokaklarda sokak çocuğu olarak yaşamını sürdürdüğünü, bunlardan 20 milyonunun Asya, 10 milyonunun Afrika ve Ortadoğu'da, 40 milyonunun ise Latin Amerika'da olduğunu belirtmektedir.

UNICEF, sokak çocukları kavramını, çocukların aileleriyle olan ilişkilerinin düzeyine göre üç kategoride tanımlamaktadır; Birinci grup, aileleriyle sürekli ilişkileri olan çocuklar olup, sokakta çalışan grup dediğimiz çocukların teşkil ettiği gruptur. Bu çocuklar günlerini sokakta geçirirler de, bir şekilde, ailelerinin koruması ve denetimi altında olan çocuklardır.

İkinci grup, aileleriyle zaman zaman ilişki kuran sokaktaki çocuklardır ki, bu çocukların aile bağları zayıflasa da, tümüyle kopmamıştır. Kendilerini halen anne, baba, kardeşleriyle özdeşleştirmektedirler. Gününü sokakta bir şeyler satarak ya da dolaşarak geçiren, çoğu zaman da, her gece olmasa bile, bazı gecelerini evde geçiren çocuklardır.

Üçüncü grup ise, aileleriyle hiç ilişkisi olmayan sokaktaki çocuklardır. Genelde toplumun en yoksul kesiminde ve parçalanmış ailelerin çocukları bu grup içerisinde yer almaktadır. Ailelerinden ya zorla ya da kendi istekleriyle ayrılan bu çocuklar, günün 24 saatini sokakta geçirmekte ve sokağın çocuğu olarak tanımlanmaktadır. Sokakta marjinal işlerde çalışan ya da çalıştırılan çocuklar ile sokak çocukları arasında çok ince bir çizgi vardır

ve sokağın acımasız, zor koşullarında çalışan bu çocuklar, hızla, sokağın çocuğu olmaya adaydırlar. Hele bir de madde bağımlılığı gibi bir bağımlılık içerisine girmişlerse, bunlar her türlü kötü işte, işte, demin başlangıçta da ifade ettiğim gibi, kapkaştan tutun da gasp olaylarında, her türlü olayda kullanılabilirler.

Sokaklarda çalışan çocuklara yönelik endişeler son yıllarda artmıştır. Bunun nedenleri; sokakta çalışan çocukların sayısının özellikle büyük kentlerde gözle görünür biçimde artması, bu tür

çalışmanın iş yasası kapsamı dışında kalması ve sokaklarda çalışan çocukların fiziksel ve psiko-sosyal risklere aşırı açıklığı, çocukların yaşlarının küçüklüğü, uzun süre çalışmaları ve çalışmanın eğitimlerine olumsuz etkileri ve çocukların daha tehlikeli işlere yönelme eğilimleri; fuhuş, uyuşturucu ve çocuk kaçakçılığı gibi işlerin sokaklarda cereyan etmesi nedeniyle sokaklarda çalışan çocuklar, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalarda öncelikle ele alınması gereken gruptur.

Sokakta çalışma nedenlerine biraz daha derinlemesine inildiğinde, sokak çocukları gelişmekte olan ülkelerde, işsizliğin, yoksulluğun, göçün ve dağılan ailelerin ortaya çıkardığı bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanayi ülkelerinde ise, yabancılaştırma ve sistematik dışlanmanın kurbanı olarak bu çocuklar gösterilmektedirler. Sokaktaki çocukların temelde sokağa iniş nedenleri ekonomiktir.

Çoğunluğu ailesinin bütçesine katkıda bulunmak amacıyla sokakta çalışmakta ya da çalıştırılmaktadırlar.

Çocuklar açısından sokakta çalışmanın, sorun oluşturan ve konunun sosyal politikalar açısından öncelikli olmasını gerektiren üç neden vardır. Birincisi, önemli sayıda çocuk çok erken yaşlarda ise başlamaktadır. İkincisi, çocuklar sömürü ve istismara açık bir ortamda çalışmaktadır. Son olarak, çocuklar genel olarak uzun saatlerle

çalışmakta, yeterli besin, sağlık hizmeti ve eğitim imkanlarından yararlanamamakta ve bu güç çalışma koşullarına rağmen çoğunlukla çok düşük gelirler elde etmektedir.

Büyük kentlerde hızlı nüfus artışı, plansız kentleşme, göç, yoksulluk, artan enflasyon, işsizlik, kötü koşullarda barınma, aile içi şiddet, aile bütünlüğünün bozulması ve ailenin toplumsal desteğini kaybetmesi gibi durumlar aileyi ve tüm aile bireylerinin yaşamını olumsuz olarak etkilemektedir.

Kentlere gelen ailelerin eğitim düzeyleri düşüktür ve çoğu kent ortamında geçerli hünere sahip olmayan vasıfsız işgücü konumundadır. Bu tür işlerde sağlanan gelirin devamlı olmayışı aileleri çocuklarını küçük yaşlarda, bazen okulla bir arada bazen de okuldan alarak bilgi-beceri gerektirmeyen herhangi bir işte çalıştırmalarına yöneltebilmekte, sokaklarda yaşayan ve çalışan çocuk sayısının artmasına neden olmaktadır.

Sokakta çalışanlar da kendi aralarında değişik kategorilere ayrılmaktadırlar. Okuldan artakalan zamanda çalışarak aile bütçesine ek gelir sağlayanlar olduğu gibi, bütün bir aileyi geçindirmek durumunda olanlar da bunların arasında

bulunmaktadır. Çocukların bir kısmı, kazançlarının tümünü ailelerine teslim ederken, diğer bir kısmı, bir bölümünü kendilerine ayırmaktadırlar. Çeşitli ülkelerde yapılan çalışmalar, çocukların, zamanla, ailelerine verdikleri payı azaltırken, kendi paylarını artırdıklarını göstermiştir. Bu eğilimdeki çocuklar, zamanla, sokağın özgürlüğünün ve kendi kendilerine yetebilişlerinin bilincine vararak aileleriyle bağlarını yavaş yavaş koparmakta ve tam anlamıyla, sokağın çocuğu olmaktadır.

Sokaklarda çalışan çocuklar, sakız, su, balon, simit satıp, ayakkabı boyayıp, hamallık, çöp toplayıcılığı, çiçek satıcılığı gibi işler yapmakta, sık sık iş değiştirmekte, bu işleri yaparken zabıta ve polislerle sık sık karşı karşıya gelerek farklı kişilerden fena muamele görmekte, sokak çetelerine girmekte, zararlı maddelere alışabilmektedirler. Sokakların tehlikeli ortamlarında çalışan çocuklar okulu terk etmek zorunda kalmakta, aileleriyle sorunları arttığında evden kaçmakta, zamanların büyük bölümlerini sokakta geçirmektedirler. Ailesi ve okuluyla ilişkisi kesilerek sokak çocuğu olmaya aday önemli sayıda çalışan çocuğun olduğunu bu alanda yapılan araştırmalar ortaya koymaktadır. Sokakta çalışan çocukların sorunları en önemli sorunlardan olup, son yıllarda büyük kentlerde yaşanan trajik olaylar sorunun tehlikeli boyutlarına işaret etmektedir.

Sokak çocuklarını topluma kazandırmak içinse; toplumdaki zenginlik ve güç dengesinde gerçek bir dönüşüm sağlamak için, mevcut mülkiyet ilişkiler sisteminin gözden geçirilmesi yaşamsal bir zorunluluktur.

Ülkemizin de içinde bulunduğu bazı ülkelerde sosyo-ekonomik ve kültürel koşullar ile göç,

kentleşme, yoksulluk vb. sosyal olaylar çocuk haklarını ihlal eden ve yaşam kalitesini düşüren bazı koşulları da içinde barındırmaktadır. Ülkemizde bu konuda yapılan araştırma ve çalışmalar, sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocukların büyük bir çoğunluğunun göç ederek büyük kentlere geldikleri, işsizlik, yoksulluk ve kente tutunma çabası içerisinde bulunan, düşük eğitilmiş ya da eğitimsiz ailelere mensup oldukları ve ailenin karşılaştığı işsizlik ve yoksulluk ortamından kurtulabilmek için tüm aile üyelerinin, değilse iş bulabilen üyelerinin çalışması yönteminin benimsendiği görülmüştür. Bu aşamada çocukların sokakta çalışması en kolay ulaşılabilen çalışma biçimidir. Aynı zamanda bu alanın herhangi bir yasal kural ile düzenlenmemiş olması, çocuğun çalışmasını kolaylaştırdığı gibi istismarına da yol açmaktadır.

çocukların birçoğu okula düzensiz gitmekte ve öncelik olarak sokaklarda çalışmaktalar; eğitimleri de kaçınılmaz olarak ikinci sırayı almaktadır. Sokaklar hayatlarının büyük bir parçası olsa da bu çocukların çoğu hala aileleriyle yaşamaktadır ve yoksullukları ailelerinin durumundan kaynaklanmaktadır.

Birçok şehirde sokakta yaşayan ve/veya çalışan çocuklara sunulan hizmetler, çocukların madde bağımlılığından kurtarılması, çocukların ailelerine geri döndürülmesi ya da ailelerin çocuklarını sokakta çalıştırmaktan vazgeçmesinin sağlanması ve geçici barınma imkânlarının sağlanmasına odaklanmıştır. Bazı durumlarda, bu rolü sivil toplum kuruluşları ve belediyeler üstlenmektedir.

Ülkemizin ciddi sorunu olan sokaklarda yaşayan ve çalışan çocukları topluma kazandırmak için çeşitli

Türkiye’de en az 42.000 çocuğun sokaklarda yaşadığı ya da çalıştığı tahmin edilmektedir; ancak resmi olmayan sayılara göre bu rakamın 80.000’e kadar çıktığını söylenmektedir. Bu çocukların büyük çoğunluğu, çok az belediyenin sağlayabildiği daha iyi yaşam standartları arayışı içinde şehirlere akın eden ve sosyal olarak sınırlılıkları olan göç etmiş ailelerden gelmektedir.

Bu çocukların sayılarının artması ailelerin artan yoksulluğunun etkilerine en görülür tepkidir. Bu

Sokakta çalışan bir çocuğun söyleminde; “İnsanlar bizi anlamıyor. Bazıları bizi dilenci sanıyor. Bizi küçük görüyorlar, küfrediyorlar, bir şey diyemiyoruz, çekip gidiyorlar.” Bu sözlerin sahipleri, 11 yaşındaki Ayşe ile 14 yaşındaki Adnan. Ayşe ile Adnan hırsızlık yapmıyorlar, dilenmiyorlar. Ayşe Ankara sokaklarında yara bandı satıyor, Adnan ayakkabı boyuyor. Böylece ailelerinin geçimine katkıda bulunuyorlar. Hatta “Ayşe”lerin, “Adnan”ların getirdiği paralar birçok durumda ailenin ana gelir kalemini oluşturuyor.

çalışmalar yapılmaktadır. Bu çocukları, tedavi etmek, topluma kazandırmak, eğitmek ve bundan sonraki yaşamında kendi ayakları üzerinde durabilen, psikolojik ve fiziksel açıdan sağlam yapıda bireyler olabilmeleri için ülkemizde bir çok kurum ve kuruluş hizmet vermektedir. Bunun bir örneği Ankara

Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütül-mekte olan “Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezi”nin başarılı çalışmalar aşağıda anlatılmaktadır.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ANKARA SOKAKLARINDA ÇALIŞAN ÇOCUKLAR MERKEZİ

Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Uluslararası Çalışma Örgütü, çocuk işçiliğinin sona erdirilmesi uluslararası programı ILO-IPEC arasında 4 Aralık 1992 tarihinde imzalanan protokolle Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuk Projesi başlatılmıştır. 1993 yılında da Ankara sokaklarında çalışan çocuklar merkezi kurulmuştur. 1997 yılında ILO tarafından sağlanan destek kesilmiş olup, merkez faaliyetlerine

Ankara Büyükşehir Belediyesini imkânlarıyla devam edilmektedir.

MERKEZİN AMACI:

Sokakta çalışan çocukların aileleri ile ilgili sorunlarını çözmek, eğitime yönlendirmek, okuyorsalarsa okumalarına yardımcı olmak, okul ile ilgili sorunlarını çözmek, okula başlayamamış ya da başlamış olsa da maddi yoksulluk nedeni ile devam edememiş

sokakta çalışan çocukların ihtiyaçlarını karşılamak suretiyle okulla ilişkilendirerek zorunlu temel eğitimden yararlanabilmelerine yardımcı olmak onları desteklemek, bir başka deyişle çocukların ihmal ve istismarını önlemek sokakta çalışan çocuklar merkezinin temel amaçlarından.

Sokakta çalışan çocuklar merkezi yeni ve modern bakış açısıyla, farklı hizmet anlayışıyla 7-15 yaş aralığında bulunan 2008 yılı itibariyle 1273 sokakta çalışan çocuğa hizmet vermektedir. Merkezin kısa dönemde nihai amacı; Sokakta çalışan çocukların yaşam koşullarının iyileştirilmesi, çocukların çalışma sürelerinin azaltılması uzun dönemde; çocukların sosyalleştirilmesi eğitilerek toplumsallaşmalarının sağlanması; çocukların sokağın olumsuz etkilerinde uzaklaştırılarak çocuk işçiliğini önlenmesidir.

Merkezin kurulma nedeni; Çocukların toplum içinde sosyalleşmesi boyutunda temel eğitim sonrasında örgün eğitim hizmetlerinden yeterince yararlanamayan toplum ve aile içinde gelişimlerine hiç de uygun olmayan, sağlıksız koşullarda yaşayan ve çalışan, yaşamlarını sokakta çalışarak sürdüren mendil, selpak, simit satan, boyacılık yapan, çocuk ve gençler özel ilgi ve eğitime gereksinim duyan risk guruplarını oluşturmaktadır. Bu çocuk ve gençler fiziksel, cinsel, duygusal her türlü istismara açık ve suça yönelme tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Sokağın onlara sunduğu özgür, başıboş, tehlikeli ortam, okuldaki kaçınılmaz başarısızlık ve okulu terk etmek zorunda kalma ailedeki sorunlar ile birleştiğinde çocuklar sosyal sorun oluşturmaktadır. Sokakta çalışan çocuk ailesinin geçimine katkıda bulunmak, kendi masraflarını karşılamak için günün belirli bir bölümünü sokakta çalışarak geçirmektedir. Bu çocukların aile yaşantıları devam etmektedir. Genel bir aile profili çizildiğinde sorunlu aile, parçalanmış aile, tek ebeveynli aileler ya da suça meyilli ailelerin çocuklarından oluşmaktadır.

Pek çok gelişmekte olan ülkelerde görülen sokakta çalışan çocuklar ülkemizde genellikle Büyükşehirler de kendini göstermektedir. Böyle bir toplumsal sorunun bulunduğu Ankara'da, Büyükşehir Belediyesinin önceleri ILO işbirliği ile yürüttüğü Sokakta Çalışan Çocuklar Merkezi bu sebepler doğrultusunda çocuğun işçi olarak görülmesi

düşüncesinin kaldırılması amacıyla kurulmuştur. Hizmet boyutu tamamen sokakta çalışan çocuklara yönelik uyarlanmıştır. Bir sosyal sorumluluk projesi kapsamında yürütülen hizmetlerde, çocuğun sokaktan uzaklaştırılması ve eğitime yönlendirilmesi hedeflenmektedir. Eğitim okul ve aile işbirliği içerisinde gerçekleşmesi mutlak bir durumdur. Bu doğrultuda sokakta çalışan çocuklar merkezinin faaliyetleri kurum dışında da devam etmektedir. Okul aile bağlantısı kurulmakta çocuk takibi yapılmaktadır. Toplumsal duyarlılık uyandırmak açısından çeşitli bağış kampanyaları ve projeler ile kurum ve kuruluşların işbirliği de sağlanmaktadır. Büyükşehir Belediyesi bazı sivil toplum kuruluşlarının ve gönüllü vatandaşların desteği ile bu çocuklara yıl içerisinde çeşitli yardımlarda bulunmaktadır. Ayrıca merkez faaliyetlerine destek olmak amacıyla kâğıt toplama çalışmaları gibi destek sağlayıcı faaliyetler yürütülmektedir.

SOKAKTA ÇALIŞAN ÇOCUKLAR MERKEZİ BÜNYESİNDE ÇOCUKLARA YÖNELİK YAPILAN FAALİYETLERİ:

Sağlık ve Beslenme: Sokakta çalışan çocuklardan merkeze kayıtlı olanlar, sağlık personeli tarafından sürekli gözetim altında tutulmaktadır. Çocukların her türlü sağlık problemleri, Büyükşehir Belediyesi imkânları kullanılarak çözümleniyor. Periyodik sağlık taramaları gerçekleştirilen çalışan çocukların kardeşleri ve ailelerine de sağlık hizmetleri verilmektedir. Hiçbir sağlık güvencesi bulunmayan çocukların gerektiğinde ilaç ve ameliyat giderleri Belediye tarafından karşılanmaktadır.

Maddi imkânsızlıklar nedeniyle yeterince beslenemeyen sokakta çalışan çocukların dengeli beslenmeleri amacıyla Sokakta Çalışan Çocuklar Merkezinde geniş kapasiteli bir yemekhane mevcuttur. Merkezde her gün sıcak ve sulu yemek verilmektedir.

Bilgisayar: Sokakta çalışan çocukların da çağımızın vazgeçilmez unsuru olan bilgisayar teknolojisini kullanabilme yeteneğiyle donanmaları amacıyla kurulan bilgisayar laboratuvarında düzenli olarak kurslar verilmektedir.

Kütüphane: Merkez kütüphanesinde çocukların derslerini destekleyici etütler yapılmakta, kültürel ve eğitsel amaçlı kitap okuma alışkanlığını kazanmaları sağlanmakta, ayrıca ödevlerini hazırlarken kütüphane kitaplarından yararlanmaktadırlar.

Futbol: Merkezde gerçekleştirilen faaliyetlerde çocukların yetenekleri ortaya çıkarılmaktadır. Bu amaçla merkezde verilen futbol kurslarında çocuklar antrenör eşliğinde futbol eğitimi almaktadır. Merkeze üye çocukların Ankara'da yaş gruplarına göre düzenlenen turnuvalara katılımları sağlanmaktadır. Turnuvada derece alan çocuklar merkez tarafında çeşitli hediyelerle ödüllendirilmektedir. Futbol branşında yetenekli olan çocukların, amatör kulüpler tarafından yakından takip edilmeleri sağlanmakta, yurt içinde ve yurt dışındaki profesyonel futbol liglerinde oynamaları için gerekli teknik ve psikolojik destek verilmektedir.

Güreş: Merkezde ata sporu olarak bilinen güreş branşında da çocuklara eğitim imkânı sağlanmaktadır. Zihinsel ve bedensel gelişimleri amaçlanan çocuklardan yetenekleri doğrultusunda güreşe yatkın olanlar seçilerek Ankara ve yurt içindeki

turnuvalara katılımları sağlanmaktadır. Yerel ve ulusal düzeydeki turnuvalarda başarı kazanan çocuklar, çeşitli hediyelerle onurlandırılmaktadır. Merkezde yetişen çocukların yerel ve ulusal düzeyde şampiyonlukları bulunmaktadır.

Judo, Taekwon-do: Merkeze üye judo ve taekwon-do lisansına sahip olan çocukların bir çoğu yerel ve ulusal turnuvalara katılmakta olup, judo takımında yer alan çocukların Ankara Bölge Şampiyonluğu ve Türkiye Şampiyonluğu başarıları bulunmaktadır. Bu sporcular arasında Dünya 7.liği başarısını gösteren üye de bulunmaktadır. Bu tür bireysel sporlar, çocukların ruh ve beden gelişimlerini olumlu yönde etkilemekte kendilerine duydukları özgüveni geliştirmektedir.

Satranç ve Eğitsel Oyunlar: Çocukların zihinsel becerilerini artırmak ve kendilerini geliştirebilmeleri amacıyla merkezde satranç ve diğer eğitsel oyunlar kursları verilmektedir.

Masa Tenisi, Masa Futbolu, Bilardo: Merkeze gelen sokakta çalışan çocuklar merkez bünyesinde masa tenisi ve masa futbolu masalarında dilediklerini oyun oynayabilmektedirler.

Bugün dünyada en sevilen ve en eğlenceli salon sporlarından birisi kabul edilen bilardo, merkezimizde çocuklarımızın yoğun ilgi gösterdiği hizmetlerdendir. Bilardonun yanı sıra masa tenisi ve masa futbolu oynama imkânı bulan çocuklar vakitlerini eğlenceli bir şekilde geçirmekte ve bu sayede yeni arkadaşlıklar kurmakta ve dostlukları pekiştirmektedir.

Tiyatro: Çocukların sanatsal ve kültürel yaşamlarını renklendirmek amacıyla merkezde tiyatro kursları verilmektedir. Tiyatro ile çocukların kişilik

gelişimlerinin yanı sıra sanat olan ilgilerinin artması da sağlanmaktadır. Çocuklar tarafından yazılan ve sahnelenen oyunlar, çocukların sanatsal yeteneklerinin en belirgin örnekleri olarak halka sunulmaktadır.

Halk Oyunları: Halk oyunları kursu ile çocukların fiziksel ve psikomotor yetenekleri ön plana çıkarılmaktadır. Çalışan çocuklardan oluşan ekiplerce Artvin, Muğla, Ankara ve Gaziantep yörelerine ait halk oyunları çeşitli organizasyonlarla konukların beğenisine sunulmaktadır.

Müzik: Tüm dünyada evrensel dil olarak kabul edilen müzik, merkezde öncelikle verilen kursların başında gelmektedir. Yaşları ile orantılı olarak kabiliyetleri doğrultusunda verilen eğitim, çocukların müzik ile iç içe olmaları sağlanmakta, ruh dünyalarını farklı yollarla keşfe çıkmalarına neden olmaktadır. Her çocuğun gönlünde var olan bir müzik enstrümanı çalma arzusu merkezde oluşturulan müzik kursuyla gerçeğe dönüştürülmektedir. Ayrıca merkez bünyesinde bulunan çocuklar arasında ritm grubu oluşturulmuştur.

Resim: Resim yapmayı seven çocukların çalışmaları, merkezdeki ve Ankara'nın çeşitli bölgelerindeki sanat galerilerinde sergilenmektedir.

Gezi ve Piknik: Yaşadığımız dünyayı daha iyi tanıyabilme, kültürümüzün ve coğrafyamızın güzelliklerini yakından görebilme amacıyla düzenlenen gezi ve piknik programları ile çocukların zihinsel açıdan dinlenmeleri sağlanmaktadır. Türkiye'nin en güzel yerlerine yapılan gezilerde çocukların paylaşma, birbirlerini anlama yönünde duygularını geliştirmeye katkıda bulundurmaktadır.

Eğlence Programları: Merkezde düzenlenen eğlence programlarıyla çocuklar ayrı bir dünyanın kapılarını aralamaktadır. Kültürümüzde birçok unsurun izlerini taşıyan, eğlendirirken yaşantımızda ihmal ettiğimiz bize ait değerleri hatırlatan bu programlar, çocukların da geniş katılımıyla gerçekleştirilmektedir. Eğlendirirken öğreten, güldürürken düşündüreren eğlence programları hayattan geniş kesitler sunmaktadır.

Doğum Günü Kutlamaları: Tüm çocukların ihtiyacı olan aile yaşamını, bu ortamdan uzakta olan çocuklara sunma gayreti içerisinde olan merkezde yapılan faaliyetlerden biriside doğum günü kutlamalarıdır. Bu kutlamalar vasıtasıyla değer verme, saygı gösterme gibi erdemleri de yaşayarak öğrenen çocukların en mutlu anları arkadaşları ile paylaşmaları sağlanmaktadır.

Yarışmalar: Çocukların günlük hayatta karşılaştıkları zorlukları paylaşmak, bilgi ve birikimlerini artırmak gibi amaçlarla düzenlenen yarışmalar, merkezin en çok ilgi gören programlarından. Birçok alanda gerçekleştirilen yarışmalar aracılığıyla çocuklar neşeli saatler geçirmekte yeni bilgiler edinmektedir.

Psiko-Sosyal Danışmanlık Hizmetleri: Merkez bünyesinde bulunan Sosyal Hizmet Uzmanları farklı sorun ve ihtiyaçları olan çocuklara yönelik kişisel görüşmeler yaparak, çocuklar için sağlık kuruluşları ile irtibat kurmaktadır. Suça itilmiş, madde kullanan çocuklarla sosyal hizmet uzmanları tarafından görüşmeler yapılarak, bu çocuklara yönelik uygun tedavi veren kurum ve kuruluşlarla irtibat kurulmaktadır. Sosyal Hizmet Uzmanları kurumda kayıtlı bulunan üyelere yönelik sosyal incelemede bulunmaktadır. Çocuklar ile ilgili gerekli bilgileri alınarak veri havuzu oluşturulmaktadır. Okula yönlendirilmemiş ve sokağa terk edilmiş çocukların aileleri ile aile görüşmeleri yapılmakta ve çocukların eğitime yönlendirilmesine engel teşkil edecek durumlar varsa tespit edilerek çocukların yeniden okula gönderilmesi sağlanmaktadır.

Yukarıdaki faaliyetlerin yanı sıra;

- Okula gitmeyen çocukların okul kayıtları bulundukları çevre okullarına ya da yatılı okullara Sosyal Hizmet Uzmanları tarafından yaptırılmaktadır.

Ayrıca okula devam eden çocuklar arasında ailevi nedenlerden dolayı okul değişikliği yapması gerekli görülen çocuklar için sevk işlemlerinde sokakta çalışan çocuklar merkezi ve İl Milli Eğitim Müdürlüğünün katkılarıyla yaptırılarak öğrencilerin okula devamlılıkları sağlanmaktadır.

-Okula devam eden çocukların okul takipleri bulundukları okullara gidilerek veya telefonla okul idaresi ile görüşülerek yapılmakta ve yapılmaya devam edilmektedir.

-Merkez bünyesinde bulunan çocukların çeşitli branşlarda işe yerleştirilmeleri için Ankara Esnaf ve Sanatkarlar Odası ile bağlantı kurularak çıraklık okullarına kayıtları yaptırılmaktadır.

-Ailelere yönelik çeşitli konularda, konusunda uzman kişilerce seminerler düzenlenmekte olup konu ile ilgili bilgilendirici broşürler dağıtılmaktadır.

-Okuma-yazma bilmeyen çocuklar için okuma yazma kursları açılmaktadır.

-Toplumsal hareket uyandırmak adına gönüllü çalışmalar ve gönüllü katılımlar hızlandırılmaktadır.

-Resmi ve Dini Bayramlarda bazı Sivil Toplum Örgütleri ile iletişime geçilerek çocukların ailelerine çeşitli yardımlar sağlanmaktadır.

-Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında eğitimini devam eden çocuklara yönelik ulaşım kolaylığı sağlama gibi hizmetler verilmektedir.

SOKAKTA ÇALIŞAN ÇOCUKLAR MERKEZİNİN FAALİYET VERİLERİ

Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar Merkezinde oluşturulan bir programla 1327 üyenin, 6 aylık bir süre içinde veri güncellemesi yapılmıştır. Bu veriler sayesinde doğum tarihleri, çocukların eğitim durumları, çocukların cinsiyetleri, ailelerin sosyal güvencesi, çocukların çalışma durumları, çocukların nerelerde çalıştıkları, çalışma periyotları, çocukların yaptıkları işler v.s gibi 1327 çalışan çocuğun önemli bilgilerine ulaşılmaktadır.

1. Çocukların Cinsiyetlerine Göre Sayısal Dağılımlar

Kız Çocuk	31
Erkek Çocuk	1.296
Toplam	1.327

2. Doğum Tarihlerine Göre

1993 Doğumlu	363
1994 Doğumlu	326
1995 Doğumlu	256
1996 Doğumlu	116
1997 Doğumlu	122
1998 Doğumlu	66
1999 Doğumlu	32
2000 Doğumlu	45
2001 Doğumlu	1

3. Çocukların Eğitim Durumlarına Göre Sayısal Veriler

Okuma-Yazma Bilenler	1.224 çocuk
Okuma -Yazma Bilmeyenler	43 çocuk
Eğitime Başlamayanlar	60 çocuk

4. Çocukların Sosyal Güvence Durumlarına Göre Sayısal Veriler

Sosyal Güvencesi Konusunda Bilgisi Olmayan Çocuk Sayımız	110 çocuk
Bağkur	47 çocuk
Emekli Sandığı	23 çocuk
SSK	428 çocuk
Yeşil Kart	538 çocuk
Sosyal Güvencesi Olmayan Çocuk Sayımız	181 çocuk

5. Çocukların Çalışma Periyoduna Göre Sayısal Veriler

Çalışma Periyodu Belli Olmayanlar	219
Devamlı Çalışan Çocuk	120
Günlük Çalışan Çocuk	169
Hafta Sonları Çalışan Çocuklar	200
Mevsimlik Çalışan Çocuk	188
Okul Çıkışlarında Çalışan Çocuk	196

6. Çocukların Yaptıkları İşe Göre Sayısal Veriler

Simit Satan Çocuk Sayısı	271
Kağıt Mendil Satıcısı	279
Çırak (Eczane, berber vs.)	30
Ayakkabı Boyacısı	91
Seyyar Satıcı	21
Kağıt Toplayan	14
Tartıcı	22
Yara bandı Satıcısı	116
Pazarcı	204
Diğer	51
Çalışmayı Bırakanlar (Bir kere çalışmış ya da sürekli çalışmış çocuklar)	228

7. Sokakta Çalışan Çocukların Parayı Kullanma Biçimlerine Göre Sayısal Veriler

Aileye Verenler	792
Okul Harçlığı	122
Ev Giderlerine Harcayanlar	25
Diğer	160

8. Günlük Çalışma Sürelerine Göre Sayısal Veriler

Günlük Çalışma Süresi Belli Olmayan Çocuklar	331
0-2 saat çalışan çocuklar	172
3-5 saat çalışan çocuklar	250
6-8 saat çalışan çocuklar	212
8 ve üstü çalışan çocuklar	134

9.Yıllara Göre Yararlanan Çocuk Sayısı

Yıllar	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Yararlanan Üye Sayısı	1.158	1.589	2.115	3.014	3.896	2.895	2.460	2.186	1908	1.150	1.079	1.327

10.Sokakta Çalışan Çocukların Yaşadıkları Yerlere Göre

Altındağ Bölgesi	814
Keçiören Bölgesi	23
Çankaya Bölgesi	111
Yenimahalle Bölgesi	27
Sincan Bölgesi	9
Mamak Bölgesi	340
Etimesgut Bölgesi	3

11.Diğer İstatistik Veriler

Şereflikoçhisar YİBO	23
Okula Kaydı yaptırılan Çocuk Sayısı (2008-2009)	28
Okula Kaydı yaptırılan Çocuk Sayısı (2007-2008)	22
Okula Kaydı yaptırılan Çocuk Sayısı (2006 -2007)	20
Çıraklık Eğitimine Yönlendirilen Çocuk Sayısı	36
Meslek Çalışma Hayatına Yönlendirilen Çocuk Sayısı	51
Üniversitede Okuyan Çocuk Sayısı	21

12. Hizmetlerden Yararlanan Çocuk Sayısı

<i>Judo</i>	
Sporcu Sayısı:	107
Milli Sporcu-	11
Lisanslı -	65
Lisanssız-	41
<i>Futbol</i>	
Sporcu Sayısı:	80
Lisanslı	25
<i>Güreş</i>	
Çocuk Sayısı:	50
(Mahalli festivallerde ASÇÇM güreşçilerinin çeşitli dereceleri vardır)	
Kütüphane:	87
Destek Kursları:	20
İngilizce Kursları:	22
Satranç:	70
El Sanatları:	52
Resim:	50
Zeka Oyunları:	36
Tiyatro:	16
Org:	28
Bağlama:	19
Halk Oyunları:	23
Bilgisayar:	331
Bilardo:	117
Mini Golf:	49
Langırt:	76
Masa tenisi:	60
Taekwondo:	12

Kaynakça

- BAYBUĞA SÜBAŞI, Media, KUBİLAY, Gülümser, "Sokakta Yaşayan/Çalışan Çocukların Aile ve Yaşadıkları Konutun Özellikleri", Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi – Aralık 2003/2, Ankara
- ALTINTAŞ, Betül, "Mendile, Simite, Boyaya, Çöpe,.....: Ankara Sokaklarında Çalışan Çocuklar", İstanbul, 2003
- YILDIZ, Özkan, "Sokakta Çalışan Çocuklar Sorun mu?, Çözüm mü?" Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2):57-66, Gaziantep, 2007
- GÜNGÖR, Mehmet, "Evrensel Bir Sorun Olarak Çocuk Suçluluğu ve Sokakta Çalışan ve Yaşayan Çocuklar", Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Aralık 2008
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, "Sokakta Çalışan Çocuklar Merkezi" ayınları"
- http://
- http://www.turkis.org.tr/source.cms.docs/turkis.org.tr/ce/docs/file/Calisan_Cocuklar.pdf
- sosyal_hizmetleri/genclik_ve_cocuk_sube_mudurlugu/sokakta_calisan_cocuklar_merkezi.aspx
- http://www.anadolu.edu.tr/arastirma/hakemli_dergiler/.../sos_bil.15.pdf, ŞİŞMAN, Yener, "Sokakta Çalışan Çocukların Yaşam Koşulları ve Gelecek Beklentileri"
- http://, "Önce Çocuklar: Sokakta Yaşayan ve/veya Çalışan Çocuklar", Ankara, 2006

Su Yönetimi Çalıştayı

Türkiye Belediyeler Birliği ve Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Fransa'nın Ankara Büyükelçiliği işbirliğinde düzenlenen **"Su Yönetimi Çalıştayı"** Temmuz ayında Ankara'da yapıldı.

Belediyelerin su ve atıksu yönetiminden sorumlu personeli ile Çevre ve Orman Bakanlığı, DSİ ve İller Bankasından ilgililerin katılımıyla düzenlenen çalıştayda su yönetimi konusunda Fransa ve Türkiye'deki durum masaya yatırıldı.

Toplantının açılış konuşmalarını Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör, International Office for Water Genel Müdürü Jean-François Donzier, Fransa Çevreden Sorumlu Bakanlık: ONEMA Ulusal Su ve Su Ortamları Ofisinden Sylvain Rotillon, Çevre ve Orman

Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Hasan Zuhuri Sarıkaya ve Fransa'nın Ankara Büyükelçiliğinden Kültürel ve Teknik İşler Departman Müdürü Jean-Luc Maslin yaptı.

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ise çalıştayın birinci gününde katılımcılarla bir araya geldi.

İki gün süren çalıştayda Su Politikasının Genel Yapısı: Fransa, Fas ve Türkiye'deki Mevcut Durum; Türkiye, Fas ve Fransa'da Belediye İçmesuyu ve Sağlık Hizmetlerinde Mevcut Durum ve Beklenen Değişiklikler; Çeşme ve Alaçatı İçmesuyu ve

Sağlık Hizmetleri Yönetimi: Durum ve Değerlendirme; Belediye Yönetimi ve Özelleştirme: Yeni Kamu Özel Sektör İşbirlikleri ve Sözleşme Biçimleri, Eğitim ve Destek İhtiyaçları konuları ele alındı.

Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş konuşmasında "önemli olan dünyadaki doğal kaynakları doğru kullanmak ve yönetmek; ekolojik kıyamet diye bahsedilen iklim değişikliklerine karşı tavır koymak ve bununla ilgili adımlar atmak" dedi. Hayat kaynaklarının başında gelen ve en önemli kaynak olan suyun tedariki, yönetimi ve suyun atıldıktan

sonra doğayı kirletmeden salınımının önem taşıdığına dikkat çeken Başkan Topbaş, bu konuda birçok araştırma ve çalışma olduğunun altını çizerek var aynı şekilde bu çalışmaları sürdürmeye devam ettiklerini kaydetti. İstanbul'da su kullanımına ilişkin bilgiler veren Topbaş, İstanbul Büyükşehir Belediyesi il hudutları içerisinde günde 2 milyon 300 bin metreküp suyun kullanıldığını söyledi.

"Dünya nüfusu giderek artıyor. 2050 yıllarında 9.3 milyar insanın yaşayacağı dünyamızda doğal kaynak alanlarının giderek daralmakta tükenmekte. Bu konuda tüm dünyada özellikle yerel yönetimler olarak hassasiyetler var. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak belediye kaynaklarının dışında kendi kaynaklarımızla Etiyopya'da 2 yıl içerisinde 42 adet kuyu açtık. Toplam sondaj uzunluğu 3 bin 707 metre. Bu 42 kuyudan günlük 19 bin 551 metreküp su çıkmakta. Şehir ve kasaba şebekelerine verilen su münasebetiyle daha önce yüzde 30'u su alırken, şu anda yüzde 80'i su alıyor. Dünyanın başka yerinde sağlıklı suya erişemediği için 0-5 yaş grupları arasında ölüm oranlarının yüzde 50 olduğu ve yaş ortalamasının 50-55 yaş olduğunu bir yerde 1 milyon 200 bin insan istifade ediyor" diye konuşan Birlik Başkanı Topbaş, iyi bir gezegen bırakmak adına bu hassasiyetlerin sürdüreceğini vurguladı.

Çevre ve Orman Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Hasan Zuhuri Sarıkaya

yaptığı konuşmada Türkiye’de **25 tane önemli su havzası** bulunduğunu ve planlamaların tekil, münferit ihtiyaçlar doğrultusunda yapılması yerine havza ölçeğinde yapılmasına önem verildiğinden havza koruma eylem planları hazırlandığını kaydetti.

Bakanlık olarak önümüzdeki 5 yılı ve tüm havzaları dikkate alarak içme suyu eylem planı ile atıksu arıtımı eylem planı hazırladıkları hatırlatan Prof.Dr. Sarıkaya, **eylem planlarında** Çevre Kanunu’nun belediyelere getirmiş olduğu sürelerin de dikkate alındığına işaret etti.

Nüfusu 100 binden büyük olan belediyeler için 3 yıl, 1 yılda işlerin planı için süre verilmesiyle 4 yıl tanındığını belirten Prof.Dr. Sarıkaya, Çevre Kanunu’nun 13 Mayıs 2006 tarihinde çıktığını hatırlatarak 13 Mayıs 2010 tarihine kadar nüfusu 100 binden büyük belediyelerin atıksu arıtma tesislerini kurmaları ve işletmeye almaları gerektiğini bildirdi.

Nüfusu 50 bin ile 100 bin arasında olan belediyeler için Çevre Kanunu’nun öngördüğü sürenin 5 yıl, 1 yılda planlama için tanınmasıyla toplam 6 yıllık süre olduğunu belirten Prof.Dr. Sarıkaya, nüfus azaldıkça Kanun’da tanınan sürenin de uzadığını söyledi.

Atıksu hizmeti verilen belediyelerdeki durumun 2008 yılında yüzde 65, planlamaya göre 2010 yılında yüzde 73, 2012 yılında yüzde 81 olduğunu açıklayan Çevre ve Orman Bakanlığı Müsteşarı Prof.Dr. Sarıkaya, nüfusu 100 binden büyük olan şehirlere bakıldığında 2007 yılında bile bu oranın yüzde 83 olduğunu ifade etti. Büyükşehirlerin durumunun daha iyi olduğunu bildirerek **“Problem küçük ve orta ölçekli belediyelerde”** dedi.

Kanalizasyona bakıldığında 2002’de kanalizasyona bağlı belediyelerin nüfus oranı yüzde 80, 2006 yılında yüzde 87, şimdi yüzde 90 civarında olduğunu kaydeden Prof.Dr. Sarıkaya, belediyelerin arıtma tesisi sayılarına ilişkin şunları söyledi:

“2002’de 145 arıtma tesisi ile 248 belediye hizmet verilmiş. 2008 yılında da yüzde 65 oran, 216 arıtma tesisi ile 436 belediye hizmet veriliyor. Belli

bir mesafe alınmış durumda olsa da hala belediyelerin alması gereken uzun bir mesafe var”.

AB mevzuatı çerçevesinde Çevre ve Orman Bakanlığının, çevre faslından sorumlu kuruluş olarak hem çevreyle ilgili AB müktesebatının iç mevzuata kazandırılmasıyla ilgili çalışmalar yaparken diğer taraftan da çevre faslının açılması ile ilgili çalışmalar yaptığını vurgulayan Prof.Dr. Sarıkaya, “2009 yılı ya da 2010 yılının

başında **çevre faslını müzakereye açtırmak** istiyoruz. Bunun anlamı çevre faslını müzakereye açtığımız zaman ülkemiz bazı takvimleri, bazı süreleri müzakere edecek ve bunları taahhüt etmiş olacaktır. Belediyeleri ilgilendiren kısmı, suyla ve atıksuyla ilgili yapmaları gereken işleri, sadece Çevre Kanunu’nun zorlamasıyla değil, aynı zamanda AB çevre faslının müzakere süreci ile belirlenen takvime göre de başarılmak zorundadır” diye konuştu.

İşin zamanlama yönünün yanı sıra finansal boyutuyla da 50-55 milyar Euro civarında bir yatırımın ortaya çıktığına işaret eden Prof.Dr. Sarıkaya, 34 milyar Euro’sunun su ve atık sektörü yani belediyeleri, mevcut şebekelerin onarılmasını da içeren kısmı olduğunu söyledi.

“Bay Donzler sunumunda **Fransa’da su da kayıp ve kaçak oranının yüzde 5** olduğundan bahsetti. **Bizim şebekelerimizde kayıp ve kaçak oranı ise yüzde 45 civarında.** Bunu yüzde 5 seviyesine indirmek şebekelerin yeniden döşenmesi ya da büyük ölçüde ıslah edilmesi anlamına geliyor. Esas maliyeti de bunlar oluşturuyor” şeklinde konuşan Prof.Dr. Sarıkaya, atıksu arıtma, içme suyu temini ve sürekliliğinin bir işletme işi olduğunun altını çizdi. İşletmeyle ilgili ölçeğin mutlaka büyütülmesi gerektiğini belirten Prof.Dr. Sarıkaya, “Küçük belediyelerde bu iş için gerekli tüm ekipmanı bulundurmasını beklemeyiz. Ya İstanbul, Kocaeli’nde olduğu gibi Su ve Kanalizasyon İdareleri kurulacak yetki onlara devredilecek ya da belediye birliği modelini geliştireceğiz. **Mutlaka işletmede ölçek ekonomisinden yararlanabilmek için işletme birlikleri veya işletme firmalarıyla anlaşma yapmak suretiyle bu problemi çözmemiz gerekiyor**” dedi.

Ayrıca belediyeleri, Bakanlığı çok yakından ilgilendiren **katı atık** konusuna da değinerek 2003 yılında 15 adet düzenli depolama ile 23 milyon nüfusa hizmet verilirken, bugün 39 adet düzenli depolama ile 31 milyon nüfusa hizmet verildiğini; 2012 yılındaki projeksiyonun ise 57 milyon nüfusun düzenli depolama hizmetinden yararlanması olduğunu ifade etti. Prof.Dr. Sarıkaya, Bakanlığın 50-60 km yarıçapındaki tüm belediyelerin yan yana gelerek **birlik oluşturmaları halinde gerek proje yapımında teknik yardım gerekse işin inşasında mali yardımda** bulunduklarını da açıkladı.

Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör açılış konuşmasında suyun yoğun nüfusa, sanayileşmenin gelişmesine bağlı olarak nitelik ve nicelik bakımından kalitesinin düştüğüne ve suyun artık etkisi kadar bol ve temiz olmadığına dikkat çekerek günümüzde

özellikle yerel yönetimlerin en önemli probleminin su olduğunu vurguladı.

Çevre ve Orman Bakanlığı ile Türkiye Belediyeler Birliğinin çok alanda işbirliği olduğunu hatırlatan Güngör, önümüzdeki dönemde işbirliğinin artarak devam edeceğine işaret etti.

“Su özellikle yerel yönetimlerin en büyük problemidir. Birlik olarak havza yönetimi, bölge yönetimini esas alıyoruz. Özel sektör eliyle yapılabilir miyiz? Birliklerin kapasitesini geliştirebilir ya da birliklerin modelini değiştirilebilir miyiz? gibi yöntemlerin her birini ayrı ayrı değerlendirip mutlaka yeni bir model geliştirmemiz lazım” diyen Güngör, Birliğin su ve çevre konularında ulusal ve uluslararası işbirliği faaliyetlerini artırmayı, bu alandaki ulusal deneyimi ve iyi uygulama örneklerini paylaşmayı, eğitim ve destek programları ile belediyelerin kurumsal kapasitelerini artırmaya yardımcı olmayı devam etmeyi ve özellikle küçük ve orta ölçekli

belediyelerin su altyapısı yatırımları konusunda yeni finansman modelleri geliştirilmesine katkıda bulunmayı hedeflediğini belirtti.

International Office for Water Genel Müdürü Jean-François Donzier

yaptığı konuşmada uluslararası ofis ve su ajansının görevinin su yönetimi konusunda çalışmalarını geliştirmek olduğuna değinerek Fransa’da da amacımız su da en uygun fiyat ve en iyi kalite ile hizmet sunulmasıdır diyen Donzier, metre-küp maliyeti bakımından oldukça avantajlı durumda olduklarını kaydetti. Ayrıca su kaybında yüzde 5 seviyesinde olduğunu da ifade etti.

Ulusal Su ve Su Ortamları Ofisinden Sylvain Rotillon

ise konuşmasında Fransa’daki Ekoloji Bakanlığı hakkında bilgiler verdi. Oldukça geniş bir vizyon ile çok sayıda alanda çalışmalar yürüten bir Bakanlık olduğunu belirten Rotillon, 20 milyon Euro bütçeli Bakanlığın amacının çevre-

yi korumak olduğuna işaret etti. Uluslararası su ajansı ile önemli bir işbirliğinin olduğuna dikkat çeken Rotillon su yönetiminde miktar ve kalitenin yanısıra doğru yönetilmesinin önem taşıdığını kaydetti.

Fransa’nın Ankara Büyükelçiliğinden Kültürel ve Teknik İşler Departman Müdürü Jean-Luc Maslin

ise konuşmasında su yönetiminde su direktifinin Türk mevzuatına uymasının önemli olduğuna işaret etti.

Birlik Encümeni Toplandı

Birliğimiz Encümen Üyeleri, Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın başkanlığında toplandı.

Temmuz ayı toplantısı nedeniyle Ankara'da Birlik hizmet binasında bir araya gelen encümen üyeleri, çeşitli konuları görüşerek karara bağladılar.

Hizmet İçi Eğitim Seminerlerimiz Sürüyor

Türkiye Belediyeler Birliğince düzenlenen ücretsiz eğitim seminerleri aralıksız devam ediyor. Bu kapsamda Temmuz ayında Birliğimizce üç hizmet içi eğitim semineri düzenlendi.

• Nevşehir Belediyesi hizmet içi eğitim semineri

Nevşehir Belediyesinin talebi üzerine **16-17 Temmuz 2009** tarihlerinde iki grup halinde Nevşehir'de düzenlenen hizmet içi eğitim seminerine yaklaşık yüz belediye personeli katıldı.

1. grupta Belediye Kanunu ve Çeşitli Kanunlarda Zabıta, İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliği ile 7201 Sayılı Tebligat Kanunu konularında Kocasinan Belediyesi Hukuk İşleri Müdürü Av.Veli Böke'nin sunum yaptığı program çerçevesinde Şehir Plancısı, TBB İmar ve Şehircilik Müdürü Ayşe Ünal, Belediye Zabıta Yönetmeliği İçinde İmarın Yeri konusunda Altındağ Belediyesi Zabıta Müdürü Abdurrahman Karabudak Belediye Zabıta Yönetmeliği konusunda Selçuklu Belediyesi Müfettiş Yardımcısı Av.Süleyman Çetmili ise

Kabahatler Kanunu ve Belediye Cezaları konularında eğitim verdi.

2. grupta ise Planlı Yapılaşmada Temel İlkeler ve Belediyenin Görevleri, İmar Planlarının Önceliği ve Önemi, 18. Madde Uygulaması- İfraz ve Tevhid, İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzni, Planlı ve Plansız

Alanlarda Yapılaşma konularında Şehir Plancısı, TBB İmar ve Şehircilik Müdürü Ayşe Ünal'ın ders verdiği programda Kocasinan Belediyesi Hukuk İşleri Müdürü Av.Veli Böke ise Kaçak Yapı ve Gecekondu İle Mücadele, Kaçak Yapı ile Mücadele ve İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliği, Kamulaştırma ve Değerleme, Kamulaştırmaz El Atma Davaları konularında eğitim verdi.

• Denizli Belediyesi hizmet içi eğitim semineri

Denizli Belediyesinin isteği üzerine düzenlenen hizmet içi eğitim semineri ikin gün süreli olarak **18-19 Temmuz 2009** tarihlerinde Denizli'de yapıldı.

Seminerde Halkla İlişkiler ve Moral Motivasyon konusunda Doç.Dr.Ertuğrul Yaman eğitim verirken Para Cezaları konusunda Kocasinan Belediyesi Hukuk İşleri Müdürü Av.Veli Böke bir sunum yaptı. Seminerde ayrıca İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü Osman Can Yenice İhale Mevzuatı, İçişleri

Bakanlığı Başkontrolörü Sebahattin Karakaya ise Norm Kadro Uygulaması ve Personel Mevzuatı konularında bilgi verdi. Seminere yaklaşık yüz belediye personeli katıldı.

• Zonguldak Belediyesi hizmet içi eğitim semineri

Zonguldak Belediyesi'nin talebi üzerine **20-22 Temmuz 2009** tarihleri arasında Zonguldak'ta düzenlenen hizmetiçi eğitim semineri yaklaşık yüz kişinin katılımıyla yapıldı.

İçişleri Bakanlığı İç denetçisi Tahir Tekin'in 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Kabahatler Kanunu konularında sunum yaptığı program çerçevesinde 4734 sayılı

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve Uygulaması konusunda İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü Burhanettin Tokmak, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Belediyelerde Uygulanması konusunda ise Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi Mahmut Çolak eğitim verdi.

Avrupa Birliği Proje Hazırlama Eğitimlerimiz Devam Ediyor

Birliğimizce, belediyelerimizin Avrupa Birliği Projelerinden daha etkin faydalanmalarına destek olmak amacıyla **Ekim 2007** tarihinden bu yana “AB Proje Hazırlama Eğitimleri” düzenleniyor. Söz konusu eğitimler belediyelerin uzman/teknik personeline yönelik olarak Birlik Merkezinde gerçekleştiriliyor. 4 gün süreli eğitimler proje döngüsü yönetimi, mantıksal çerçeve matrisinin hazırlanması ve proje başvuru formunu doldurulmasına odaklanmakta ve katılımcı bir yöntemle grup çalışmaları ile yürütülüyor. Eğitimler Birliğimiz Dış İlişkiler Müdürlüğü uzmanları ve onlara destek olarak da eğitici havuzumuzda yer alan belediye uzman personeli tarafından veriliyor. Ayrıca eğitim süresinin bir yarım gününde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinden bir uzman AB mali yardımlarının genel çerçevesini çizen bir sunum yapıyor. Ülkemizin dört bir yanından gelen talepler sonucunda toplam 225 belediye çalışanı bu eğitimlere katılım sağladı.

Ayrıca söz konusu eğitimlere katılım için Belediye Başkanlarımızdan da gelen talepler dikkate alınarak

20 Kasım 2007 tarihinde “Avrupa Birliği ve Türkiye Mali İşbirliği ve Proje Hazırlama” konusunda Başkanlarımıza yönelik Anka-

ra’da Birlik konferans salonunda bir günlük bir toplantı düzenlendi. Söz konusu toplantıya 150 belediye başkanı katıldı.

Bu eğitimlerin sonucunda, ülkemizin farklı bölgelerinden gelen belediye temsilcilerinin katılımıyla **20-23 Temmuz 2009** tarihlerinde Ankara’da

gerçekleştirildi. Birlik merkezimizde ücretsiz olarak 4 gün süreyle 2 grup halinde düzenlenen eğitim seminerine belediye uzmanları ve belediye başkanlarından oluşan toplam 55 kişi katıldı.

Eğitim programı kapsamında, AB Mali Yardımları Sistemi ve İşleyişi, Proje Döngüsü Yönetimi, Mantıksal Çerçeve Matrisi ve Proje Başvuru Formlarının Doldurulması konularında uygulamalı eğitimler gerçekleştirildi.

Eğitimler, TBB Dış İlişkiler Müdürlüğü Uzmanları Dr.Duygu Dalgıç Uyar ve Bahar Özden ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesinden Uzman Ahmet Ertürk tarafından verildi.

Yerel Yönetimler – Doğu Programı Tematik Semineri Gaziantep’de Yapıldı

Türkiye Belediyeler Birliği ile Hollanda Belediyeler Birliği – Uluslararası İşbirliği Ajansı (VNG – International) işbirliğinde 2006–2007 yıllarında başarıyla tamamlanan “Yerel Yönetimler – Doğu I (LOGO-East - I)” Programının ikinci aşaması olan “Yerel Yönetimler – Doğu II (LOGO-East – II)” Programı kapsamında Türk ve Hollandalı belediyeler arasında 10 proje yürütülüyor.

Söz konusu projelere ilişkin bilgilerin ve deneyimlerin paylaşılması, ayrıca gelecekteki proje fırsatları üzerine görüşülmesi amacıyla **23–24 Haziran 2009** tarihinde **Gaziantep’te** iki günlük seminer düzenlendi. Oluşturulan çalışma gruplarında iki yabancı eğitmenin moderasyonunda “kurum-içi iletişim” ve “kamu sektöründe değişim yönetimi” konu başlıklarında çalışmalar yapıldı.

Seminerin ilk gününde program kapsamında yürütülen projelere ilişkin bilgiler paylaşıldı. **Yerel Yönetimler – Doğu Programı**nın ikinci aşamasında yürütülen projeler şöyle;

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ile

Amsterdam Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; Kocaeli ve Amsterdam itfaiye teşkilatları, Kocaeli ikamet alanlarındaki tehlikeli sınaî faaliyetlerin risklerini azaltmaya yönelik olarak beraber çalışmaktadır. Öncelikle Amsterdam itfaiye teşkilatı, tehlikeli atıklara yönelik olarak itfaiye ekiplerinin kapasitesini ve kalitesini artırmada Kocaeli itfaiye teşkilatını desteklemektedir. Buna ek olarak, proje tehlikeli atıklar, çevresel güvenlik ve endüstriyel riskin azaltılması konularında farkındalığın ve bilginin artırılması amacıyla çalışmalar yürütülmektedir.

Emirdağ Belediyesi ile Haarlem Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; tehlikeli atıkların ayrı toplanmasına ve işlenmesine yönelik birlikte çalışılmaktadır. Emirdağ Belediyesi bu projeye teknik düzeyde altyapısına ilişkin planlarını hazırlarken, vatandaşların evsel kaynaklı tehlikeli atıkları ayrıştırmasına yönelik çalışma yürütmektedir.

Ayrıca bu işbirliğinin bir önemli yanı, konuyla ilgili paydaşların katılımının da sağlanmış olmasıdır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile Nijmegen Be-

Kültürler farklı projeler ortak

Gaziantep'te Türkiye Belediyeler Birliği ve Hollanda Belediyeler Birliği Yürütücü Kuruluşu VNG International tarafından Kurum İçi Yönetim ve Değişim Desteklemesi ile ilgili Tematik Seminer düzenlendi.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin evsahipliği yaptığı Tuğcan Otofoto yapılan seminerde, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Fuat Özçörekçi, Türkiye Belediyeler Birliği Uzmanı Duygu Dağcı Uyar, Hollanda Belediyeler Birliği Yürütücü Kuruluşu ve Proje Sorumlusu Uzmanı Malininda Twaalthoven, Proje Yöneticisi Kim Van Dorlo, Kocaeli, İstanbul, Denizli, Edirne, Emirdağ, Bergama ve Lüleburgaz Belediyeleri, Hollanda'nın Amsterdam, Rotterdam, Nijmegen, Deventer, Haarlem, Alkmaar, Almelo Belediyeleri temsilcileri katıldı. Seminerin açılış konuşmasını yapan Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Fuat Özçörekçi, projede omışığı geçenlere teşekkür etti.

Seminerde bir konuşma yapan Türkiye Belediyeler Birliği Uzmanı Duygu Dağcı Uyar ise, uluslararası bir proje yürüttüklerini ifade ederek, "Çok farklı kültürlere ekonomik, sosyal ve siyasi yapıları sahip olan iki ülkenin belediyelerinin bir arada oturup bir uluslararası proje yürütmesi büyük bir başarıdır. Bu çalışmalar arasında küçük ölçekle başlayarak diğer belediyelerimize örnek olma anlamında çok büyük bir önem taşıyor. Yürütmüş olduğumuz projeler Türkiye'deki kardeş şehir ilişkilerinin protokol düzeyindeki saygılarından çıkarak, belediyelerin teknik personelinin çalıştığı ve kendi muhalaplarıyla, meslektaşlarıyla oturup çalışma yürütmeleridir. Kontinüerite, kontinüerite diğer paylaşımların da katılımını sağladığı bir yapıların kardeş şehrinin bu noktaya gelmesi gerektiğini gösteren örneklerdir. Amacımız Türkiye'deki belediyeler arasında da iletişim ağı oluşturmaktır. Örneğin Edirne Belediyesi, Lüleburgaz Belediyesi ile farklı konularda çalışabilmektedir. Bu proje bizim için çok büyük bir önem taşıyor" dedi.

Konuşmaların ardından Proje Yöneticisi Kim Van Dorlo tarafından Türkiye-Hollanda Kardeş Şehirleri'nin kardeşlik ilişkileri kapsamında yürütülmekte olan projelerin uygulamaları ile ilgili konular hakkında katılımcılara bilgiler verildi.

İdiyesi işbirliğinde yürütülen projede; belediye bünyesinde var olan bakımevlerindeki psikiyatrik hastaların bakımının iyileştirilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu çerçevede, söz konusu bakımevinde çalışan personelin kapasitesini arttırmak amacıyla eğitim programı uygulanmaktadır. Ayrıca yeni personel için eğitim kılavuzu geliştirilmektedir.

Denizli Belediyesi ile Almelo Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; temel afet yönetimi planlanması ve itfaiye ekiplerinin kapasitesinin geliştirilmesi üzerinde beraber çalışmaktadırlar. Ayrıca acil durumlarda, açık işlem prosedürleri ve daha iyi koordinasyonun sağlanması amacıyla faaliyetler yürütülmektedir.

Bergama Belediyesi ile Alkmaar Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; yöre halkından gelen isteklerle daha yakından ilgilenmek ve halkın memnuniyetini artırmak amacıyla vatandaş şikâyet prosedürü uygulaması üzerine birlikte çalışma yürütülmektedir. Öncelikle belediye personeline şikâyet prosedürünün nasıl uygulanacağı ve rollerine ilişkin eğitim programları uygulanmıştır. Ayrıca mahalle toplantıları aracılığıyla vatandaşlara bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bergama Belediyesi ile Alkmaar Belediyesi işbirliğinde yürütülen ikinci projede; kültürel mirasın kapsamlı ve bütünlüklü şekilde idaresi üzerinde çalışılmaktadır. Yöredeki tüm anıtları belirlenerek, oluşturulacak veri tabanı üzerinden kullanılabilirliği olmaları hedeflenmektedir. Kültürel mirasın korunması ve kamusal alandaki işlevselliğine ilişkin plan hazırlıkları yürütülmektedir.

Edirne Belediyesi ile Deventer Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; atıkların ayrı toplanmasının önem ve gereğine ilişkin olarak Edirne halkında farkındalığı artırma üzerinde beraber çalışmaktadırlar. Bu çerçevede iki mahalle pilot bölge olarak seçilmiştir.

Proje süresince iki mahallede ve belediyenin ilgili birimlerinde yapılan çalışmaların, Edirne'deki diğer mahallelere uygulamanın yaygınlaştırılmasına örnek olması planlanmaktadır.

Lüleburgaz Belediyesi ile Deventer Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; belediyenin vatandaşlara hizmet sunumunda etkili yöntemler kullanılması konusunda çalışmaktadırlar. Bu çalışma belediyede programın birinci aşamasında kurulan hizmet masasının vermekte oldukları hizmetlerin geliştirilmesi anlamına gelmektedir. Belediye kendi web sitesiyle, vatandaşların kolayca ulaşabileceği dijital bilgi edinme noktaları üzerinde çalışmaktadır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi Belediyeler Birliği (GABB), Türkiye İtfaiyeciler Birliği ile Deventer Belediyesi ve Enschede Belediyesi işbirliğinde yürütülen proje; Türkiye'nin Güneydoğu bölgesi ve Trakya (Lüleburgaz, Çorlu, Edirne) bölgesinde bulunan itfaiye ekiplerinin hizmet kalitesinin kalıcı biçimde gelişimine ve yenileştirilmesine yönelik bir planı oluşturmayı amaçlamaktadır. Proje hedef grubunda yer alan itfaiye ekiplerinin mevcut durumunun tespitinin ardından, itfaiye ekiplerinin kapasitenin geliştirilmesi amacıyla gerekli ekipman ve eğitim ihtiyacını içeren eylem planı hazırlanacaktır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Enerji A.Ş ile Rotterdam Belediyesi işbirliğinde yürütülen projede; son yıllarda yaygın olarak uygulanan enerjinin etkin ve sürdürülebilir kullanımı konusunda İstanbul Büyükşehir Belediyesi Enerji A.Ş'nin kapasitesinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede İstanbul'daki ilçelere de hizmet verebilecek bir yapıya kavuşması desteklenecektir.

Düzenlenen bu seminer, pilot belediyelerin yürüttükleri projelere ilişkin bilgi sahibi olmalarına ve deneyim paylaşımına olanak sağlandı.

Atık Su İhtisas Komisyonumuz Denizli’de Toplandı

TBB Atık Su İhtisas Komisyonu toplantısına “En Çevreci Belediye” seçilen Denizli ev sahipliği yaptı.

Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından bu yıl “En Çevreci Belediye” seçilen Denizli Belediyesi, Türkiye Belediyeler Birliği Atık Su İhtisas Komisyonu toplantısına ev sahipliği yaptı.

Denizli Belediyesi Meclis Salonu’nda yapılan toplantıda Belediye Başkan Yardımcısı Mahmut Güngör komisyon üyelerini Denizli’de ağırlamaktan mutluluk duyduklarını dile getirdi. Denizli Belediyesi’nin yürüttüğü alt yapı çalışmalarını hakkında bilgi veren Başkan Yardımcısı Güngör, “Bizler Denizli’ye faydalı olmak için geceli gündüzlü çalışıyoruz. Kilometrelerce uzunlukta olacak olan altyapı çalışmalarını bütünüyle ele aldık. Denizli Belediyesi olarak Denizli tarihinde görülmemiş büyüklükteki dev altyapı çalışmasını yürütüyoruz. Bu alt yapı çalışmasının içinde içme suyu, kanalizasyon ve yağmursuyu hatlarının yeniden yapılandırması söz konusu. Proje tamamlandığında Denizli’nin altyapı ile ilgili hiçbir problemi kalmayacak” diye konuştu.

Türkiye Belediyeler Birliği Çevre Uzmanı Dr. Haluk Doğu söz alarak Denizli Belediyesinin “En Çevreci Belediye” seçilmesinin önemli bir başarı olduğuna dikkat çekerek çevresel çalışmaların devamını diledi.

Toplantıda konuşan Malatya Belediyesi Arıtma Tesis Sorumlusu Oktay Özelçi ise yürüttükleri çalışmalar hakkında bilgi verdi. Atıksu arıtma tesislerinde ortalama 70 ton çamur keki toplandığını, bu çamurun da tarımda gübre olarak kullanılması için bir takım çalışmalar yaptıklarını ve olumlu sonuçlar elde ettiklerini de ifade ederek son yıllarda dünya genelinde organik tarıma büyük önem verildiğini ve bu nedenle tarımsal alanlarda organik ve biyogübre kullanımının gide- rek artarak tarımsal alanlarda çok daha büyük oranda fayda sağladığını kaydetti.

Toplantının ardından Denizli Belediyesi merkez arıtma tesislerine ve Denizli Organize Sanayi Bölgesinin arıtma tesislerine inceleme ziyaretinde bulunuldu.

Ulaşım Komisyonu Trabzon’da Bölgesel Çalıştay Gerçekleştirdi

Birliğimiz bünyesinde oluşturulan “Sürdürülebilir Kent Ulaşımı Komisyonu” ilk bölgesel çalıştayı 14-16 Temmuz 2009 tarihlerinde Trabzon’da gerçekleştirdi. Trabzon Belediyesi ev sahipliğinde düzenlenen çalıştaya komisyon üyesi olan Ankara Büyükşehir, Adana Büyükşehir, Diyarbakır Büyükşehir, Erzurum Büyükşehir, Gaziantep Büyükşehir, Kayseri Büyükşehir, Samsun Büyükşehir, Muğla, Karabük Belediye temsilcilerinin yanı sıra Artvin ve Ordu Belediyeleri de katılım sağladı. Uluslararası İleri Eğitim ve Gelişim Kurumu (Inwent) işbirliğinde düzenlenen çalıştay, Alman uzmanlar Gerhard Lauth ve Rainer

Johannsmeier moderasyonunda yapıldı. Trabzon Belediye Başkanı Sayın Dr. Orhan Fevzi Gümrükçü-

oğlu'nun açılış konuşmasının ardından başlayan programda Trabzon'un ulaşım sorunlarına ilişkin bir sunum ve bir saha gezisi de yer aldı. Ardından bölge belediyelerinin yaşadığı benzer sorunlar ve üretilen çözüm önerileri tartışıldı. Çalıştayın geri kalanında ise Ulaşım Komisyonunun organizasyon yapısı ve çalışma yönergesi ele alındı. Planlama, Toplu Taşıma, Mevzuat ve Eğitim başlıkları altında oluşturulan çalışma grupları için birer başkan ve raportör seçimi yapılarak, çalışma programları oluşturuldu. Ulaşım Komisyonu bir sonraki toplantısını 28- 30 Eylül 2009 tarihlerinde Muğla'da gerçekleştirecek.

ÇALIŞMA GRUPLARI	PLANLAMA ÇALIŞMA GRUBU	TOPLU TAŞIMA ÇALIŞMA GRUBU	MEVZUAT ÇALIŞMA GRUBU	EĞİTİM ÇALIŞMA GRUBU
BAŞKAN	Fuat Vural (Ankara-EGO)	Remzi Toprak (Ankara Metro)	Sedat Köse (Karabük Belediyesi)	Mehmet Behiç Balcı (Ankara- EGO)
RAPORTÖR	Zeki Soyak (Kayseri Büyükşehir Belediyesi)	Ömer Öztürk (Kayseri Büyükşehir Belediyesi)	Abdullah Gümüsoğlu (Gaziantep Büyükşehir Belediyesi)	Tayfun Koçak (Gaziantep Büyükşehir Belediyesi)
ÜYELER	Amir Badur (Erzurum Büyükşehir Belediyesi)	Atilla Fırat (Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi)	Kemal Çapoğlu (Trabzon Belediyesi)	Remzi Toprak (Ankara Metro)
ÜYELER	Aslıhan Aksoy (Ankara-EGO)	Akın Üner (Samsun Büyükşehir Belediyesi)	Zeki Aydemir (Artvin Belediyesi)	Akın Üner (Samsun Büyükşehir Belediyesi)
ÜYELER	Atilla Fırat (Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi)	Bülent Dizdar (Adana Büyükşehir Belediyesi)	İbrahim Korkmaz (Ordu Belediyesi)	İbrahim Altun (Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi)
ÜYELER	Nevres Yağcıoğlu (Muğla Belediyesi)	Mehmet Behiç Balcı (Ankara Metro)	İbrahim Altun (Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi)	Ayşe Ünal (TBB)
ÜYELER		İbrahim Korkmaz (Ordu Belediyesi)		Ömer Öztürk (Kayseri Büyükşehir Belediyesi)
ÜYELER		Osman Erol Sağır (Trabzon Belediyesi)		
ÜYELER		Ömer Altunışler (Trabzon Belediyesi)		
ÜYELER		Sedat Köse (Karabük Belediyesi)		
ÜYELER		Tayfun Koçak (Gaziantep Büyükşehir Belediyesi)		

Soru-Cevap Hattı - Öğrenmek İstedikleriniz

Belediye Mevzuatı, Personel, İmar, İhale, Bütçe ve Muhasebe konularındaki sorularınıza fahri danışmanlık hizmeti veren Yerel Yönetim Uzmanlarımız anında cevap veriyor...

Türkiye Belediyeler Birliği, Soru - Cevap Hattından yararlanarak cevaplanmasını istediğiniz sorularınızı gönderebileceğiniz adres ve telefonlar:

Adres: Tunus Cad. No:12 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Telefon: 0 312 419 21 00 (PBX) Faks: 0 312 419 21 30

e-posta: illerbelediyeler@gmail.com

İMAR MEVZUATI

SORU: İsmail USLU

İnşaat Teknikeri | Hayrabolu Belediyesi / TEKİRDAĞ

Bodrum katlarda sığınak duvar kalınlıklarına ilişkin olarak Yönetmelikte 60 cm beton, 75 cm duvar, 100 cm'de sıkıştırılmış toprak ve tavan kalınlıklarında da bu ölçülere uyulur diye geçiyor.

Bodrum katlarda zemin seviyesi altında kalan yerlerde bu ölçüler 20 cm kabul edilir deniyor. Ancak Yönetmelikte bir madde bulamadım. Yönetmelikteki 60 cm beton, acaba betonarme kavramını içine almakta mıdır? Yoksa 60 cm beton dayanımını, 20 cm betonarme demir donatılı perde duvar karşılamakta mıdır?

CEVAP: Ayşe ÜNAL

Şehir Plancısı, TBB İmar ve Şehircilik Müdürü

Sığınaklarla ilgili endişenizi okudum ve halen görev yaptığım belediyemdeki uygulamacı meslektaşlarımla görüştüm. Bizde de yeraltında 20-25 cm. betonarme perde duvar bulunan yerlerin sığınak duvarı olarak kabul edildiği söylendi. Ancak dayanak sorduğumda dayanağı bulamadılar. Teknik olarak 90 cm. sıkıştırılmış toprağın mukavemeti = 20 cm demir donanımlı betonarme duvara eşit anlamına geldiği ifade edilmektedir. Bu her ne kadar matematiksel

olarak eşit olsa da şu anki uygulamalarımız için bakanlık görüşü almanın zorunlu olduğunu gösteriyor.

Bugüne kadar yayınlanan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı TACI Genel Müdürlüğü genelgelerinde de rastlanılamamaktadır. Bu nedenle endişenizin tamamen giderilebilmesi için ilgili bakanlıktan (TACI Gn. Md.) görüş alarak emin bir şekilde devam etmeniz de fayda görmekteyim.

Konuyu Birliğimiz Yönetimi ile görüşerek belediyelerimiz adına sığınaklarla ilgili görüş talebini Bayındırlık ve İskan Bakanlığından Birlik olarak istememiz gerektiği kararına vardık.

Türkiye Belediyeler Birliğinin 01.04.2009 gün ve 071/198-450 sayılı yazısı ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığına görüş sorulmuş ve Bakanlığın 18.05.2009 gün ve B.09.0.TACI.0.15.00.08-310.99 -3739-751 sayı,93029 dosya no lu yazısı ile yanıt verilmiştir.

Bu yanıtı web sitemizde (www.tbb.gov.tr) bulabilirsiniz.

SORU: Gökhan ERHAN

Bir şahıs arazisini İmar Kanunu'nun 15 ve 16'ncı maddesine göre ifraz ve tevhid yaparsa, 15 ve 16'ncı maddeye göre yola terkini yaptırırsa (arazinin %20 si

yola terk ediliyor) tapular tescil edildikten sonra ve bütün işlemler bittikten sonra belediye bu arazi üzerinde 18'inci madde uygulaması yapabilir mi? Yapamaz ise yasal dayanağı var mı? Yaparsa yasal hakkı %40 olduğundan dolayı %40-%20=%20 kesinti yapabilir mi?

CEVAP: Ayşe ÜNAL

Şehir Plancısı, TBB İmar ve Şehircilik Müdürü

İmar Kanunu'nun 15 ve 16'ncı maddesi;

“Madde 15 - İmar planlarına göre yol, meydan, yeşil saha, park ve otopark gibi umumi hizmetlere ayrılan yerlere rastlayan gayrimenkullerin bu kısımlarının ifrazına veya tevhidine izin verilmez.

İmar parselasyon planı tamamlanmış olan yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin bu planlara uygun olması şarttır.

İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların, asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri yönetmelikte belirtilen esaslara göre tespit edilir.

İmar planı dışında kalan alanlarda yönetmeliklerinde tayin edilecek miktarlardan küçük ifrazlara izin verilmez.

Madde 16 - Belediye ve mücavir alan hudutları içindeki gayrimenkullerin re'sen veya müracaat üzerine tevhid veya ifrazı, bunlar üzerinde irtifak hakkı tesisi veya bu hakların terkinin, bu Kanun ve yönetmelik hükümlerine uygunluğu belediye encümenleri veya il idare kurullarınca onaylanır.....”

şeklindedir.

Planlı alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde ise;

“Parselasyon planı, ifraz-tevhid ve istisnalar

Madde 19-1. Her türlü imar adasında, parselasyon planı yapılmadan bu adadaki parsellerde ifraz ve tevhid yapılamaz.

2. Çeşitli kamu ve hizmet tesislerinin gerçekleştirilmesi maksadı ile yapılması gereken kamulaştırmalar yüzünden bu hizmet ve tesisler için lüzumlu parçalara ayrılmasını sağlamak üzere yapılacak ifrazlar, bu Yönetmelikteki ifraz şartlarına tabi değildir.

3. Yapı nizamı inşaat taban alan oram ile belirlenen yerler ile plan üzerinde ölçüsü belirlenmiş blok nizamında olan yerlerin dışında, ayrık ve blok nizamına tabi imar parselasyon planı varsa imar parsellerinin tevhid halinde elde edilecek yeni inşaat taba alanı, parsellerin tevhid öncesi ayrı ayrı hakları olan inşaat taban alanlarının toplamını geçemez.

4. (Değişik: RG 2/9/1999 - 23804) Ayrık yapı nizamına tabi olup, imar planı ile farklı yükseklik veya kullanım kararları getirilmiş imar parselleri tevhid edilemez. ...”

şeklindedir.

Sonuç olarak Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 19/1 maddesi ile 3194 sayılı Kanun'un 15 ve 16'ncı maddelerinin 1. paragrafları birlikte yorumlandığında 3194 sayılı Kanun'un 18'inci maddesine göre ve uygunluk sağlıyor ise 3290 sayılı Kanun'un Ek-1 maddesine göre parselasyon planı yapılmadan ifraz ve tevhid işlemi yapılması hukuken mümkün değildir.

Ancak, belediyelerimizde imar planı onaylandıktan sonra parselasyon planı için bütçede ayrılan para gereksiz masraf olarak görülmekte ve kanunun amir hükmü yerine getirilmeyerek ifraz-tevhid adı altında planla uyuşmayan uygulamalar yapılarak yapı ruhsatı da verilerek inşaat yapılmasına olanak sağlanmaktadır. Yasal olarak bu işlemin yapılmaması gerekir.

Eğer 3194 sayılı Kanun'un 15 ve 16 uygulaması yapılmış bir alan var ise ve 18'inci madde uygulaması yapılmak isteniyor ise;

1- 3194/15-16'ncı maddeye göre işlem yapıp ruhsat verilerek yapı yapılmasına olanak sağlanmış parsellerde ilgilinin noterden muvafakati olmak kaydıyla ve yeni kesintiden arta kalan parsel plan düzenine de uyuyor ise 18 uygulaması yapılan alan içinde değerlendirilebilir ve 2. kez kesinti yapılarak %40 a tamamlayan kesinti ancak parsel malikinin rızası yapılabilir. Parsel malikinin rızası yok ise DOP tamamlaması olarak 2'nci kez kesinti yapılmaması esastır.

2- 3194/15-16'nci maddeye göre işlem yapıp üzerinde ruhsatlı yapı olan yerde rızai terk olmaz ise bu yapı ve parsel büyüklüğü korunur yapılacak kesinti ise kamulaştırılmak zorunluluğundadır.

3- Eğer yapı yapılmamış ise bu parsellerde 18 uygulaması yapılacağı gerekçesi ile geriye dönüş işlemi yapıp ilk kök parsellere dönülerek plan bütünlüğü içerisinde 18 uygulaması yapılarak %40 kesinti yapılabilir.

4- 18 uygulamasının kuralı olarak en az 1 imar adası düzenleme sınırı kabul edilebilir deniliyor ise de hiç parselasyon yapılmamış yerlerde plan bütünlüğü içindeki DOP ve KOP dengeleri ile mümkünse Kadastro Parsel bütünlüğü gözetilerek 18 uygulaması yapılmasına özen gösterilmelidir. Böylece bölge sakinlerinin mülkiyet hakkına adil davranılmış olunacaktır.

SORU: Nilgün ERGENEKON

Şarköy Belediye Başkanlığı/TEKİRDAĞ

Özellikle maddi durumu yetersiz vatandaşların yaşadığı bölgelerde imar planındaki kat adedinden düşük katlı yapılaşma talepleri gelmektedir. Parsel bazında kat indirimi yapılamadığından, 1. derece deprem bölgesi olan bu yörede; örneğin 3 kat imar lejantına sahip bir adada 2 ya da 1 katlı "YIĞMA" inşaat ruhsat talepleri olmaktadır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığına bu durumu yazılı olarak iletip görüş sorduğumda, "imar planındaki kat adedine göre projelendirilmesi gerektiği" cevabı geldi. Ancak Deprem Yönetmeliği'ne göre 2 kattan fazla yığma yapı ruhsatı verilemiyor, bu durum da tartışmalara neden oluyor. Bu gibi imar planından düşük katlı yığma nitelikli ruhsat talepleri ile ilgili nasıl hareket etmemiz gerekir?

CEVAP: Ayşe ÜNAL

Şehir Plancısı, TBB İmar ve Şehircilik Müdürü

Planlı alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesinin 3'üncü fıkrası yeni yapılacak binaları açıklamaktadır.

"3) Yeni yapılacak binalarda: Tayin edilmiş ise imar planlarındaki şartlara, aksi halde bu Yönetmelikte gösterilen yüksekliğe veya kat adedine uyulması mecburidir.

Ancak, temel ve statik hesapları ile bahçe mesafeleri, merdiven, ıdıklık v.s. gibi kat adedi veya

bina yüksekliği ile ilgili elemanları, plan ve yönetmelikte gösterilen azami yüksekliğe göre hesaplamak lüzumu halinde asansör yeri bırakılmak veya proje mesuliyeti ile fiilen yapılacak bölümün fenni mesuliyet hizmetleri bu esaslara göre aranmak şartı ile daha az katlı inşaat yapılabilir.

Belediyece uygun görülen hallerde 3 veya daha az katlı bina yapılması gereken yerlerde inşa olunacak noksan katlı binalarda ise bu şartlar aranmayabilir."

Her şey net olarak tanımlanırken Bu son paragraf durumu tartışmalı hale getirmektedir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığından bu paragrafın anlamını sorarak görüş istenmesinde fayda olacaktır. Belediyece uygun görülen haller nedir bunun açıklanması lazım diye düşünüyorum.

Benim düşüncemde Bayındırlık Bakanlığının görüşü gibi plan kararları doğrultusunda uygulama yapılmasının gerektiği yönündedir. Bugün 1 veya 2 katlı yığma bina yapılmasına olanak tanındığında bir süre sonra 3. kat için zorlamalar olmayacağını kimse garanti edemez. Gününbirlik çözümler çözümsüzlüğü de beraberinde getirir diye düşünüyorum. İmar Planı bütününde Yapılacak inceleme ve hesaplamalar belki de 3 katlı binaların 2 katlı olması yönünde değişiklik yapılmasını işaret edebilir.

PERSONEL MEVZUATI

SORU: Mustafa BAYRAM

Zabıta Memuru | Döğör Belediyesi/AFYONKARAHİSAR

Döğör Belediyesinde Zabıta Memuru olarak 23 yıldır görev yapıyorum. Bir tartışma nedeniyle kınama cezası aldım. Bunun ardından beni yol ihalesine komisyon üyesi olarak yazdılar. Ben de ihale konusunu yeterince bilmediğimden, komisyon üyeliğinden istifa etmek istediysem de kabul edilmedi. Benim hizmetleri engellediğim öne sürülerek, savunmamı istediler. Ardından yarım gün işe gelmediğinden, maaşımdan 1/8 oranında kesinti yaptılar.

Bana verilen bu ceza doğru mu? Yanlış ise hakkımı nasıl savunabilirim? Vereceğiniz bilgiler için şimdiden teşekkür ederim.

CEVAP: Mustafa DÖNMEZ

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü | Şube Müdürü

İhale komisyonlarının kimlerden oluşacağı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 6'ncı maddesinde gösterilmiştir. Söz konusu madde hükmüne göre, ihale komisyonu; biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı, biri muhasebeci ve **biri de idare personeli** olmak üzere en az beş ve tek sayıda kişiden oluşacağı öngörüldüğünden, zabıta memurlarının hatta işçilerin dahi idare personeli olarak ihale komisyonuna üye görevlendirilmesi mümkündür.

Ayrıca, konu ile ilgili olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125'nci maddesinin (C) bendinde; aylıktan kesme, Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılması olduğu belirtilerek, (a) alt bendinde ise; **"Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak"**, aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller arasında sayılmıştır.

SORU: Zabıta Memuru

Ebiç Belediyesi/KAYSERİ

Kayseri İli Kocasinan İlçesi Ebiç Belediyesinde 657 sayılı Kanun'a tabi Zabıta Memuru olarak çalışmaktayım. Doğum tarihim 04.03.1950, SSK ilk başlangıç tarihim 07.04.1972, toplam SSK prim gün sayısı 290 gün, Emekli Sandığına giriş 15.10.1992'dir. 20 ay askerlik hizmetimi borçlandım.

Bu bilgilere göre ne zaman emekli olacağımın hesaplanarak bildirilmesini arz ederim.

CEVAP: Mustafa DÖNMEZ

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü | Şube Müdürü

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının emeklilikleriyle ilgili olarak 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nda 4759 sayılı Yasa ile köklü değişiklikler yapılmış olup, anılan yasadaki önce memuriyete girmiş olanlara kademeli geçiş süreci getirilmiştir. 4759 sayılı Yasa'ya göre memurların istekleri üzerine emekli olabilmeleri için, 23.05.2002 tarihi esas alınmaktadır.

Verdiğiniz bilgiler ışığında;

a) 15.10.1992 tarihinde memuriyet görevine başladığınıza göre; 23.05.2002 tarihi itibarıyla emekliliğe esas;

- 9 yıl, 7 ay, 8 gün memuriyet,
- 1 yıl, 8 ay (20 ay) askerlik,
- 9 ay, 20 gün (290 gün) SSK,

olmak üzere toplam 12 yıl 28 gün hizmetiniz bulunmaktadır.

b) 27.10.2008 tarihi itibarıyla emekliliğe esas;

18 yıl, 6 ay, 2 gün hizmetiniz bulunmaktadır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nın 4759 sayılı Yasa ile değişik Geçici 205'inci maddesinin (j) bendi (sizin hizmet sürenizin de dahil olduğu), "j) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya;... 12 yıl 6 aydan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 52 yaşını", doldurmaları ve erkek iştirakçilerin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır." hükmünü taşımaktadır.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa'nın öngördüğü yaştan aşağı olmamaları gerekmektedir.

Doğum tarihiniz itibarıyla Yasa'nın öngördüğü 52 yaşını doldurmuş olmanıza karşın, şu an emekli olabilmeniz mümkün değildir. Başka bir deyişle, emekliliğiniz için sadece Yasa'nın öngördüğü yaştan tamamlanmış olması yeterli olmamakta, ayrıca en az 25 yıl fiili hizmet süresinin tamamlanmış olması da gerekmektedir. Bu durumda 25 yıl fiili hizmet süresini tamamlayacağınız tarih olan 25.04.2015 tarihinde emekli olabilmeniz mümkündür.

SORU: Akın ALTAYLAR

Yazı İşleri Müdürü | Beşikdüzü Belediyesi / TRABZON

01.09.1984 tarihinde Beşikdüzü Belediyesinde 657 sayılı Kanun'a tabi memur olarak göreve başladım. Dört yıllık yüksek okul mezunuyum. Askerliğimi kısa dönem (4 ay) yaptım; ancak askerlik hizmetimi borçlanmadım. Başka bir kurumda geçmiş hizmetim bulunmamaktadır. Doğum tarihim

01.04.1957'dir. Bu bilgilere göre ne zaman emekli olabilirim. Tarafıma bildirilmesini arz ederim.

CEVAP: Mustafa DÖNMEZ

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü |
Şube Müdürü

Bilindiği üzere, Devlet memurlarının emeklilikleriyle ilgili olarak 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nda 4759 sayılı Yasa ile köklü değişiklikler yapılmış olup, anılan yasadan önce memuriyete girmiş olanlara kademeli geçiş süreci getirilmiştir. 4759 sayılı Yasa'ya göre memurların istekleri üzerine emekli olabilmeleri için, 23.05.2002 tarihi esas alınmaktadır.

01.09.1984 tarihinde memuriyet görevine başladığınıza göre; 23.05.2002 tarihi itibarıyla emekliliğe esas 17 yıl, 8 ay, 22 gün memuriyet hizmetiniz bulunmaktadır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Yasası'nın 4759 sayılı Yasa ile değişik Geçici 205'inci maddesinin (f) bendi (sizin hizmet sürenizin de dahil olduğu), "(f) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; ... 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını", doldurmaları ve erkek iştirakçilerin 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır." hükmünü taşımaktadır.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, erkek iştirakçilerin (memurların) istekleri üzerine emekli aylığı bağlanabilmesi için hem 25 fiili hizmet süresini tamamlamaları hem de Yasa'nın öngördüğü yaştan aşağı olmamaları gerekmektedir.

Doğum tarihi itibarıyla Yasa'nın öngördüğü 48 yaşını doldurmuş olmanıza karşın, şu an emekli olabilmeniz mümkün değildir. Başka bir deyişle, emekliliğiniz için sadece Yasa'nın öngördüğü yaşın tamamlanmış olması yeterli olmamakta, ayrıca en az 25 yıl fiili hizmet süresinin tamamlanmış olması da gerekmektedir. Bu durumda 25 yıl fiili hizmet süresini tamamlayacağınız tarih olan 01.09.2009 tarihinde emekli olabilmeniz mümkündür.

SORU: Bekir DURMUŞ

Zabita Memuru | Oğuzlar Belediyesi / ÇORUM

Çorum İli Oğuzlar İlçesi Belediye Başkanlığında 5'inci derecenin 3'üncü kademesinde Zabita Memuru

olarak görev yapmaktayım. Lise mezunuyum (Açık öğretimde okuyorum). 14.8.1991 tarihinde göreve başladım. Zabita memuru kadrosu 3 ve 4'üncü dereceye yükseltilebilir mi?

CEVAP: Mustafa DÖNMEZ

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü |
Şube Müdürü

Bilindiği üzere, belediye ve bağlı kuruluşlarında çalışan personelin kadro tespit, ihdas ve iptaline ilişkin esaslar, 22 Şubat 2007 tarih ve 26442 sayılı nüshasında yayımlanan "**Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik**"te düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik, belediyelerin kadro tespit, ihdas ve iptaline ilişkin temel esasları belirlemiş, ayrıca memur kadrolarının en alt ve üst derece aralıklarını göstermiş, bu derecelere atanma ve yükselmelerde ise ilgili mevzuat hükümlerini referans göstermiştir.

Anılan Yönetmelik ekinde yer alan Memur Kadro Kütüğünde Genel İdare Hizmetleri Sınıfında bulunan Memur, Tahsildar, Şoför, **Zabita Memuru gibi kadroların derece aralıkları 5 - 11** olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda Yönetmelik'te Zabita Memurlarının da kadro derece aralıkları 5 - 11 olarak belirlendiği için, bu memurların kadro derecelerinin 5'inci dereceden daha üst dereceye yukarı yükselebilmesi mümkün değildir.

Ancak, bu durum zabita memurlarının kazanılmış hak aylıklarının 5'inci dereceden daha alt derecelere, yani 4 ve 3'üncü dereceye inemeyeceği anlamına gelmemektedir. Çünkü Lise mezunu memurlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesine göre, 3'üncü derecenin 8'inci kademesine kadar yükselebilirler.

Nitekim, 657 sayılı Kanun'un 67'nci maddesi, 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3'üncü maddesi, "*Diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibarıyla yükselebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla işgal etmekte oldukları kadroların üst derecelerine yükseltir.*" hükmünü

öngördüğünden, üst derecelerde kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibarıyla yükselebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla işgal etmekte oldukları kadrolara, başka bir deyişle lise mezunu memurlar 3'üncü derecenin 8'inci kademesine kadar yükseltirler.

Sonuç olarak; Zabıta Memurlarının kadro dereceleri 5'ten aşağı inememekle birlikte, kazanılmış hak aylıklarının 3'üncü derecenin 8'inci kademesine kadar yükseltilebilmesi mümkündür.

SORU: A. Kadir KARAYUMAK

Yazı İşleri Müdürü | Bağcılar Belediyesi / MERSİN

Bağcılar Belediye sınırları içerisinde tarım sulama amaçlı Sınırlı Sorumlu Saniibrahimli-Evci-Nacarli ve İhsaniye Köyleri Sulama Kooperatifi adında yeni bir kooperatif kurulmuştur.

1. Kooperatif başkanı ve üyeleri sulama suyu projelerini yapabilmeleri için belediyemizden nakdi yardım talebinde bulundular. Kooperatife Belediyemiz bütçesinden kooperatife yardım yapılabilir miyiz?

2. Kooperatif faaliyetlerine yardım ve katkıda bulunmak amacıyla Belediyemiz ile Mersin İl Özel İdare Müdürlüğü arasında protokol düzenlenerek, Mersin İl Özel İdare Müdürlüğüne belediyemiz bütçesinden nakdi para yardımda bulunabilir miyiz?

CEVAP: Mustafa DÖNMEZ

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü | Şube Müdürü

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlığını taşıyan 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "Borç almak, bağış kabul etmek." hükmü mevcuttur.

Söz konusu madde hükmünde; belediyelerin borç alabileceği ve bağış kabul edebileceği açıkça belirtilmişken, borç verebileceği ya da yardım yapabileceğine ilişkin bir hükme yer verilmediği görülmektedir.

Aynı Yasa'nın "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde; "Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

- Mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapım, bakım, onarım ve taşıma işlerini bedelli veya bedelsiz üstlenebilir veya bu kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir ve bu amaçla gerekli kaynak aktarımında bulunabileceği,

- Mahallî idareler ile merkezi idareye ait aslî görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabileceği, geçici olarak araç ve personel temin edebileceği,

- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, özrlü dernek ve vakıfları, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği,

- Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği" hükümlerine yer verilmiş, ancak başka kuruluşlara veya kooperatiflere nakdi yardım yapabileceklerine ilişkin bir hükme yer verilmediği görülmektedir.

Bu hükümler karşısında Belediyenizce doğrudan kooperatife ya da protokolle de olsa il özel idaresine nakdi yardım yapılamayacağı düşünülmektedir.

Resmi Gazete'den Seçtiklerimiz

Hazırlayan: Mustafa Reşit HAZER

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Başkanlığı

KANUNLAR

R.G. Yayın Tarih-No 12.06.2009 – 27256

Kanun Tarih ve No 29.05.2009–5901

Adı Türk Vatandaşlığı Kanunu

Özü

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına dair iş ve işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

MADDE 2 – (1) Bu Kanun, Türk vatandaşlığının kazanılması ve kaybına ilişkin esasların düzenlenmesine ve vatandaşlık hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usulleri kapsar.

MADDE 47 – (1) 11/2/1964 tarihli ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu, 24/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 22 nci maddesinin ikinci fıkrasında geçen "il ve ilçe" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Diğer mevzuatta 11/2/1964 tarihli ve 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa yapılmış olan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

R.G. Yayın Tarih-No 17.06.2009 – 27261

Kanun Tarih ve No 29.05.2009–5902

Adı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Özü

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetleri yürütmek üzere, Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kurulması, teşkilatı ile görev ve yetkilerini düzenlemektir. Başbakan, Başkanlıkla ilgili yetkilerini bir bakan aracılığı ile kullanabilir.

(2) Bu Kanun; afet ve acil durumlar ile sivil savunmaya ilişkin hizmetlerin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve olayların meydana gelmesinden önce hazırlık ve zarar azaltma, olay sırasında yapılacak müdahale ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması ve bu konularda politikaların üretilmesi ve uygulanması hususlarını kapsar.

GEÇİCİ MADDE 2

(6) Beşinci fıkra kapsamında il özel idarelerine devredilen personelden, kadro veya pozisyonlarının bulunduğu yerdeki il ve ilçe belediyelerine yazılı olarak müracaat ederek bu belediyelerin itfaiye teşkilatlarına tahsis edilmiş durumlarına uygun boş kadro veya pozisyonlara atanma talebinde bulunan ve bu taleplerinin uygun görüldüğü bildirilenler, valinin izni ile belediyelere atanabilirler.

R.G. Yayın Tarih-No 03.07.2009 – 27277
Kanun Tarih ve No 16.06.2009–5904
Adı Gelir Vergisi Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Özü 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ve diğer bazı kanunlarda değişiklik yapılması hk

R.G. Yayın Tarih-No 07.07.2009 – 27281
Kanun Tarih ve No 23.06.2009–5912
Adı Kat Mülkiyeti Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
Özü 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası değiştirilmiş, 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi değiştirilmiş ve (c) bendi yürürlükten kaldırılmış, 14 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, geçici 1 inci maddesi değiştirilmiş, bir geçici madde eklenmiştir.
 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

R.G. Yayın Tarih-No 09.07.2009 – 27283
Kanun Tarih ve No 26.06.2009–5918
Adı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Özü 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununda değişiklik ve eklemeler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 10.07.2009 – 27284
Kanun Tarih ve No 25.06.2009–5917
Adı Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
Özü 9/6/1930 tarihli ve 1700 sayılı Dahiliye Memurları Kanununda,
 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanununda,
 13/6/1945 tarihli ve 4759 sayılı İller Bankası Kanununda,
 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununda,
 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda,
 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda,
 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede,
 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda,
 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda,
 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda,
 22/1/2004 tarihli ve 5072 sayılı Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanunda,

22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda,
 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununda,
 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda,
 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda,
 değişiklik ve eklemeler yapılmıştır.

26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- 31/12/2009 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik ve havagazı tüketim vergileri için; bu Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ilgili belediyeye” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine” şeklinde, 39 uncu maddesinde yer alan “belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.” ibaresi “kurumlar vergisi yönünden bağlı bulundukları vergi dairesine, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre bir beyannameyle bildirmeye ve vergiyi aynı sürede, genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere ödemeye mecburdurlar; verginin tarh, tahakkuk ve tahsiline ilgili vergi daireleri yetkilidir.” şeklinde uygulanır.”

TÜZÜK

R.G. Yayın Tarih-No	24.07.2009 – 27298
B.K.K Tarih ve No	29.06.2009 – 2009/15154
Adı	Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması Ve Arazi Toplulaştırmasına İlişkin Tüzük
Özü	MADDE 1 – (1) Bu Tüzüğün amacı; toprağın korunmasını esas alan bir yaklaşımla tarım arazilerinin hangi zorunlu durumlarda amaç dışı kullanılacağına, tarımsal üretim gücü yüksek büyük ovaların belirlenerek korunmasına ve arazi toplulaştırması ve dağıtımı yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir. MADDE 2 – (1) Bu Tüzük, tarım arazilerinin korunması amacıyla tarım dışı amaçlı kullanım taleplerinin incelenmesi ve uygun görülmesi halinde izin verilmesi, büyük ovaların belirlenmesi ve korunması, köy gelişimi, kırsal alan düzenlemesi ve arazi toplulaştırması ile ilgili hususları kapsar. MADDE 4 – (1) Bu Tüzükte geçen; ü) Proje idaresi: Arazi toplulaştırması yapan, Bakanlık, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile tarımsal amaçlı faaliyette bulunan kooperatifler, birlikler gibi tüzel kişilikler ve diğer kamu kuruluşlarını, ifade eder. MADDE 30 – (1) Arazi toplulaştırmasına konu olan taşınmazlar üzerindeki ayni ve şahsi haklar genel hükümlere göre yürütülür. MADDE 31 – (1) 24/9/1979 tarih ve 7/18231 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Arazi Toplulaştırma Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır. GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tüzüğün yürürlüğe girmesinden önce Bakanlar Kurulu kararı alınmış ve sonuçlanmamış toplulaştırmalarda 24/9/1979 tarih ve 7/18231 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Arazi Toplulaştırma Tüzüğüne bu Tüzüğe aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

BAKANLAR KURULU KARARI

R.G. Yayın Tarih-No	23.07.2009 – 27297
B.K.K Tarih ve No	29.06.2009 – 2009/15173
Adı	Türkiye Tarım Havzalarının Belirlenmesine İlişkin Karar
Özü	(1) Tarımsal üretimin kendi ekolojisine uygun alanlarda yoğunlaşması, desteklenmesi, örgütlenmesi, ihtisaslaşması, entegre bir şekilde yürütülmesi ve tarım envanterinin hazırlanması amacıyla ekli listede yer alan ilçe sınırlarını kapsayan 30 adet tarım havzası tespit edilmiştir. (2) Tarım havzalarının faaliyet ve işleyişi ile ilgili esas ve usullerin düzenlenmesine ilişkin yönetmelik Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca belirlenir. (3) Bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetkileri kapsamında olan ve tarım havzaları çalışmalarında ihtiyaç duyulan bilgiler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının talebi üzerine karşılanır ve sürekliliği sağlanır.
R.G. Yayın Tarih-No	23.07.2009 – 27297
B.K.K Tarih ve No	29.06.2009 – 2009/15205
Adı	Bazı İllerde Mahalli İdare Birliklerinin Kurulması Hakkında Karar
Özü	Bazı illerde mahalli idare birliklerinin kurulması hk.
R.G. Yayın Tarih-No	26.07.2009 – 27300
B.K.K Tarih ve No	01.06.2009 – 2009/15244
Adı	Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar
Özü	MADDE 1 – (1) Yurtdışına veya yurtdışında iken başka bir yere, sürekli veya geçici bir görevle ya da tedavi amacıyla gönderilenlerin, gidiş ve dönüşleri ile tedavi ve geçici görevlendirme sürelerinde verilecek gündeliklerin yabancı para cinsinden miktarları ekli cetvelde gösterilmiştir. (2) Birden fazla ülkeyi kapsayacak yurtdışı geçici görev yolculuk ve ikametlerde, her ülkedeki kalış süresi için o ülkeye ilişkin gündelik miktarı esas alınır. MADDE 7 – (1) 15/1/2009 tarihli ve 2009/14579 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

YÖNETMELİKLER

R.G. Yayın Tarih-No	06.06.2009–27250
Yayımlayan	İçişleri Bakanlığı
Adı	Kent Konseyi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	MADDE 1 – 8/10/2006 tarihli ve 26313 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kent Konseyi Yönetmeliğinin İkinci Bölümünün başlığı ve 5 inci maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmiştir. MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi değiştirilmiştir. MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin Üçüncü Bölümünün başlığı ve 8 inci maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmiştir. “Kent Konseyi Üyeliği ve Organları” “Kent konseyi üyeliği MADDE 8 – (1) Kent konseyi; merkezi yönetimi, yerel yönetimi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını ve sivil toplumu ortaklık anlayışı ile buluşturmak

üzere aşağıda belirtilen kişi, kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşur:

- a) Mahallin en büyük mülki idare amiri veya temsilcisi,
- b) Belediye başkanı veya temsilcisi,
- c) Sayısı 10'u geçmemek üzere illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar tarafından belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri,
- ç) Mahalle sayısı yirmiye kadar olan belediyelerde bütün mahalle muhtarları, diğer belediyelerde belediye başkanının çağrısı üzerine toplanan mahalle muhtarlarının toplam muhtar sayısının yüzde 30'unu geçmemek ve 20'den az olmamak üzere kendi aralarından seçecekleri temsilcileri,
- d) Beldede teşkilatını kurmuş olan siyasi partilerin temsilcileri,
- e) Üniversitelerden ikiden fazla olmamak üzere en az bir temsilci, üniversite sayısının birden fazla olması durumunda her üniversiteden birer temsilci,
- f) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, baroların ve ilgili dernekler ile vakıfların temsilcileri,
- g) Kent konseyince kurulan meclis ve çalışma gruplarının birer temsilcisi.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (ç) bendi eklenmiştir.

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir.

“(1) Yürütme kurulu, genel kurul tarafından birinci dönem için iki, ikinci dönem için üç yıl görev yapmak üzere seçilen, kadın ve gençlik meclis başkanlarının da yer aldığı en az yedi kişiden oluşur. Yürütme kuruluna kent konseyi başkanı, bulunmaması halinde yürütme kurulunun en yaşlı üyesi başkanlık eder.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 11/A maddesi eklenmiştir.

“Kent konseyi başkanı

MADDE 11/A – (1) Kent konseyi başkanı genel kurul tarafından seçilir. Kent konseyi başkanının görev süresi, yürütme kurulunun görev süresiyle paralel olmak üzere ilk dönem için iki yıl, ikinci dönem için üç yıldır.

(2) Kent konseyi başkanının seçimi için ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü tur oylama yapılır. Üçüncü oylamada en fazla oyu alan aday, başkan seçilmiş olur.

(3) Kent konseyi başkanının seçimi, kent konseyinin ilk toplantısının birinci birleşimde tamamlanır.

(4) Kent konseyi başkanının izin, hastalık veya başka bir sebeple görevi başında bulunmadığı hallerde, bu süre içinde kendisine yürütme kurulunun en yaşlı üyesi vekalet eder.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 14/A maddesi eklenmiştir.

“Genel sekreterlik

MADDE 14/A – (1) Kent konseyi genel sekreteri, belediye başkanı tarafından önerilen üç aday arasından yürütme kurulu tarafından seçilir.

(2) Kent konseyi genel sekreteri, 6 ncı maddede belirtilen görevlerin yerine getirilmesini koordine eder. Meclisler, çalışma grupları ve benzeri yapılar arasındaki çalışma uyumunu ve koordinasyonu sağlar.

(3) Genel sekreter, kent konseyi başkanına ve yürütme kuruluna karşı sorumludur.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Sekreteryaya hizmetlerini yürüten personel, bu çalışmalarında genel sekretere karşı sorumludur.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 16/A maddesi eklenmiştir.

“Kent konseyinin mali yapısı

MADDE 16/A – (1) Belediyeler kent konseylerine, bütçelerinde ödenek ayırmak suretiyle aynı ve nakdi yardım yapar ve destek sağlar.”

R.G. Yayın Tarih-No 11.06.2009–27255

Kanun Tarih ve No Ulaştırma Bakanlığı

Adı Karayolu Taşıma Yönetmeliği

Özü

MADDE 1 – Bu Yönetmeliğin amacı, karayolu taşımacılık faaliyetlerini ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek; taşımacılık faaliyetlerinde düzeni ve güvenliği sağlamak; taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, terminal işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetleri için mali yeterlilik, mesleki yeterlilik, mesleki saygınlık ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların, gönderenlerin, yolcuların, çalışanların haklarını, sorumluluklarını, yükümlülüklerini tespit etmek; taşımacılık faaliyetlerinde istihdam edilenler ile taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerinin niteliklerini belirlemek; karayolu taşımalarının diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini, denetimini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, terminal işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetlerini yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerini kapsar.

(2) Servis taşımaları hakkındaki usul ve esaslar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

(3) Aşağıdaki taşıtlarla yapılan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

a) Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar.

b) Lastik tekerlekli traktörlerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar.

c) Üç tekerlekli taşıtlarla yapılan taşımalar.

ç) Resmi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ticari olmayan taşımalar.

d) Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar.

e) Gerçek kişiler adına hususi olarak kayıt ve tescil edilmiş kamyonet cinsi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ve hem taşımanın hem de taşınan eşyanın ticari olmadığı taşımalar.

(4) 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri saklıdır.

MADDE 87 -(1) 25/2/2004 tarihli ve 25384 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	28.06.2009-27272
Kanun Tarih ve No	Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)
Adı	4749 Sayılı Kanun Kapsamında Türkiye Cumhuriyeti Tarafından Hibe Alınması, Hibe Verilmesi ve Hibelerin Takibine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik
Özü	MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyeti tarafından hibe alınması, hibe verilmesi ve hibelerin takibi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir. MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde yer alan kurum ve kuruluşları kapsar. MADDE 11 – (1) 3/9/2008 tarihli ve 26986 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Cumhuriyeti Adına Hazine Müsteşarlığı Tarafından Alınan Hibeler ile İlgili Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	28.06.2009-27272
Kanun Tarih ve No	Türkiye İş Kurumu
Adı	Ücret Garanti Fonu Yönetmeliği
Özü	MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, işverenin ödeme gücüne düşmesi halinde fondan yapılacak ödemeler ile Ücret Garanti Fonunun oluşumu ve uygulanması ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir. MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına giren sigortalılar hakkında uygulanır. MADDE 11 – (1) 18/10/2004 tarihli ve 25617 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ücret Garanti Fonu Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır. GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 10/6/2003 ve 26/5/2008 tarihleri arasında aciz vesikası, iflas ve konkordato kararları ile işverenin aciz hale düşmesine bağlı olarak işverenden ücret alacağı bulunan işçiler 18/10/2004 tarihli ve 25617 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ücret Garanti Fonu Yönetmeliği hükümlerinden yararlanırlar. MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik 26/5/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No	01.07.2009-27275
Yayımlayan	Ulaştırma Bakanlığı (Denizcilik Müsteşarlığı)
Adı	Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	18/2/2007 tarihli ve 26438 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Kamu, özel ve turizm amaçlı kıyı tesisleri MADDE 15 – (1) İdare, 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında yer almakla birlikte; belediyelerce işletilen kıyı tesisleri ile EK-2, EK-3, EK-4 veya EK-5’de belirtilenlerin dışında kalan, kamu, özel veya turizm amaçlı kullanıma tahsis edilmiş iskele, rıhtım, balıkçı barınakları ve benzeri kıyı tesisleri için, basitleştirilmiş uygulamalar getirebilir, bu Yönetmeliğin hükümlerinin bazılarında muaf tutabilir veya ek tedbir isteyebilir.”

R.G. Yayın Tarih-No	03.07.2009-27277
Yayımlayan	Kamu İhale Kurumu
Adı	Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü -4/3/2009 tarihli ve 27159 sayılı mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.
 - İlanı veya duyurusu 11/7/2009 tarihinden önce yapılmış olan ihaleler, ilan edildiği veya duyurulduğu tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.
 - Bu Yönetmelik 11/7/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 03.07.2009-27277
Yayımlayan Kamu İhale Kurumu
Adı Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü -4/3/2009 tarihli ve 27159 sayılı mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.
 - İlanı veya duyurusu 11/7/2009 tarihinden önce yapılmış olan ihaleler, ilan edildiği veya duyurulduğu tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.
 - Bu Yönetmelik 11/7/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 03.07.2009-27277
Yayımlayan Kamu İhale Kurumu
Adı Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü -4/3/2009 tarihli ve 27159 sayılı mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.
 - İlanı veya duyurusu 11/7/2009 tarihinden önce yapılmış olan ihaleler, ilan edildiği veya duyurulduğu tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.
 - Bu Yönetmelik 11/7/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 03.07.2009-27277
Yayımlayan Kamu İhale Kurumu
Adı Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü -4/3/2009 tarihli ve 27159 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.
 - İlanı veya duyurusu 11/7/2009 tarihinden önce yapılmış olan ihaleler, ilan edildiği veya duyurulduğu tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.
 - Bu Yönetmelik 11/7/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 03.07.2009-27277
Yayımlayan Kamu İhale Kurumu
Adı Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü -4/3/2009 tarihli ve 27159 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde değişiklikler yapılmıştır.
 - İlanı veya duyurusu 11/7/2009 tarihinden önce yapılmış olan ihaleler, ilan edildiği veya duyurulduğu tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine göre sonuçlandırılır.
 - Bu Yönetmelik 11/7/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No	03.07.2009-27277
Yayımlayan	Kamu İhale Kurumu
Adı	Mal Alımları Denetim, Muayene Ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	MADDE 1 – 19/12/2002 tarihli ve 24968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mal Alımları Denetim, Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "İdare tarafından malın son teslim tarihinden önce teslim edilmesinin uygun görülmesi veya 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (b), (c) ve (f) bentlerine göre yapılan ihalelerde ihale dokümanında son teslim tarihinden önce malın teslim edilebileceğine yönelik düzenleme bulunması halinde, son teslim tarihinden önce teslim edilen malın sözleşme ve eklerine uygun olmadığı tespit edilmesi durumunda, yüklenici sözleşmede öngörülen teslim süresi içinde malını alıp yenisi getirmekte veya itiraz muayenesi istemekte serbesttir. İdare, son teslim tarihinden önce teslim edilen malın sözleşme ve eklerine uygun olmaması halinde teslim süresi içerisinde yüklenici tarafından sözleşme ve eklerine uygun mal teslim edebilme sayısını sözleşmenin ilgili maddesinde düzenler."

R.G. Yayın Tarih-No	04.07.2009-27278
Yayımlayan	İçişleri Bakanlığı
Adı	Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik
Özü	MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, mahalli idarelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, il özel idareleri, belediyeler ve bu idarelerin bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese, işletme ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapan personelden, görevde yükselme suretiyle atanacaklar ile en az ortaöğretim düzeyinde mesleki ve teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara, unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar. MADDE 21 – (1) Zabıta ve itfaiye personelinin görevde yükselme işlemleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür. MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan unvanları, daha önce ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak kazananların ve bu kadrolara atanmaların hakları saklıdır. MADDE 23 – (1) 2/2/2000 tarihli ve 23952 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve İl Özel İdareleri ve Belediyelerin Kurdukları Birlik, Müessese ve İşletmeler ile Bunlara Bağlı Döner Sermayeli Kuruluşlardaki Memurların Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 18/4/1999 tarihinde görevde bulunan ve aynı tarih itibarıyla iki yıllık yükseköğrenim mezunu olanlar, diğer koşullara sahip oldukları takdirde 7 nci maddenin uygulanması bakımından dört yıllık yükseköğrenim mezunu kabul edilir.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 2009 yılı için ilgili mahalli idareler, Temmuz ayının sonuna kadar görevde yükselme eğitimine tabi tutmak istediği personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen başvurular, tek liste halinde en geç 15 Ağustos 2009 tarihine kadar Bakanlığa gönderilir. Bakanlık bu listeleri birleştirerek eğitim verecek kuruma iletir.

R.G. Yayın Tarih-No	04.07.2009-27278
Yayımlayan	Bakanlar Kurulu
Adı	Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika Verilmesi İle Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	MADDE 1 – 30/12/2005 tarihli ve 2005/9912 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Muhasebe Yetkilisi Adaylarının Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Muhasebe Yetkililerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yer alan “Muhasebe yetkilisi yardımcısı eşiti görev” tanımı değiştirilmiştir. MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Ancak belde ve nüfusu 25 binin altında olan ilçe belediyeleri ile mahalli idare birliklerinde muhasebe yetkilisi görevini yapmak için düzenlenecek sertifika eğitim programına genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde görev yapan adaylar da katılabilir.” MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin başlığı ve madde metni ile 10 uncu maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. MADDE 4, 5, 6, 7 ve 8 – Aynı Yönetmeliğin 9, 11, 12, 13 ve 16 ncı maddesi değiştirilmiştir. MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmiştir. MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmiştir. MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. “GEÇİCİ MADDE 3- Mahalli idarelerde sayman ve muhasip kadrosunda bulunan veya daha önce bu görevde bulunmuş olanlar, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan süre şartı ile aynı fıkranın (a), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan şartları taşımaları kaydıyla açılan ilgili sertifika eğitim programına başvurabilir.”

R.G. Yayın Tarih-No	09.07.2009-27283
Yayımlayan	Millî Eğitim Bakanlığı
Adı	Özürlü Bireylere Uygulanacak Destek Eğitim Programları Ve Eğitim Giderlerinin Karşılmasına Dair Yönetmelik
Özü	- Bu Yönetmeliğin amacı, 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özürlü bireylere uygulanacak destek eğitim programlarının kapsam ve süreleri, özür grupları ve dereceleri ile eğitim giderlerinin Bakanlıkça karşılanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. - Bu Yönetmelik, Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ve özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özürlü bireylere uygulanacak destek eğitim programları ve eğitim giderlerinin Bakanlıkça karşılanmasına ilişkin iş ve işlemleri kapsar.

R.G. Yayın Tarih-No 10.07.2009-27284

Yayımlayan

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

Adı

Aydınlatma Yönetmeliği

Özü

MADDE 1 – (1) Genel aydınlatma yükümlülüğü ile görev ve sorumlulukların belirlenmesi amacıyla hazırlanan bu Yönetmelik, aydınlatma yükümlülüğünün kapsamı, aydınlatma tüketimlerinin ölçülmesine ilişkin kurallar ile ödemeye, kesinti yapılmasına, uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esasları kapsar.

MADDE 4 – (1) Dağıtım şirketi, dağıtım bölgesindeki yerleşim yerlerinde bulunan otoyollar hariç, kamunun genel kullanımına yönelik meydan, bulvar, cadde ve sokak aydınlatmasından ve bunlara ait gerekli aydınlatma sistemleri ve ölçüm sistemlerinin tesis edilmesi ve işletilmesinden sorumludur. Bu sorumluluk, imar planlarında cadde veya sokak olarak belirlenen meskûn yerlerin tamamını kapsar.

(2) OSB içerisindeki genel aydınlatma yükümlülüğü OSB tüzel kişiliğine aittir.

(3) Kamuya ait park, bahçe, tarihî yerler ve ören yerleri gibi halka açık yerler ile reklam, ilan ve benzeri amaçlı panoların genel aydınlatmaları, ilgisine göre ilgili belediye veya il özel idaresinin yükümlülüğündedir. Bu kapsamda gerekli sistemler, ilgisine göre ilgili belediye veya il özel idaresi tarafından tesis edilir, işletilir ve aydınlatma giderleri ödenir.

(4) Güvenlik amacıyla yapılan sınır aydınlatmaları için gerekli sistemler İçişleri Bakanlığı tarafından tesis edilir, işletilir ve aydınlatma giderleri ödenir.

(5) Toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen ibadethanelerin içlerinin ve çevrelerinin aydınlatılması için gereken sistemler Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından tesis edilir, işletilir ve aydınlatma giderleri ödenir.

(6) Trafik sinyalizasyonu amacıyla tüketilen elektrik enerjisi giderleri; belediye sınırları içerisinde ilgili belediye, belediye sınırları dışarısında ilgili il özel idaresi tarafından ödenir.

(7) Dağıtım şirketleri, bu madde kapsamındaki aydınlatma ve ölçüm sistemlerinin belirlenmiş standartlara uygunluğunu kontrol eder. Bu madde kapsamında gerekli ölçüm sistemlerinin tesis edilmemesi veya ölçüm sistemlerinin doğru ölçüm yapmamasından kaynaklanan maliyetler ilgili dağıtım şirketi tarafından karşılanır.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce belediyeler veya il özel idareleri tarafından 4 üncü maddenin birinci fıkrasında tanımlanan yerlerde tesis edilmiş aydınlatma tesisleri, taraflar arasında imzalanacak bir protokolle, mülkiyeti Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye ait olmak üzere, 31/12/2009 tarihine kadar ilgili dağıtım şirketine devredilir.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce, 19/2/2003 tarihli ve 25025 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliğinin 55 ve 56 ncı maddeleri kapsamında yapılan uygulamalar, bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 15.07.2009-27289

Yayımlayan

Maliye Bakanlığı

Adı

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü 5/7/2008 tarihli ve 26927 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 1 inci maddesinin ikinci fıkrası, 3 üncü maddesi, 4 üncü maddesi, 6 ncı maddesi, 7 nci maddesi ve 8 inci maddesinde değişiklikler yapılmış, aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi ile 6 ncı maddenin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 18.07.2009–27292
Yayımlayan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Adı Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği

Özü - Bu Yönetmeliğin amacı, frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bandlarında ve çıkış gücünde çalışan, diğer sistemlerde elektromanyetik girişime sebep olmadan ve elektromanyetik girişime açık olarak kullanılan Kurumca belirlenen teknik düzenlemelere uygun telsiz cihaz ve sistemlerinin, herhangi bir telsiz kurma ve kullanma iznine ve telsiz ruhsatnamesine ihtiyaç göstermeksizin kurulması ve kullanılması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

- Bu Yönetmelik, işletilmesi için frekans tahsisine ihtiyaç duyulmayan özel amaçlar için tahsis edilmiş frekans bandlarında ve çıkış gücünde çalışan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından kullanılacak Kurumca belirlenen teknik düzenlemelere uygun telsiz cihaz ve sistemlerini kapsar.

-18/3/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Amatör Telsizcilik Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 21.07.2009–27295
Yayımlayan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

Adı Sosyal Güvenlik Kurumuna Yapılan Sigortalı ve İşyeri Bildirimlerinin Bazı Kurumlara Yapılması Gereken Bildirimler Yerine Geçmesine Dair Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Özü – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci, 9 uncu ve 11 inci maddelerine göre işverenler tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan sigortalı ve işyerleri bildirimlerinin; 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi, 5/5/1983 tarihli ve 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 62 nci maddesi, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 48 inci maddesi ve 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile ilgili bölge müdürlüklerine ve Türkiye İş Kurumuna yapılması gereken bildirimlerin yerine geçmesine dair usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, birinci fıkrada belirtilen Kanunlara göre bildirim yapmakla yükümlü olanları kapsar.

– (1) Bu Yönetmelik 1/8/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 22.07.2009–27296
Yayımlayan Kamu İhale Kurumu

Adı İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü 3/1/2009 tarihli ve 27099 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik de değişiklikler yapılmıştır.

TEBLİĞLER – TALİMATLAR – GENELGELER

R.G. Yayın Tarih-No	05.06.2009–27249
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2009/10
Adı	Başbakan ve Bakanların Karşılama ve Uğurlanmaları ile İlgili 2009/10 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Başbakan ve Bakanların yurt içi ve yurt dışına yapacakları seyahatlerde uygulanacak usul ve esaslara ilişkin 2005/16 sayılı Genelgenin, 2005/21 sayılı Genelge ile değişik A Bölümü 1'inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir. "A. Başbakan ve Bakanların Karşılama ve Uğurlanmaları 1. Yurt İçi Seyahatlerinde: a. Başbakanın Seyahatleri: Başbakan, karayolu ile yapacağı seyahatlerde il sınırında, havayolu ile yapacağı seyahatlerde ise havaalanında; vali, belediye başkanı, il jandarma komutanı ve emniyet müdürü tarafından karşılanır ve uğurlanır. Ayrıca ilde bulunan bakanlar, milletvekilleri ile valinin uygun göreceği kişiler de karşılama ve uğurlamada bulunabilirler. b. Bakanların Seyahatleri: Bakanlar, karayolu ile yapacakları seyahatlerde il merkezinde, havayolu ile yapacakları seyahatlerde havaalanında; Ankara, İstanbul ve İzmir'de havaalanı mülki ve emniyet amirleri tarafından, diğer illerde vali, belediye başkanı, il jandarma komutanı, emniyet müdürü ve ilgili Bakanlık il müdürleri tarafından karşılanır ve uğurlanırlar. Ayrıca ilde bulunan milletvekilleri ile valinin uygun göreceği kişiler de karşılama ve uğurlamada bulunabilirler.

R.G. Yayın Tarih-No	13.06.2009–27257
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	3
Adı	1 Sıra Nolu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Genel Tebliğ
Özü	MADDE 1 – 25/10/2008 tarih ve 27035 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 Sıra Nolu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği'nin 4 üncü maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "a) Mahalli idare birimi: Yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi, Bozcaada ilçe özel idaresi, Gökçeada ilçe özel idaresi ile bunlara bağlı idareleri ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu kapsamındaki birlikleri," MADDE 2 – Aynı Tebliğin 5 inci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "(2) Mahalli idare birimlerinin sisteme girecekleri hesap bilgileri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri ile Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı çerçevesinde Bakanlıkça belirlenecek ayrıntıdaki mizan bilgileri ve bütçe tahminleri ile finansmanın ekonomik sınıflandırması tablosuna ilişkin bilgilerden oluşacaktır." MADDE 3 – Aynı Tebliğin, 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "MADDE 6 – (1) Mahalli idarelerce, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri ile Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı çerçevesinde Bakanlıkça belirlenen mizan formatına uygun olarak aylık dönemlerde oluşturulan kümülatif verilerin takip

eden ayın sonuna kadar, yılın tamamına ait (Ocak-Aralık dönemi) kümülatif verilerin ise en geç takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar KBS'ye girişi yapılacaktır.

(2) Mahalli idarelerce ayrıca ertesi yıla ve izleyen iki yıla ait bütçe gelir-gider tahminleri ile finansmanın ekonomik sınıflandırması tablosuna ilişkin bilgileri Eylül ayı sonuna kadar KBS'ye girilecektir.

(3) Veri girişleri Bakanlıkça yayınlanan uygulama kılavuzu çerçevesinde yapılacaktır. Mahalli idareler, KBS'ye giriş yetkisi ve bu yetkinin iptali ile ilgili şifre taleplerini resmi yazıyla Muhasebe Müdürlükleri ve Malmüdürlüklerine bildireceklerdir.

(4) Mahalli idareler, KBS'ye veri girişi sırasında karşılaştıkları teknik sorunları e-posta yoluyla mahalli@muhasabat.gov.tr adresine bildireceklerdir."

MADDE 4 – Bu Tebliğin 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrası Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan 2008 yılı adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusu 10.000'den büyük olan mahalli idareler için 1/7/2009 tarihinde, diğer mahalli idareler için 1/10/2009 tarihinde; Tebliğin diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No 16.06.2009–27260

Yayımlayan Dış Ticaret Müsteşarlığı

Tebliğ No 2009/7

Adı Sınır Ticaretinin Uygulanmasına İlişkin Tebliğ

Özü

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ, 16/5/2009 tarih ve 27230 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 1/12/2008 tarih ve 2008/14451 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen usul ve esaslar dâhilinde; Sınır Ticareti Belgesi ve İthalat Uygunluk Belgesinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile İl Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde hizmet verecek sekreteryanın yerine getireceği işlemlere ilişkin izlenecek yöntemler ve Valilik nezdinde İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü bünyesinde hizmet verecek sınır ticareti bürosunun görevlerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, Kararın 2 nci maddesinde yetkili kılınan sınır illeri ve gümrük kapılarından komşu ülkeler ile yapılacak sınır ticaretine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır.

MADDE 21 – (1) Sınır ticareti kapsamındaki ithalat ve ihracat işlemleri ile Sınır Ticaret Merkezlerinde yapılacak ticari işlemlerle ilgili olarak mülki idare amirlikleri, belediyeler, vakıf ve dernekler tarafından hiçbir nam ve hesap adına kesinti yapılamaz.

(2) Valilik ve belediyelerce vakıf, dernek, il özel idaresi adına kurulan firmalar Karar kapsamında ithalat ve ihracat yapamazlar. Bu kapsamda hiçbir kuruluşla sözleşme imzalamazlar.

R.G. Yayın Tarih-No 17.06.2009–27261

Yayımlayan Hazine Müsteşarlığı

Tebliğ No -

Adı Kamu İşletmelerinin Faaliyetlerinin İzlenmesi Ve Raporlanmasına Dair Tebliğ

Özü

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; kamu sektöründe şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin artırılmasını teminen, genel yönetim kapsamı dışında kalan kamu işletmelerinin faaliyetlerini etkin bir şekilde izleyerek malî ve malî olmayan verilerinin toplanmasına, derlenmesine ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Tebliğ, Ek 1'de yer alan ve sermayesinin yarısından fazlası kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan veya faaliyet alanı itibarıyla ticari nitelik taşıyıp Yüksek Denetleme Kurulunca denetlenen işletmeleri kapsar. Herhangi bir şekilde toplam

kamu payı yüzde elli ve altına düşen işletmeler bu Tebliğ kapsamından çıkarılır. Toplam kamu payı yüzde ellinin üzerine çıkan işletmeler ise bu Tebliğ kapsamına alınır. İşletmelerde birden fazla kamu kurum veya kuruluşu pay sahibi ise toplam oran dikkate alınır.

(3) Bu Tebliğ, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesi ile 2008/14201 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 22 nci ve 23 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 5 – ...

(9) Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanlığı, İl Özel İdareleri, Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler, sermaye oranına bakılmaksızın pay sahibi oldukları tüm şirketleri Ek 18'de yer alan "iştirak bilgileri tablosu" aracılığıyla ilgili yıl Mart ayı sonuna kadar Müsteşarlığa bildirir. Müsteşarlıkça uygun görülen ve kendilerine bildirimde bulunulan şirketler Ek 2'de yer alan takvime uygun olarak malî ve malî olmayan tabloları Müsteşarlığa gönderir.

R.G. Yayın Tarih-No	20.06.2009–27264
Yayımlayan	Sosyal Güvenlik Kurumu
Tebliğ No	-
Adı	2008 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
Özü	29/9/2008 tarihli ve 27012 sayılı birinci mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "2008 Yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği" nde değişiklik ve eklemeler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	25.06.2009–27269
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	391
Adı	Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği
Özü	Mükelleflerin vergi tarhına esas olan beyanları, kesinleşen vergi ve cezaları ile vadesi geçtiği halde ödenmemiş bulunan vergi ve ceza miktarlarının 2009 yılında yapılacak açıklamaların, Türkiye genelindeki vergi dairelerinde (vergi dairesinin ilan koymaya mahsus yerlerinde asılmak suretiyle) 15 Temmuz 2009 ila 15 Ağustos 2009 tarihleri arasında, 1 Eylül 2009 tarihinden itibaren de Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde yapılması, - Açıklama kapsamına, her bir vergi dairesine 150.000 TL ve daha fazla borcu olan veya bu tutar ve üzerinde kesinleşen vergi ve cezası bulunan mükelleflerin alınması hk.

R.G. Yayın Tarih-No	25.06.2009–27269
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	153
Adı	Müşterilerden Varlık Transferlerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (Tfrs Yorum 18) Hakkında Tebliğ
Özü	Bu Tebliğin amacı; bu Tebliğin 1 no'lu ekinde yer alan "TFRS Yorum 18 Müşterilerden Varlık Transferleri" (TFRS Yorum 18) Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumunun yürürlüğe konulmasıdır.

R.G. Yayın Tarih-No	27.06.2009-27271
Yayımlayan	Çevre ve Orman Bakanlığı
Tebliğ No	-
Adı	Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Hassas ve Az Hassas Su Alanları Tebliği
Özü	Bu Tebliğin amacı, 8/1/2006 tarihli ve 26047 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği uyarınca hassas su alanları ve az hassas su alanlarının tespiti, izlenmesi ile bu alanlara yapılacak kentsel atıksu deşarjlarının tabi olacağı usul ve esasları belirlemektir.
R.G. Yayın Tarih-No	30.06.2009 - 27274
Yayımlayan	Çevre ve Orman Bakanlığı
Tebliğ No	-
Adı	Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Havzalarda Özel Hüküm Belirleme Çalışmalarına İlişkin Usul Ve Esaslar Tebliği
Özü	Bu Tebliğin amacı; 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde, havzanın fiziki ve teknik özelliklerinin bilimsel çalışmalar ile değerlendirilmesi, koruma alanları ve koruma esaslarının belirlenmesine yönelik yapılacak olan çalışmayı ve bu çalışmaya ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
R.G. Yayın Tarih-No	03.07.2009-27277
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2009/11
Adı	Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu ile İlgili 2009/11 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu'na Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden (TOBB) en az Genel Sekreter düzeyinde bir temsilcinin de üye olarak katılması uygun görülmüştür.
R.G. Yayın Tarih-No	03.07.2009-27277
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2009/12
Adı	Sendikal Gelişmeler Doğrultusunda Alınacak Önlemler ile İlgili 2009/12 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	2008 Yılı Toplu Görüşme sürecinde Kamu İşveren Kurulu ile yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı bulunduğu Konfederasyonlar arasında mutabakata varılan konularla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarının riayet edecekleri hususlar belirtilmiştir.
R.G. Yayın Tarih-No	10.07.2009-27284
Yayımlayan	Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu
Tebliğ No	-
Adı	Devlet Muhasebesi Standardı 6 (Dms 6) Konsolide Ve Bireysel Mali Tablolar
Özü	1. Bu standardın amacı; kontrol eden idarenin ve onun kontrolü altında bulunan idarelerin konsolide mali tablolarının hazırlanması ve sunumuna ilişkin esasların belirlenmesidir.

2. Bu standart, kamu idareleri ile bunların kontrolü altındaki kurum ve kuruluşların mali tablolarının konsolidasyonunda uygulanır.

R.G. Yayın Tarih-No	14.07.2009-27288
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	2009/2
Adı	Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği
Özü	210 sayılı Kanuna ekli ve 5281 sayılı Kanunla değişik Değerli Kağıtlar Tablosunda yer alan değerli kağıtların bedelleri, 15/7/2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yeniden tespit edilmiştir.

R.G. Yayın Tarih-No	16.07.2009-27290
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2009/13
Adı	4207 Sayılı Kanun Hükümlerinin Uygulanması ile İlgili 2009/13 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Tütün ürünlerinin tüketilmesi ülkemizde yaygın bir alışkanlık ve ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Bu ürünlerin tüketilmesi, kullananların yanı sıra pasif olarak tütün dumanına maruz kalanları da etkilemektedir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin günlük hayatta tütün ürünü tüketen yetişkinlerle bir arada bulunmaları ve onlara özenmeleri, gelecek nesillerin sağlığını tehdit eder durumdadır. Bilindiği gibi kişileri ve gelecek nesilleri tütün ürünlerinin zararlarından korumak ve herkesin en temel haklarından biri olan temiz hava soluyabilmesini sağlamak amacıyla 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun yürürlüğe konulmuş, 5727 sayılı Kanunla da önemli değişiklikler yapılmıştır. Bunun sonucunda ülkemiz, tütün ürünlerinin zararlarından korunmak yolunda önemli adımlar atarak bu konuda mevzuat düzenlemesi gerçekleştiren az sayıda ülkeden biri olmuştur. Vatandaşlarımızın Kanun hükümlerine uyma konusunda oldukça duyarlı olduğu, tütün bağımlılığı olanlar da dahil, tütün ürünlerinin kullanımı konusunda yürütülen çalışmalarını samimiyetle desteklediği bilinmektedir. Sigara tüketim oranlarında ve kişi başı sigara tüketimindeki azalma ile kapalı ortamların hava kalitesindeki belirgin iyileşmeler, vatandaşlarımızın bu konuya verdiği desteğin eseridir. Kahvehane, kafeterya, birahane gibi eğlence hizmeti verilen işletmelerde ve lokantalarda tütün ürünlerinin tüketilmesine ilişkin olarak 5727 sayılı Kanunla gerçekleştirilen düzenlemelerin 19 Temmuz 2009 tarihi itibarıyla yürürlüğe girecek olması sebebiyle, uygulama birliğinin sağlanması ve herhangi bir aksaklık yaşanmaması bakımından uyulması gereken hususlar açıklanmıştır. 16/5/2008 tarihli ve 26878 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2008/6 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	17.07.2009-27291
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	10
Adı	Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği
Özü	23/10/2008 tarihli ve 27033 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (6) Sıra No'lu Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliğinde değişiklikler yapılmıştır. .

R.G. Yayın Tarih-No	23.07.2009-27297
Yayımlayan	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Tebliğ No	-
Adı	İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kablolu Taşıma Tesisatının Ruhsatlandırılması, Bakım ve İşletilmesine Dair Tebliğ (SGM: 2009/11)
Özü	- Bu Tebliğin amacı, insan taşımak üzere tasarımılanan kablolu taşıma tesisatının hizmete alınması ve hizmete alındıktan sonra çevrenin, insanların ve canlıların sağlık ve güvenliğini tehdit etmeyecek şekilde kullanımlarını sağlamak üzere işletilmesi, bakımı ve kontrolleri için uyulması gereken kuralları belirlemektir. - Bu Tebliğ, 19/1/2005 tarihli ve 25705 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İnsan Taşımak Üzere Tasarımlanan Kablolu Taşıma Tesisatı Yönetmeliğine (2000/9/AT) göre monte edilen ve anılan Yönetmeliğin zorunlu uygulamaya girişinden önce monte edilmiş olan halen işletmedeki kablolu taşıma tesisatını kapsar.

R.G. Yayın Tarih-No	25.07.2009-27299
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2009/14
Adı	Bölünmüş Yol Yapımı İle İlgili 2009/14 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Bölünmüş yolların en seri şekilde tamamlanması ve mevcut yolların iyileştirilmesi için alınacak tedbirler 2008/3 sayılı genelge ile belirlenmiştir. Genelge çerçevesinde bu güne kadar yürütülen çalışmalarda karşılaşılan sorunların çözümü ve kamu kurum ve kuruluşları arasında üst düzeyde koordinasyon sağlanması amacıyla 2008/3 sayılı genelgenin 1 inci, 3 üncü ve 7 nci maddeleri yeniden düzenlenmiştir.

R.G. Yayın Tarih-No	28.07.2009-27302
Yayımlayan	Devlet Personel Başkanlığı
Tebliğ No	1
Adı	Kamu Personeli Genel Tebliği (Devlet Memurluğuna Alınma)
Özü	--Kamu kurum ve kuruluşlarında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur statüsünde çalışmak isteyen vatandaşlarımızın aşağıda başlıklar halinde sayılan açıklamalar çerçevesinde hareket etmeleri gerekmektedir. 1. İlk Defa Devlet Memurluğuna Alınma 2. Özürlülerin Devlet Memurluğuna Alınmaları 3. Korunmaya Muhtaç Çocukların Devlet Memurluğuna Alınmaları 4. Terör Eylemleri Nedeniyle Şehit ve Malûl Olanların Yakınlarının ve Çalışabilecek Durumdaki Malûllerin Devlet Memurluğuna Alınmaları 5. Memurluktan Çekilenlerin Yeniden Devlet Memurluğuna Alınmaları 6. Diğer Personel Kanunlarına Tabi Olanların Devlet Memurluğuna Alınmaları A) Uzman Erbaşların Devlet Memurluğuna Alınmaları B) Öğretim Görevlileri, Okutmanlar ve Öğretim Yardımcılarının Devlet Memurluğuna Alınmaları 7. Emeklilerin Yeniden Devlet Memurluğuna Alınmaları --6/6/2000 tarihli ve 24071 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa Tabi Olarak İstihdam Edilen Uzman Erbaşların Diğer Kamu Kurum

ve Kuruluşlarına Atanmalarına İlişkin Tebliğ" ile 5/6/2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Devlet Memurluğuna Alınma Hakkında Tebliğ" yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	28.07.2009-27302
Yayımlayan	Hazine Müsteşarlığı
Tebliğ No	2009/1
Adı	Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ
Özü	MADDE 1- (1) Bu Tebliğ'in amacı, 14/07/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmektir. MADDE 4- (1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri müracaat edebilir. (2) Kurulacak şirketler adına yapılacak teşvik belgesi talepleri dikkate alınmaz. MADDE 39- (1) 08/12/2006 tarih ve 26370 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/3 sayılı ve 20/07/2007 tarih ve 26588 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/1 sayılı Tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır. GEÇİCİ MADDE 1- 28/08/2006 tarihli ve 2006/10921 sayılı Karara göre düzenlenen teşvik belgeleri kapsamı yatırımlar için faiz desteği ödemeleri, Müsteşarlık ile aracı kurumlar arasındaki protokolün imzalandığı tarihten sonraki döneme isabet eden kısım için uygulanır. MADDE 40- (1) Bu Tebliğ 16/07/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

R.G. Yayın Tarih-No	29.07.2009 – 27303
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	154
Adı	Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	13/8/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 66 Sıra no'lu Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	29.07.2009 – 27303
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	155
Adı	Nakit Akış Tablolarına İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 7) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	18/1/2005 tarih ve 25704 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 Sıra no'lu Nakit Akış Tablolarına İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 7) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 7 Nakit Akış Tabloları" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 156
Adı Kiralama İşlemlerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 17) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 24/2/2006 tarih ve 26090 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 21 Sıra no'lu Kiralama İşlemlerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 17) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 17 Kiralama İşlemleri" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 157
Adı Varlıklarda Değer Düşüklüğüne İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 36) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 18/3/2006 tarih ve 26112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 28 Sıra no'lu Varlıklarda Değer Düşüklüğüne İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 36) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 158
Adı Maddi Olmayan Duran Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 38) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 17/3/2006 tarih ve 26111 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 26 Sıra no'lu Maddi Olmayan Duran Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 38) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 159
Adı Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme Ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 3/11/2006 tarih ve 26335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 41 Sıra no'lu Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 160
Adı Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 3/5/2009 tarih ve 27217 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 146 Sıra no'lu Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama

Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 1 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 161
Adı Hisse Bazlı Ödemelere İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 2) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 31/3/2006 tarih ve 26125 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 36 Sıra no'lu Hisse Bazlı Ödemelere İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 2) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler " Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 162
Adı Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar Ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 5) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 16/3/2006 tarih ve 26110 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 25 Sıra no'lu Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 5) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 163
Adı Faaliyet Bölümlerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 8) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 15/7/2007 tarih ve 26583 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 45 Sıra no'lu Faaliyet Bölümlerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 8) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 8 Faaliyet Bölümleri" Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 164
Adı Türkiye Finansal Raporlama Standartları Yorumları Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 15/6/2007 tarih ve 26553 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 44 Sıra no'lu "Türkiye Finansal Raporlama Standartları Yorumları Hakkında Tebliğ" in 8 no'lu ekinde yer alan "TFRS Yorum 9 - Saklı Türev Ürünlerinin Yeniden Değerlendirilmesi" Türkiye Finansal Raporlama Standardında değişiklikler yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 29.07.2009 – 27303
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 165

Adı	Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırımın Finansal Riskten Korunmasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	31/12/2008 tarih ve 27097 sayılı 4 üncü Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanan 125 Sıra no'lu "Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırımın Finansal Riskten Korunmasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS Yorum 16) Hakkında Tebliğ" in ekinde yer alan "TFRS Yorum 16 - Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırımın Finansal Riskten Korunması" Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumunda değişiklikler yapılmıştır.

YARGI KARARLARI

R.G. Yayın Tarih-No	05.06.2009 – 27249
Esas Sayısı	2005/40
Karar Sayısı	2009/17
Karar Günü	5.2.2009
Dairesi	Anayasa Mahkemesi Başkanlığı
Özü	A- 24.5.1983 günlü, 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve ..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, B- İptal edilen ibarenin doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

R.G. Yayın Tarih-No	11.06.2009 – 27255
Esas Sayısı	2004/70
Karar Sayısı	2009/7
Karar Günü	15.1.2009
Dairesi	Anayasa Mahkemesi Başkanlığı
Özü	26.5.2004 günlü, 5177 sayılı Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un; A- 3. maddesiyle değiştirilen 4.6.1985 günlü, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7. maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarının Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, B- 5. maddesiyle 3213 sayılı Yasa'nın 10. maddesine eklenen altıncı fıkranın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, ... H- 3. maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Yasa'nın 7. maddesinin birinci fıkrası ile 5. maddesiyle 3213 sayılı Yasa'nın 10. maddesine eklenen altıncı fıkranın iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince, bu fıkralara ilişkin İPTAL HÜKÜMLERİNİN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

R.G. Yayın Tarih-No	13.06.2009 – 27257
Esas Sayısı	2004/10
Karar Sayısı	2009/7(Yürürlüğü Durdurma)
Karar Günü	2.6.2009
Dairesi	Anayasa Mahkemesi Başkanlığı
Özü	10.12.2003 günlü, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun: A- 15. maddesinin ikinci fıkrasının birinci tümcesinde yer alan "... kısmen veya tamamen uygulanmayacak ..." ibaresi, 2.6.2009 günlü, E. 2004/10, K.2009/68 sayılı kararla iptal edildiğinden, bu ibarenin, uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmî Gazete'de yayımlanacağı güne kadar YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASINA, OYBİRLİĞİYLE karar verildi.
R.G. Yayın Tarih-No	24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı	2008/12
Karar Sayısı	2008/217
Karar Günü	13.10.2008
Dairesi	Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü	3194 sayılı Kanunun 42. md uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.
R.G. Yayın Tarih-No	24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı	2008/81
Karar Sayısı	2008/225
Karar Günü	13.10.2008
Dairesi	Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü	3213 sayılı Maden Kanunu uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.
R.G. Yayın Tarih-No	24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı	2008/93
Karar Sayısı	2008/227
Karar Günü	13.10.2008
Dairesi	Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü	2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk
R.G. Yayın Tarih-No	24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı	2008/123
Karar Sayısı	2008/235
Karar Günü	13.10.2008
Dairesi	Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü	Maden Kanununun I(A) Grubu Madenleri İle İlgili Uygulama Yönetmeliği uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/225
Karar Sayısı 2008/256
Karar Günü 13.10.2008
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/61
Karar Sayısı 2008/291
Karar Günü 17.11.2008
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü 1608 sayılı Yasa uyarınca verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/283
Karar Sayısı 2008/325
Karar Günü 17.11.2008
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesine göre tesis edilen imar para cezasına ilişkin işlemten doğan ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun yürürlüğe girdiği tarihten önce İdare Mahkemesinde açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/65
Karar Sayısı 2009/8
Karar Günü 02.02.2009
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü Davacılara ait binanın, imar yolunda kalması nedeniyle yıktırılmasından dolayı uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/69
Karar Sayısı 2009/9
Karar Günü 02.02.2009
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü Davacıya ait ağaçların, taşınmazın imar uygulaması sonucu yol ve kanal olarak ayrılması nedeniyle kesilmesinden dolayı uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/183
Karar Sayısı 2009/21
Karar Günü 02.02.2009
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü 1608 sayılı Yasa uyarınca verilen para cezasından doğan amme alacağının tahsili için düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/253
Karar Sayısı 2009/45
Karar Günü 02.03.2009
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü 1608 sayılı Yasa uyarınca verilen para cezası ve işyeri kapatmaya karşı açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No 24.07.2009 – 27298
Esas Sayısı 2008/442
Karar Sayısı 2009/92
Karar Günü 13.04.2009
Dairesi Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı
Özü 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARARLAR

R.G. Yayın Tarih-No 26.06.2009- 27270
Yayımlayan Kamu Görevlileri Etik Kurulu
Adı Kamu Görevlileri Etik Kurulunun 11/6/2009 Tarihli ve 2009/23 Sayılı Kararı
Özü Dosyadaki bilgi, belgeler ve mahallinde yapılan inceleme ile tanık anlatımları birlikte değerlendirildiğinde; ...Belediye Başkanı ...'nin, 2006, 2007 ve 2008 yıllarında ilçede yapılan düğün ve sünnet törenlerine hediye olarak çeyrek altın götürdüğü, söz konusu altınların parasını belediye bütçesinin temsil ve ağırlama ödeneğinden karşıladığı anlaşılmaktadır.

5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanunun 3. maddesinde Kurul, "Kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini hazırlayacağı yönetmeliklerle belirlemek, etik davranış ilkelerinin ihlal edildiği iddiası ile re'sen veya yapılacak başvurular üzerine gerekli inceleme ve araştırma yaparak sonucu ilgili makamlara bildirmek, kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapmak veya yaptırmak ve bu konuda yapılacak çalışmalara destek olmakla görevli ve yetkili" kılınmıştır.

5176 sayılı Kanun'un 7. maddesinin verdiği açık yetkiye istinaden Kurul tarafından hazırlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Başbakanın onayı ile 13/04/2005 tarih ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Görüldüğü üzere etik davranış ilkelerinin belirlenmesi ve bu davranış ilkelerinin ihlal edildiği iddiası ile gerekli inceleme ve

araştırmaların yapılması ve sonucun ilgili makamlara bildirilmesi, Kamu Görevlileri Etik Kurulunun görev ve yetkisi içinde yer almıştır.

Yönetmelik'in "Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı" ilkesini düzenleyen 15. maddesinin dördüncü fıkrasında, "Kamu görevlileri, kamu kaynaklarını kullanarak hediye veremez, resmi gün, tören ve bayramlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişiye çelenk veya çiçek gönderemezler; görev ve hizmetle ilgisi olmayan kutlama, duyuru ve anma ilanları veremezler." ve ayrıca anılan Yönetmelik'in "Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı"na ilişkin 16. maddesinde "Kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanamaz ve kullandıramazlar, bunları korur ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri alırlar." Hükümleri yer almaktadır.

... Belediye Başkanı ..., ilçede yapılan düğün ve sünnet törenlerinde, hediye olarak takmış olduğu altınların parasını belediye bütçesinden karşıladığını kabul etmekte ve bunu 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 38. maddesinin (o) bendinde yer alan "Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak" hükmü ile İçişleri Bakanlığı'nın 24/05/1984 tarihli "Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil – Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi"nin 10. maddesinde düzenlenen " Yukarıdaki maddelerde belirtilen giderler dışında kalan ve yapılması Belde için gerekli olan veya mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı içinde gerekli sayılan etkinlik ve törenler için (nişan, nikah, ölüm gibi) harcama yapılabilir." hükmüne dayandırmaktadır. Oysa, etik davranış ilkelerini belirleme yetkisi tamamıyla Kurula verilmiş ve Kurul da bunu bir Yönetmelikle düzenlemiştir. Öte yandan, 5176 sayılı Kanun'un açıkça vurguladığı gibi, Kamu Görevlileri Etik Kurulu'nun temel amacı, kapsam içindeki kurum ve kuruluşlarda, saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik ve kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkelerini yalnızca belirlemek değil aynı zamanda uygulamayı da gözeterek etik kültürün yerleştirilmesini sağlamaktır.

5176 sayılı Kanun ve buna dayanılarak çıkarılan Yönetmelik'in ilgili hükümleri çerçevesinde, İçişleri Bakanlığı'nın söz konusu Yönergesi'nde yer alan hususların yapılan harcamalara hukuki gerekçe olarak gösterilemeyeceği açıktır. Ayrıca, Belediye Başkanının bu fiili, temsil ve ağırlama giderleri kapsamında kamu hizmetlerinin bir parçası olarak değerlendirilemez.

Yukarıda yapılan açıklamalar ile dosyadaki bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda; ... Belediye Başkanı ...'nin, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 15. maddesindeki "Hediye alma ve menfaat sağlama yasağı" ile 16. maddesindeki "Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı"na ilişkin hükümlerde yer alan etik davranış ilkelerine aykırı davrandığına, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına ve taraflara tebliğine, tebliğinden itibaren 60 gün içinde idari yargı yolu açık olmak üzere,

oyçokluğu ile karar verilmiştir.

AZLIK OYU

Belediye başkanı olan şahsın, düğünlerde ilgililere altın hediye etmesi, bunların bedelini belediye bütçesinden karşılaması nedeniyle Kurulumuza başvurulmuştur.

Belediye bütçesinden, başka bir ifade ile kamu kaynaklarından sağlanan altınların düğün, sünnet sahiplerine hediye edilmesinin etik ve ahlak kurallarına aykırılık teşkil edip etmeyeceği konusunun tespiti gerekmektedir.

Genel ve mahalli idare, ülke düzeyinde ve mahalli nitelikteki kamu hizmetlerini görmek üzere oluşturulmuştur. Dolayısıyla idarenin varlık sebebi kamu hizmetlerinin görülmesidir. Bu hizmetlerin görülmesi için gerekli mali kaynak da; vergi, resim, harçlar ve diğer kamu gelirleridir. Dolayısıyla hizmetten yararlananlardan kısmen ve diğer kamu gelirlerinden sağlanan parasal kaynakların yine kamu hizmetinde kul-

lanılması gerekmektedir. İç ve dış denetim yolu ile bu harcamanın kamu hizmetlerinde kullanılıp kullanılmadığını denetleyecek kurumlar yasalarda belirlendiği gibi, ayrıca kamu kaynaklarının harcama usulleri de yine yasalarda belirlenmiştir.

Bu durumda belediye başkanı veya kamu harcaması yapmaya yetkili kılınmış herhangi bir kamu görevlisinin kamu kaynağını, kamu hizmeti dışında, takdire dayalı olarak kullanması ve harcaması halinde, hem idare hukuku hem de etik ve ahlak ilkelerine aykırı davranmış olacağı tartışmasızdır. Üstelik böyle bir durumun şahsi itibar kazanma, oy miktarını artırma, akraba, eş dost gönülleme gibi kamu yararı ve hizmet dışındaki amaçlarla kötüye kullanılması da imkân dahilindedir.

Bu nedenle 5176 sayılı Yasanın 3 üncü maddesindeki "Kurul, kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini hazırlayacağı yönetmeliklerle belirler" hükmü gereği çıkarılan Yönetmeliğin 15 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında, kamu görevlilerinin kamu kaynaklarını kullanarak hediye veremeyecekleri açıkça kurala bağlanmıştır.

Bütün bu açıklamalardan çıkan sonuca göre kamu görevlilerinin (sıfatına bakılmaksızın seçimle veya atama yolu ile görevlendirilmiş olsun) kamu kaynaklarını kullanarak (5176 sayılı Yasada ve buna dayalı olarak çıkarılan Yönetmeliklerde öngörülen istisnalar dışında; mesela bayramlardaki çelenk koyma gibi) hediye vermeleri, etik ve ahlaki değerlere göre mümkün değildir.

Olayda da Belediye Başkanının belediye bütçesini kullanarak aldığı altınları evlenme ve sünnet törenlerinde kullanması etik davranış ilkelerine aykırıdır.

İlgili, savunmasında bu harcamayı İçişleri Bakanlığının 25.04.1984 onay tarihli "Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri" Yönergesi'nin 10 uncu maddesinin verdiği yetkiye istinaden yaptığını belirtmektedir. Görüldüğü üzere Yönerge, 5176 sayılı Yasadan ve bu yasaya istinaden çıkarılan Yönetmelikten çok önce çıkarılmıştır. 5176 sayılı Yasada ve Yönetmeliğinde öngörülen ve hediye verme alma ile ilgili yukarıda belirtilen ilkeler doğrultusunda anılan Bakanlıkça yeni bir düzenleme yapılabilirdi. Nitekim bu konu dosyada bulunan belgelere göre Bakanlıktan sorulmuş; yönergenin değiştirildiği veya yürürlükten kaldırıldığı tespit edilememiştir. Tabii olarak 5176 sayılı Kanun ve Yönetmelik, konuya ilişkin genel etik davranış ilkelerini belirlediğinden bu ilkeler doğrultusunda diğer idari birimlerin kendi hizmetlerine uygun düzenleme yapmalarına Anayasamızın 124 üncü maddesine göre engel bulunmamaktadır. Bakanlık Yönergesi ile Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri Yönetmeliği arasındaki bu farklılığın giderilmesi, kamu görevlilerinin uygulamadaki hatalarını önleyecektir.

5176 sayılı Yasanın 5 inci maddesinde, etiğe aykırılığın tespiti halinde verilen kararın Resmî Gazete'de yayımlanacağı belirtilmiş ise de, daha önceki kararlarımızın azlık oyunda belirttiğim üzere ceza ve disiplin hukukunda ceza adaletini sağlayan benzer kurumların burada da uygulanması gerektiği inancındayım. Belediye Başkanının, İçişleri Bakanlığı Yönergesini yorumlaması, Yönergenin kaldırıldığının, değiştirildiğinin bilinmemesi ve küçük yerleşim yerinin örf ve adetinin gözetilmesi gibi durumlar ve kararın Resmî Gazete'de yayımının kişi, işyeri ve çevresi üzerindeki etkisi dikkate alındığında kararımızın Resmî Gazete'de yayımlanmasına gerek bulunmamaktadır.

Açıklanan gerekçelerle çoğunluk kararının, kararımızın Resmî Gazete'de yayımlanması ile ilgili bölümüne katılmıyorum.

R.G. Yayın Tarih-No	25.07.2009- 27299
Yayımlayan	İçişleri Bakanlığı
Adı	Erzincan İli Tercan İlçesine Bağlı Altunkent Beldesinin İsmi "Kargın" Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar
Özü	Erzincan İli Tercan İlçesine bağlı Altunkent Beldesinin isminin "Kargın" olarak değiştirilmesi, 5393 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi uyarınca uygun görülmüştür.

Genelgeler

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/12744
Konu : İkinci el oto galerileri

18/05/2009

.....VALİLİĞİNE

İlgi : a)14/01/2005 tarih ve 2005/5 Nolu Genelgemiz,
b)31/05/2007 tarih ve 2007/54 Nolu Genelgemiz,
c)19/11/2008 tarih ve 2008/71 Nolu Genelgemiz.

Motorlu araç sayısının artması nedeniyle bütün kentlerimizde, ikinci el oto alım satımının yaygınlaşmış olması ve özellikle apartmanların zemin katlarında açılan ikinci el oto galerilerinde satışa sunulan LPG'li araçların taşıdığı risk nedeniyle, bu tür işyerlerinin yerleşim yerleri dışında tespit edilecek alanlara taşınması ilgi genelgelerle istenmiştir. Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yüz binden fazla olan ilçe belediyelerinin ikinci el oto galerilerini, 2009 yılı Mayıs ayının sonuna kadar yerleşim alanları dışında belirlenecek mekânlara taşımaları ve valiliklerin faaliyet sonuçlarını genelgenin yayımı tarihinden itibaren üçer aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirmeleri gerektiği hususu da ilgi (c) Genelgemiz ile duyurulmuştur.

Ancak, bu konularda ilinizde yapılan faaliyetler ile ilgili olarak bu güne kadar bilgi verilmediği anlaşılmıştır. İkinci el oto galerilerinin yerleşim yerleri dışına çıkarılıp çıkarılmadığı hususunda Bakanlığımıza ivedi olarak bilgi verilmesini önemle rica ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

DAĞITIM:
Çankırı Valiliğine
Elazığ Valiliğine
Gümüşhane Valiliğine
Hakkari Valiliğine
Mardin Valiliğine
Muş Valiliğine
Tokat Valiliğine
Tunceli Valiliğine
Bartın Valiliğine
Ardahan Valiliğine

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/14274

01/06/2009

Konu : Otoparklar

(GENELGE 2009/49)

..... VALİLİĞİNE

Bakanlığımıza intikal eden şikâyetler ile basında yer alan bilgilerden, yetkisiz kişilerce şehir merkezlerinde cadde ve sokaklar ile meydanlarda gelişigüzel otopark park yerleri oluşturulduğu, araçlarını park eden şahıslardan zorla ücret alındığı, ücret ödemek istemeyen vatandaşların araçlarına zarar verildiği ve tehdit edildiği anlaşılmaktadır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanununda, kapalı ve açık otoparkların yapılması, işletilmesi, işlettirilmesi veya ruhsatlandırılması; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit edilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi veya kiraya verilmesi konusunda belediyeler yetkilendirilmiştir. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda da, motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen yerlerden belediyeler tarafından harç alınması öngörülmektedir. Bu kapsamda, otopark hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi bakımından belediyelerin görev ve yetkilerini titizlikle yapması ve yetkisini kullanması büyük önem taşımaktadır.

Otoparkların yapılması, işletilmesi, işlettirilmesi ve bu konuda ilgili kurumlar arasındaki koordinasyonun sağlanmasında kamu gücünün yerinde, zamanında ve etkili bir biçimde kullanılması göz önünde bulundurulmak suretiyle aşağıda belirtilen esas ve usullere göre hareket edilmesi uygun bulunmuştur.

1- Mevcut taşıt sayısı ve otopark alanları da dikkate alınarak, şehirlerde ihtiyaç duyulan miktarda yeni otopark yeri yetkili belediyeler tarafından tespit edilerek hizmete sokulacaktır.

2- Otopark yeri olarak tespit edilen yerlerin doğrudan belediyeler tarafından işletilmesi veya yetki verilen gerçek ve tüzel kişilerce işlettirilmesi sağlanacaktır. Yetkisiz kişi veya kuruluşların cadde, sokak, meydan ve yol kenarlarında mevzuata aykırı şekilde otopark işletmeciliği yapmasına izin verilmeyecektir.

3- Mevzuata aykırı ve ruhsatsız olarak açılan otoparklar kapatılacak ve buraları işleten veya işlettirenler hakkında adli ve idari işlemlerin yapılması konusunda, güvenlik güçleri ve belediyeler arasındaki koordinasyon valiler tarafından sağlanacaktır.

4- Bakanlığımız denetim elemanları tarafından yapılacak denetimlerde, otopark hizmetlerinin mevzuata ve genelgede öngörülen esas ve usullere uygun olarak yerine getirilip getirilmediği hususu kontrol edilecektir.

Bilgilerinizi ve Genelgenin belediyelere, il emniyet müdürlükleri ve il jandarma komutanlıklarına duyurularak koordinasyonun sağlanması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : B.18.0.ÇYG.0.06.01-010.06.02-7968-29919
Konu : Yetki Devri Genelgesi

15 MAYIS 2009

GENELGE
(2009/13)

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam ve Dayanak

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Genelgenin amacı; Türkiye'nin yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümlerine uyulup uyulmadığının denetlenmesi için yetki devri yapılan kurumların belirlenmesi ve bu kurumlarca yapılacak iş ve işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Genelge; Gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğinin tespiti için, Bakanlıkça yetki verilmiş kurum ve kuruluşları, bu kurum ve kuruluşların yetki alanlarını, yetki konularını, Türkiye'nin yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümlerine uyulup uyulmadığının denetlenmesi, tespit edilen ihlallere uygulayacakları idari yaptırımları, ihlalin tespiti için sürekli olarak havadan, karadan ve denizden kontrol ve izlemenin yapılma usullerini, yetki devri çerçevesinde yapılan işlemler hakkında Bakanlıkça bilgilendirme yöntemini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Genelge, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12 ve 24'üncü maddelerine, Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetkili Kurumlar, Yetki Alanları ve Yetki Konuları

Yetki Devri Yapılan Kurumlar ve Yetki Alanları

MADDE 4- (1) Türkiye'nin yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümlerine uyulup uyulmadığının denetlenmesi ve aynı Kanunun 24 üncü maddesi hükmüne göre idari yaptırım kararı verme yetkisi; bu genelgede belirtilen şartlarda,

- a. Denizcilik Müsteşarlığı ve Bölge Müdürlüğü bağlı Liman Başkanlıklarına,
 - b. Sahil Güvenlik Komutanlığı, Bölge Komutanlığı bağlı Bot Komutanlıklarına,
 - c. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına,
 - d. Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına,
 - e. Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına,
 - f. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığına,
- devredilmiştir.

Denizcilik Müsteşarlığı ve Bölge Müdürlüğü Bağlı Liman Başkanlıklarının Yetki Alanı ve Yetki Konuları

MADDE 5- (1) Denizcilik Müsteşarlığı tarafından ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmelere göre tüm deniz alanlarındaki gemilerde yapılan denetimlerde;

a. Limanlar ve liman başkanlığı yetkisinde bulunan diğer iskele ve rıhtımlarda; mendirek olan limanlarda her iki mendirek ucunu birleştiren hattın sahile doğru iç kısmında kalan deniz alanında; mendirek olmayan limanlarda iskelenin veya rıhtımın her noktasından 1 (bir) deniz miline kadar olan deniz alanlarında, gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik denetim ve kontrol yapma, 2872 sayılı Çevre Kanununun “İdari Nitelikteki Cezalar” başlıklı 20nci maddesinin (ı) bendinde (son paragrafında belirtilenler hariç) belirtilen hükümler kapsamında gemi ve deniz araçlarına idari yaptırım uygulama,

b. Gemiler tarafından ulusal mevzuat ve uluslararası kurallar gereği tutulması gereken ve Çevre Kanunu ve ilgili yönetmelikleri kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirildiğini gösterir kayıtların tutulmadığının, Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında 2006/6 sayılı Gemi Atıklarının Bildirimi ve Haberleşme Genelgesine uygun olarak atık bildiriminin yapılmadığının tespit edilmesi durumunda, Çevre Kanunu’nun 20nci maddesinin (g) bendine göre idari yaptırım uygulama,

c. Yabancı devlet egemenliği altındaki sularda bu devletlerin mevzuatının Türk bayraklı gemiler tarafından ihlali durumunda, ilgili devletin ceza uygulamaması ve Türkiye’nin cezalandırmasını talep etmesi durumunda Çevre Kanunu’nun ilgili maddelerine göre idari yaptırım uygulama, konularında yetkilidir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı, Bölge Komutanlığı bağlısı Bot Komutanlıklarının Yetki Konuları ve Yetki Alanı

Yetki Alanı

MADDE 6- (1) Sahil Güvenlik Komutanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve Bölge Müdürlüğü Bağlısı Liman Başkanlıklarının yetki alanı ile Ek-1’de belirtilen deniz alanlarının dışında kalan tüm deniz alanlarında; gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğinin kontrol edilmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinde belirtilen yasaklara, standartlara ve yükümlülükler uymayanlara Çevre Kanunu’nun “İdari Nitelikteki Cezalar” başlıklı 20nci maddesinin (ı) bendinde (son paragrafında belirtilenler hariç) belirtilen hükümler kapsamında gemilere idari yaptırım uygulanması konularında yetkilidir.

Büyükşehir Belediye Başkanlıkları Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlıklarının Yetki Alanı ve Yetki Konuları

MADDE 7- (1) Bu genelgenin 4üncü Maddesinde sayılan Büyükşehir Belediye Başkanlıkları, kendileri için belirlenen Ek-1’deki deniz alanlarında; gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğinin kontrol edilmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinde belirtilen yasaklara, standartlara ve yükümlülükler uymayanlara Çevre Kanunu’nun “İdari Nitelikteki Cezalar” başlıklı 20nci maddesinin (ı) bendinde (son paragrafında belirtilenler hariç) belirtilen hükümler kapsamında gemilere idari yaptırım uygulanması konularında yetkilidir.

İhlalin Tespiti, Ceza Verilmesi ve Tahsili

MADDE 8- (1) Yetki verilen kurumlar tarafından yapılacak denetimlerde ihlalin tespiti ile ceza verilmesi ve tahsili işlemlerinde, Çevre Kanununa Göre Verilecek İdari Para Cezalarında İhlalin Tespiti ve Ceza Verilmesi ile Tahsili Hakkında Yönetmelik hükümlerine uyulur.

Numune Alma ve Analiz Yöntemleri

MADDE 9- (1) Numunelerin alınması ve analizleri 07/01/1991 tarihli ve 20748 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliğine göre yapılır.

Suç Duyurusunda Bulunma

MADDE 10- (1) Çevre Kanunu’nun 20 nci maddesinin (ı) bendine (son paragrafında belirtilenler hariç) göre idari yaptırım uygulandıktan sonra Türk Ceza Kanunu’nun 181 ve 182 nci maddesi uyarınca takibat için Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulma gerekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Deniz Kirliliğine Sebep Olan Gemilerin Tespit Edilmesi Amacıyla Sürekli İzlemenin Yapılması ve Bakanlığa Rapor Edilmesi

Sürekli İzlemenin Yapılması Esasları

MADDE 11- (1) Denizlerde idarî para cezası vermeye yetkili kurum veya kuruluşların yetkili oldukları alanlarda sürekli olarak izleme yapmaları, kontrol, izleme ve haberleşme için gerekli her türlü tedbiri almaları esastır. Kurumların yetkili oldukları konu ve alanlarda yapmaları gereken 24 saat esaslı izleme ve denetim çalışmalarında aksaklıkların Bakanlıkça tespit edilmesi durumunda, aksaklıkların gözden geçirilerek düzeltilmesi istenir. Aksaklıkların giderilmemesi veya tekrarı durumunda denetim yetkisi iptal edilebilir.

(2) Yetki devri yapılan kurumlar, yetkili olmadıkları deniz alanlarında ceza uygulamasını gerektiren bir ihlal tespit ettiklerinde ivedilikle alanla ilgili denetim yetkisinin devredildiği kurumu haberdar eder ve yetkili birim gelene kadar olay yerinde kalarak ihlali yapanın olay yerinden ayrılmasına engel olur. Ancak, ihlali yapanın kaçma şüphesi veya kirlenmeye neden olan kirlletici bulgularının kaybolma ihtimali veya yetkili birimin ulaşamaması halinde kirliliğin tespiti, 03/04/2007 tarihli ve 26482 sayılı Çevre Kanununa Göre Verilecek İdarî Para Cezalarında İhlalin Tespiti Ve Ceza Verilmesi İle Tahsili Hakkında Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre yapılarak, tespit tutanağı ve diğer tüm delillerin yetkili kuruma intikal ettirilmesi durumunda Yetkili kurum tarafından idari yaptırım kararı uygulanır.

Yapılan İşlemlerin Bakanlığa Rapor Edilmesi Esasları

MADDE 12- (1) Denetim yetkisinin devredildiği kurum veya kuruluşlar denetim ekiplerinin tespit işlemleriyle ilgili çalışmaları ve yetki devri çerçevesinde verilen idarî para cezaları hakkındaki raporları (Ocak, Şubat, Mart)- (Nisan, Mayıs, Haziran)- (Temmuz, Ağustos, Eylül)-(Ekim, Kasım, Aralık) aylarını kapsayan 4 dönem halinde ve müteakip dönemin ilk ayının 15. gününe kadar Bakanlığa sunar. Bu bilgilendirme, EK-2'de yer alan format kullanılarak yapılan işlemlere ait tüm bilgi ve belgelerin Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne gönderilmesi ile yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Geçici Madde 1- (1) Bakanlıkça yetki devri yapılan kurumlar bu tebliğin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde tebliğde belirtilen hususlara dair çalışmalarını tamamlayarak Bakanlığa rapor verir. Raporda, gemilerin sebep olduğu ihlalin tespiti için görevlendirilecek denetim elemanlarının sayısı ve görev yerleri, denetim sırasında kullanacakları teknik ekipman durumları ve deniz kirliliğine sebep olan gemilerin tespit edilmesi için sürekli olarak havadan, karadan ve denizden kontrol, izleme ve haberleşmenin ne şekilde, hangi sıklık ve programla yapılacağı detaylı olarak açıklanmalıdır.

Yürürlükten Kaldırılan Genelge

MADDE 13- (1) Çevre ve Orman Bakanlığının 21/06/2006 tarihli ve 2006/13 sayılı Yetki Devri Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Genelge, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Genelge hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

Deniz kirliliğinin önlenmesi için bu genelgenin yetki devredilen kurumlar tarafından yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde uygulanması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EKLER:

- 1- Deniz Yetki Alanı Koordinatları (1 sayfa)
- 2- Bakanlığa Gönderilecek 3 Aylık Rapor Formatı (1 sayfa)

DAĞITIM:**Gereği:**

- Denizcilik Müsteşarlığı
- Sahil Güvenlik Komutanlığı
- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Bilgi:

- Denize Kıyısı Olan Valilikler
- (İl Çevre ve Orman Müdürlüğü)

EK-1**YETKİ DEVRİ YAPILAN KURUMLARIN YETKİ ALANLARI****a) İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Deniz Yetki Alanı Koordinatları;**

İstanbul Boğazı da dahil olmak üzere

Marmara Denizinde:

1. 41° 02' 01" N	028° 00' 41" E
2. 40° 58' 15" N	028° 01' 52" E
3. 40° 59' 50" N	028° 16' 49" E
4. 40° 53' 54" N	028° 35' 40" E
5. 40° 51' 35" N	028° 57' 15" E
6. 40° 45' 17" N	029° 17' 41" E
7. 40° 48' 41" N	029° 20' 26" E

Karadenizde:

1. 41° 08' 35" N	029° 55' 03" E
2. 41° 12' 33" N	029° 55' 31" E
3. 41° 14' 23" N	029° 34' 50" E
4. 41° 19' 32" N	028° 58' 37" E
5. 41° 27' 18" N	028° 34' 01" E
6. 41° 38' 38" N	028° 11' 07" E
7. 41° 35' 05" N	028° 08' 46" E

b) Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı Deniz Yetki Alanı Koordinatları;**İzmit Körfezinde:**

1. 40° 48' 41" N	029° 20' 26" E
2. 40° 45' 17" N	029° 17' 41" E
3. 40° 43' 00" N	029° 22' 00" E
4. 40° 44' 30" N	029° 31' 00" E
5. 40° 43' 00" N	029° 35' 00" E
6. 40° 41' 12" N	029° 33' 24" E

c) Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Deniz Yetki Alanı Koordinatları;

1. 36° 40' 36" N	030° 34' 12" E
2. 36° 51' 06" N	030° 56' 42" E

(İki noktanın birleştirilmesinden sonra kara tarafında kalan deniz alanı)

d) Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı Deniz Yetki Alanı Koordinatları;

1. 36° 41' 04" N	034° 26' 36" E
2. 36° 47' 53" N	034° 48' 54" E
3. 36° 47' 28" N	034° 48' 54" E
4. 36° 40' 42" N	034° 26' 36" E

EK-2**YETKİLİ KURUM TARAFINDAN BAKANLIĞA GÖNDERİLECEK 3 AYLIK RAPOR FORMATI**

200... YILI (.....-.....-.....) DÖNEMİNE AİT

DENİZ KİRLİLİĞİNE SEBEP OLAN GEMİLERE YAPILAN İŞLEMLER

Belgeyi Düzenleyen Kurum/Kuruluş:

Sıra no	Tarih	Gemi Adı	IMO Numarası	Gemi Cinsi	Gros Ton	Bandırası	Olay Mevkii	Olayın Tanımı (Kirlilik Türü)	Yapılan İşlemler Hakkında Bilgi (Tespit Tutanağı, Numune Alma, Analiz, İdari Yaptırım Kararı, İhbarın Yapıldığı Kurum)	Uygulanan Ceza Miktarı, Dayanağı ve Suç Duyurusu
1										
2										
3										
4										
5										
6										

ONAY

Adı Soyadı – Ünvanı

İmza

Tarih

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Sayı : B.18.ÇYG.0.02.00.03-

3 HAZİRAN 2008

Konu : Eğlence faaliyetlerinden kaynaklanan
Çevresel gürültünün kontrolü

GENELGE

(2008/ 8)

Bilindiği üzere, 2872 sayılı Çevre Kanununun 14. maddesi çerçevesinde, Avrupa Birliği Çevresel Gürültü Direktifine (2002/49/EC) uyumlu olarak Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi (ÇGDY) Yönetmeliği 01 Temmuz 2005 tarih ve 25862 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 01 Temmuz 2005 tarihinden itibaren yürürlükte olan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği; 5491 Sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2006), yaklaşık iki yıldır

uygulanmakta olan Yönetmelikte karşılaşılan sorunlar ve Çevre ve Orman Bakanlığının Kurumsal ve İdari Kapasitenin Güçlendirilmesi ile birlikte AB Çevresel Gürültü Direktifinin (2002/49/EC) Türk Çevre Mevzuatına yansıtılması ve 5 pilot alanda uygulanması amacıyla, Bakanlığımız tarafından yürütülen AB Eşleştirme Projesi sonuçları da dikkate alınarak Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği revize edilmiş aynı isim altında 07 Mart 2008 tarihli ve 26809 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmelik; Ulaşım (*karayolu, demiryolu, denizyolu ve Havaalanı*), Endüstri tesisleri, **Eğlence yerleri**, Şantiye faaliyetleri, Atölye, imalathane, işyerleri ve benzeri faaliyetlerden yayılan, istenmeyen zararlı çevresel gürültüler ile insanları olumsuz etkileyen ve bina içine iletilen gürültüler ve çevresel titreşimi, önlemek ve kontrol altına almak amacıyla hazırlanmıştır.

Eğlence yerlerinden kaynaklanan çevresel gürültünün kontrol altına alınması için Yönetmeliğin 27 nci maddesinde;

- Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; elektronik olarak yükseltilmiş ses kaynağı bulunan, üzeri ve etrafı fiziksel olarak açık ve/veya yarı açık olan bahçeli gazino, dans salonları, lunaparklar, animasyon ve eğlence merkezleri, fuar, piknik yerleri, açık hava sinemaları, lokantalar, kahvehane ve dükkânlar gibi kamuya açık yerler ile diskotek, kulüpler, barlar, restoran ve düğün salonları gibi kapalı ve/veya yarı açık olan yerlerden çevreye yayılan çevresel gürültü seviyesi, Leq gürültü göstergesi cinsinden arka plan gürültü seviyesini 5 dBA'dan ve 7 dBC'den daha fazla aşamaz. Çok ve orta derecede hassas kullanımların içinde ise arka plan gürültü seviyesinin sağlanması gerekir,
- Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlardan çevreye yayılan toplam gürültü seviyesi, çok hassas kullanım alanı dışında arka plan gürültü seviyesini Leq gürültü göstergesi cinsinden 7-10 dBA aralığından fazla aşamaz,
- Bu esasların eğlence yerlerinde sağlanıp sağlanmadığı, yetkili idarenin belirleyeceği sürelerde sunulacak Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme Raporu ve/veya yetkili idare koordinasyonunda diğer mevzuat kapsamında yetkili kılınan kurum kuruluşların da desteği alınarak yapılacak denetimler çerçevesinde kontrol edilmesi gerektiği,
- Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlarda, yetkili idare tarafından gerekli görülmesi halinde çevresel gürültü seviyesinin kontrol altına alınması amacıyla gürültü seviyesinin sürekli ölçülmesine yönelik sistem kurulur veya kurdurulur,
- Eğlence yerlerinin oluşturduğu çevresel gürültüye maruz kalan kişilerin ve yaşanan şikayetlerin yoğunluğu göz önünde bulundurularak yetkili idare tarafından Mahalli Çevre Kurul kararı doğrultusunda çalışma saati sınırlamasına, canlı müzik yayınının kaldırılması gibi faaliyet türünün değiştirilmesine, kaynakların belirlenen başka alanlara taşınmasına karar verilir,

esasları getirilmiştir.

Ayrıca, Yönetmeliğin 8 inci maddesi ile eğlence yeri sahipleri, işyerlerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı safhasında ve/veya programlı, programsız veya şikâyetle istinaden yapılacak denetimlerde, yetkili idarenin talebine istinaden Çevresel Gürültü Seviyesi Değerlendirme (ÇGSD) raporu hazırlamakla yükümlü kılınmışlardır. ÇGSD Raporu Bakanlığımızca belirlenmiş esaslar çerçevesinde hazırlanması gerekmektedir.

Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 26 ncı maddesinin;

- (ç) bendi ile "Susturucu veya ses giderici diğer parçaları olmadan bir motorlu kara taşıtı çalıştırılmaz veya çalışmasına sebep olunmaz, bakım onarım veya diğer değiştirme amacı dışında bir motorlu araç veya motosiklet üzerindeki susturucu veya ses giderici parça çıkarılamaz, çalışamaz hale getirilemez."
- (d) bendi ile "Bir motorlu araç üzerinde veya içinde; korna veya ses çıkaran başka bir cihazın zorunlu haller dışında gürültü rahatsızlığına neden olacak şekilde çalınması yasaktır."

- (e) bendi ile “Radyo, televizyon, müzik seti ve her türlü müzik aletlerini çok hassas kullanımların bulunduğu alanlar ile toplu taşıma araçlarında çalmak yasaktır.”
- (f) bendi ile “Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; yüksek sesle konuşarak, bağırarak, anons sistemleri gibi ses yükseltici araçlar kullanılarak ve darbeli düzenli veya düzensiz sesler çıkararak propaganda, reklâm, duyuru, tanıtım ve satış yapmak yasaktır.”
- (g) bendi ile “Çok hassas kullanımların bulunduğu alanlarda; deniz motoru, motosiklet veya herhangi bir motorlu araçta 20.00-06.00 saatleri arasında deneme çalışmaları yapmak yasaktır.”
- (ğ) bendi ile “Çok hassas kullanımların içinde ve bu kullanımlardan itibaren en az 500 metre mesafede; mekanik veya motorlu dikiş makinesi, matkap, testere, öğütücü, çim biçme makinesi, koşu bandı veya benzeri araçların 19.00-07.00 saatleri arasında çalıştırılması veya çalıştırılmasına izin verilmesi yasaktır.”
- (h) bendi ile “Patlayıcı, maytap ve benzeri şeyleri kullanmak, ateşlemek gibi benzeri faaliyetlerin, çok hassas kullanımlardan itibaren en az 500 metre mesafede yapılması yasaktır. Bu mesafenin üzerindeki alanlarda söz konusu faaliyetlerden çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan gürültü seviyesini 10 dBA’dan fazla aşamaz.”
- (i) bendi ile “Çok hassas kullanımların bitişiğinde, alt ve üstündeki alanlarda konser, gösteri, miting, tören festival, düğün ve benzeri gibi açık hava faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi yasaktır. Orta derece hassas kullanımların bulunduğu alanlarda bu tür faaliyetlerden çevreye yayılan gürültü seviyesi Leq gürültü göstergesi cinsinden mevcut arka plan seviyesini 5 dBA’dan fazla aşamaz.” hükümleri getirilmiştir.

Diğer mevzuat kapsamında;

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu madde 7 birinci fıkra (i) bendi; “...gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak;....”

5393 sayılı Belediye Kanunu madde 15 bent (o); “Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak;...”

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik madde 33.birici fıkra; “Ümuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin açılış ve kapanış saatleri belediye sınırları içinde belediye encümeni, bu yerler dışında il encümeni tarafından tespit edilir.”

2803 Sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu’na istinaden çıkarılan Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliği madde 62; “Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı içindeki şehir ve kasabalarda, saat 24.00`den sonra herhangi bir şekilde çevre halkının rahat ve huzurunu bozacak tarzda gürültü edilmesi yasaktır. Bu yasağa aykırı olarak,konut içinde veya dışında gürültü edenler Jandarmaca emir verilerek gürültü etmekten yasaklanır. Bu emir ve uyarının yapılması için, gerekliyse konut ve eklentilerine girilebilir ”

Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu madde 14; Şehir ve kasabalarda gerek mesken içinde ve gerek dışında saat 24 ten sonra her ne suretle olursa olsun civar halkının rahat ve huzurunu bozacak surette gürültü yapanlar polisçe men olunur. Bu yasağı dinlemeyenler hakkında Ceza Kanununun 546 ncı maddesine göre takibat yapılır.” hükümleri getirilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 12 nci maddesi (5491 sayılı Kanun’un 9 uncu maddesi ile değişik) çerçevesinde; Bakanlığımızca getirilen esasları sağlayan çevre denetim birimini kuran belediyelere ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlilerine 29 Haziran 2006 tarih ve 7512-31819 (2006/16) sayılı genelge ile yetki devri yapılmıştır.

Bilindiği üzere, yaz sezonuna girilmesi ile birlikte konut, hastane ve okul gibi hassas mekanlar çevresel gürültüden daha fazla etkilenmektedir. Ayrıca geleceğimizin teminatı öğrencilerimiz için önemli olan orta öğretim ve üniversite seçme sınavlarının yaklaştığı şu günlerde özellikle sınava hazırlanan çocuklarımızın performansının etkilenmemesi için gerekli kontrol tedbirlerinin alınması ve sınav sırasında sessizliğin sağlanması önem arz etmektedir.

Bu çerçevede, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve diğer mevzuat dikkate alınarak;

- Eğlence yerlerinin ve gürültüye hassas kullanımlara (mesken, okul, hastane gibi) iletilen çevresel gürültünün İl Çevre ve Orman Müdürlüğünüzce/Belediyenizce/2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlilerince denetlenmesi,
- Gerektiğinde, Çevresel Gürültü Seviyesi değerlendirme Raporu” nun hazırlanması,
- Yapılacak ölçümlerle ve/veya hesaplamalarla eğlence yerinden/yerlerinden kaynaklanan çevresel gürültü seviyesinin tespit edilmesi,
- Sınır değerlerin sağlanmaması halinde; mevzuatın uygulanmasından sorumlu kurum veya kuruluşca, gürültü rahatsızlığının önlenmesi ve sınır değerlerin sağlanması için; ses kaynaklarının konumlarının değiştirilmesi; kapı ve pencerelerin tamamen kapalı tutulması; kapı, pencere, duvarlar gibi cephelerde yalıtım tedbirlerinin aldırılması,
- Birden fazla eğlence yerinin bulunduğu alanlarda, yetkili idare tarafından gerekli görülmesi halinde çevresel gürültü seviyesinin kontrol altına alınması amacıyla gürültü seviyesinin sürekli ölçülmesine yönelik sistem kurulması veya kurdurulması,
- Eğlence yerlerinin oluşturduğu çevresel gürültüye maruz kalan kişilerin ve yaşanan şikayetlerin yoğunluğu göz önünde bulundurularak yetkili idare tarafından Mahalli Çevre Kurul kararı doğrultusunda çalışma saati sınırlamasına, canlı müzik yayınının kaldırılması gibi faaliyet türünün değiştirilmesine, kaynakların belirlenen başka alanlara taşınması,

konularında gerekli tedbirlerin alınması/aldırılması iş bu genelgenin ve yetkili idare tarafından uygulanacak tedbirlerin ilgili tüm taraflara duyurulması ve yetkili idareler tarafından titizlikle uygulanması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Prof.Dr.Veyssel EROĞLU
Bakan

EKLER:

1- Yetki devri yapılan belediyelerin listesi

DAĞITIM:

Gereği için:

- Ulaştırma Bakanlığına
- (Karayolları Genel Müdürlüğü)
- Valiliklere
- Yetki devri yapılan belediyelere
- Jandarma Genel Komutanlığına
- Emniyet Genel Müdürlüğüne

Bilgi için:

- İçişleri Bakanlığına

Not: Sehven “2803 Sayılı Jandarma Teşkilat Kanunu madde 62” olarak yazılmış ifade, “2803 Sayılı Jandarma Teşkilat Görev ve Yetkileri Kanunu’na istinaden çıkarılan Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliği madde 62” olarak yukarıda düzeltilmesi yapılmıştır.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/11387
Konu : Ulusal Veri Tabanı

04.05.2009

.....VALİLİĞİNE

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu gereğince Bakanlığımızca yürütülmekte olan Adres Kayıt Sistemi kapsamında, Türk vatandaşları ile Türkiye’de yaşayan yerleşik yabancıların yerleşim yeri ve diğer adres bilgileri elektronik ortamda güncel olarak tutulmakta olup, bu bilgiler Kimlik Paylaşımı Sistemi ile kamu kurum ve kuruluşlarının paylaşımına açılmıştır.

5490 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrası ve 50 nci maddesinin birinci fıkrası ile yetkili idarelere (Büyükşehir belediyesi, belediye, il özel idareleri ve organize sanayi bölge müdürlükleri), eş zamanlı olarak Ulusal Adres Veri Tabanına işleme görevleri tevdi edilmiştir.

Ulusal Adres Veri Tabanının daha sağlıklı ve güncel tutulması, yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde yetkili idarelere verilen görevlerin aksatılmadan yerine getirilmesiyle mümkündür.

Bu nedenle, 29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinden sonra göreve başlayan belediye başkanlarınca, konuya gereken önemin verilerek takip edilmesini, yetkili idarelerce daha önce belirlenerek, sistem üzerinden tanımlamaları yapılan ve eğitim verilen kullanıcıların mümkün olduğunca değiştirilmemesini, değişen personelin ise nüfus müdürlükleri eşgüdümünde düzenlenecek programlar dahilinde eğitimlerinin yapılmasının sağlanmasını önemle rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/13624
Konu : Stratejik Plan

26/05/2009

.....VALİLİĞİNE

Bilindiği üzere 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (n) bendiyle; kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve

önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren bir stratejik plan hazırlayacakları hükme bağlanmış olup; 26/05/2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasıyla mahallî idareler de stratejik plan hazırlaması gereken idareler kapsamında sayılmıştır.

Öte yandan 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ile il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000 ve üzerinde olan belediyelerin mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde stratejik plan hazırlamakla yükümlü oldukları, stratejik planın hazırlanması aşamasında üniversiteler, meslek odaları ve konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinden görüş alınacağı, stratejik plan ve performans programının bütçenin hazırlanmasına esas teşkil edeceği ve bütçeden önce görüşülerek kabul edileceği hüküm altına alınmıştır.

Konunun il özel idaresi ile iliniz dâhilindeki belediyelere duyurulmasını rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/13786
Konu :

27/05/2009

.....VALİLİĞİNE

İlgi : Sağlık Bakanlığının 05/05/2009 tarih ve 17943 sayılı yazısı.

İlgi yazıda, Güzellik ve Estetik Amaçlı Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin yürürlükten kaldırıldığı, yeni açılan güzellik salonlarının İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik hükümleri kapsamında ruhsatlandırıldığı, zayıflama merkezi, obezite ve sağlıklı yaşam gibi tababetle ilgili konularda faaliyet gösteren işyerlerine yetkili mahalli idarelerce geçici olarak işyeri açma ve çalışma izni verildiği, ancak 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 1 inci maddesinde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde tababet icra ve her hangi surette olursa olsun hasta tedavi edebilmek için Türkiye Darülfünunu Tıp Fakültesinden diploma sahibi olmak ve Türk bulunmak şarttır.", 25 inci maddesinde "Diploması olmadığı hâlde, menfaat temin etmek amacına yönelik olmasa bile, hasta tedavi eden veya tabip unvanını takınan şahıs iki yıldan beş yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır." hükümlerine istinaden sağlık

kuruluşu bulunmayan yerlerde tababet alanında iş ve işlemlerin yapılamayacağı, yapılması durumunda ise mer'i mevzuat hükümlerine göre yasal işlem yapılmasının gerektiği belirtilmektedir.

Konunun il özel idaresi ile iliniz dâhilindeki belediyelere duyurulmasını rica ederim.

Ercan TOPACA
Vali
Bakan a.
Genel Müdür

DAĞITIM:
81 İl Valiliğine

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Muhasebat Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.MGM.0.48.090-7978

18/06/2009

Konu : Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği

..... VALİLİĞİNE

1 Sıra Nolu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 3 Sıra Nolu Genel Tebliğ 13.06.2009 tarihli ve 27257 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu kapsamındaki mahalli idare birlikleri dahil olmak üzere tüm mahalli idareler, her yılın Eylül ayında bütçe tahminleri ile finansmanın ekonomik sınıflandırması tablosuna ilişkin verilerini ve nüfusu 10.000'in üzerinde olan mahalli idareler Temmuz 2009 ayı verilerinden, nüfusu 10.000'in altında olan mahalli idareler ise Ekim 2009 ayı verilerinden başlayarak mizan verilerini, aylık olarak izleyen ayın sonuna kadar Kamu Hesapları Bilgi Sistemine (KBS) gireceklerdir. Veri derleme sürecinde aksamalara meydan verilmemesi ve görevlilerin cezai yaptırımlarla karşılaşmaması açısından, söz konusu tebliğin ilinizdeki il özel idaresine, belediyelere, belediyelere bağlı idarelere ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu kapsamındaki mahalli idare birliklerine duyurulması gerekmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ve rica ederim.

Ömer DUMAN
Bakan a.
Genel Müdür

EKLER:
Ek 1: Tebliğ (1 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
81 İl Valiliğine İçişleri Bakanlığına

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyeleri ile Zabıta Kimlik Kartlarının dağıtım yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne aittir...

İçişleri Bakanlığının 19.07.2001 tarih ve B.05.MAH.0.65.00.02(50-51)-01-80900 sayılı genelgesine göre; Belediye Başkanı kimlik kartlarının;

İçişleri Bakanlığının 15.03.2004 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.02/80 381(50-51)-04 sayılı genelgesi ile Belediye Meclis Üyesi kimlik kartlarının;

İçişleri Bakanlığının 23.05.2007 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.001/ 80000 -13139 sayılı görüş yazısı ile Zabıta kimlik kartlarının; hazırlanıp dağıtılması yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne verilmiştir.

Birliğimiz tarafından verilmekte olan;

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi kimlik kartı bedeli 20 YTL,

Zabıta kimlik kartı bedeli 5 YTL, Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozetleri ile oto çıkartmaların (stiker) bedeli 5 YTL'dir.

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi rozeti almak isteyenlerin de aynı şekilde, rozet bedeli olan meblağı yatırdıkları banka dekontunu ve adreslerini Birliğimize iletmeleri halinde rozetler, adreslerine ulaştırılacaktır.

Ödemelerin; Ziraat Bankası (1262) Mithatpaşa Şubesi 7973515-5001 numaralı hesaba yapılması rica olunur... Banka dekontu ve başvuru için gereken belgelerin ivedilikle Türkiye Belediyeler Birliği Tunus Caddesi No:12 06680 Kavaklıdere ANKARA adresine gönderilmesi gerekmektedir. Kimlikler en kısa sürede adrese postalanacaktır.

BELEDİYE BAŞKANI ve BELEDİYE MECLİS ÜYESİ kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Mazbata örneği
- Resmi talep yazısı,
- Nüfus cüzdanının arkalı önlü fotokopisi
- Son 6 ay içinde çekilmiş 1 adet fotoğraf
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

ZABITA kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Belediye tarafından verilecek resmi talep yazısı
- Kimlik kartı bedeli olan meblağın yatırıldığı banka dekontu

KİTAP TANITIMI

Mahalli İdarelerin Özellikli Bütçe-Muhasebe-Ödenek-Raporlama İşlemleri

Maliye Bakanlığı Muhasebat Başkontrolörü ve Sosyal Güvenlik Kurumu Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü Kurumsal Gelişim ve Ortak Veri Tabanı Daire Başkanı Erkan Karaarslan tarafından kaleme alınan Mahalli İdarelerin Özellikli Bütçe-Muhasebe-Ödenek-Raporlama İşlemleri adlı kitap 5 kısım ve 33 bölümden oluşuyor.

Belediyeler, il özel idareleri, ilçe özel idareleri, bağlı idareler ve mahalli idare birliklerinin özellik taşıyan bütçe muhasebe işlemlerinin ele alındığı kitapta yer alan konulardan bazıları şöyle:

“Bütçe ve Aktarma İşlemleri, Analitik Bütçe Sınıflandırması, Amortisman İşlemleri, Hurdaya Ayırma İşlemleri, Gecekondu Fonu ile İlgili İşlemler, İller Bankası ile İlgili İşlemler, Bağış ve Yardımların Kaydı, Dönem Sonu İşlemleri, Ödenek İşlemleri, Raporlama İşlemleri, Yönetim Dönemi Hesabı, Nakit Akım Tablosunun Hazırlanması...”